MODERN KLASİKLER DİZİSİ - 77

W. SOMERSET MAUGHAM

BOYALI PEÇE

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN:
MELTEM AYDIN

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

MODERN KLASİKLER DİZİSİ

W. SOMERSET MAUGHAM
BOYALI PEÇE

ÖZGÜN ADI
THE PAINTED VEIL

COPYRIGHT © THE ROYAL LITERARY FUND
ANATOLIALIT AJANSI KANALIYLA ALINMIŞTIR

ÇEVİREN
MELTEM AYDIN

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2014
SERTİFİKA NO: 29619

EDİTÖR
GAMZE VARIM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM MAYIS 2016, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-767-7 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
AYHAN MATBAASI
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sok. No: 6 Kat: 3
Bağcılar Istanbul
Tel: (0212) 445 32 38 Fax: (0212) 445 05 63
Sertifika No: 22749

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

Modern
Klasikler
Dizisi -77

W. Somerset Maugham

Boyalı Peçe

İngilizce aslından
çeviren: Meltem Aydın

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

"...adına yaşam denen boyalı peçe."

Önsöz

Dante'nin aşağıdaki mısraları bu hikâyeye ilham kaynağı olmuştur:

Deb, quando tu sarai tornato al mondo,
E riposato della lunga via,
Seguito il terzo spirito al secondo,
Ricorditi di me, che son la Pia:
Siena mi fè; disfecemi Maremma:
Salsi colui, che, innanellata pria
Disposando m'avea con la sua gemma.

İkinci ruhtan sonra, üçüncü ruh dedi ki:
"Yeryüzüne dönüp de
bu uzun gezinin yorgunluğunu giderince
anımsa beni de, adım Pia;
Siena can vermişti bana,
Maremma aldı canımı;
parmağıma nikâh yüzüğü takan, iyi bilir bunları."*

St. Thomas Hastanesi'nde öğrenciydim ve paskalya nedeniyle altı haftalık bir tatilim vardı. Bavulumda kıyafetlerim ve cebimde 20 sterlinle yola çıktım. Yirmi yaşındaydım. Önce Cenova ve Pisa'ya, ardından da Floransa'ya

* *İlahi Komedya*, Dante Alighieri, Çev.: Rekin Teksoy, Oğlak Yayınları, 2011. (ç.n.)

gittim. Via Laura'da kiraladığım odanın penceresinden katedralin hoş kubbesini görebiliyordum. Odanın bulunduğu dairenin sahibi, bir kızı olan dul bir kadındı. Sıkı bir pazarlık sonrası, bana günlüğü dört lirete yemek ve konaklama teklif etmişti. Ne yazık ki bu anlaşmadan pek bir kâr elde edemedi, çünkü iştahım oldukça kabarıktı. Tepeleme bir tabak makarnayı hiç zorlanmadan mideye indirebiliyordum. Kadının Toskana dağlarında bulunan bir üzüm bağı vardı, oranın üzümüyle yaptığı Chianti şarabının İtalya'da içtiğim en iyi Chianti olduğunu anımsıyorum. Kızı, bana her gün İtalyanca dersi verirdi. O zamanlar bana yaşı olgun görünürdü, ancak sanırım yirmi altıdan büyük değildi. Çok sıkıntı çekmişti. Subay nişanlısı, Habeşistan'da öldürülmüş, kız da yaşamını bakire olarak sürdürmeye yemin etmişti. Annesinin ölümüyle (Tanrı'nın uygun gördüğü o güne kadar ölmeye hiç niyeti olmayan, balıketinde, saçları ağarmış, neşeli bir kadındı) Elisa kendini dine verseydi bu anlaşılabilir bir durum olurdu. Ancak kız, o günü neşeyle bekliyordu. Gülmeyi çok severdi. Öğle ve akşam yemeklerimizde çok keyifli olurduk; ama Elisa dersleri çok ciddiye alırdı. Sersemlik yaptığımda ya da dikkatim dağıldığında parmaklarıma siyah bir cetvelle vururdu. Çocuk muamelesi görmek beni kızdırabilirdi, ancak gülüyordum, çünkü bu durum bana kitaplarda okuduğum eski kafalı pedagogları hatırlatıyordu.

Yorucu günler geçiriyordum. Diyalog yazma tekniklerinde ustalaşıp, becerimi geliştirebilmek için güne Ibsen'in oyunlarından birkaç sayfa çevirmekle başlardım. Daha sonra elime Ruskin'in kitabını* alır, Floransa'daki yapıları incelerdim. Açıklamalardaki Giotto'nun Çan Kulesi'ne ve Ghiberti'nin bronz kapılarına hayranlık duyardım. Botticelli'nin Uffizi Galerisi'ndeki eserleri beni adamakıllı heyecanlandırıyordu ve üstadın tasvip etmediği her şeye genç-

* John Ruskin'in *Morning in Florence* adlı kitabı. (ç.n.)

liğin verdiği o'alaycı tavırla yaklaşırdım. Öğle yemeğinden sonra İtalyanca dersimi alır ve yine dışarı çıkıp, kiliseleri gezer, Arno Nehri boyunca hayal kurarak, amaçsızca dolaşırdım. Akşam yemeğinden sonra ise çıkıp kendime macera arardım, ama saflığımdan ya da utangaçlığımdan olsa gerek, her seferinde evden çıktığım gibi erdemli dönerdim. Ev sahibi Signora bana anahtar vermişti ama eve geldiğimi duyduğunda rahat bir nefes alıp, kapının sürgüsünü çekerdi, zira bunu unutmamdan korkuyordu; ben de Guelf'ler ve Ghibellin'ler tarihiyle ilgili okumalarıma dönerdim. Romantik dönem yazarlarının böyle davranmadığının fena halde farkındaydım, içlerinden herhangi birinin İtalya'da 20 sterlinle altı hafta geçirebileceğinden kuşku duymama rağmen, ölçülü hayatımdan ve yoğun uğraşımdan zevk alıyordum.

Dante'nin *Cehennem*'ini önceden okumuştum (çeviri yardımıyla, bilmediğim kelimelerin anlamlarına itinayla sözlükten bakarak), bu yüzden Ersilia'yla Araf'a başladım. Yukarıda alıntı yaptığım paragrafa geldiğimizde, Ersilia, Pia'nın Siena'nın yardımcısı olduğunu söylemişti. Siena'nın kocası, Pia'nın eşini aldattığından şüphe edip, ailesinin onu idam edeceğinden korkmuş ve Pia'yı içindeki zehirli dumanların işini göreceğinden emin olduğu Maremma'daki kalesine kapatmıştı. Fakat Pia o kadar uzun süre dayanmıştı ki, Siena'nın kocası en sonunda dayanamayıp onu camdan aşağı atmıştı. Ersilia'nın tüm bunları nereden öğrendiğini bilmiyorum, benim kendi Dante kopyamdaki not bu kadar ayrıntılı değildi; ama bu hikâye her nedense ilgimi çekmişti. Bu hikâye üzerine düşünüp durdum, yıllardır zaman zaman iki üç gün boyunca arpacı kumrusu gibi onu düşündüğüm olmuştur. Kendi kendime şu mısrayı tekrarlıyordum: *Siena mi fè, disfecemi Maremma*. Fakat bu da hayal dünyamı meşgul eden birçok konu arasındaydı ve bazen uzun süre aklımdan çıkıyordu. Onu

çağdaş bir hikâye olarak görüyordum elbette, ama günümüz dünyasında bu tür olayların hiç yadırganmayacağı bir ortam düşünemiyordum. Çin'de uzun bir süre gezdikten sonra, aradığımı buldum.

Sanırım, karakterlerinden önce hikâyesini yazmaya başladığım ilk romanım bu. Karakterlerle olay örgüsü arasındaki ilişkiyi açıklamak güç. Bir karakteri tek başına düşünemezsiniz; onu ancak bir olayın içinde, bir şey yaparken düşünebilirsiniz. Bu yüzden karakterler ya da en azından asli işlevleri eşzamanlı çalışan bir hayal gücünün ürünü gibi görünür. Fakat burada, adım adım geliştirdiğim bir hikâyeye uygun olan karakterler seçtim. Onları, farklı olay ve durumlar sayesinde uzun zamandır tanıdığım insanlardan ilham alarak oluşturdum.

Bu kitabı yazarken, her yazarın başına gelebilecek zorluklarla karşılaştım. Başlangıçta erkek ve kadın kahramanlarıma Lane soyadını vermiştim. Epey yaygın bir isim, ama Hong Kong'da da bu isimde insanlar olduğu ortaya çıktı. Romanımı tefrika halinde basan derginin sahiplerine dava açıldı ve en sonunda iki yüz elli sterlin ödeyerek anlaşma sağladılar; ben de ismi Fane olarak değiştirdim. Daha sonra Sömürgeler Bakanı'nın yardımcısı isminin lekelendiğini düşünerek, dava açmakla tehdit etti. Çok şaşırmıştım, İngiltere'de sahneye bir başbakan koyabiliyorduk ya da romanlarda bir karakter olarak kullanabiliyorduk, Canterbury Başpiskoposu ya da Adalet Bakanı'nın ve bu yüce makamları işgal eden kişilerin kılı bile kıpırdamıyordu. Böyle önemsiz bir makamda geçici olarak bulunan birinin, kendisinin hedef alındığını düşünmesi garip gelmişti bana; ama uğraşmamak için Hong Kong'u Tching-Yen* adında hayali bir sömürgeye dönüştürdüm. Bu olaylar baş gösterdiğinde kitap zaten basılmıştı ve toplatıldı. Birtakım cin fikirli eleştirmenler eften püften bahanelerle aldıkları

* Tching-Yen'in yerini bugün yine Hong Kong aldı.

kopyaları geri vermediler. Bu kopyalar şimdi bibliyografik bir değer kazandı, sanırım şu anda bunlardan yaklaşık altmış tane var ve koleksiyoncular tarafından yüksek fiyatlara satın alınıyor.

1

Kadın korkuyla çığlık attı.

"Ne oluyor?" diye sordu adam.

Panjurları kapalı odanın karanlığına rağmen, kadının korkudan birdenbire çılgına dönmüş yüzünü gördü.

"Biri kapıyı zorladı."

"Muhtemelen hizmetçidir, ya da çocuklardan biri de olabilir."

"Onlar hiçbir zaman bu saatte gelmez. Öğle yemeğinden sonra hep uyuduğumu bilirler."

"Başka kim olabilir?"

"Walter," diye fısıldadı kadın dudakları titreyerek.

Adamın ayakkabılarını işaret etti. Adam ayakkabıları giymeye çalıştı, ancak kadının telaşı onu da etkilediğinden, üzerindeki tedirginlik beceriksizliğe sebep oluyordu. Ayrıca ayakkabılar ayağına dar geliyordu. Kadın sabırsızlıkla hafiften soluğu kesilerek adama çekeceği verdi. Kimonosunu üzerine geçirdi ve çıplak ayakla makyaj masasına yöneldi. Adam daha diğer ayağındaki ayakkabısının bağlarını bağlamadan, kısa kesilmiş saçlarını tarakla düzeltti ve ona paltosunu uzattı.

"Nasıl çıkacağım?"

"Biraz beklesen iyi olur. Dışarıya bakıp her şey yolunda mı kontrol edeyim."

"Walter olması imkânsız. Saat beşten önce laboratuvardan ayrılmaz o."

"Kim o zaman?"

Artık fısıldaşarak konuşuyorlardı. Kadın titriyordu. Adamın aklına, kadının olağanüstü bir durumda paniğe kapılacağı geldi ve ona karşı ani bir öfke duydu. Eğer orada buluşmaları güvenli değilse, hangi akla hizmet öyle olduğunu söylemişti ki? Kadın, derin bir nefes alıp, adamın kolunu tuttu. Adam, onun bakışlarının izlediği doğrultuyu takip etti. Verandaya açılan pencerelerin önünde durdular. Panjurlar kapalı ve sürgülüydü. Beyaz porselen pencere kolunun yavaşça döndüğünü gördüler. Verandada hiç ayak sesi duymamışlardı. O sessiz hareketi görmek korkutucuydu. Bir dakika geçti, hiç ses yoktu. Derken, bu doğaüstü olayın dehşetinin, aynı sinsi, sessiz ve ürkütücü durumun tekrar etmesiyle, diğer pencerenin beyaz porselen kolunun da döndüğünü gördüler. O kadar korkutucuydu ki, Kitty sinirlerine hâkim olamayıp az kalsın çığlığı basıyordu; ancak adam bunu fark edip hemen eliyle kadının ağzını kapatarak çığlığı bastırdı.

Sessizlik. Kadın adama yaslandı; dizleri titriyor, bayılmaktan korkuyordu. Adam kaşları çatık, kararlı bir tavırla kadını yatağa götürüp oturttu. Kadın kâğıt gibi bembeyaz olmuştu, adamın da yanık tenine rağmen beti benzi atmıştı. Kadının yanında durdu, büyülenmiş bir halde pencerenin porselen koluna bakıyordu. Konuşmadılar. Sonra, kadının ağladığını gördü.

"Tanrı aşkına, lütfen yapma," diye fısıldadı sinirli bir tavırla. "Az sonra başımıza kötü bir şey gelecekse de gelecek artık. Pişkinliğe vurup geçiştirmek zorundayız."

Kadın mendilini aradı; adam ne istediğini anlayıp ona çantasını uzattı.

"Şapkan nerede?"

"Alt katta bıraktım."

"Aman Tanrım!"

"Toparlanman gerek diyorum. Yüzde doksan dokuz Walter değildi. Ne diye bu saatte gelsin ki? Gün ortasında eve hiç gelmiyor, değil mi?"

"Gelmiyor."

"İstediğin her şeye iddiaya girerim ki gelen hizmetçiydi."

Kadın adama hafifçe gülümsedi. Adamın tok, sevecen sesi ona yeniden güven vermişti. Elini tutup sevgiyle sıktı. Adam kadına toparlanması için biraz zaman tanıdı.

Sonra, "Bak, sonsuza dek burada kalamayız," dedi. "Verandaya çıkıp bir bakmaya ne dersin?"

"Dayanabileceğimi sanmıyorum."

"Burada brendi bulunduruyor musun?"

Kadın hayır anlamında başını salladı. Bir an kaşları çatılan adamın yüzü karardı, gittikçe sabrını yitiriyor, ne yapacağını pek bilmiyordu. Kadın birden adamın elini daha da sıkı kavradı.

"Ya orada bekliyorsa?"

Adam gülümsemek için kendini zorladı. Sesi, etkisinin tamamen farkında olduğu yumuşak ve ikna edici tonunu koruyordu.

"Pek olası değil. Biraz yürekli ol, Kitty. Nasıl kocan olabilir ki? Eğer buraya gelip holde yabancı bir şapka görseydi, sonra da yukarı çıkıp odanın kapısının kilitli olduğunu fark etseydi, şüphesiz kıyameti koparırdı. Hizmetçilerden biri olmalı. Ancak bir Çinli kolu o şekilde döndürür."

Kadın şimdi biraz olsun kendine gelmişti.

"Sadece hizmetçi olsa bile iç açıcı bir durum değil."

"Onunla anlaşabiliriz, gerekirse ödünü koparırım. Devlet memuru olmanın pek bir yararı yok; ama onun dışında istediğini elde edebilirsin."

Haklıydı herhalde. Kadın ayağa kalktı ve ona dönerek kollarını uzattı: Adam onu kollarına alıp dudaklarından öptü. Kitty o denli kendinden geçti ki acı veren bir durumdu bu. Adama tapıyordu. Serbest kalınca, Kitty pencereye doğru gitti. Sürgüyü kaldırdı ve panjuru hafifçe aralayarak dışarı baktı. Kimsecikler yoktu. Verandaya çıktı, önce kocasının giyinme odasına, sonra da kendi oturma odasına baktı. Her

ikisi de boştu. Yatak odasına geri dönüp adamı el işaretiyle çağırdı.

"Kimse yok."

"Bence her şey göz yanılmasıydı."

"Gülme, çok korktum. Oturma odama gidip bekle. Çoraplarımı ve ayakkabılarımı giyeceğim."

2

Adam, söyleneni yapıp oturma odasında bekledi. Kitty, beş dakika sonra onun yanındaydı. Adam sigara içiyordu.

"Sodalı bir brendi alabilir miyim?"

"Tabii, zili çalayım."

"Bence, Walter buraya gelseydi bile *senin* canın pek yanmazdı."

Uşağın gelişini sessizce beklediler. Kitty içki emretti.

"Laboratuvarı arayıp Walter orada mı diye sor," dedi sonra. "Sesini tanımazlar."

Adam ahizeyi kaldırıp numarayı istedi. Doktor Fane'in ofiste olup olmadığını sordu. Ahizeyi yerine koydu.

"Öğleden beri yokmuş," dedi. "Çocuğa buraya gelip gelmediğini sor."

"Soramam. Buraya geldiyse benim onu görmemem gülünç olur."

Uşak içkileri getirdi, Townsend kendine bir kadeh koydu. Kitty'ye de ikram etti, ama o başını iki yana sallayarak istemediğini belirtti.

"Gelen Walter idiyse ne yapacağız?" diye sordu Kitty.

"Belki de bu duruma aldırış etmez."

"Walter mı?"

Sesinde inanmazlık vardı.

"Bende hep oldukça çekingen biriymiş gibi bir izlenim uyandırmıştır. Bazı adamlar görmek istemezler, bilirsin. Walter skandal yaratmanın ona hiçbir şey kazandırmayacağını

bilecek kadar mantıklı. Gelenin Walter olduğuna hiç inanmıyorum, ama o olsa bile hiçbir şey yapmayacağı kanısındayım. Bence bu durumu görmezden gelir."

Kitty biraz düşündü.

"Bana körkütük âşık."

"Tamam işte, iyi ki öyle. Onu ikna edersin."

Townsend'ın yüzünde Kitty'nin her daim çok dayanılmaz bulduğu o çekici gülümseme belirdi. Berrak mavi gözlerinde başlayıp, fark edilebilen aşamalardan geçerek biçimli dudaklarına yayılan yavaş bir gülümsemeydi bu. Küçük, beyaz ve düzgün dişleri vardı. Onun bu şehvetli gülümseyişi, Kitty'nin kalbinin eriyip gitmesine neden oluyordu.

"Gereksiz bir endişe değil benimki," dedi biraz keyiflenerek. "Buna değer."

"Benim hatamdı."

"Neden geldin? Seni görünce çok şaşırdım."

"Dayanamadım."

"Canım benim."

Kitty Townsend'a doğru eğildi. Koyu, parlak gözlerini tutkuyla onunkilere dikti. Dudakları arzuyla hafifçe aralanmıştı. Townsend onu kollarına aldı. Kitty, mest olmuş halde iç çekerek kendini bu sığınağa bıraktı.

"Bana her zaman güvenebileceğini biliyorsun," dedi Townsend.

"Seninle çok mutluyum. Keşke senin beni mutlu ettiğin kadar ben de seni mutlu edebilsem."

"Artık korkmuyorsun herhalde?"

"Walter'dan nefret ediyorum," diye karşılık verdi Kitty.

Townsend ne cevap vereceğini bilemeyerek, Kitty'yi öptü. Kitty'nin tam karşısında duran yüzü sevgi doluydu.

Ancak o, Kitty'nin bileğini tutup küçük altın saatine baktı.

"Şimdi ne yapmam gerek biliyor musun?"

"Sıvışmak mı?" dedi Kitty gülümseyerek.

Adam başıyla onayladı. Kitty bir an için ona daha da yaklaştı, ama Townsend'ın gitmek istediğini fark ederek onu bıraktı.

"İşini bu kadar ihmal etmen çok ayıp. Hadi git artık."

Townsend flört etmenin cazibesine asla dayanamazdı.

"Görünüşe göre benden kurtulmanın telaşı içindesin." dedi umursamaz bir tavırla.

"Seni göndermekten nefret ettiğimi biliyorsun."

Sesi üzgün, boğuk ve ciddiydi. Gururu okşanan Townsend, bir kahkaha patlattı.

"Gizemli ziyaretçimizi takma o güzel kafana. Eminim gelen hizmetçiydi. Ayrıca herhangi bir sorun olursa seni bu durumdan kurtaracağıma söz veriyorum."

"Çok mu tecrübelisin?"

Townsend kendinden memnun, kayıtsız bir tavırla gülümsedi.

"Hayır, ama sağduyulu oluşumla övünürüm."

3

Kitty verandaya çıkıp Townsend'ın gidişini izledi. Townsend giderken Kitty'ye el salladı. Ona bakarken Kitty'nin içini bir heyecan kapladı; Townsend kırk bir yaşındaydı, ama esnek bir vücuda sahipti ve zinde bir delikanlı gibi yürüyordu.

Veranda gölgelikti; Kitty aşka doymuş, içi huzur dolu tembel tembel oyalandı. Evleri tepenin yamacındaki Happey Vadisi'nde yer alıyordu. Daha seçkin ve pahalı olan tepede oturmaya mali durumları el vermemişti. Ama Kitty'nin dalgın bakışları, masmavi denizi ve limanda toplanmış gemileri dahi zar zor fark etmişti. Tek düşünebildiği, sevgilisiydi.

Tabii ki o öğleden sonra yaptıkları aptalcaydı, ama Townsend onu istediğinde nasıl ihtiyatlı davranabilirdi ki? Öğleden sonra iki ya da üç kez gelmişliği vardı, kimsenin

dışarı çıkmaya kalkışmayacağı gündüz sıcağında gelmişti ve çocuklar bile gelip gittiğini görmemişti. Hong Kong'da buluşmaları çok zor oluyordu. Kitty bu Çin şehrinden nefret ediyordu ve her zaman buluştukları Victoria Yolu'ndaki o iğrenç, küçük eve gitmek sinirlerini bozuyordu. Ev tuhaf bir tüccara aitti ve o civarda oturan bir Çinli, nahoş bakışlarını Kitty'ye dikiyordu. Onu dükkânın arka tarafına götürüp karanlık merdivenden yukarı çıkaran yaşlı adamın sokulgan gülümsemesinden de nefret ediyordu. Onu götürdüğü oda kirliydi ve duvarın önündeki geniş, ahşap karyola Kitty'nin tüylerini ürpertmişti.

Charlie Townsend ile oradaki ilk buluşmalarında, "Çok sefil bir yer, değil mi?" demişti Kitty.

"Sen gelene kadar öyleydi," diye karşılık vermişti Charlie.

Tabii ki Charlie onu kollarına aldığı an, Kitty her şeyi unutmuştu.

Ah, özgür olmamak ne kötüydü, ikisi de özgür değildi! Charlie'nin karısından hoşlanmıyordu. Kitty'nin dalgın düşünceleri o an Dorothy Townsend üzerinde yoğunlaşmıştı. Dorothy olarak çağrılmak ne büyük talihsizlikti! İnsanın yaşını ifşa ederdi. Kadın en az otuz sekiz yaşındaydı. Ama Charlie ondan hiç bahsetmiyordu. Onu önemsemiyordu kuşkusuz, kadın Charlie'yi epey sıkmıştı. Ama Charlie tam bir beyefendiydi. Kitty sevecen bir ironiyle gülümsedi: O tam da böyle biriydi işte, sersem mendebur, karısına karşı sadakatsiz olabilirdi; ama ağzından onu kötüleyecek tek bir söz çıkmazdı. Karısı uzun boyluydu, Kitty'den daha uzun; ne şişman ne zayıf, kumral bir kadındı; gençliğinin verdiği güzellik dışında hiçbir hoş yanı yoktu; yüz hatları düzgündü, ancak dikkat çekecek kadar değildi ve mavi gözleri donuktu. Asla ikinci kez dönüp bakılmayacak bir teni vardı, yanakları solgundu. Ve giyinişi – aslında, tam da Hong Kong'da görev yapan, sömürgelerden sorumlu bir bakan yardımcısının eşi gibi giyiniyordu. Kitty gülümseyerek hafifçe omuz silkti.

Şüphesiz kimse Dorothy Townsend'ın güzel bir sesi olduğunu inkâr edemezdi. Harika bir anneydi, Charlie hep öyle olduğunu söylüyordu, tam Kitty'nin annesinin hanımefendi diyeceği bir kadındı. Ama Kitty ondan hoşlanmıyordu. Onun kayıtsız tavırlarından hoşlanmıyordu. Evlerine yemeğe veya çaya gidildiğinde kadının gösterdiği kibarlık, insanı çileden çıkarırdı, zira aslında sizinle hiç ilgilenmediğini hissetmemeniz mümkün değildi. Kitty'ye göre işin aslı şuydu; kadın çocukları dışında hiçbir şeyi önemsemiyordu: İngiltere'de okuyan iki erkek çocuk ve gelecek sene eve dönecek olan altı yaşında bir oğlan daha vardı. Dorothy, gerçek yüzünü saklıyordu. Gülümseyerek, tatlı ve kibar bir tavırla ondan beklenen şeyleri söyler, ama tüm o cana yakınlığına rağmen mesafesini korurdu. Sömürgede birkaç yakın arkadaşı vardı, onlar da Dorothy'ye büyük bir hayranlık duyardı. Kitty, bir an Bayan Townsend'ın onu sıradan biri olarak görüp görmediğini merak etti. Yüzü kızardı. Ne de olsa artık Dorothy'nin havalara girmesi için bir neden yoktu. Babasının eskiden sömürge valisi olduğu doğruydu ve o zamanlar oldukça ihtişamlı bir hayatı vardı –bir odaya girdiğinde içerideki herkes ayağa kalkar, yoldan arabayla geçerken erkekler şapkalarını çıkarırdı– ama emekli bir sömürge valisinden daha değersiz ne olabilirdi ki? Dorothy Townsend'ın babası Earl's Court'ta küçük bir evde yaşıyor, emekli maaşıyla geçiniyordu. Kitty annesinden kendisini ziyaret etmesini istese, bu onun için fena halde can sıkıcı olurdu. Kitty'nin babası Bernard Garstin ise krala danışmanlık yapıyordu ve günün birinde yargıç olmaması için hiçbir neden yoktu. Her neyse, sonuçta South Kensington'da yaşıyorlardı.

4

Evlendikten sonra Hong Kong'a yerleşen Kitty, kendi sosyal statüsünü kocasının mesleğinin belirlemesi fikriyle uzlaşmakta zorlanıyordu. Elbette herkes çok kibar davranıyordu ve iki üç ay boyunca neredeyse her akşam bir partiye gitmişlerdi; akşam yemeğini hükümet binasında yedikleri gün, vali Kitty'yi bir gelin gibi karşılamıştı. Ancak Kitty'nin hükümet bakteriyoloğunun eşi olarak belli bir itibarının olmadığını anlaması uzun sürmemişti. Bu durum onu sinirlendirmişti.

"Bu çok saçma," dedi kocasına. "Buradakilerin hemen hepsi evde olsak beş dakika bile kafamıza takmayacağımız insanlar. Annem olsa, onlardan birini yemeğe çağırmayı aklından bile geçirmezdi."

"Bu durumun seni üzmesine izin vermemelisin," dedi eşi. "Çok da önemli değil, biliyorsun."

"Önemli değil elbette, bu sadece onların ne kadar aptal olduğunu gösteriyor. Aslında oldukça komik, South Kensington'daki evimize gelen onca insanı düşününce, burada insan yerine konmuyormuşuz gibime geliyor."

"Toplumsal açıdan bakıldığında, bilim adamının varlığı pek önemli değildir," diyerek gülümsedi Walter.

Kitty artık bunu biliyordu, ama evlendiğinde bu konuda hiçbir fikri yoktu.

Züppe görünmemek için gülümseyerek, "P. & O. şirketinin temsilcisi tarafından akşam yemeğine davet edilmek benim için tam olarak eğlenceli olur mu bilmiyorum," dedi Kitty.

Walter muhtemelen bu neşeli tavrın ardındaki serzenişi hissetmişti, Kitty'nin elini tutup hafifçe sıktı.

"Çok üzgünüm sevgili Kitty, ama lütfen bu durumun canını sıkmasına izin verme."

"Ah, buna izin vermeyeceğim."

5

O öğleden sonra gelen Walter olamazdı. Büyük ihtimalle hizmetkârlardan biriydi ve neticede önemli değillerdi. Çinli hizmetkârlar her şeyi bilirlerdi zaten. Ama çenelerini tutarlardı.

Kitty, porselen pencere kolunun yavaşça döndürüldüğünü hatırlayınca kalbi biraz daha hızlı atmaya başladı. Bir daha böyle riske girmemeliydiler. Antika dükkânına gitmeleri daha iyiydi. Kitty'nin oraya girdiğini gören kimsenin aklına bir şey gelemezdi ve orada tamamen güvendeydiler. Dükkânın sahibi Charlie'nin kim olduğunu biliyordu ve sömürgelerden sorumlu bakan yardımcısını kızdıracak kadar aptal değildi. Gerçi, Charlie'nin sevgisi dışında başka neyin önemi vardı ki?

Kitty, verandadan çıkıp oturma odasına döndü. Kendini kanepeye atıp bir sigara almak için uzandı. O sırada, bir kitabın üstünde duran not ilişti gözüne. Kâğıdı açtı. Not kurşunkalemle yazılmıştı.

Sevgili Kitty,

İşte istediğin kitap. Tam göndermek üzereydim ki Dr. Fane'le karşılaştık, o da geçerken eve bırakabileceğini söyledi.

V. H.

Zili çaldı. Uşak gelince, ona kitabı kimin, ne zaman getirdiğini sordu.

Çocuk, "Patron getirdi, hanımefendi. Öğle yemeğinden sonraydı," diye cevapladı.

O halde gelen Walter'dı. Hemen Sömürge Bakanlığı'nı arayıp Charlie'yi istedi. Az önce öğrendiklerini anlattı. Charlie cevap vermeden, kısa bir sessizlik oldu.

"Ne yapacağım?" diye sordu Kitty.

"Önemli bir müzakerenin ortasındayım. Ne yazık ki şu an seninle konuşamayacağım. Sana tavsiyem, sabırlı ol."

Kitty telefonu kapattı. Charlie'nin yalnız olmadığını anlamıştı ve işiyle ilgili meselelere tahammülü yoktu.

Bir masaya oturdu, elleriyle yüzünü kapatarak, vaziyeti düşündü. Kuşkusuz Walter sadece Kitty'nin uyuduğunu düşünmüştü: Kitty'nin odasının kapısını kilitlememesi için bir sebep yoktu. O sırada konuşup konuşmadıklarını hatırlamaya çalıştı. Yüksek sesle konuşmuyorlardı elbette. Bir de şapka mevzusu vardı. Charlie'nin şapkasını alt katta bırakması için delirmiş olması gerekirdi. Ama bu yüzden onu suçlamanın bir yararı yoktu, oldukça normal bir durumdu ve Walter'ın onu fark ettiğine dair bir kanıt yoktu. Muhtemelen acelesi vardı, işle ilgili bir randevuya giderken uğrayıp kitapla notu bırakmış olmalıydı. Garip olan şey ise şuydu: Walter önce kapıyı, daha sonra o iki pencereyi açmaya çalışmış olmalıydı. Eğer Kitty'nin uyuduğunu düşünseydi, onu böyle rahatsız etmezdi. Kitty ne büyük aptallık etmişti!

Biraz silkelendi ve Charlie'yi düşündüğünde her zaman hissettiği o tatlı acıyı yüreğinde bir kez daha hissetti. Buna değerdi. Charlie onun yanında olacağını söylemişti ve işler hepten kötüleşirse... Walter isterse ortalığı birbirine katabilirdi. Kitty'nin yanında Charlie vardı, neye aldıracaktı ki? Muhtemelen bilmesi onun için en iyisiydi. Kitty hiçbir zaman Walter'a önem vermemişti ve Charlie Townsend'a âşık olduğundan beri, kocasının dokunuşlarına boyun eğmek onu canından bezdirmişti. Onunla tüm ilişkisini kesmek istiyordu. Kitty'ye göre Walter hiçbir şeyi kanıtlayamazdı. Eğer onu itham edecek olursa, inkâr edecekti ve eğer artık inkâr edemeyeceği bir duruma gelirse, gerçeği yüzüne vuracaktı. O saatten sonra Walter istediğini yapabilirdi.

6

Evliliğinin ilk üç ayında Kitty hata yaptığını anlamıştı, ama bu kendisinden çok annesinin suçuydu.

Odada annesinin bir fotoğrafı vardı, Kitty'nin yorgun gözleri fotoğrafa ilişti. Onu neden burada tuttuğunu bilmiyordu, annesine pek düşkün değildi. Babasının da bir fotoğrafı vardı; ancak o, alt kattaki kuyruklu piyanonun üstünde duruyordu. Babası kralın danışmanı olduğunda çekilmişti; başında peruğu, üzerinde cüppesi vardı. Ama bunlar bile onu heybetli göstermeye yetmemişti. Babası ufak tefek, kavruk bir adamdı. Yorgun bakan gözleri, geniş bir üstdudağı ve ince bir ağzı vardı. Patavatsız fotoğrafçı ona güzel bakmasını söylemişti, ancak o sadece sert görünebilmişti. Ağzının genellikle aşağı sarkan köşeleri ve keyifsiz bakan gözleri, ona hafif bir depresyondan mustaripmiş havası verdiğinden, Bayan Garstin çekilen birkaç kareden, eşinin yargıç gibi göründüğünü düşündüğü bu fotoğrafı seçmişti. Ama kendi fotoğrafında, eşi kralın danışmanı olduğu gün saraya giderken giydiği elbisesini giymişti. Kadife elbisesiyle oldukça gösterişli görünüyordu, elbisenin uzun kuyruğu güzel görünsün diye özenle serilmişti. Saçları tüylerle süslenmişti ve elinde çiçekler vardı. Dimdik duruyordu. Elli yaşında, zayıf ve neredeyse hiç göğsü olmayan bir kadındı, çıkık elmacık kemikleri ve geniş, biçimli bir burnu vardı. Oldukça düz, gür ve siyah saçlara sahipti ve Kitty her zaman, annesinin saçının tümüyle boyalı olmasa bile, kısmen rötuşlu olduğunu düşünürdü. Hoş, siyah gözleri asla sabit durmazdı, bu onun en belirgin özelliğiydi. Biriyle konuştuğunda kırışıksız, ruhsuz ve sarı yüzündeki o kıpır kıpır gözlere bakmak insanı rahatsız ederdi. Gözleri, karşısındakinin bir tarafından öbür tarafına kayar, odadaki diğer insanları inceler, sonra tekrar karşısındakine odaklanırdı. Sizi eleştirip değerlendirdiğini, bu arada etrafında tüm olan biteni gözlemlediğini ve söylediklerinin, düşünceleriyle hiçbir bağlantısı olmadığını hissederdiniz.

7

Bayan Garstin sert, acımasız, insanları yöneten, hırslı, cimri ve aptal bir kadındı. Liverpool'lu bir avukatın beş kızından biriydi. Bernard Garstin onunla Northern Circuit'teyken tanışmıştı. O zamanlar gelecek vaat eden bir genç gibi görünüyordu ve Bayan Garstin'in babası onun daha da başarılı olacağını söylemişti. Olmadı. İşini dikkatle yapardı, çalışkan ve becerikliydi; ancak kendini geliştirme isteği yoktu. Bayan Garstin ondan iğreniyordu. Fakat sadece onun vasıtasıyla başarı elde edebileceğinin acı da olsa farkına varmıştı ve eşini kendi isteği doğrultusunda yönlendirmeye koyuldu. Onu acımasızca azarlardı. Kocasına duyarlığına ters düşen bir şeyi yaptırmak istiyorsa, gereken yegâne şeyin başının etini yemek olduğunu keşfetmişti; böylece adam canından bezerek, ona boyun eğiyordu. Bayan Garstin, kendi açısından yararlı olabileceğini düşündüğü insanlarla dostluk kurmaya çalışırdı. Kocasına dava dosyası gönderecek avukatları pohpohlar, eşlerini de tanırdı. Yargıçlara ve hanımlarına yalakalık yapardı. Gelecek vaat eden siyasetçileri el üstünde tutardı.

Yirmi beş yıl boyunca, Bayan Garstin kimseyi sevdiği için yemeğe davet etmemişti. Düzenli aralıklarla büyük partiler verirdi. Fakat cimriliği de hırsı kadar kuvvetliydi. Para harcamaktan nefret ederdi. Herhangi birinin etrafa yapacağı gösterişin aynısını kendisinin yarı fiyatına yapabilmesiyle övünürdü. Yemek davetleri özenle hazırlanır ve uzun sürerdi; ancak tasarrufu elden bırakmazdı. İnsanlar yemek yiyip konuşurken, ne içtiklerini bildiklerine kendini asla ikna edemezdi. Moselle şarabı şişesini peçeteye sarar ve misafirlerinin onu şampanya sandığını düşünürdü.

Bernard Garstin işinde dürüsttü, ancak pek tecrübesi yoktu. Mesleğe ondan sonra başlayanların çok gerisinde kalmıştı. Bayan Garstin, onun parlamentoya girmesi için diretmişti. Seçim masraflarını parti üstlenmişti; ancak burada

da Bayan Garstin'in pintiliği hırsının önüne geçmiş, seçmenle iletişim kurabilmek için gereken parayı harcayamamıştı. Adayların katkıda bulunması beklenen sayısız mali kaynak vardı ve Bernard Garstin'in bu kaynaklara yaptığı bağışlar hiçbir zaman yeterli miktarda olmamıştı. Haliyle yenilmişti. Parlamento üyesinin eşi olmak Bayan Garstin'i sevindirecek olmasına rağmen, yaşadığı hüsrana karşı metanetli davrandı. Kocasının adaylığını koyması, Bayan Garstin'in birçok nüfuzlu kişiyle tanışmasını sağlamıştı ve toplumdaki yerinin önem kazanması hoşuna gitmişti. Bernard'ın parlamentoda hiçbir zaman başarılı olamayacağını biliyordu. Parlamento üyesi olmasını sırf partisinin minnettarlığını kazanabileceği için istemişti ve koltuğunu kaybeden iki üç isimle savaşmak kuşkusuz Bernard'a bunu sağlayacaktı.

Ancak hâlâ düşük kıdemliydi ve ondan genç birçok adam kralın hukuk danışmanlığını yapmaya başlamıştı. Bernard da başlamalıydı, sadece onun yargıç olma umutları azalacağından değil, aynı zamanda Bayan Garstin'in kendi açısından da gerekliydi. Kendinden on yaş genç kadınlarla yemeğe çıkmak Bayan Garstin'i çok utandırıyordu. Fakat bu konuyla ilgili kocasında yıllardır alışık olmadığı bir inatla karşılaşmıştı. Bernard, kralın hukuk danışmanı olduğunda hiç iş almayacağından korkuyordu. Eldeki serçe damdaki güvercinden iyidir, demişti karısına. O da, sefilin son sığınağı atasözü, diyerek sert bir şekilde karşılık vermişti. Bernard gelirinin yarı yarıya düşebileceği ihtimalini öne sürmüştü, karısı için bundan daha önemli bir konu olmadığını biliyordu. Bayan Garstin onu dinlemeyecekti. Kocasına ödlek ve pısırık olduğunu söyledi. Sürekli başının etini yedi ve sonunda, her zamanki gibi Bernard boyun eğdi. Kraliyet danışmanlığına başvurdu ve hemen kabul edildi.

Bernard, korkularında haklı çıktı. Lider olarak hiç gelişme gösteremedi ve çok az dosyası vardı. Ama yaşadığı tüm hayal kırıklıklarını örtbas etti ve karısını suçlasa dahi

bunu yüzüne vurmadı. Zamanla biraz daha sessizleşti, ama evdeyken hep sessiz olduğundan ailede kimse onda bir değişiklik olduğunu fark etmedi. Kızları onu her zaman sadece gelir kaynağı olarak görürdü ve bu yüzden babalarının onlara yemek, barınak, kıyafetler, tatiller ve ıvır zıvır için para sağlamak adına köpek gibi yaşaması onlara son derece doğal geliyordu. Onun hatası yüzünden paralarının azaldığını anladıklarında, babalarına karşı olan ilgisizlikleri, öfke dolu bir küçümsemeye dönüşmüştü. Sabahın erken saatlerinde evden çıkan, akşam döndüğünde ancak yemekten önce üstünü değiştirecek kadar vakit bulabilen bu durgun, ufak tefek adamın neler hissettiğini sormak hiç akıllarına gelmemişti. Bernard, onlar için bir yabancıydı, ama babaları olduğu için onları el üstünde tutup sevmesi gerektiğini düşünüyorlardı.

8

Ama Bayan Garstin'in başlı başına takdire değer bir yürekliliği vardı. Kimsenin, onun bütün dünyası olan yakın çevresine girip, yaşadığı hayal kırıklıklarının onu incittiğini görmesine izin vermezdi. Yaşam tarzını hiç değiştirmedi. Titiz bir idareyle, eskiden yaptığı gibi gösterişli yemek davetleri verebiliyordu ve arkadaşlarıyla buluştuğunda uzun zaman önce geliştirdiği neşe dolu tavrını koruyabiliyordu. Konuşurken asla şaşmayan bir sırayla tekrarladığı sözlerden oluşan anlamsız gevezeliği, girdiği toplulukta sohbet yerine geçerdi. Havadan sudan konuşmakta zorlanan kişiler arasında işe yarar bir misafirdi, her zaman yeni bir konu açmayı başarırdı ve ortamda oluşan mahcup edici sessizlikleri uygun bir fikir ileri sürerek bozma konusunda kendisine güvenilebilirdi.

Artık Bernard Garstin'in yüksek mahkemede yargıç olma ihtimali çok düşüktü; ama hâlâ yerel mahkeme yargıçlığını ya da en azından sömürgelere atanmayı umut edebilir-

di. Galler ülkesinin bir şehrine sicil memuru olarak atanması Bayan Garstin'i memnun etmişti. Ama Bayan Garstin, tüm umudunu kızlarına bağlamıştı. Onların iyi evlilikler yapmasını sağlayarak, kendi hayat akışında yaşadığı tüm hüsranı telafi edebilmeyi umuyordu. İki kızı vardı: Kitty ve Doris. Doris güzellikten nasibini almamıştı; burnu fazla uzun, vücudu hantaldı. Bu yüzden Bayan Garstin, Doris'in uygun bir mesleği olan, hali vakti yerinde bir genç adamla evlenmesinden başka bir şey bekleyemezdi.

Ama Kitty, güzel bir kızdı. Daha çocukken güzel bir kadın olacağı belliydi. İri, siyah gözleri; hafif kızıla çalan kahverengi, dalgalı, parlak ve canlı saçları; mükemmel dişleri ve güzel bir teni vardı. Hatları kusursuz değildi; çenesi fazla köşeliydi ve burnu Doris'inki kadar uzun olmasa da fazla büyüktü. Güzelliğinde gençliğinin de payı büyüktü, bu yüzden Bayan Garstin Kitty'nin genç kızlığa adım atar atmaz evlenmesi gerektiğini düşünüyordu. Etrafta göz kamaştırıyordu: Cildi hâlâ en güzel yanıydı; ama uzun kirpikli gözleri öyle ışıl ışıldı, öyle bir iç eritirdi ki, bakınca insanın kalbi duracak gibi olurdu. Kitty'nin büyüleyici bir neşesi ve insanları memnun etme arzusu vardı. Bayan Garstin tüm ilgisini ona yoğunlaştırmıştı; kendisinin gösterebileceği türden haşin, ehil ve hesaplı bir ilgiydi bu. İhtiraslı hayaller kuruyordu; kızı için hedefi iyi bir evlilik değil, mükemmel bir evlilikti.

Kitty ileride güzel bir kadın olacağının bilinciyle yetiştirilmişti ve annesinin bu konudaki hırsından hiç kuşkusu yoktu. Kendi arzuları da bu yöndeydi. Cemiyet hayatına giriş yaptı. Bayan Garstin, kızının seçkin erkeklerle tanışabileceği dans partilerine kendisi de davet edilebilmek için adeta mucizeler yarattı. Kitty, onun için bir başarıydı. Güzel olduğu kadar eğlenceliydi ve kısa bir süre içinde on kadar adam ona âşık olacaktı. Fakat hiçbiri uygun değildi ve Kitty, hepsiyle dost kalırken, hiçbirine evlilik sözü vermemeye özen gösterdi. South Kensington'daki misafir odası, pazar akşamları

baygın bakışlı gençlerle dolardı, ama Bayan Garstin onaylayıcı, katı bir gülümsemeyle, onları Kitty'den uzak tutmasına gerek olmadığının farkına varmıştı. Kitty onlarla flört etmeye hazırdı ve birini diğerine karşı kışkırtarak oyalanıyordu. Fakat ne zaman bir evlenme teklifi alsa, ki şu ana kadar teklif etmeyen yoktu, karşısındakini ince bir nezaketle, ama kararlılıkla reddediyordu.

İlk sene kusursuz bir taliple karşılaşmadı, ikinci sene de böyle geçti; ama Kitty genç bir kadındı ve bekleyecek gücü vardı. Bayan Garstin, arkadaşlarına bir kızın yirmi bir yaşından önce evlenmesinin acınacak bir durum olduğunu söylüyordu. Fakat üçüncü, daha sonra dördüncü sene de geçti. Kitty'yi önceden beğenen iki üç kişi tekrar evlenme teklif etti ama hâlâ beş kuruşları yoktu. Kitty'den daha genç bir iki delikanlı daha teklifte bulundu. Daha sonra Britanya Hindistanı'nda devlet hizmetinde bulunmuş, şövalyelik rütbesine erişmiş emekli bir asker teklifte bulundu; elli üç yaşındaydı. Kitty hâlâ etrafta boy gösterip bol bol dans ediyordu; Wimbledon'a ve Londra'daki ünlü Lord's Kriket Sahası'na, kraliyet tarafından düzenlenen Ascot At Yarışları'na ve Henley'ye gidiyordu. Adamakıllı eğleniyordu; ama hâlâ tatmin edici bir konumu ve geliri olan birinden evlenme teklifi almamıştı. Bayan Garstin huzursuzlanmaya başlamıştı. Kitty'nin kırk yaş üstü erkeklerin ilgisini çekmeye başladığını fark etmişti. Ona bir iki sene içinde artık bu kadar güzel olmayacağını ve genç kadınların sürekli etrafa yayıldığını hatırlattı. Bayan Garstin aile ortamında lafını esirgemezdi, taliplerini kaçıracağını söyleyerek, kızını keskin bir dille uyardı.

Kitty annesine omuz silkti. Kendini her zamanki kadar, hatta belki de çok daha güzel görüyordu. Son dört senede çok boş vakti olmuş, nasıl giyinileceğini öğrenmişti. Eğer sırf evlenmek için evlenecek olsaydı, onlarca erkek bu fırsata balıklama atlardı. Doğru adam er ya da geç gelecekti elbette.

Ama Bayan Garstin durumu daha kurnazca değerlendirdi: İçinde tüm fırsatları tepen güzel kızına beslediği öfkeyle, standartlarını biraz daha düşürdü. Gözlerini, önceden dudak büktüğü üst orta sınıfa çevirdi ve geleceği güven telkin eden, genç bir avukat ya da işadamı aramaya başladı.

Kitty yirmi beş yaşına geldiğinde hâlâ evlenmemişti. Bayan Garstin öfkeden deliye dönmüştü ve Kitty'ye sık sık ağzına geleni söylemekten çekinmiyordu. Babasının ona daha ne kadar destek olmasını beklediğini sordu. Bernard Garstin, kızına bir şans verebilmek için üstesinden gelemeyeceği miktarda para harcamıştı ama Kitty bu şansı kullanmamıştı. Kendisinin aşırı sokulganlığının, ziyaretlerini yürekten teşvik ettiği erkekleri, servet sahibi babaların oğullarını ya da kimi unvanların vârislerini korkutmuş olabileceği Bayan Garstin'in hiç aklına gelmiyordu. Kitty'nin başarısızlığını aptallığına bağladı. Sonra, sıra Doris'e geldi. Hâlâ uzun bir burna ve kötü bir fiziğe sahipti. Kötü dans ediyordu. Genç kızlığa adım atar atmaz Geoffrey Dennison ile nişanlandı. Savaş sırasında baronet unvanı kazanan zengin bir cerrahın tek oğluydu. Geoffrey bir unvanın mirasçısıydı, tıp doktoru baronet olmak çok önemli bir şey değildi, ama Tanrı'ya şükür, yine de bir unvandı ve oldukça rahat, müreffeh bir gelecekleri olacaktı.

Kitty, panik içinde Walter Fane'le evlendi.

9

Kitty, Walter ile kısa bir süre önce tanışmış ve onu hiç umursamamıştı. Nişandan sonra Walter, kendisini arkadaşlarının götürdüğü bir baloda tanıştıklarını söylemişti. Kitty'nin o ana kadar ne zaman veya nerede tanıştıkları hakkında hiçbir fikri yoktu. Kuşkusuz, Walter'a o sırada hiç dikkat etmemişti, onunla iyi huylu olduğundan ve her dans teklifini memnuniyetle kabul ettiğinden dans etmişti. Ayrıca

kendisiyle dans etmek isteyen herhangi birinin teklifini kabul etmek, Kitty'yi memnun ederdi. Bir iki gün sonra başka bir balodayken, Walter gelip Kitty'yle konuşmuştu ve Kitty onu hiç hatırlamamıştı. Sonra, gittiği her baloda Walter'ın da olduğunu fark etmişti.

Kitty en sonunda, "Biliyorsun, seninle en azından on kez dans ettim, artık ismini söylemelisin," dedi gülerek.

Walter belli ki afallamıştı.

"İsmimi bilmediğini mi söylüyorsun yani? Bizi tanıştırmışlardı ya."

"Ah, ama insanlar hep mırıldanarak konuşuyor. Senin de benim ismim hakkında en ufak bir fikrin olmasaydı, ben şaşırmazdım."

Walter gülümsedi. Yüzünde ciddi ve biraz haşin bir ifade vardı, ama gülümsemesi çok tatlıydı.

"İsmini biliyorum tabii ki." Bir iki dakika sessizliğe büründü. "Hiç merak etmiyor musun?" diye sordu sonra.

"Çoğu kadın gibi ben de merak ediyorum."

"Birine ismimi sormak aklına gelmedi mi hiç?"

Kitty, pek eğlenmiyordu. Walter isminin onu ilgilendireceği fikrine nereden kapılmıştı, merak etti. Fakat Kitty insanları mutlu etmekten hoşlanıyordu, büyüleyici gülümsemesiyle ona baktı. Gözleri, ormandaki ağaçların altında bulunan buğulu bir göl gibi, insanı mest eden bir güzelliğe sahipti.

"Pekâlâ, nedir ismin?"

"Walter Fane."

Kitty onun neden balolara geldiğini bilmiyordu; Walter iyi dans eden biri değildi ve görünüşe göre pek az insan tanıyordu. Walter'ın ona âşık olduğu fikri geçti aklından; ama omuzlarını silkip bu fikri bertaraf etti. Tanıştığı her erkeğin kendisine âşık olduğunu düşünen kızlar tanıyordu ve onları her zaman gülünç bulurdu. Ama Walter Fane'e biraz daha ilgi göstermeye başladı. Walter kesinlikle Kitty'ye âşık olan

diğer gençlerin hepsinden daha farklı davranıyordu. Çoğu Kitty'yle açık açık konuşmuş ve onu öpmek istemişti: Birçoğu da öpmüştü. Ama Walter Fane ondan hiç söz etmiyor, kendisiyle ilgili de pek az konuşuyordu. Bir hayli sessizdi. Kitty bu durumu önemsemedi, çünkü kendisinin söyleyecek çok şeyi oluyordu ve ipe sapa gelmez şeyler söylediğinde Walter'ın güldüğünü görmek hoşuna gidiyordu. Ayrıca Walter'ın muhabbeti de aptalca değildi. Belli ki çekingen biriydi. Anlaşılan Doğu'da yaşıyordu ve yıllık izindeydi.

Walter, bir pazar öğleden sonra Garstin'lerin South Kensington'daki evine geldi. Evde on kadar insan vardı ve bir süre diken üstünde oturduktan sonra gitti. Daha sonra annesi Kitty'ye Walter'ın kim olduğunu sordu.

"Hiçbir fikrim yok. Sen mi davet ettin?"

"Evet, onunla Baddeleys'de tanışmıştım. Seni birkaç baloda gördüğünü söyledi. Ben de ona pazar günleri hep evde olduğumu söyledim."

"İsmi Fane ve Doğu'da bir yerde çalışıyor."

"Evet, doktormuş. Âşık mı sana?"

"Aman canım, bilmiyorum!"

"Şimdiye kadar, genç bir adam sana âşık olduğunda bunu anlarsın sanırdım."

"Öyle olsa bile onunla evlenmeyeceğim," dedi Kitty kaygısızca.

Bayan Garstin cevap vermedi. Sessizliğinde büyük bir hoşnutsuzluk vardı. Kitty kızardı: Artık annesinin tek isteğinin onu elden çıkarmak olduğunu biliyordu; Kitty'nin kiminle evleneceği umurunda bile değildi.

10

Ertesi hafta boyunca Kitty Walter'la üç baloda daha karşılaştı ve artık çekingenliğini az da olsa üzerinden atan Walter, daha konuşkan olmuştu. Doktor olduğu doğruydu, ama

mesleğini icra etmiyordu. Bakteriyologdu (bunun ne anlama geldiği konusunda Kitty'nin belli belirsiz bir fikri vardı ancak) ve Hong Kong'da çalışıyordu. Sonbaharda dönecekti. Çin'den çok bahsediyordu. Kitty insanlar ona her ne anlatırlarsa anlatsınlar ilgisini çekiyormuş gibi yapmayı âdet haline getirmişti, ama Hong Kong'daki hayat kulağa hakikaten eğlenceli geliyordu; gece kulüpleri, tenis, at yarışı, polo ve golf oyunları vardı.

"Orada insanlar çok dans etmeye gider mi?"

"Evet, öyle sanırım."

Kitty, Walter'ın bunları anlatmasının bir nedeni olup olmadığını merak etti. Kitty'nin çevresini sevmiş görünüyordu, ama ne elini biraz daha sıkı tutarak ne de bir bakış ya da sözle Kitty'yi tanışıp dans ettiği herhangi bir kızdan başka bir şey olarak gördüğüne dair en ufak bir izlenim bırakmamıştı. Walter, bir sonraki pazar tekrar geldi. Tesadüfen Kitty'nin babası da o sırada eve girmişti; yağmur yağıyordu ve golf oynayamamıştı. Babası ve Walter Fane uzun uzun sohbet ettiler. Kitty sonradan babasına ne konuştuklarını sordu.

"Görünüşe bakılırsa Hong Kong'a atanmış. Baş Yargıç, barodan eski arkadaşımdır. Genç adam hayli zeki birine benziyor."

Kitty, babasının yıllarca kendisinin ve artık kız kardeşinin hatırına, genç adamları ağırlamaktan genel olarak fena halde sıkılmış olduğunu biliyordu.

"Etrafımdaki genç adamlardan birini sevmen pek sık rastlanan bir şey değil, baba," dedi Kitty.

Babasının sevecen, yorgun bakışları Kitty'ye odaklandı.

"Onunla evlenme ihtimalin yok mu hiç?"

"Kesinlikle yok."

"Âşık mı sana?"

"Öyle bir şey hissettirmiyor."

"Ondan hoşlanıyor musun?"

"Pek hoşlandığım söylenemez. Biraz sinirimi bozuyor."

Walter hiç de onun tipi değildi. Kısa boyluydu, ama tıknaz değildi, sıska olmasa da ince yapılıydı; esmer, sinek-kaydı tıraşlıydı ve çok muntazam, keskin yüz hatları vardı. Gözleri neredeyse siyahtı, ama iri değildi; bakışları sağda solda gezinmek yerine, etraftaki nesnelere garip bir ısrarla odaklanırdı. Walter meraklı ama pek de güzel olmayan gözlere sahipti. Düz ve ince burnu, zarif alnı ve biçimli ağzıyla yakışıklı bir adam olması gerekirdi. Öyle olmaması şaşırtıcıydı. Kitty onu düşünmeye başladığında, hatlarına tek tek bakılınca ne kadar düzgün olduklarını fark edip, şaşırmıştı. Walter'ın hafif alaycı bir yüz ifadesi vardı ve artık Kitty onu daha iyi tanıdığından, yanında pek rahat edemiyordu. Walter eğlenceli biri değildi.

Walter ve Kitty, mevsim geçene kadar sık sık görüştüler, fakat Walter her zamanki soğukluğunu ve gizemliliğini sürdürdü. Kitty ile birlikteyken tamamen utangaç sayılmazdı; ancak sıkılgan bir tavrı vardı, hâlâ kişisel konulara girmekten kaçınıyordu. Kitty, Walter'ın ona hiç de âşık olmadığı sonucuna vardı. Kitty'den hoşlanmıştı, onunla rahatça konuşabiliyordu; ama kasımda Çin'e döndüğünde Kitty'yi bir daha aklından geçirmeyecekti. Kitty, onun bunca zamandır nişanlı olmasının çok da imkânsız olmadığını düşündü. Hong Kong'da hastanede hemşire olarak çalışan, donuk, sade, dürüst ve çalışkan bir rahip kızı tam da ona yakışacak bir eş olurdu.

Derken Doris'in Geoffrey Dennison ile nişanlandığı duyuruldu. On sekiz yaşında olan Doris, oldukça münasip bir evlilik yapıyordu; kendisi ise yirmi beş yaşındaydı ve bekârdı. Ya hiç evlenemezse ne olacaktı? O yıl evlilik teklif eden tek kişi yirmi yaşında, hâlâ Oxford'da okuyan bir çocuktu; kendinden beş yaş küçük bir çocukla evlenemezdi. Her şeyi yüzüne gözüne bulaştırmıştı. Geçen sene, dul kalmış, üç çocuklu, Yüksek Şövalye Nişanı sahibi birinin evlilik teklifini reddetmişti. Neredeyse reddettiğine pişman olmuştu. Artık annesi dehşet saçmaya başlardı. Doris de; parlak evliliği

yapması beklenen Kitty uğruna her seferinde feda edilen Doris de, karşısına geçip böbürlenmekten geri kalmayacaktı. Kitty'nin yüreği burkuluyordu.

11

Ama Kitty bir öğleden sonra Harrod's Mağazası'ndan eve dönerken, Brompton Road'da tesadüfen Walter Fane'le karşılaştı. Walter durup, onunla konuştu. Sonra, Kitty'ye kayıtsız bir tavırla parkta kendisiyle beraber bir tur atmasını teklif etti. Kitty'nin ille de eve gitmek gibi bir isteği yoktu ve o sıralarda evde olmak pek hoşuna gitmiyordu. Birlikte yürüyüp, her zamanki gibi gündelik şeylerden konuşmaya başladılar. Sonra, Walter Kitty'ye yazın nereye gideceğini sordu.

"Ah, biz kendimizi hep sayfiye yerlerine atarız. Anlayacağın, adli tatil başladığında babam bitap düşmüş oluyor, biz de bulabildiğimiz en sessiz yere gidiyoruz."

Kitty'nin söyledikleri samimiyetten uzaktı. Babasının yorulacak kadar işi olmadığını çok iyi biliyordu, öyle olsa bile tatil tercihi yapılırken onun müsait olup olmadığı önemsenmezdi. Sessiz yer de ucuz yer demekti.

"Sence de şuradaki sandalyeler çok hoş görünmüyor mu?" dedi Walter birden.

Kitty, gözlerini Walter'ın baktığı yöne çevirince, bir ağacın altında duran iki yeşil sandalye gördü çimlerin üstünde.

"Hadi oturalım," dedi.

Fakat oturduklarında, Walter garip bir dalgınlığa büründü. Tuhaf bir yaratıktı. Kitty gevezeliğe devam etti, oldukça neşeliydi, ama Walter'ın neden onunla parkta yürümek istediğini merak etmişti. Muhtemelen Hong Kong'daki dürüst hemşireye olan aşkını anlatıp onunla sırrını paylaşacaktı. Birden Kitty'ye dönüp, cümlesini yarıda kesti; böylece Kitty ister istemez onun kendisini dinlemediğini anlamış oldu. Walter'ın yüzü bembeyazdı.

"Sana bir şey söylemek istiyorum."

Kitty hızlıca dönüp ona baktı ve Walter'ın kaygı dolu gözlerini fark etti. Gergin ve kısık sesi, hafifçe titriyordu. Fakat Kitty kendine bu gerginliğin ne anlama geldiğini soramadan, Walter tekrar konuştu.

"Benimle evlenir misin diye sormak istiyorum."

"Kalbime indireceksin!" Kitty o kadar şaşırmıştı ki, Walter'a boş gözlerle bakıyordu.

"Sana sırılsıklam âşık olduğumu bilmiyor muydun?"

"Hiç belli etmedin."

"Kaba ve beceriksiz biriyim ben. Kastettiğim şeyleri söylemek, kastetmediklerimi söylemekten hep daha zor gelmiştir bana."

Kitty'nin kalbi biraz daha hızlı atmaya başladı. Daha önce çok evlilik teklifi almıştı, fakat onlar neşe ve duygu doluydu, o da hepsine aynı şekilde cevap vermişti. Şu ana kadar kimse böyle damdan düşer gibi, ama aynı zamanda tuhaf bir biçimde hüzne gark olarak evlilik teklif etmemişti.

"Çok naziksin," dedi kuşkuyla.

"Seni ilk gördüğüm an, âşık oldum. Daha önce teklif etmek istiyordum ama bir türlü kendimi hazır hissedemedim."

"Bunun güzel bir ifade olduğundan emin değilim," diye kıkırdadı Kitty.

Biraz gülebilme fırsatı yakaladığına memnun olmuştu; çünkü o güzel, güneşli günde sanki beklenmedik bir şey olacakmış gibi bir alamet vardı. Walter kötümser bir havayla kaşlarını çattı.

"Ne demek istediğimi biliyorsun. Umudumu kaybetmek istemiyordum. Fakat şimdi sen gideceksin, ben de sonbaharda Çin'e dönmek zorundayım."

"Sana hiç o gözle bakmamıştım," dedi Kitty çaresizce.

Walter, başka bir şey söylemedi. Somurtarak yerdeki çimlere bakıyordu. Çok tuhaf bir yaratıktı. Fakat hislerini açıkladığında, Kitty gizemli bir şekilde Walter'ın aşkının

daha önce karşılaştığı hiçbir şeye benzemediğini hissetmişti. Biraz korkmuştu, ama aynı zamanda mutlu da olmuştu. Walter'ın donukluğunun muğlak bir etkileyiciliği vardı.

"Düşünmem için bana zaman vermelisin."

Walter yine bir şey söylemedi. Yerinden kımıldamadı. Karar verene kadar Kitty'yi orada tutmak mı istiyordu? Eğer öyleyse, bu abes bir durumdu. Kitty bu konuyu annesiyle konuşmalıydı. Konuştuğunda ayağa kalksa iyi olurdu, ama Walter'ın cevap vereceğini düşünerek bekledi ve o sırada, nedenini bilmiyordu ama hareket etmek ona zor gelmişti. Walter'a bakmıyordu, ama onun nasıl göründüğünün farkındaydı; kendinden biraz daha uzun biriyle evlenmeyi hiç düşünmemişti. Walter'ın yanında otururken, güzel yüz hatlarının yanı sıra ifadesinin soğukluğunu da görebiliyordu. Onun kalbindeki yıkıcı tutkunun ister istemez farkında olmak garipti.

"Seni tanımıyorum, hem de hiç tanımıyorum," dedi ürkekçe.

Walter ona baktı; Kitty gözlerinin onunkilere doğru kaydığını hissetti. Walter'ın gözlerinde daha önce hiç görmediği bir sevecenlik hâkimdi şimdi; fakat bakışlarında kırbaçlanan bir köpeğinki gibi, Kitty'yi biraz öfkelendiren bir yalvarış vardı.

"Sanırım tanışma konusunda kendimi geliştiriyorum," dedi Walter.

"Çekingen bir yapın var, değil mi?"

Kuşkusuz, bu şimdiye kadar aldığı en garip evlilik teklifiydi. Kitty'ye o sırada bile, böyle bir durumda birbirlerine söylenecek en son şeyleri söylüyorlarmış gibi geliyordu. Walter'a kesinlikle âşık değildi. Onu hemen orada geri çevirmekte neden tereddüt ettiğini bilmiyordu.

"Çok aptalım," dedi Walter. "Seni dünyadaki her şeyden daha fazla sevdiğimi söylemek istiyorum, ama bunu söylemek çok zor geliyor."

Bu da tuhaftı, zira anlaşılır gibi değildi ama Walter'ın cevabı Kitty'yi etkilemişti. Walter aslında soğuk biri değildi, uygun olmayan tavrıydı. Kitty, ondan daha önce hiç bu kadar hoşlanmamıştı. Doris kasımda evleniyordu. Walter kasımda Çin'e gidecekti. Kitty, eğer evlenme teklifini kabul ederse o sırada Walter ile olacaktı. Doris'in düğününde nedime olmak pek hoş bir durum değildi. Kitty, bu durumdan kurtulmaktan memnun olurdu. Ayrıca Doris evli bir kadınken, kendisi bekâr kalacaktı! Herkes Doris'in ne kadar genç olduğunu biliyordu ve bu durum kendisini daha yaşlı gösterecekti. Evde kalmış olacaktı. Bu onun için çok iyi bir evlilik olmayacaktı, ama yine de evlilikti işte ve Çin'de yaşayacak olması her şeyi kolaylaştıracaktı. Kitty, annesinin sivri dilinden çekiniyordu. Çünkü onun yaşlarındaki tüm kızlar uzun zaman önce evlenmiş, birçoğunun çocuğu olmuştu. Kitty, onları ziyaret edip, bebeklerine övgüler yağdırmaktan bıkmıştı. Walter Fane ona yeni bir hayat vaat ediyordu. Etkisini iyi bildiği gülümsemesiyle, Walter'a döndü.

"Aceleci olup, seninle evleneceğimi söyleseydim, benimle ne zaman evlenmek isterdin?"

Walter, rahat bir nefes aldı. Beyaz yanaklarına renk geldi.

"Şimdi. Hemen. En kısa sürede. Balayımızda İtalya'ya gideriz. Ağustos ve eylülde."

Bu teklif, Kitty'yi bütün yazı annesi ve babasıyla, haftalığı beş Gine'ye kiralanan bir papaz evinde geçirmekten kurtarıyordu. Bir an, *Morning Post* gazetesinde, damat Doğu'ya dönmek zorunda olduğundan düğünün bir an önce gerçekleşeceğini belirten bir duyuru canlandı Kitty'nin gözünde. Annesini yeterince iyi tanıyordu, konu dikkat çekmek oldu mu ona güvenilirdi; en azından şimdilik Doris arka planda kalacaktı ve sıra onun daha gösterişli olan düğününe geldiğinde, Kitty çok uzaklarda olacaktı.

Kitty, elini uzattı.

"Galiba senden çok hoşlanıyorum. Sana alışabilmem için bana zaman vermelisin."

Walter, Kitty'nin sözünü kesti. "O zaman, cevabın evet mi?"

"Sanırım öyle."

12

Kitty, o zamanlar Walter'ı çok az tanıyordu, bugün ise evleneli neredeyse iki yıl olmasına karşın onun hakkında hâlâ çok az şey biliyordu. Başlangıçta Walter'ın tutkusu karşısında hayrete düşse de, kibarlığından etkilenmiş ve gururu okşanmıştı. Walter fazlasıyla düşünceli biriydi, Kitty'yi rahat ettirmek için çok özenli davranırdı, en küçük isteğini dahi hemen yerine getirirdi. Kitty'ye sürekli ufak tefek hediyeler alırdı. Hastalandığında,Walter'dan daha sevecen ya da daha düşünceli biri olamazdı. Kendisine yorucu gelen bir işi yapma fırsatını Walter'a verdiğinde, ona iyilik yapmış gibi oluyordu. Ve Walter her daim fazlasıyla kibardı. Kitty odaya girdiğinde ayağa kalkar, arabadan inerken elini uzatıp yardım eder, eğer yolda tesadüfen Kitty ile karşılaşırsa şapkasını çıkarır, Kitty odadan çıkarken kapıyı açar ve asla Kitty'nin odasına kapıyı çalmadan girmezdi. Ona karşı davranışları, Kitty'nin gördüğü çoğu adamın eşlerine gösterdiği tavra benzemiyordu. Kitty'ye daha çok, kır evinde ağırlanan bir misafirmiş gibi davranıyordu. İnsanın hoşuna giden bir durumdu, ama biraz komikti. Walter daha rahat biri olsaydı, Kitty onunlayken kendisini biraz daha evindeymiş gibi hissedebilirdi. Evlilik hayatları da Kitty'yi Walter'a karşı yakınlaştırmamıştı. Walter o zamanlar tutkuluydu, aynı zamanda sert, tuhaf bir şekilde histerik ve duygusaldı da.

Walter'ın aslında ne denli duygusal olduğunu fark etmek, Kitty'nin aklını karıştırmıştı. Kendine hâkimiyeti ya utangaçlığından ya da uzun süreli eğitiminden kaynaklanıyordu,

Kitty hangisi olduğunu bilmiyordu, ama ne zaman onun kollarında yatsa, Walter'ın arzuları yatışıyor ve manasız şeyler söylemeye çekinip, gülünç olmaktan korkan o adam, bebek gibi konuşmaya başlıyordu. Bir keresinde Kitty gülerek, ona hayatında duyduğu en korkunç duygusal konuşma olduğunu söylemiş ve Walter'ın kalbini fena halde kırmıştı. O an, Walter'ın onu saran kollarının gevşediğini hissetmişti. Walter bir süre çok sessiz kalmış, sonra tek kelime etmeden Kitty'yi bırakıp odasına gitmişti. Kitty, Walter'ın kalbini kırmak istememişti, bir iki gün sonra ona dedi ki:

"Seni koca sersem şey, bana zırvalamanın bence bir mahzuru yok."

Walter, utanç içinde gülümsedi. Kitty kısa bir süre sonra Walter'ın rahat davranma konusunda talihsiz bir beceriksizliği olduğunu fark etmişti. Her zaman bilinçli hareket ediyordu. Ne zaman bir parti olsa, herkes şarkı söylemeye başladığında, Walter asla şarkıya katılamazdı. Orada öylece oturur, keyifli olduğunu ve eğlendiğini belli etmek için gülümserdi. Fakat gülümseyişi zoraki olurdu, daha çok alaycı bir sırıtışa benzerdi. O anlarda Kitty, Walter'ın bütün o eğlenen insanları bir grup aptal olarak gördüğünü düşünmeden edemezdi. Kitty'nin keyfi yerindeyken eğlenceli bulduğu masa oyunlarını oynamaya Walter hiç yeltenmezdi. Çin'e gitmek üzere çıktıkları yolculukta, Walter geleneksel Çin kıyafeti giymeyi kesinlikle reddetmişti; halbuki herkes öyle giyiniyordu. Walter'ın her şeyi sıkıcı bulması Kitty'nin keyfini kaçırmıştı.

Kitty hayat doluydu; tüm gün muhabbet etmeye hazırdı ve kolay gülen biriydi. Walter'ın sessizliği onu altüst etmişti. Kitty'nin gün içinde yaptığı rastgele yorumlara bazen hiç cevap vermiyor, bu yanı Kitty'yi sinirlendiriyordu. Kitty'nin yorumlarının cevap gerektirmediği doğruydu; ama yine de Walter'ın karşılık vermesi iyi olurdu. Yağmurlu bir günde, Kitty "Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor," dedi ve

Walter'ın "Evet, değil mi?" diye karşılık vermesini bekledi. Fakat Walter sessizliğini korurdu. Kitty, bazen onu tutup sarsmak istiyordu.

"Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor dedim," diye tekrarladı.

"Duydum seni," diye sevecen bir gülümsemeyle cevapladı Walter.

Bu, onun kaba davranmak istemediğini gösteriyordu. Konuşmamıştı çünkü söyleyecek bir şeyi yoktu. Ama söyleyecek bir şeyi olmayan herkes susarsa, insanoğlu kısa sürede konuşma yeteneğini yitirir diye düşündü Kitty gülümseyerek.

13

Gerçek, Walter'ın çekicilikten yoksun olmasıydı elbette. Bu yüzden sevilen biri değildi, Kitty Hong Kong'a yerleşeli çok olmadan bunu anlamıştı. Walter'ın işi hakkında pek bir şey bilmiyordu. Hükümet bakteriyoloğu olmanın mühim bir şey olmadığını açıkça fark etmek, onun için yeterliydi. Walter, Kitty ile hayatının bu kısmı hakkında konuşmaya pek istekli değil gibiydi. İlk zamanlarda, Kitty her şeye ilgi göstermeye hevesli olduğundan, Walter'a bu konu hakkında da soru sormuştu. O ise, şakayla karışık Kitty'yi başından savmıştı.

"Çok sıkıcı ve teknik bir iş," dedi başka bir seferinde. "Ve maaşı da bir hayli düşük."

Walter fazlasıyla içine kapanık biriydi. Kitty, Walter'ın geçmişi, soyu sopu, eğitimi, onunla tanışmadan önceki hayatı hakkındaki tüm bildiklerini, tek tek sorarak öğrenmişti. Çok tuhaftı, Walter'ı sinirlendiren tek şey soru sorulmasıydı. Kitty, doğuştan gelen meraklılığıyla bir dizi soru yönelttiğinde, Walter'ın verdiği cevaplar gitgide tersleşiyordu. Kitty, onun saklayacak bir şeyi olmasından ziyade, ağzı sıkı

olduğu için cevap vermekten hoşlanmadığını anlayacak kadar zeki bir kadındı. Kendiyle ilgili konuşmak, Walter'ın utanıp sıkılmasına, rahatsızlık duymasına sebep oluyordu. Etrafa karşı nasıl açık biri olacağını bilmiyordu. Okumayı seviyordu; ama okuduğu kitaplar Kitty'ye çok sıkıcı gelirdi. Eğer herhangi bir bilimsel tezle uğraşmıyorsa, Çin'le ilgili kitaplar ya da tarih kitapları okurdu. Hiçbir zaman gevşeyip rahatlamıyordu. Kitty, onun bunu yapabileceğini sanmıyordu. Walter oyun oynamaya düşkündü, tenis ve briç oynuyordu.

Kitty, Walter'ın neden kendisine âşık olduğunu merak ediyordu. Bu temkinli, soğuk ve serinkanlı adamla uyum sağlayacak en son kişi olduğunu düşünüyordu. Fakat yine de Walter'ın ona delice âşık olduğundan emindi. Bu dünyada Kitty'yi mutlu edebilmek için yapmayacağı şey yoktu. Walter onun elinde bir kukla gibiydi. Kitty, onun kendisine gösterdiği bir yanını düşündüğünde, Walter'ı biraz küçümserdi. Kitty Walter'ın, kendisinin hayranlık duyduğu birçok kişiye ve şeye karşı aşağılayıcı tavrının, kibirli müsamahasının, had safhadaki bir acizliği maskeleyen bir yüz olup olmadığını merak ediyordu. Walter'ın akıllı olduğuna inanıyordu, herkes de onunla aynı fikirdeymiş gibiydi; fakat çok nadir de olsa, Walter hoşlandığı iki üç kişiyle birlikteyken, keyfi yerinde olduğu zamanlarda, Kitty onu hiç eğlenceli bulmazdı. Tam olarak Kitty'yi bunalttığı söylenemezdi, aksine ona hiç aldırış etmiyordu.

14

Kitty, Hong Kong'a geleli haftalar olmuştu ki Charles Townsend ile karşılaşmadan önce çeşitli çay partilerinde karısıyla tanışmıştı. Charles Townsend'a takdim edilmesi ise ancak kocasıyla birlikte evlerine akşam yemeğine gittiğinde oldu. Kitty savunmaya geçmiş bir haldeydi. Charles Town-

send Sömürge Bakan Yardımcısıydı ve Bayan Townsend'ın görgülü biri olduğunu fark etmişti; ama yine de Kitty'nin kendisini kullandırmaya hiç niyeti yoktu. Oldukça ferah bir odada ağırlanmışlardı. Kitty'nin Hong Kong'da ziyarete gittiği diğer misafir odaları gibi rahat ve sade eşyalarla döşenmişti. Geniş çaplı bir davetti. Kitty ve kocası en son gelenlerdendi ve içeri girdiklerinde üniformalı Çinli hizmetçiler etrafta zeytin ve kokteyller ikram ediyorlardı. Bayan Townsend onları günlük bir kıyafetle karşıladı ve elindeki davetli listesine bakarak Walter'a yemekte kimlerle oturacağını söyledi.

Kitty uzun boylu ve çok yakışıklı bir adamın onlara doğru yaklaştığını gördü.

"İşte, eşim de geldi."

"Yanınızda oturma ayrıcalığına nail olacağım," dedi Charles Townsend.

Kitty, birden rahatladı ve göğsündeki o düşmanlık hissi aniden yok oldu. Charles'ın gözleri gülüyordu, ancak Kitty, onun bakışlarındaki şaşkınlığı bir anlığına da olsa görmüştü. Kitty durumu ayan beyan anlamış, bu da gülmesine sebep olmuştu.

"Bir lokma yemek yiyemeyeceğim," dedi, "ve Dorothy'yi tanıyorsam yemekler kesin çok iyidir."

"Neden?"

"Bana söylenmesi gerekirdi. Gerçekten birinin beni uyarması gerekirdi."

"Ne hakkında?"

"Kimse tek bir kelime bile etmedi. Böylesine büyüleyici bir güzellikle tanışacağımı nereden bilebilirdim ki?"

"Buna karşılık ne söylemeliyim şimdi?"

"Hiçbir şey. Konuşmayı bana bırakın. Ben de tekrar tekrar aynı şeyi söyleyeyim."

Kitty kıpırdamadı, karısının Charles'a kendisi hakkında tam olarak ne söylediğini merak etti. Charles sormuş olma-

lıydı. Ve Townsend gülen gözlerle yukarıdan ona bakarken, birden hatırladı.

Karısı, Dr. Fane'in eşiyle tanıştığını söylediğinde, "Nasıl biri?" diye sormuştu.

"Ah, oldukça hoş bir şey. Artist gibi."

"Hiçbir yerde oynamış mı?"

"Ah hayır, sanmıyorum. Babası doktor mu, avukat mı, öyle bir şey. Sanırım onları yemeğe çağırmamız gerekiyor."

"Aceleye gerek yok, değil mi?"

Masada yan yana oturdukları zaman Charles, Kitty'ye Walter Fane'i Çin'e geldiğinden beri tanıdığını söyledi.

"Beraber briç oynuyoruz. Kulüpteki açık ara farkla en iyi oyuncu."

Kitty eve dönerken Walter'a bunu söylemişti.

"Bunda şaşılacak bir şey yok, biliyorsun."

"O nasıl oynuyor?"

"Kötü değil. Eli sağlamsa oldukça iyi oynar, ama kartları kötüyse darmadağın oluyor."

"Senin kadar iyi oynuyor mu?"

"Kendi oyùnumla ilgili hayaller görmüyorum. Çok iyi oynayan ikinci sınıf bir oyuncuyum diyebilirim. Townsend ise kendini birinci sınıf görüyor, ama değil."

"Ondan hoşlanmıyor musun?"

"Ne hoşlanıyorum ne de hoşlanmıyorum. İşinde fena olmadığına inanıyorum, herkes de iyi bir sporcu olduğunu söylüyor. Beni pek ilgilendirmiyor."

Walter'ın bu ılımlı hali Kitty'yi ilk kez çileden çıkarmıyordu. Bu kadar ölçülü olmanın ne gereği var diye sordu kendine: İnsan birinden hoşlanırdı ya da hoşlanmazdı. Kitty Charles Townsend'dan çok hoşlanmıştı. Beklemediği bir şeydi bu. Charles muhtemelen sömürgedeki en sevilen kişiydi. Sömürge bakanının yakında emekli olması bekleniyordu ve herkes Townsend'ın onun yerine geçmesini umuyordu. Townsend tenis, sutopu ve golf oynuyordu. Yarışçı midil-

li atları vardı. Her zaman herkese iyilik yapmaya hazırdı. Hiçbir zaman bürokrasiye kendini kaptırmamıştı. Kimseye büyüklük taslamamıştı. Kitty, onun hakkında iyi konuşulmasına neden kızdığını bilmiyordu, Townsend'ın çok kibirli olacağını düşünmekten kendini alamamıştı; son derece aptallık etmişti; kibirli olmak, ona yöneltilebilecek en son ithamdı.

Kitty, gecenin keyfini çıkardı. Londra'daki tiyatrolardan, Ascot ve Cowes'tan ve Kitty'nin bilgi sahibi olduğu diğer şeylerden konuştular. Aslında, Lennox Gardens'daki hoş bir evde tanışmış olabilirlerdi. Yemek bittikten sonra insanlar misafir odasına geldiler ve Townsend dönüp dolaşıp yine Kitty'nin yanına oturdu. Çok eğlenceli şeylerden söz etmese de, Kitty'yi güldürmeyi başarmıştı. Konuşma tarzından kaynaklanıyor olmalıydı: Townsend'ın o derin, gür sesinde tatlı bir ton hâkimdi. Sevecen ve parlak mavi gözlerinde ise öyle hoş bir ifade vardı ki, insan kendini evindeymiş gibi hissediyordu. Çekici bir adamdı tabii. Bu özelliği onu daha bir eğlenceli kılıyordu.

Uzun boyluydu, Kitty boyunun en az 1.85 olduğu kanaatindeydi. Hoş bir vücudu vardı. Belli ki sağlığı yerindeydi ve vücudunda bir gram yağ yoktu. İyi giyiniyordu, odada en şık giyinen adam oydu ve üzerindeki giysileri çok iyi taşıyordu. Kitty bir adamın akıllı olmasından hoşlanırdı. Gözleri Walter'a doğru kaydı. Walter'ın gerçekten biraz daha dışadönük biri olmaya ihtiyacı vardı. Kitty, Townsend'ın kol düğmelerini ve ceketinin düğmelerini fark etti, Cartier'de benzerlerini görmüştü. Elbette Townsend ailesinin özel gelirleri vardı. Townsend'ın yüzü güneşten yanmıştı, ama yanakları sağlıklı rengini kaybetmemişti. Altından kıpkırmızı dudakları görünen, kısa kesilmiş, kıvrımlı bıyıkları Kitty'nin hoşuna gitmişti. Siyah saçları kısaydı ve çok düzgün taranmıştı. Ama şüphesiz en güzel özelliği, kalın, gür kaşlarının altından bakan gözleriydi: Masmaviydiler, insanı mizacının tatlılığına

inandıran bir sevecenlikle gülüyorlardı. Böyle mavi gözlere sahip bir adam hiç kimseyi incitmeye dayanamazdı.

Kitty onu etkilediğini açıkça görüyordu. Townsend, o güzel sözleri söylemeseydi de hayranlık dolu bakışları onu ele verecekti. Rahat tavırları çok hoştu. Onda çekingenlikten eser yoktu. Hal böyleyken, Kitty kendini evinde gibi hissediyordu. Sohbetlerinin başlıca unsurunu oluşturan şakalaşmaların arasına Townsend arada bir, Kitty'yi pohpohlayan hoş imalar serpiştiriyordu.

"Umarım sizinle tekrar görüşürüz," demişti Townsend kayıtsız bir tavırla, ama gözleri söylediklerine öyle bir anlam katmıştı ki, Kitty'nin fark etmemesi imkânsızdı.

"Hong Kong çok küçük bir yer, öyle değil mi?" demişti.

15

O zamanlar kim üç ay içinde bu duruma geleceklerini düşünebilirdi ki? Townsend, Kitty'ye onu gördüğü ilk geceden beri onun için deli olduğunu söylemişti. Kitty, onun bugüne kadar gördüğü en güzel şeydi. Townsend, onun giydiği elbiseyi hâlâ hatırlıyordu; düğününde giydiği elbiseydi bu ve Kitty'ye o haliyle vadide açan bir zambağa benzediğini söylemişti. Kitty, Townsend'ın ona söylemeden önce de kendisine âşık olduğunu biliyordu ve bu yüzden biraz ürkerek, ona karşı mesafeli davranıyordu. Townsend'ın düşünmeden hareket ediyor olması, bu durumu güçleştiriyordu. Townsend kollarını ona doladığında, Kitty'nin kalp atışı öyle çok hızlanıyordu ki, onu öpmesine izin vermeye çekiniyordu. Kitty daha önce hiç âşık olmamıştı. Bu, müthiş bir duyguydu. Ve artık aşkın ne olduğunu bildiği için, Walter'ın kendisine duyduğu aşka karşı aniden bir duygudaşlık beslemeye başlamıştı. Ona şakacı bir tavırla yaklaştığında, Walter'ın bundan hoşlandığını fark etti. Belki de daha önceleri Walter'dan biraz çekiniyordu, ama şimdi kendine daha çok güven du-

yuyordu. Kitty, Walter'a zaman zaman takılıyor ve şaka yaptığında Walter'ın yüzünde yavaşça oluşan gülümsemeyi görmek onu eğlendiriyordu. Walter hem şaşırıyor hem de mutlu oluyordu. Böyle geçen günlerden birinde, Kitty onun tamamen normal bir insana dönüşeceğini düşünmüştü. Tutkunun ne olduğunu bir ölçüde öğrenmesi, tıpkı bir arpçının ellerini arpın tellerinde gezdirmesi gibi, Walter'ın duygularıyla oynamaya yöneltmişti onu. Walter'ı sersemletip, şaşırttığını fark ettiğinde, Kitty gülmüştü.

Ve Charlie ile sevgili olduklarında, Walter ile aralarındaki durum son derece garipleşti. Kitty Walter'ın yüzüne gülmeden, ciddi ve kendine hâkim olarak neredeyse hiç bakamıyordu. Ona karşı nezaketsiz davrandığını hissetmekten çok mutluydu. Her şeye rağmen, o olmasaydı Charlie ile tanışamayacaklardı. Kitty, son adımı atmadan önce tereddüt etmişti, bunun nedeni Charlie'nin tutkusuna boyun eğmek istememesi değildi; kendi de aynı şeyleri hissediyordu. Onun gözünü korkutan, yetiştirilme tarzı ve hayatındaki davranış kurallarıydı. Ve kendini sonradan (son adımı atmaları beklenmedik bir durumdu, ikisi de o ana kadar böyle bir fırsatın oluşacağını öngörememişlerdi) eskisinden farklı hissetmediği için çok şaşırmıştı. Bu durumun onda tam olarak bilemediği müthiş bir değişime neden olacağını ve bu yüzden başka biriymiş gibi hissedeceğini düşünüyordu. Aynada kendine bakacak fırsatı bulduğunda, bir önceki günle aynı kadını görmek onu şaşkına çevirmişti.

"Kızgın mısın bana?" diye sordu Charlie.

"Sana bayılıyorum," diye fısıldadı Kitty.

"Sence de bunca zaman kaybetmekle aptallık etmedin mi?"

"Hem de ne aptallık etmişim."

16

Kitty'nin bazen taşıyabileceğinden daha da ağırlaşan mutluluğu, güzelliğini tazelemişti. Evlenmeden hemen önce diriliğini kaybetmeye başlamıştı, yorgun ve bitkin görünüyordu. Acımasızlar çirkinleşmeye başladığını söylemişti. Ama yirmi beş yaşındaki bir kızla o yaşta evli bir kadının arasında elbette ki fark vardı. Kitty, o sıralarda artık taçyaprakları sararmaya başlayan bir gonca gibiydi; ama birden yeni açan bir güle dönüşmüştü. Işıl ışıl parlayan gözleri çok daha belirgin bir ifade kazanmıştı; teni ise (kendisinde en çok övündüğü ve önemsediği şey teniydi) göz kamaştırıcıydı: şeftaliye ya da çiçeğe benzetmek yanlıştı; aksine onlar Kitty'nin tenine benzese daha güzel olurdu. Kitty, bir kez daha on sekiz yaşında gibiydi. Güzelliğinin zirvesindeydi. Bunu fark etmemek imkânsızdı, kadın arkadaşları onunla baş başa kaldıklarında hamile olup olmadığını soruyorlardı. Zamanında, Kitty'nin sadece uzun burunlu çok güzel bir kadın olduğunu söyleyip, aldırış etmeyenler dahi onunla ilgili yanlış karar verdiklerini kabul etmişlerdi. Kitty tam olarak Charlie'nin onu ilk gördüğü anda söylediği gibi büyüleyici güzellikteydi.

Gizli aşk maceralarını ustalıkla yönettiler. Charles'ın arkası sağlamdı, bunu Kitty'ye o söylemişti (Kitty, kaygısızca "Nüfuzlu bir insan olduğun için kurumlanmana izin vermeyeceğim" diyerek sözünü kesmişti) ve Charles için bu sorun değildi ama Kitty'nin iyiliği için en ufak bir riski bile göze almamaları gerekiyordu. Baş başa pek sık görüşemiyorlardı, hatta Charles'a göre hiç sık değildi, ama önce Kitty'yi düşünmek zorundaydı. Bazen antika dükkânında, bazen Kitty'nin evinde öğle yemeğinden sonra kimsenin olmadığı bir anda. Yine de Kitty onu köşede bucakta oldukça sık görüyordu. Charles'ın onunla resmi ve her zaman herkesle konuştuğu gibi neşeli konuşması, Kitty'yi eğlendiriyordu. Charles'ın ona o cezbedici esprili tarzıyla böyle takıldığını

duyanlar, kısa bir süre önce ona tutkuyla sarıldığını tahmin edebilirler miydi?

Kitty, Charles'a tapıyordu. Charles, şık çizmeleri ve beyaz binici pantolonuyla polo oynarken muhteşem görünüyordu. Tenis oynarken, bir delikanlı gibi görünürdü. Kuşkusuz Charles da görünüşüyle gurur duyuyordu: Kitty'nin şimdiye kadar gördüğü en güzel endama sahipti. Charles vücut yapısını korumanın zahmetine de katlanırdı. Hiç ekmek, patates ya da yağ yemezdi. Ve çok sık egzersiz yapardı. Kitty, onun ellerine özen göstermesini severdi, Charles haftada bir manikür yaptırıyordu. Müthiş bir sporcuydu ve bir önceki sene yerel tenis şampiyonluğunu kazanmıştı. Kitty'nin şu ana kadar dans ettiği en iyi dansçı kesinlikle oydu; onunla dans etmek rüya gibiydi. Charles'ın kırk yaşında olduğu kimsenin aklına gelmezdi. Kitty, bu konuda ona inanmadığını söylemişti.

"Bence bu bir kandırmaca, kesin yirmi beş yaşındasın."

Charles gülmüştü. Duydukları çok hoşuna gitmişti.

"Ah, canım, on beş yaşında bir oğlum var. Orta yaşlı bir adamım ben. İki ya da üç yıl içinde şişman ve yaşlı biri olacağım."

"Yüz yaşına geldiğinde tapılası olacaksın."

Charles'ın siyah, gür kaşları Kitty'nin hoşuna gidiyordu. Charles'ın mavi gözlerindeki insanın aklını karıştıran o ifadeye sebep olan şeyin kaşları olup olmadığını düşünürdü.

Charles, çok yetenekli biriydi. Çok iyi piyano ve elbette ragtime çalar, gür sesi ve esprili mizacıyla komik bir şarkı da söylerdi. Kitty, onun yapamayacağı bir şey olduğuna inanmıyordu: İşinde de çok becerikliydi. Charles, zor bir işi hallettikten sonra valinin yolda kendisini bizzat tebrik ettiğini söylemiş, Kitty de onun sevincini paylaşmıştı.

"Bunu söyleyen ben olsam da," diyerek gülmüştü Charles, gözleri Kitty'ye beslediği aşkla büyülenmiş bir halde, "memurlar arasında bu işi daha iyi yapabilecek kimse yok."

Ah, Kitty Walter'ın yerine onun karısı olmayı ne kadar isterdi!

17

Tabii henüz Walter'ın gerçeği bilip bilmediği belli değildi; bilmiyorsa fazla kurcalamamak en iyisiydi; ama biliyorsa da, eh, sonunda herkes için en iyisi olacaktı. Kitty ilk zamanlar bu durumdan memnun olmamasına rağmen, Charlie ile gizli gizli görüşmeyi kabullenmişti; ama zamanla Charlie'ye olan tutkusu artmış ve bir süredir sürekli birlikte olmalarının önündeki engellere karşı tahammülsüzleşmeye başlamıştı. Charlie, son zamanlarda sık sık onu bu kadar ihtiyatlı davranmaya zorlayan konumuna, kendisinin ve Kitty'nin elini kolunu bağlayan unsurlara lanet ettiğinden bahsetmiş; ikisi de özgür olsalar, her şeyin harikulade olacağını söylemişti. Kitty, onun bakış açısını anlamıştı; kimse rezillik yaşansın istemezdi, ayrıca hayatının gidişatını değiştireceksen öncesinde elbette ki iyi düşünmen gerekirdi. Ama özgürlüklerini kazanmak zorunda kalsalardı, ah, işte o zaman her şey ne kadar kolay olurdu!

Yine de çok acı çektikleri söylenemezdi. Kitty, Charlie'nin eşiyle ilişkisinin nasıl olduğunu çok iyi biliyordu. Dorothy soğuk bir kadındı ve aralarında yıllardır aşk yoktu. Onları birlikte tutan alışkanlıklar ve şartlardı, tabii bir de çocukları. Charlie için her şey daha kolaydı: Walter Kitty'yi seviyordu; ama buna karşın kendini işine vermişti; hem bir erkeğin her zaman bir çevresi olurdu; başta üzülebilirdi belki, ama zamanla atlatırdı; başka biriyle evlenmemesi için hiçbir sebep yoktu. Charlie, ona nasıl kendini Walter Fane ile harcadığını anlayamadığını söylemişti.

Kitty, hafifçe gülümseyerek, bir süre önce Walter'ın onları yakalaması düşüncesinden neden bu kadar çok korktuğunu düşündü. Kapının kolunun yavaşça döndüğünü görmek

tabii ki korkutucuydu. Fakat yine de Walter'ın yapabileceği en kötü şeyi biliyorlardı ve buna hazırlardı. Hayatta en çok istedikleri şeyi yapmak zorunda kaldıklarında, Kitty kadar Charlie de rahatlamış olurdu.

Walter bir beyefendiydi, Kitty ona adil davranarak her şeyi itiraf edebilirdi. Sonuçta Kitty'yi seviyordu, doğru olanı yapıp kendisinden boşanmasına izin verirdi. Bir hata yapmışlardı ve neyse ki çok geç olmadan bunu fark etmişlerdi. Kitty, Walter'a tam olarak ne söyleyeceğine ve ona nasıl davranacağına karar verdi. Kibar davranacak, gülümseyecek ve güçlü duracaktı. Kavga etmelerine gerek yoktu. Kitty, daha sonra Walter ile görüşmekten memnun olurdu. Geçirdikleri iki senenin Walter için kıymetli bir anı olarak kalmasını canı gönülden istiyordu.

"Dorothy Townsend'ın Charlie'den boşanmayı biraz olsun umursayacağını sanmam," diye düşündü Kitty. "En küçük çocukları da İngiltere'ye döndüğüne göre, onun da dönmesi Dorothy için en iyisi olur. Hong Kong'da yapacağı hiçbir şey yok. Hem, bütün tatilleri oğullarıyla geçirebilir. Zaten annesi ile babası da İngiltere'de."

Durum çok basitti ve her şey rezalet çıkmadan, kin güdülmeden halledilebilirdi. Ve sonra Charlie ile evlenebilirlerdi. Kitty uzun uzun iç çekti. Çok mutlu olurlardı. Bunu elde edebilmek için biraz sıkıntı çekmeye değerdi. Karmakarışık bir halde, zihninde bir görüntü diğerini kovaladı. Birlikte sürecekleri hayatı düşünüp, ne kadar eğleneceklerini, beraber çıkacakları kısa seyahatleri, yaşayacakları evi, Charlie'nin yükseleceği mevkileri ve bu sırada Charlie'ye vereceği desteği hayal etti. Charlie onunla ne kadar gurur duyardı ve o, o ise Charlie'ye tapıyordu.

Ama tüm bu hayallerin arasında bir korku süzülüyordu. Tuhaftı: Sanki bir orkestradaki tahta üfleme ve yaylı çalgılar masalsı ezgiler çalıyor; davullar ise derinden, yavaş ama bir şeyleri sezdircesine, kasvetli bir mezürle eşlik ediyordu. Er

ya da geç Walter eve gelecekti ve onunla karşılaşma düşüncesi Kitty'nin kalp atışlarını hızlandırıyordu. O gün öğleden sonra, Kitty'ye hiçbir şey demeden gitmesi çok tuhaftı. Kitty, tabii ki Walter'dan korkmuyordu. Sonuçta ne yapabilir ki, deyip durdu kendi kendine; ancak huzursuzluğunu pek de yatıştıramadı. Ona söyleyeceklerini bir kez daha tekrar etti. Olay çıkarmanın ne yararı vardı ki? Kitty çok üzgündü, Tanrı biliyordu ki Walter'ın acı çekmesine sebep olmak istemezdi; fakat onu sevmemek elinde olan bir şey değildi. Rol yapmanın bir yararı yoktu ve doğruyu söylemek her zaman en iyisiydi. Walter'ın mutsuz olmamasını umuyordu ama bir hata yapmışlardı ve makul olan tek şey bunu kabul etmekti. Kitty, hep Walter'ın iyiliğini isterdi.

Fakat kendine bunları söylediği sırada, ani bir korku fırtınası avuçlarının terlemesine sebep oldu. Ve korktuğu için, Walter'a öfkelendi. Eğer olay çıkarmak istiyorsa, bu onun sorunuydu. Umduğundan farklı şeylerle karşılaşmasına şaşırmamalıydı. Kitty ona zerre değer vermediğini ve evliliklerinin tek bir gününü bile pişmanlık duymadan geçirmediğini söyleyecekti. Walter sıkıcı biriydi. Ah, Kitty'yi nasıl da bunaltmıştı! Kendisini herkesten üstün görmesi gülünesi bir durumdu. Hiç mizah duygusu yoktu; Kitty onun kibirli tavırlarından, soğukluğundan, sürekli kontrollü hareket edişinden nefret ediyordu. Kendisi dışında hiç kimseye ve hiçbir şeye ilgi duymayınca kendine hâkim olmak kolaydı. Walter, Kitty'ye çok itici geliyordu. Kitty, Walter onu öptüğünde iğreniyordu. Bu kadar kendini beğenecek neyi vardı ki? Berbat dans ediyordu, eğlencelerde keyif kaçıran hep o olurdu, ne bir enstrüman çalabiliyor ne de şarkı söyleyebiliyordu. Polo oynamayı da bilmiyordu ve tenisi de herkes onun kadar oynayabilirdi. Peki ya briç? Briç kimin umurundaydı ki?

Kitty kendini yiyip bitirerek giderek yükselen hırsına teslim oldu. Walter, isterse onu suçlayabilirdi. Bütün bu olan-

lar onun hatasıydı. Walter sonunda gerçeği öğreneceği için mutluydu. Ondan nefret ediyordu ve bir daha görmek istemiyordu. Evet, her şey biteceği için mutluydu. Walter onu rahat bırakamaz mıydı? Evlenmek için Kitty'nin başının etini yemişti ve Kitty artık bu durumdan bıkmıştı.

"Bıktım," diye yüksek sesle tekrarladı Kitty, öfkeyle titreyerek. "Bıktım! Bıktım!"

Arabanın bahçe kapısının önüne park edişini duydu. Walter merdivenlerden çıkıyordu.

18

Walter odaya girdi. Kitty'nin kalbi delicesine atıyor, elleri titriyordu; kanepede uzandığı için şanslıydı. Sanki okuyormuş gibi elinde açık bir kitap tutuyordu. Walter bir anlığına kapının eşiğinde durdu ve göz göze geldiler. Kitty'nin yüreği burkuldu, kol ve bacaklarında ani bir ürperme hissetti ve titremeye başladı. Üzerinden bir ürpertinin geçtiğini hissetti. Walter'ın beti benzi atmıştı; Kitty onun bu halini daha önce de görmüştü, parkta oturdukları gün ona evlenme teklif ettiği andaki gibiydi. Kara gözleri, hareketsiz ve gizemliydi, doğal olamayacak kadar büyük görünüyorlardı. Walter her şeyi biliyordu.

"Erken döndün," dedi Kitty.

Dudakları o kadar çok titremişti ki, kelimeleri zar zor dile getirmişti. Çok korkmuştu. Bayılacak gibi hissediyordu.

"Her zamanki gibi geldim."

Sesi, Kitty'ye garip gelmişti. Konuşmasına kayıtsız bir hava katmak için son kelimeyi sesini yükselterek söylemişti; fakat zoraki olduğu belliydi. Kitty, tepeden tırnağa titriyor oluşunu Walter'ın fark edip etmediğini merak etti. O anda çığlık atmamak için kendini zor tutuyordu. Walter bakışlarını yere indirdi.

"Gidip üstümü değiştireyim."

Odadan çıktı. Kitty, tükenmiş bir haldeydi. İki üç dakika yerinden kıpırdayamadı; ama sonunda, sanki bir hastalık geçirmiş ve hâlâ toparlayamamış gibi zorlukla kanepede doğrulup, ayağa kalktı. Bacaklarının, ağırlığını kaldırabileceğinden emin değildi. Sandalyelere ve masalara tutunarak verandaya kadar ilerledi ve sonra bir elini duvara yaslayarak odasına gitti. Ev kıyafetini giydi ve kendi odasına gittiğinde (misafir odasını sadece davet verdiklerinde kullanıyorlardı) Walter masanın kenarında durmuş, *Sketch* gazetesindeki resimlere bakıyordu. Kitty, içeri girmek için kendini zorladı.

"Aşağı inelim mi? Yemek hazır."

"Beklettim mi seni?"

Kitty, dudaklarının titremesine engel olamıyordu ve kendini berbat hissediyordu.

Walter ne zaman konuşacaktı?

Oturduklarında, kısa süreliğine aralarında bir sessizlik oldu. Sonra Walter bir şey söyledi, o kadar basmakalıp bir şeydi ki, adeta meşum bir hava taşıyordu.

"*Empress* gemisi bugün gelmedi," dedi Walter. "Fırtına yüzünden mi gecikti diye merak ediyorum."

"Bugün mü bekliyordunuz?"

"Evet."

Kitty, Walter'a baktı ve gözlerinin tabağına sabitlenmiş olduğunu gördü. Walter aynı ölçüde sıradan bir konu açarak, oynanacak tenis turnuvasından bahsetti ve uzun uzun konuştu. Walter'ın genelde hoş bir sesi vardı ve tonu sık sık değişirdi, ama şimdi tekdüze bir tonda konuşuyordu. Garip bir şekilde yapmacıktı. Bu hali, Kitty'ye sanki çok uzakta konuşuyormuş hissini vermişti. Bakışları sürekli ya tabağına ya masaya ya da duvardaki bir resme yöneliyordu. Kitty'nin gözlerine bakmayacaktı. Kitty, Walter'ın ona bakmaya dayanamadığını fark etti.

Yemekleri bittiğinde, "Yukarı çıkalım mı?" diye sordu Walter.

"Nasıl istersen."

Kitty ayağa kalkınca, Walter geçmesi için kapıyı tuttu. Kitty yanından geçtiği sırada, yine gözlerini yere indirmişti. Oturma odasına geldiklerinde, Walter resimli gazeteyi tekrar eline aldı.

"Bu yeni çıkan *Sketch* mi? Ben bu sayıyı görmedim sanırım."

"Bilmem. Farkında değilim."

Gazete iki haftadır oradaydı ve Walter'ın ona defalarca baktığını biliyordu. Walter gazeteyi alıp, oturdu. Kitty ise tekrar kanepeye uzanıp, kitabını aldı. Akşamları genellikle, yalnız kaldıklarında, konken ya da pasiyans oynarlardı. Walter koltukta rahatça arkasına yaslanmıştı, tüm dikkati incelediği resimdeymiş gibi görünüyordu. Gazetenin sayfasını hiç çevirmedi. Kitty kitap okumaya çalıştı, ama önündeki yazıları göremiyordu. Kelimeler bulanıklaşmıştı. Başı şiddetle ağrımaya başladı.

Walter ne zaman konuşacaktı?

Bir saat boyunca sessizce oturdular. Kitty okuyormuş gibi yapmaktan vazgeçip, kitabı kucağına bıraktı, öylece boşluğa bakıyordu. Kımıldamaktan ya da en ufak bir ses çıkarmaktan çekiniyordu. Walter aynı rahat tavırla öylece oturdu ve o iri, sabit duran gözleriyle önündeki resme bakmaya devam etti. Dinginliği tuhaf bir biçimde tehditkârdı. Bu hali, saldırmak üzere olan vahşi bir hayvana benziyordu.

Walter aniden ayağa kalkınca, Kitty irkildi. Yumruklarını sıktı, yüzünün bembeyaz olduğunu hissedebiliyordu. Zamanı gelmişti!

"Biraz işim var," dedi Walter, o sakin, donuk sesiyle. Gözlerini başka yöne çevirmişti. "Bir mahzuru yoksa çalışma odama gideceğim. Herhalde ben bitirene kadar sen uyumuş olursun."

"Bu akşam bir hayli yorgunum zaten."

"Pekâlâ, iyi geceler."

"İyi geceler."

Ve Walter odadan çıktı.

19

Kitty ertesi sabah, olabildiğince erken Townsend'ı ofisinden aradı.

"Evet, ne oldu?"

"Seni görmek istiyorum."

"Canım, son derece meşgulüm. Çalışan bir adamım ben."

"Çok önemli. Ofise gelebilir miyim?

"Ah, hayır, yerinde olsam gelmezdim."

"Peki, sen gel o zaman."

"Şu anda çıkmam mümkün değil. Öğleden sonraya ne dersin? Ayrıca senin evine gelmesem daha iyi olmaz mı?"

"Seni bir an önce görmem lazım."

Bir sessizlik oldu, Kitty telefonun kapandığından korktu.

"Orada mısın?" diye sordu endişeyle.

"Evet, düşünüyordum. Bir şey mi oldu?"

"Telefonda söyleyemem."

Townsend konuşmadan önce tekrar bir sessizlik oldu.

"Pekâlâ, bak şimdi, eğer senin için uygunsa görüşmek için on dakika ayarlayabilirim. Ku-Chou'nun dükkânına git, mümkün olduğu kadar çabuk geleceğim."

Kitty, "Antikacıya mı?" diye dehşet içinde sordu.

"Eh, Hong Kong Oteli'nin lobisinde buluşmamız pek hoş olmaz," diye cevapladı Townsend.

Kitty, Townsend'ın sesinde hafif bir öfke sezdi.

"Tamam. Ku-Chou'ya gidiyorum."

20

Kitty, Victoria Sokağı'na gelince, onu taşıyan çekçekten inip dar ve dik bir yoldan dükkâna gelene kadar yürüdü.

Vitrindeki biblolar dikkatini çekmiş gibi yaparak dükkânın dışında biraz oyalandı. Ama oradaki müşterilere bakan çocuk Kitty'yi hemen tanıdı ve yüzüne suç ortaklığı ima eden geniş bir gülümseme yayıldı. İçerideki birine Çince bir şeyler söyledi ve minyon tipli, iri suratlı patron siyah cüppesiyle gelip Kitty'yi karşıladı. Kitty hızlıca içeri girdi.

"Bay Townsend henüz yok. Siz üst kata?"

Kitty dükkânın arka tarafına geçip karanlık, köhne merdivenlerden yukarı çıktı. Çinli adam da onu takip edip, yatak odasının kapısının kilidini açtı. İçerisi çok havasızdı ve sert bir afyon kokusu vardı. Kitty, sandal ağacından yapılmış bir sandığın üstüne oturdu.

Bir dakika geçmeden, gıcırdayan merdivenlerde sert bir yürüme sesi duydu. Townsend içeri girip, kapıyı arkasından kapadı. Asık suratı Kitty'yi görür görmez düzeldi ve her zamanki çekici tavrıyla gülümsedi. Kitty'yi hemen kollarının arasına aldı ve onu dudaklarından öptü.

"Evet, sorun nedir?"

"Seni görmek bile kendimi daha iyi hissetmemi sağlıyor," diyerek gülümsedi Kitty.

Townsend yatağa oturup bir sigara yaktı.

"Bu sabah biraz bitkin görünüyorsun."

"Şaşırmadım," diye cevapladı Kitty. "Bütün gece gözümü kırpmadım."

Townsend, Kitty'ye baktı. Hâlâ gülümsüyordu, fakat gülümseyişi pek içten durmuyor, hafif yapmacık görünüyordu. Kitty, Townsend'ın bakışlarında endişeli bir ifade olduğunu düşündü.

"Walter biliyor," dedi.

Townsend cevap vermeden önce bir anlık duraksama oldu.

"Ne dedi?"

"Hiçbir şey demedi."

"Ne!" Townsend, sert bir ifadeyle Kitty'ye baktı. "Bildiğini nereden anladın?"

"Her şeyden. Bakışlarından. Yemekteki konuşma tarzından."

"Ters mi konuştu?"

"Hayır, tam tersine, titizlikle kibar davrandı. Evlendiğimizden beri ilk defa, yatmadan önce beni öpmedi."

Kitty, gözlerini yere indirdi. Charlie'nin kendisini anlayıp anlamadığından emin değildi. Walter hep Kitty'yi kollarının arasına alır, dudaklarını onunkilere yapıştırır ve bırakmazdı. Kitty'yi öpmesiyle tüm vücudu şefkat ve tutkuyla dolardı.

"Sence neden hiçbir şey söylemedi?"

"Bilmiyorum."

Bir sessizlik oldu. Kitty, sandal ağacından yapılmış sandığın üzerinde öylece oturup, endişeli bir tavırla Townsend'a baktı. Townsend yine yüzünü asmış, kaşlarını çatmıştı. Ağız kenarları hafifçe aşağı eğilmişti. Fakat birden canlandı ve gözleri şeytani bir zevkle parıldadı.

"Herhangi bir şey söyleyecek mi, merak ediyorum."

Kitty cevap vermedi. Ne demek istediğini anlamamıştı.

"Sonuçta, böyle bir durumda gözlerini yuman ilk erkek o olmayacak. Çıngar çıkararak eline ne geçecek ki? Olay çıkarmak isteseydi odana girmeye çalışırdı." Townsend'ın gözleri parıldadı ve dudaklarında geniş bir gülümseme belirdi. "Ne kadar aptal görünüyoruz kim bilir."

"Keşke dün akşamki surat ifadesini görseydin."

"Üzüntüden altüst olmasına şaşırmamalı. Doğal olarak bir şok geçirdi. Bu her erkek için fazlasıyla aşağılayıcı bir durum. Walter her zaman aptalı oynar. O adam bana pek kirli çamaşırlarını ortaya dökecek biri gibi gelmiyor."

"Bence de öyle," diye dalgın bir şekilde cevapladı Kitty. "Çok hassas biri, ben de fark etmiştim."

"Bizim açımızdan durum iyi. Biliyorsun, kendini başkasının yerine koyup onun yerinde olsan ne yapacağını düşün-

mek iyi bir fikirdir. Bir adamın böyle bir durumda itibarını korumasının tek yolu hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmasıdır. İstediğin her şeye bahse girerim ki Walter'ın yapacağı şey de tam olarak bu."

Townsend konuştukça neşelendi. Mavi gözleri ışıldıyordu ve tekrar şen şakrak haline dönmüştü. Etrafına insanı yüreklendiren bir güven duygusu saçıyordu.

"Tanrı biliyor ki onun hakkında kötü konuşmak istemiyorum, ama sadede gelirsek bakteriyolog olmak ahım şahım bir şey değil. Bense Simmons eve döndükten sonra büyük olasılıkla sömürge bakanı olacağım ve Walter'ın benimle iyi geçinmesi onun yararına olur. Hepimiz gibi o da ekmek parasını düşünmek zorunda: Sence sömürge bakanı rezalet çıkaran birine destek olur mu? İnan bana, çenesini tutarak kazanacağı çok şey var, ortalığı birbirine katarsa kaybedecek çok şeyi olur."

Kitty endişeyle kımıldandı. Walter'ın ne kadar utangaç biri olduğunu biliyordu, olay çıkarma ve insanların dikkatini üzerine çekme korkusu kararını etkileyebilirdi; fakat Walter'ın maddi çıkarını düşüneceğine inanmıyordu. Kitty Walter'ı çok iyi tanımıyor olabilirdi, ama Charlie hiç tanımıyordu.

"Walter'ın bana delicesine âşık olduğu hiç aklına geliyor mu?"

Charlie cevap vermedi; ama kurnaz bir bakışla sırıttı.

"Ne oldu? Biliyorum çok kötü bir şey söyleyeceksin."

"Yani, bilirsin, kadınlar genellikle erkeklerin kendilerine gerçekte olduklarından çok daha fazla âşık oldukları izlenimini taşırlar."

Kitty, ilk kez güldü. Charlie'nin kendine güveni dikkat çekiciydi.

"Bu söylediğin inanılmaz derecede çirkin."

"Bunu söylüyorum çünkü son zamanlarda kocanı pek fazla kafana takmıyorsun. Muhtemelen o da sana eskisi kadar âşık değildir."

"Ne olursa olsun, *senin* bana delicesine âşık olduğun konusunda kendimi kandırmayacağım," diye sert bir cevap verdi Kitty.

"İşte orada yanılıyorsun."

Ah, bunu ondan duymak ne güzeldi! Kitty bunun farkındaydı ve Townsend'ın tutkusuna olan inancı yüreğini ısıtıyordu. Townsend konuşurken yataktan kalkıp Kitty'nin yanına, sandığa oturdu. Kolunu Kitty'nin beline sardı.

"Daha fazla üzülme artık, seni küçük sersem," dedi. "Söz veriyorum, korkacak bir şey yok. Adım gibi eminim ki Walter hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranacak. Biliyorsun, böyle bir şeyi kanıtlamak çok zor. Walter'ın sana âşık olduğunu söylüyorsun; muhtemelen seni tamamen kaybetmek istemiyordur. Karım olsaydın yemin ederim ben her şeyi kabul ederdim."

Kitty, ona doğru uzandı. Bütün vücudu gevşeyerek, Townsend'ın sarılışına teslim oldu. Ona olan aşkı neredeyse ıstırap veriyordu. Townsend'ın son sözleri aklını çelmişti: Walter muhtemelen onu öyle tutkuyla seviyordu ki, eğer Kitty arada sırada onu sevmesine izin verecekse, küçük düşmeye hazırdı. Kitty bu durumu anlayabiliyordu; çünkü o da Charlie için aynı şeyleri hissediyordu. İçini gururlu bir heyecan kaplıyor, aynı zamanda da böylesine köle gibi seven bir adamı belli belirsiz de olsa küçümsüyordu.

Kollarını sevgiyle Charlie'nin boynuna doladı.

"Sen harika birisin. Buraya geldiğimde yaprak gibi titriyordum ve sen her şeyi yoluna koydun."

Townsend, Kitty'nin yüzünü ellerinin arasına alıp, dudaklarından öptü.

"Canım."

"Bana huzur veriyorsun," dedi Kitty iç çekerek.

"Eminim ki endişelenmene gerek yok. Ayrıca hep yanında olacağımı biliyorsun. Seni yüzüstü bırakmayacağım."

Kitty korkularını bir kenara bıraktı; fakat bir an için geleceğe dair planlarının bozulmuş olmasına anlamsızca hüzünlendi. Şimdi tehlike atlatıldıktan sonra, neredeyse Walter'ın boşanma konusunda diretmesini istiyordu.

"Sana güvenebileceğimi biliyordum," dedi.

"Ben de öyle olduğunu umuyorum."

"Yemeğe gitmen gerekmiyor mu?"

"Canı cehenneme."

Townsend, Kitty'yi biraz daha yakınına çekti, sımsıkı sarıldı. Dudakları, Kitty'ninkilere yöneldi.

"Ah, Charlie, bırak beni."

"Asla."

Kitty kısa bir kahkaha attı, mutlu bir aşkın ve zaferin kahkahasıydı bu. Townsend'ın gözleri şehvetle dolmuştu. Kitty'yi ayağa kaldırdı, hareket etmesine izin vermiyor, göğsüne yakın tutuyordu. Kapıyı kapattı.

21

Kitty bütün öğleden sonrayı Charlie'nin Walter hakkında söylediklerini düşünerek geçirdi. O akşam dışarıda yemek yiyeceklerdi, Walter Kulüp'ten geldiğinde Kitty üstünü değiştiriyordu. Walter odanın kapısını çaldı.

"Gel."

Kapı açılmadı.

"Ben doğruca giyinmeye gidiyorum. Hazırlanman ne kadar sürer?"

"On dakika."

Walter başka bir şey demeden odasına gitti. Ses tonu tıpkı bir önceki geceki gibi yapmacıktı. Kitty artık iyice kendinden emin olmuştu. Walter'dan önce hazırlandı. O aşağı indiğinde, Kitty arabada oturuyordu.

"Seni beklettim ne yazık ki," dedi.

"Üstesinden gelebilirim," dedi Kitty ve bunu söylerken gülümsemeyi becerebildi. Arabayla yokuş aşağı inerlerken birkaç yorumda bulundu, ama Walter hep kısa cevaplar verdi. Kitty omuzlarını silkti, biraz sabırsızlanıyordu. Walter surat asmak istiyorsa, asabilirdi, Kitty'nin umurunda değildi. Yolun sonuna kadar hiç konuşmadılar. Büyük bir yemekli davetti. Etraf insan kaynıyordu ve bir sürü yemek vardı. Kitty neşeli bir tavırla iki yanındaki konuklarla sohbet ederken, bir yandan da Walter'ı izliyordu. Walter'ın yüzü kireç gibi olmuş ve incelmişti.

"Kocan biraz bitkin görünüyor. Sıcak havadan etkilenmediğini sanıyordum. Çok mu çalışıyor?"

"O her zaman çok çalışır. "

"Sen de yakında gidiyorsun galiba?"

"Ah, evet, geçen seneki gibi Japonya'ya gideceğim sanırım," dedi. "Doktor sağlığımın bozulmasını istemiyorsam sıcaktan uzak durmam gerektiğini söylüyor."

Walter, dışarıda yemek yedikleri zamanlarda arada bir Kitty'ye bakıp gülümserdi, fakat bu sefer bir kere bile gülümsememişti. Ona hiç bakmıyordu. Kitty, Walter'ın arabaya binerken de bakışlarını kaçırdığını fark etmişti. Her zamanki kibarlığıyla, Kitty'nin arabadan inmesi için elini uzattığında da aynı şeyi yapmıştı. Şimdi, iki yanında duran kadınlarla konuşuyordu. Gülümsemiyor, sabit gözlerle onlara bakıyordu; o solgun suratında gözleri gerçekten kocaman ve kapkara görünüyordu. Yüzünde donuk ve haşin bir ifade vardı.

"Onunla ahbaplık etmek keyifli olmalı," diye düşündü Kitty, alaycı bir tavırla.

Bu talihsiz hanımların Walter'ın bir maskeyi andıran nemrut suratıyla sohbet etmeye çalışmaları, Kitty'nin bir nebze dahi ilgisini çekmemişti.

Walter tabii ki biliyordu; buna hiç şüphe yoktu ve ayrıca Kitty'ye karşı çok öfkeliydi. Neden hiçbir şey söylememiş-

ti ki? Gerçekten kızgın ve kırgın olmasına rağmen, Kitty'yi çok seviyor ve onu terk edeceğinden korkuyor muydu? Bu düşünce Kitty'nin onu biraz hor görmesine sebep oldu, ama hoşgörüyü elden bırakmadan. Ne de olsa Walter onun kocasıydı, Kitty'ye yemek ve kalacak yer sağlıyordu; kendisine müdahale etmediği ve karışmadığı sürece, Kitty ona gayet iyi davranacaktı. Diğer taraftan, Walter'ın bu sessizliği sadece korkunç derecedeki utangaçlığından da kaynaklanıyor olabilirdi. Charlie haklıydı, rezalet çıkmamasını herkesten çok Walter isterdi. Mecbur kalmadığı sürece asla bir konuşma yapmazdı. Bir keresinde Kitty'ye bilirkişi olarak mahkemeye çağrıldığında, önceki hafta neredeyse hiç uyuyamadığından bahsetmişti. Utangaçlığı hastalık derecesindeydi.

Bir şey daha vardı: Erkekler görünüşe çok önem verirlerdi, kimse ne olduğunu bilmediği sürece, Walter da durumu görmezden gelmekten memnun olabilirdi. Ayrıca Charlie, Walter'ın ekmeğini nereden kazanacağını bildiğini de ileri sürerken haklı olabilir mi, diye düşündü. Sömürgede en sevilen adam Charlie'ydi ve çok yakında sömürge bakanı olacaktı. Walter'a epey yararı dokunabilirdi; öte yandan, Charlie'yi kızdırmak Walter'ı nahoş bir duruma düşürebilirdi. Sevgilisinin gücünü ve kararlılığını düşününce, Kitty'nin yüreği sevinçle doldu. Onun güçlü kollarındayken, kendisini çok savunmasız hissediyordu. Erkekler garipti: Walter'ın böyle adice davranabileceği Kitty'nin hiç aklına gelmezdi, ama yine de hiç belli olmazdı, ciddi duruşu belki de sadece rezil ve düzenbaz kişiliğini gizlemek için taktığı bir maskeydi. Düşündükçe, Charlie'ye daha da çok hak veriyordu. Kocasına bir kez daha hızlıca göz attı. Bu bakışta müsamahadan eser yoktu.

O sırada, iki yanındaki kadınlar komşularıyla konuşmaya başlayınca, Walter yalnız kaldı. Sabit gözlerle, öylece önüne bakıyordu. Etrafının farkında değildi, gözleri ölümcül bir hüzünle kaplıydı. Kitty, derinden sarsıldı.

22

Kitty, ertesi gün öğle yemeğinden sonra uzanmış, uyukluyordu. Kapının çalınmasıyla uyandı.

"Kim o?" diye sinirli bir şekilde bağırdı.

O saatte rahatsız edilmeye alışık değildi.

"Benim."

Kocasının sesini hemen tanıyıp, hızlıca kalktı.

"Gel."

Walter odaya girerken "Uyandırdım mı seni?" diye sordu.

"Aslına bakarsan evet," dedi doğal bir ses tonuyla. Son iki günde Walter ile böyle konuşmaya alışmıştı.

"Yandaki odaya gelir misin? Seninle biraz konuşmak istiyorum."

Kitty'nin kalbi kaburgalarından çıkacak gibi oldu.

"Sabahlığımı giyip geliyorum."

Walter odadan çıktı. Kitty ayaklarına terliklerini geçirip, kimonosuna sarındı. Aynaya baktı; çok solgun görünüyordu, biraz allık sürdü. Bir anlığına kapıda durup, yapacağı görüşme için cesaretini topladı ve hiç bozuntuya vermeden Walter'ın yanına gitti.

"Bu saatte laboratuvardan kaçmayı nasıl başardın?" diye sordu. "Genelde bu saatte seni pek görmüyorum."

"Oturmayacak mısın?"

Walter, Kitty'ye bakmıyordu. Usulca konuşuyordu. Kitty onun isteğine memnuniyetle uyarak oturdu. Hafiften dizleri titriyordu. Neşeli bir ses tonuyla konuşacak gücü olmadığından sustu. Walter da oturdu ve bir sigara yaktı. Bakışları huzursuzca odanın dört bir yanında dolaşıyordu. Konuşmaya başlamakta zorlanıyor gibiydi.

Sonra aniden Kitty'ye baktı. Uzun zamandır ondan gözlerini kaçırdığı için bu doğrudan sabit bakış Kitty'yi öyle bir ürküttü ki, az kalsın çığlık atacaktı.

"Mei-tan-fu'yu hiç duydun mu?" diye sordu. "Son zamanlarda gazetelerde çok bahsi geçiyor."

Kitty şaşkınlık içinde ona baktı. Bir an duraksadı.

"Koleranın olduğu yer mi? Dün akşam Bay Arbuthnot bahsediyordu."

"Bölgede salgın var. Bence son yılların en kötüsü. Oranın bir tıbbi misyoneri vardı. Üç gün önce koleradan öldü. Orada bir Fransız manastırı ve tabii bir de gümrük çalışanları var. Geri kalan herkes kaçtı."

Walter'ın gözleri hâlâ Kitty'ye odaklanmış haldeydi, Kitty de başını öne eğemedi. Kitty, Walter'ın yüz ifadesini anlamaya çalıştı, ama o sırada çok gergindi ve sadece tuhaf bir ihtiyatlılık sezinlemişti. Walter nasıl oluyordu da böylesine sabit durabiliyordu? Gözlerini bile kırpmamıştı.

"Fransız rahibeler ellerinden geleni yapıyorlar. Yetimhaneyi hastaneye çevirdiler. Fakat insanlar sürekli ölüyor. Gidip görev almayı teklif ettim."

"Sen mi?"

Kitty dehşetle yerinden sıçramıştı. İlkin Walter giderse özgür olacağını, hiçbir mâni olmaksızın Charlie'yi görebileceğini düşünmüştü. Ancak bu düşünce onu derinden sarstı. Kıpkırmızı olduğunu hissetti. Walter ona neden böyle bakıyordu? Utanç içinde bakışlarını başka yöne çevirdi.

"İlla gitmen gerekiyor mu?" diye sordu titrek bir sesle.

"Ülke dışından gelen bir doktorları yok."

"Ama sen doktor değil, bakteriyologsun."

"Tıp doktoruyum, biliyorsun. Ayrıca uzmanlaşmadan önce hastanede pratisyen olarak uzun süre çalıştım. Aslında, her şeyden önce bakteriyolog olmam çok daha iyi. Araştırmalarım için çok iyi bir fırsat olacak."

Walter, sanki ciddi konuşmuyordu. Kitty ona baktığında gözlerinde alaycı bir pırıltı görünce şaşkına döndü. Neler olduğunu anlayamıyordu.

"Ama bu çok tehlikeli değil mi?"

"Çok tehlikeli."

Walter gülümsedi. Alaycı bir ifadeyle yüzünü ekşitmişti. Kitty elini alnına dayadı. İntihardı bu. Başka bir şey değildi. Dehşet vericiydi! Kitty, Walter'ın durumu böyle karşılayacağını düşünmemişti. Bunu yapmasına izin veremezdi. Bu çok acımasızcaydı. Ona âşık olmaması, Kitty'nin suçu değildi. Walter'ın onun uğruna kendini öldürmesi düşüncesine dayanamadı. Gözyaşları ağır ağır yanaklarından süzüldü.

"Neden ağlıyorsun?"

Walter'ın sesi buz gibiydi.

"Gitmeye mecbur değilsin, değil mi?"

"Hayır, kendi isteğimle gideceğim."

"Lütfen gitme, Walter. Orada çok kötü şeyler olabilir. Ya sana bir şey olursa?"

Walter'ın yüz ifadesi ruhsuzluğunu korusa da, gözlerinde yeniden hafif bir gülümseme belirdi. Kitty'nin sorusuna cevap vermedi.

"Nerede bu yer?" diye sordu Kitty, bir anlık duraklamadan sonra.

"Mei-tan-fu mu? Western Nehri'ne bağlı bir akarsu üzerinde. Western Nehri'nin yukarısına çıkıp, oradan bir kanoya binmeliyiz."

"Siz kim?"

"Sen ve ben."

Kitty hızla Walter'a döndü. Yanlış duyduğunu düşündü. Fakat Walter'ın gözlerindeki tebessüm, dudaklarına yayılmıştı. Kapkara gözlerini Kitty'ye dikmişti.

"Benim de mi gelmemi bekliyorsun?"

"Hoşuna gideceğini düşünmüştüm."

Kitty'nin soluğu hızlandı. Bedeninden bir ürperti geçti.

"Ama belli ki orası kadınlara uygun bir yer değil. Misyoner karısını ve çocuklarını haftalar önce oradan gönderdi, zırhlı araç komutanı ile karısı da döndüler. Kadınla bir çay davetinde tanışmıştım, kolera yüzünden bir yerden ayrıldıklarını söylemişti, şimdi hatırladım."

"Orada beş Fransız rahibe var."

Kitty paniğe kapıldı.

"Ne demek istediğini anlamıyorum. Oraya gitmek benim için çılgınlık olur. Ne kadar hassas bir yapıya sahip olduğumu biliyorsun. Doktor Hayward sıcaktan dolayı Hong Kong'dan uzaklaşmam gerektiğini söyledi. Oranın sıcağına asla dayanamam. Bir de kolera; ödüm patlar. Bu bela aramaktan başka bir şey değil. Gitmem için bir neden yok. Ölürüm."

Walter cevap vermedi. Kitty çaresizlik içinde ona baktı, ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Walter'ın yüzünü kaplayan kara sarı renk birden Kitty'yi dehşete düşürdü. Bu yüzde nefret dolu bir bakış gördü. Walter, onun ölmesini istiyor olabilir miydi? Bu acımasız düşüncesine kendisi cevap verdi.

"Bu söylediğin çok saçma. Gitmen gerektiğini düşünüyorsan bu senin kararın. Ama gerçekten benim de gelmemi bekleyemezsin. Hastalıktan nefret ederim. Üstelik bir kolera salgını. Çok cesur olduğumu iddia etmiyorum ve böyle bir şeye cesaretim olmadığını söylemekten de çekinmem. Japonya'ya gitme vaktim gelene kadar burada kalacağım."

"Tehlikeli bir yolculuğa çıkarken bana eşlik etmek isteyeceğini düşünmüştüm."

Walter, artık açıkça Kitty ile alay ediyordu. Kitty'nin kafası karışmıştı. Walter söylediğinde ciddi miydi, yoksa sadece onu korkutmaya mı çalışıyordu, anlamamıştı.

"Yapacak işimin olmadığı ya da yararımın dokunmayacağı bir yere gitmeyi reddettiğim için kimsenin beni makul nedenlerle suçlayabileceğini düşünmüyorum."

"Çok büyük yararın dokunabilir, beni avutup cesaret verebilirsin."

Kitty'nin rengi biraz daha soldu.

"Neden bahsettiğini anlamıyorum."

"Söylediklerimi anlamak için ortalama bir zekâdan fazlasının gerektiğini düşünmüyorum."

"Ben gitmiyorum, Walter. Benden böyle bir şey istemen çok korkunç."

"O halde ben de gitmiyorum. Derhal boşanma dilekçemi vereceğim."

23

Kitty boş gözlerle Walter'a baktı. O kadar beklenmedik bir şey söylemişti ki ne anlama geldiğini zar zor idrak etti.

"Sen neden bahsediyorsun?" diye sordu titrek bir sesle.

Kitty'nin karşılığı kendisine bile yapmacık gelmişti, Walter'ın haşin yüzünde belirmesine sebep olduğu aşağılayıcı bakışı fark etti.

"Gerçekte olduğumdan daha aptal sandın beni ne yazık ki."

Kitty tam olarak ne söyleyeceğini bilemedi. İçerleyerek suçsuz olduğunu mu ileri sürseydi, yoksa tüm kızgınlığıyla Walter'ı suçlamaya mı başlasaydı, karar veremiyordu. Walter, sanki düşüncelerini okudu.

"İhtiyacım olan bütün kanıtlar elimde."

Kitty ağlamaya başladı. Belli bir acı duymadan gözyaşları öylece akıyordu. Kitty, gözlerini silmedi; ağlamak kendini toparlaması için ona biraz zaman kazandırmıştı. Fakat zihni bomboştu. Walter hiç kaygılanmadan onu izledi, sakinliği Kitty'yi korkutmuştu. Walter sabırsızlandı.

"Ağlamanın bir faydası olmadığını biliyorsun."

Sesi öyle soğuk ve sertti ki, Kitty'nin içinde kaçınılmaz bir öfkenin doğmasına sebep oldu. Cesaretini toplamaya gayret etti.

"Umurumda değil. Senden boşanmama karşı çıkmayacağını düşünüyorum. Bu bir erkek için hiç önemli değil."

"Neden senin için kendimi en ufak sıkıntıya sokayım, sorabilir miyim?"

"Senin için bir şey değişmeyecek. Bir beyefendi gibi davranmanı istersem çok şey beklemiş olmam."

"Ben zaten senin iyiliğini fazlasıyla düşünüyorum."

Kitty oturduğu yerden doğruldu ve gözlerini sildi.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Townsend ancak açacağım davada suç ortağın olursa seninle evlenebilir. Dava da oldukça utanç verici olduğundan karısı da boşanmaya mecbur kalacak."

"Ne söylediğini bilmiyorsun," diye bağırdı Kitty.

"Seni kafasız ahmak."

Ses tonu o kadar aşağılayıcıydı ki, Kitty sinirden küplere bindi. Muhtemelen, şu ana kadar Walter'ın ona tatlı, hoş ve pohpohlayıcı sözler dışında tek kelime etmemiş olması, öfkesinin artmasına sebep olmuştu. Walter'ın onun bütün isteklerine boyun eğmesine alışmıştı.

"Gerçeği istiyorsan, buyur. Charlie benimle evlenmek için can atıyor. Dorothy Townsend ise boşanmaya tamamen istekli durumda ve biz de özgür olduğumuz anda evleneceğiz."

"Bunu sana açıkça o mu söyledi, yoksa onun davranışlarından sen bu izlenimi mi edindin?"

Walter'ın gözleri keskin bir alayla parladı. Bakışları Kitty'yi biraz tedirgin etmişti. Charlie'nin açık seçik bunları söylediğinden pek emin değildi.

"Defalarca söyledi."

"Bu bir yalan ve sen de yalan olduğunu biliyorsun."

"Charlie beni tüm kalbiyle ve ruhuyla seviyor. Benim onu sevdiğim kadar, o da beni tutkuyla seviyor. Sonunda öğrendin. Hiçbir şeyi inkâr etmiyorum. Neden edeyim ki? Neredeyse bir yıldır sevgiliyiz ve bununla gurur duyuyorum. Charlie bu dünyada benim her şeyim ve sonunda bunu senin de öğrenmene memnun oldum. Sürekli gizlenmekten, karşılıklı ödün vermekten ve diğer tüm zorluklardan bıkmıştık. Seninle evlenmem en başından beri hataydı, asla yapmamalıydım, ne aptalmışım. Seni hiç önemsemedim. Hiçbir ortak noktamız yok. Senin hoşlandığın insanlardan hoşlanmıyo-

rum ve ilgini çeken şeylerden sıkılıyorum. Bu evlilik bittiği için minnettarım."

Walter kılını kıpırdatmadan, yüzünde en ufak bir hareket olmaksızın Kitty'yi izledi. Dikkatlice dinledi, yüzünde Kitty'nin söylediklerinden etkilendiğini gösteren hiçbir ifade yoktu.

"Seninle neden evlendiğimi biliyor musun?"

"Çünkü kardeşin Doris'ten önce evlenmek istiyordun."

Doğruydu, ama bunu Walter'ın bildiğini fark etmek, Kitty'yi az da olsa sarsmıştı. İşin garip yanı, korku ve öfke içinde olmasına rağmen, bu sözler Kitty'nin Walter'a karşı merhamet beslemesine sebep olmuştu. Walter hafifçe gülümsedi.

"Seninle ilgili hayallere kapılmadım," dedi. "Aptal, uçarı ve boş kafalı olduğunu biliyordum. Ama seni sevdim. Amaçlarının ve ideallerinin bayağı ve sıradan olduğunu biliyordum. Ama seni sevdim. Vasat biri olduğunu biliyordum. Ama seni sevdim. Seni eğlendiren şeylerle eğlenmeye çalıştığım anları; cahil, görgüsüz, dedikoducu ve aptal biri olmadığımı saklamaya ne kadar meraklı olduğumu düşündükçe, her şey komik geliyor. Zekâdan ne denli korktuğunun farkındaydım, bu yüzden tanıdığın diğer adamlar kadar aptal olduğumu düşünmen için her şeyi yaptım. Benimle sadece rahat etmek için evleneceğini biliyordum. Seni çok seviyordum, bunların hiçbirini önemsemedim. Gördüğüm kadarıyla, birçok insan birine âşık olup karşılık bulamadığında yakınmaya başlıyor. Öfkeleniyor, tatsızlaşıyor. Ben öyle değildim. Beni sevmeni hiç beklemedim, sevmen için hiçbir sebep görmüyordum, kendimi hiçbir zaman sevilebilecek biri olarak görmedim. Seni sevmeme izin verdiğin için minnettardım ve arada bir benden memnun olduğunu düşündüğümde veya gözlerinde hoş bir şefkat pırıltısı gördüğümde mest oluyordum. Sevgimle seni boğmamaya çalıştım; buna gücümün yetmeyeceğini biliyordum ve gösterdiğim ilgiye tahammülünün kalıp kalmadığını anlamak için sürekli te-

tikteydim. Birçok kocanın hak olarak görüp istediği şeyleri, ben bir lütuf gibi karşılamaya hazırdım."

Hayatı boyunca pohpohlanmaya alışmış olan Kitty, daha önce hiç böyle şeyler duymamıştı. Kalbindeki korkular, yerini gözünü döndüren bir öfkeye bıraktı; bu öfke onu boğuyordu adeta, şakaklarındaki damarların şiştiğini ve zonkladığını hissediyordu. Gururu yaralanmış bir kadın, yavruları çalınan bir dişi aslandan daha intikamcı olabilirdi. Kitty'nin her zaman köşeli bir yapıya sahip olan çenesi, maymunsu bir çirkinlikle dışarı fırlamıştı. Güzel gözleri kötücül ve karaydı. Fakat öfkesini kontrol altında tutmayı başardı.

"Eğer bir adam, kadının onu sevmesi için gerekli şeylere sahip değilse bu onun suçudur, kadının değil."

"Besbelli ki öyle."

Walter'ın alaycı ses tonu, Kitty'nin öfkesini iyice artırdı. Kitty, sakinliğini koruyarak onu daha çok yaralayabileceğini hissetti.

"Çok iyi bir eğitim almadım ve çok zeki değilim. Tamamen sıradan, genç bir kadınım ben. Tüm hayatım boyunca birlikte yaşadığım insanların hoşlandığı şeylerden hoşlanıyorum. Dans etmeyi, tenisi ve tiyatroyu seviyorum, oyun oynayan adamlar hoşuma gidiyor. Senden ve hoşlandığın şeylerden sıkıldığım tamamen doğru. Benim için hiçbir şey ifade etmiyorlar, etmelerini de istemiyorum. Venedik'teyken beni bitmek bilmeyen galerilere sürükleyip durmuştun, keşke Sandwich'te biraz daha çok golf oynayıp keyfime baksaydım."

"Biliyorum."

"Beklediğin gibi biri olmadıysam üzgünüm. Maalesef fiziksel olarak da seni hep itici buldum. Bunun için beni pek suçlayamazsın."

"Suçlamıyorum."

Eğer Walter bağırıp çağırsaydı, Kitty içinde bulunduğu durumla daha kolay başa çıkabilirdi. Şiddete şiddetle kar-

şılık verebilirdi. Walter'ın insanüstü bir irade gücü vardı ve Kitty şimdi ondan daha önce hiç nefret etmediği kadar nefret ediyordu.

"Seni bir erkek olarak görmüyorum bile. Charlie ile odada olduğumu fark ettiğinde neden içeri girmedin? En azından ona saldırmaya kalkışabilirdin. Yoksa korktun mu?"

Ne var ki Kitty bu lafları ettiği an kıpkırmızı oldu, çünkü utanmıştı. Walter cevap vermedi; ancak Kitty gözlerinde buz gibi bir aşağılama fark etmişti. Walter'ın dudaklarında hafif bir gülümseme alevlendi.

"Olabilirdi tabii, tarihi kahramanlar gibi dövüşmekten çok gurur duyarım."

Kitty ne cevap vereceğini bilemediğinden omuzlarını silkti. Walter bir süre daha sabit bakışlarla Kitty'yi izledi.

"Sanırım söylemem gereken her şeyi söyledim: Benimle Mei-tan-fu'ya gelmeyi reddedersen boşanma dilekçemi vereceğim."

"Neden benim senden boşanmama izin vermiyorsun?"

Walter sonunda gözlerini Kitty'den ayırdı. Sandalyesine yaslanıp bir sigara yaktı. Tek bir söz söylemeden, sonuna kadar içti. Sonra izmariti atarken, hafifçe gülümsedi. Bir kez daha Kitty'ye baktı.

"Eğer Bayan Townsend bana kocasından boşanacağına dair söz verir ve Charlie de mahkeme kararından sonra bir hafta içinde seninle evleneceğine dair yazılı taahhütte bulunursa, buna izin veririm."

Walter'ın konuşmasında Kitty'yi altüst eden bir şeyler vardı. Fakat kendine olan saygısı, Walter'ın bu önerisini asil bir tavırla kabul etmek zorunda bıraktı onu.

"Çok cömertsin, Walter."

Walter onu hayrete düşürerek bir kahkaha patlattı. Kitty'nin öfkeden yüzü kızardı.

"Neye gülüyorsun? Ben gülecek bir şey göremiyorum."

"Kusura bakma. Sanırım biraz tuhaf bir mizah anlayışım var."

Kitty, kaşlarını çatarak ona baktı. Sert ve yaralayıcı sözler söylemek istiyordu, ama aklına bir cevap gelmedi. Walter saatine baktı.

"Eğer Townsend'ı ofisinde yakalamak istiyorsan gözünü dört açmalısın. Benimle Mei-tan-fu'ya gelmeye karar verirsen iki gün sonra yola koyulmamız gerek."

"Ona bugün söylememi mi istiyorsun?"

"Ne demişler, bugünün işini yarına bırakma."

Kitty'nin kalp atışları biraz daha hızlandı. Hissettiği şey huzursuzluk değildi; aslında tam olarak ne hissettiğini o da bilmiyordu. Biraz daha zamanı olmasını çok isterdi, keşke Charlie'yi duruma hazırlayabilseydi. Ama ona sonuna kadar güveniyordu, Charlie'yi onun kendisini sevdiği kadar seviyordu, zorunda kaldıkları şeyi hoş karşılamayacağını düşünmek bile hainlikti. Usulca Walter'a döndü.

"Bence sen aşkın ne olduğunu bilmiyorsun. Charlie ile birbirimize nasıl çılgınca âşık olduğumuza dair en ufak bir fikrin yok. Gerçekten tek önemli olan bu ve aşkımızın gerektirdiği her özveri bizim için birer çocuk oyuncağı olacak."

Walter başını hafifçe eğdi, ancak bir şey söylemedi. Kitty ağır adımlarla odadan çıkarken onu izledi.

24

Kitty Charlie'ye üzerinde "*Lütfen beni gör, acil*" yazan bir not gönderdi. Çinli bir çocuk beklemesini rica etti, sonra Bay Townsend'ın beş dakika içinde onu kabul edeceğini bildirdi. Kitty anlatılamayacak kadar gergindi. En sonunda Townsend'ın odasına götürüldüğünde, Charlie tokalaşmak için yaklaştı; fakat Kitty'yi getiren çocuk odadan çıkıp kapıyı çeker çekmez nazik ve resmi tavrını bir kenara bıraktı.

"Canım, hep söylüyorum, çalışma saatlerinde buraya kesinlikle gelmemelisin. Yapacak bir sürü işim var, ayrıca insanlara dedikodu fırsatı vermek istemeyiz."

Kitty, güzel gözleriyle uzun uzun ona bakıp, gülümsemeye çalıştı, fakat dudakları kaskatı kesilmişti.

"Gerekli olmasaydı gelmezdim."

Townsend gülümseyip, kolundan tuttu.

"Pekâlâ, madem buradasın, gel de otur."

Boş, dar ve yüksek tavanlı bir odaydı ve duvarları toprak renginin iki farklı tonunda boyanmıştı. Odadaki mobilyalar büyük bir masadan, Townsend'ın oturduğu döner koltuktan ve misafirler için konmuş bir deri koltuktan ibaretti. Bu koltuğa oturmak Kitty'nin gözünü korkuttu. Townsend masaya oturdu. Kitty onu daha önce hiç gözlüklü görmemişti; gözlük kullandığını bilmiyordu. Kitty'nin bakışlarının üzerinde olduğunu fark edince, Townsend gözlüğünü çıkardı.

"Sadece okurken kullanıyorum," dedi.

Kitty'nin gözlerinden yaşlar boşandı, nedenini bilmiyordu ama ağlamaya başladı. Townsend'ı bilinçli olarak kandırmak gibi bir niyeti yoktu; ama içgüdüsel olarak Townsend'ın içinde kendisine karşı duygudaşlık uyandırmak istiyordu. Townsend boş gözlerle baktı ona.

"Bir şey mi oldu? Ah, sevgilim, ağlama."

Kitty mendilini çıkarıp, hıçkırıklarını tutmaya çalıştı. Townsend zili çaldı, çocuk kapıya geldiğinde yanına gitti.

"Beni soran olursa dışarıda olduğumu söyle."

"Tabii, efendim."

Çocuk kapıyı kapadı. Charlie koltuğun yan tarafına oturup, kolunu Kitty'nin omuzlarına attı.

"Şimdi, Kitty canım, her şeyi anlat bana."

"Walter boşanmak istiyor," dedi.

Kitty onun kolunu omzundan çektiğini hissetti. Townsend'ın vücudu kaskatı kesilmişti. Bir an sessizlik oldu, sonra Townsend Kitty'nin koltuğundan kalkıp, tekrar kendisininkine oturdu.

"Tam olarak ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Kitty hızla ona döndü, çünkü Townsend'ın sesi boğuklaşmıştı ve yüzünün hafifçe kızardığını fark etti.

"Onunla konuştum. Evden doğruca buraya geldim. İstediği bütün kanıtlara sahip olduğunu söylüyor."

"Kendin itiraf etmedin, değil mi? Herhangi bir şeyi onaylamadın?"

Kitty'nin yüreği burkuldu.

"Hayır," diye cevapladı.

"Kesinlikle emin misin?" diye sordu Townsend ona ters ters bakarak.

"Eminim," diye yalanını tekrarladı Kitty.

Townsend koltuğunda arkasına yaslanarak karşısındaki duvarda asılı duran Çin haritasına boş gözlerle bakmaya başladı. Kitty endişeyle onu izliyordu. Townsend'ın olanları öğrenince sergilediği tavır Kitty'yi telaşlandırmıştı. Kitty, Townsend'ın ona sarılıp, artık her zaman birlikte olabilecekleri için memnun olduğunu söylemesini bekliyordu; ama erkekler tuhaftı tabii. Kitty sessizce ağlıyordu, artık duygudaşlık uyandırmak gibi bir amacı yoktu, sadece yapması gereken buymuş gibi geliyordu.

"Başımız belada," dedi sonunda Townsend. "Ama paniğe kapılmanın bir yararı yok. Ağlamanın bize bir faydası olmayacağını biliyorsun."

Kitty, Townsend'ın sesindeki kızgınlığı fark edip, gözlerini sildi.

"Benim suçum yok, Charlie. Engel olamadım."

"Elbette olamazdın. Sadece kör olasıca şansımız kötü gitti. Ben de en az senin kadar suçluyum. Şimdi yapacağımız şey bu durumdan nasıl kurtulacağımızı bulmak. Sanırım ben ne kadar boşanmak istemiyorsam, sen de o kadar istemiyorsun."

Kitty, nefesini tuttu. Townsend'a keskin bir bakış attı. Townsend onu düşünmüyordu bile.

"Ne kanıtı olduğunu merak ediyorum. O odada olduğumuzu nasıl kanıtlayabilir hakikaten bilmiyorum. Genel

olarak olabildiğince dikkatli davrandık. Antikacının da bizi ele verdiğini sanmıyorum. Walter oraya birlikte girdiğimizi görse bile, neden birlikte antikalara bakıyor olmayalım ki?"

Townsend Kitty'den ziyade, kendisiyle konuşuyordu.

"Suçlamak kolay, fakat kanıtlamak son derece zordur; her avukat söyler bunu. Bizim taktiğimiz her şeyi inkâr etmek olmalı, eğer bizi dava açmakla tehdit ederse, ona cehenneme kadar yolu olduğunu söyler, mücadele ederiz."

"Mahkemelere düşemem, Charlie."

"Nedenmiş o? Üzgünüm ama yapmak zorundasın. Tanrı biliyor ki ben de hır çıksın istemiyorum ama bunun altında kalamayız."

"Neden savunmaya geçmemiz gerekiyor?"

"Sorulacak soru mu bu? Neticede bu konu sadece seninle ilgili değil, beni de ilgilendiriyor. Ama gerçek şu ki korkmana gerek olduğunu sanmıyorum. Kocanı bir şekilde halledebiliriz. Beni düşündüren tek şey, bu işe en iyi nereden başlayacağımız."

Townsend'ın aklına bir fikir gelmiş gibi göründü, zira cezbedici gülümsemesi ve ses tonuyla Kitty'ye dönmüştü. Bir dakika önceki sert ve resmi tavrı gitmiş, Kitty'ye yaranmaya çalışıyordu.

"Ne yazık ki yaşananlar seni altüst etti, zavallı küçüğüm. Çok kötü bir durum." Uzanıp, Kitty'nin elini tuttu. "Sıkıntılı bir döneme girdik, ama atlatacağız. Böyle bir durumu..." Townsend durakladı, Kitty onun böyle bir durumu ilk kez atlatmadığını söylemek üzere olduğundan şüphelendi. "Yapacağımız en iyi şey soğukkanlı olmak. Seni hiçbir zaman yüzüstü bırakmayacağımı biliyorsun."

"Benim bir korkum yok. Walter'ın ne yapacağı umurumda değil."

Townsend hâlâ gülümsüyordu, ama muhtemelen biraz zorlama bir gülümsemeydi bu.

"Eğer işler tamamen kötüye giderse valiye söylemek zorunda kalırım. Bana çok sövecektir ama iyi ve çok tecrübeli bir adamdır. O bir şekilde durumu düzeltir. Bir skandalın çıkması onun da yararına olmaz."

"Ne yapabilir?" diye sordu Kitty.

"Walter'ın üzerinde baskı kurabilir. Walter'ın hırsını kullanamasa da, vazifesine olan sorumluluğunu kullanarak, üstüne varabilir."

Kitty donakalmıştı. Charlie'ye durumun ne denli vahim olduğunu anlatamıyordu. Onun rahatlığı, Kitty'nin sabrını tüketiyordu. Charlie ile görüşmek için ofisine gelmek zorunda kaldığına üzüldü. Bulunduğu ortam Kitty'nin gözünü korkutmuştu. Townsend ile sarmaş dolaş olsalardı, istediklerini söylemek çok daha kolay olacaktı.

"Walter'ı tanımıyorsun," dedi.

"Ama herkesin bir fiyatı olduğunu biliyorum."

Kitty, Charlie'yi tüm kalbiyle seviyordu, ama verdiği bu cevap onu altüst etmişti, böyle zeki bir adama göre aptalca bir cevaptı.

"Walter'ın ne kadar kızdığının farkında olduğunu pek sanmıyorum. O yüz ifadesini ve bakışlarını görmedin."

Townsend cevap vermeden, Kitty'ye hafifçe gülümsedi. Kitty onun ne düşündüğünü biliyordu. Walter bir bakteriyolog olarak düşük bir mevkiye sahipti. Sömürgedeki üst düzey memurların canını sıkma küstahlığını gösteremezdi.

"Kendini kandırmanın bir yararı yok, Charlie," dedi Kitty ciddiyetle. "Eğer Walter dava açmayı kafasına koyduysa senin ya da herhangi birinin söyleyeceği hiçbir şeyin en ufak bir etkisi olmaz."

Townsend'ın yüzü yeniden ciddileşti ve asıldı.

"Beni suç ortağı olarak göstermeyi mi düşünüyor?"

"İlk başta düşünüyordu. Sonunda davayı benim açmam için ikna ettim."

"Ah, iyi, o halde durum çok kötü değil." Townsend'ın hareketlerinde yeniden bir rahatlama oldu, Kitty bakışlarından içinin rahatladığını fark etti. "Bence bu iyi bir çözüm yolu. Sonuç olarak, bir erkek en azından bunu yapabilir, başka türlüsü yakışık almaz."

"Fakat bir şartı var."

Townsend sorgulayan gözlerle Kitty'ye bir göz attı, düşünüyordu anlaşılan.

"Çok zengin bir adam değilim tabii, ama gücümün yettiği kadarını yaparım."

Kitty sessiz kaldı. Charlie'den asla beklemeyeceği şeyler duyuyordu. Bütün bunlar Kitty'nin konuşmasını zorlaştırıyordu. Oysaki Charlie'nin sevgi dolu kollarında, ateşli yüzünü göğsüne yaslarken, her şeyi tek bir nefeste söylemeyi ummuştu.

"Eğer karın senden boşanacağına dair teminat verirse, davayı benim açmamı kabul ediyor."

"Başka?"

Kitty'nin sesi zor çıkıyordu.

"Ve –bunu söylemesi çok zor, Charlie, insanın kulağına iğrenç geliyor– mahkeme kararı kesinleştikten sonra bir hafta içinde benimle evlenmeye söz vermen gerek."

25

Townsend bir süre sessiz kaldı. Sonra tekrar Kitty'nin elini tutup, hafifçe sıktı.

"Biliyorsun, sevgilim," dedi, "ne olursa olsun Dorothy'yi bundan uzak tutmalıyız."

Kitty boş gözlerle ona baktı.

"İyi de, anlamıyorum. Nasıl yapacağız bunu?"

"Yani, bu dünyada sadece kendimizi düşünemeyiz. Şartlar uygun olsaydı, hayatımda seninle evlenmekten daha çok isteyebileceğim bir şey olmazdı. Ama bu imkânsız bir şey.

Dorothy'yi tanıyorum: Hiçbir şey onu boşanmaya ikna edemez."

Kitty fena halde korkmaya başlamıştı. Yeniden ağlamaya başladı. Townsend yerinden kalktı ve Kitty'nin yanına oturup, beline sarıldı.

"Kendini üzmemeye çalış, sevgilim. Kendimize hâkim olmalıyız."

"Beni sevdiğini sanmıştım..."

"Elbette seni seviyorum," dedi Townsend nazikçe. "Bundan kesinlikle şüphe duymamalısın."

"Eğer Dorothy senden boşanmazsa, Walter mahkemede seni suç ortağı olarak gösterecek."

Townsend cevap vermeden önce uzun bir süre bekledi. Kuru bir ses tonuyla cevap verdi.

"Bu kariyerimi mahveder tabii, ama sana da pek yararı olmaz maalesef. İşler sarpa sararsa Dorothy'ye her şeyi itiraf ederim; üzüntüden perişan olur, ama beni affeder." Demek Townsend'ın bir planı vardı. "Her şeyi itiraf etmekten daha iyi bir yol var mı bilemiyorum. Eğer Dorothy, Walter ile görüşürse ağzını sıkı tutması için onu ikna edebileceğini söyleyebilirim."

"Bu Dorothy'den boşanmak istemediğin anlamına mı geliyor?"

"Yani, düşünmem gereken oğullarım var, değil mi? Ayrıca tabii ki Dorothy'yi de üzmek istemem. Biz her zaman çok iyi geçindik. Bana son derece iyi bir eş oldu, biliyorsun."

"Neden bana Dorothy'nin senin için hiçbir anlam ifade etmediğini söyledin?"

"Ben hiç böyle bir şey söylemedim. Ben ona âşık olmadığımı söyledim. Yıllardır birlikte olmadık onunla, birkaç kez hariç. Yılbaşında mesela ya da annesine gitmeden önceki gün veya döndüğü gün. Bu tür şeyleri önemseyen bir kadın değil o. Fakat biz her zaman çok iyi arkadaştık. Kimsenin

anlayamayacağı kadar ona bağlıyım ve bunu sana söylemekten çekinmem."

"O halde benden uzak dursaydın daha iyi olmaz mıydı sence?"

Kitty, dehşetten soluğu kesilirken bu kadar sakin konuşabilmesini garipsedi.

"Sen yıllardır gördüğüm en güzel şeydin. Sana sırılsıklam âşık oldum. Bunun için beni suçlayamazsın."

"Ne olursa olsun, beni asla yüzüstü bırakmayacağını söylemiştin."

"Ama, ah Tanrım, seni zaten yüzüstü bırakmıyorum. Çok zor bir durumla karşı karşıyayız ve seni bu durumdan kurtarabilmek için elimden gelen her şeyi yapacağım."

"Tek ve asıl yapman gereken şey hariç."

Townsend ayağa kalkıp, tekrar sandalyesine döndü.

"Sevgilim, mantıklı olman gerekiyor. Bu durumla açıkça yüzleşmeliyiz. Duygularını incitmek istemiyorum, ama sana doğruyu söylemem gerek. Ben kariyerime oldukça düşkün biriyim. Günün birinde vali olmamam için hiçbir sebep yok ve sömürge valiliği yapmak son derece basit bir iş. Ama bu olayı örtbas etmezsek hiçbir şansım kalmaz. Görevi bırakmak zorunda kalmayabilirim, ama her zaman üzerimde kara bir leke kalır. Eğer görevi bırakmam gerekirse de Çin'de tanıdığım birkaç kişiyle ticarete atılmam gerekir. Her iki durumda da tek şansım Dorothy'nin benden ayrılmaması."

"Dünyada benden başka hiçbir şey istemediğini söylemek zorunda mıydın?"

Townsend'ın ağzının köşeleri huysuz bir tavırla aşağı doğru kıvrıldı.

"Canım, âşık bir erkeğin söylediği her lafı kelimesi kelimesine ciddiye almamak gerek."

"Bunları kastetmek istememiş miydin?"

"O sırada istemiştim."

"Peki, Walter benden boşanırsa, ben ne yapacağım?"

"Eğer bir dayanağımız yoksa savunmaya geçmeyeceğiz elbette. Etrafa herhangi bir açıklama yapılmamalı, zaten günümüzde insanlar epey açık görüşlü."

Kitty ilk defa annesini düşündü. Ürpermişti. Townsend'a tekrar baktı. Hissettiği acıya öfke de karışıyordu artık.

"Eminim katlanmak zorunda olduğum sıkıntılar senin için hiç zor olmayacaktır," dedi Kitty.

"Birbirimize tatsız şeyler söyleyerek bir yere varamayız," diye cevapladı Townsend.

Kitty, umudunu yitirerek, ağlamaya başladı. Townsend'ı böylesine bağlılıkla severken ona karşı müthiş bir öfke besliyor olması berbat bir duyguydu. Townsend, Kitty için ne kadar önemli olduğunu anlayamazdı.

"Of, Charlie, seni ne kadar çok sevdiğimi bilmiyor musun?"

"Canım, ben de seni seviyorum. Fakat ıssız bir adada yaşamıyoruz ve bize dayatılan koşullarda yapabileceğimizin en iyisini yapmak zorundayız. Gerçekten mantıklı olman gerekiyor."

"Nasıl mantıklı olabilirim ki? Bana göre yaşadığımız aşk her şey demekti ve benim bütün hayatım sendin. Senin için ise bunların hayatının sadece bir bölümü olduğunu anlamak pek iç açıcı olmuyor."

"Tabii ki sadece bir bölümü değil. Ama biliyorsun, fazlasıyla bağlı olduğum karımın benden boşanmasını sağlayıp, seninle evlenerek kariyerimi mahvetmemi istediğinde çok şey istemiş oluyorsun."

"Senin için yapacaklarımdan fazla değil."

"Koşullarımız oldukça farklı."

"Tek fark senin beni sevmiyor olman."

"Bir adam hayatının geri kalanını onunla geçirmeyi istemeden de bir kadına âşık olabilir."

Kitty, Townsend'a kısa bir bakış attı. Tüm umudunu yitirmişti. Gözyaşları yanaklarından sel gibi akıyordu.

"Ah, bu ne acımasızlık! Nasıl bu kadar katı yürekli olabiliyorsun?"

Kitty, histerik bir halde hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı. Townsend endişeli gözlerle kapıya baktı.

"Canım, lütfen kendine hâkim olmaya çalış."

"Seni ne kadar çok sevdiğimi bilmiyorsun," dedi Kitty soluğu kesilerek. "Sensiz yaşayamam. Bana hiç acımıyor musun?"

Artık konuşamıyordu. Kendine engel olmadan ağlamaya devam etti.

"Kaba davranmak istemiyorum, Tanrı biliyor ki hislerini incitmek de istemiyorum, ama sana gerçeği söylemem gerekiyordu."

"Bütün hayatım mahvoldu, neden benden uzak durmadın sanki? Ne yaptım ben sana?"

"Bütün suçu bana atmak iyi geliyorsa, atabilirsin tabii."

Kitty ani bir öfkeyle parladı.

"Galiba ben kollarına atladım. Galiba üstelemelerime boyun eğene kadar ben rahat vermedim sana."

"Öyle demiyorum. Fakat sen tamamen hazır olduğunu belli etmeseydin ben de seninle birlikte olmayı düşünmezdim."

Of, bu utanç! Kitty, duyduklarının doğru olduğunun farkındaydı. Townsend artık asık suratlı ve endişeli görünüyor, elleri telaşla hareket ediyordu. Arada bir bıkkınlıkla Kitty'ye kısa bakışlar atıyordu.

"Walter seni affetmez mi?" diye sordu bir süre sonra.

"Bunu ondan hiç istemedim."

Townsend, içgüdüsel olarak ellerini birbirine kenetledi. Kitty ona baktığında, dilinin ucuna gelen kızgınlığını dile getirmekten vazgeçtiğini fark etti.

"Neden Walter'a gidip merhametine sığınmıyorsun? Eğer söylediğin kadar âşıksa seni mutlaka affeder."

"Onu ne kadar da az tanıyorsun!"

26

Kitty gözlerini sildi. Kendini toplamaya çalıştı.

"Charlie, eğer beni terk edersen, ölürüm."

Artık Townsend'ın merhametinden medet ummaktan başka çaresi kalmamıştı. Bir an önce ona söylemeliydi. Townsend, Kitty'nin önüne sürülen diğer seçeneği öğrendiğinde, adalet anlayışı, yiğitliği öyle bir şiddetle tahrik olacaktı ki, Kitty'nin içine düştüğü tehlikeden başka bir şey düşünemeyecekti. Ah, Kitty onun şefkatli, koruyucu kollarında olmayı nasıl da çok isterdi!

"Walter Mei-tan-fu'ya gitmemi istiyor."

"Ama orası koleranın olduğu yer. Son elli yılda başlarına gelen en kötü salgını yaşıyorlar. Orası kadınlara uygun bir yer değil. Gidemezsin."

"Eğer beni yüzüstü bırakırsan, gitmek zorunda kalacağım."

"Ne demeye çalışıyorsun? Anlamıyorum."

"Walter orada vefat eden misyoner doktorun görevini devralacak. Benim de onunla gitmemi istiyor."

"Ne zaman?"

"Hemen. Bir an önce."

Townsend arkasına yaslanıp, şaşkın gözlerle Kitty'ye baktı.

"Belki de aptallığım üstümde, ama söylediklerinden hiçbir şey anlamadım. Onunla gitmeni istiyorsa neden boşanmıyorsunuz?"

"Seçimi bana bıraktı. Ya onunla Mei-tan-fu'ya gideceğim ya da aleyhime dava açacak."

"Anladım." Townsend'ın ses tonunda belli belirsiz bir değişiklik olmuştu. "Bence bu onun makul biri olduğunu gösteriyor, sence de öyle değil mi?"

"Makul mü?"

"Yani, oraya gitmek fazlasıyla cesur bir karar. Benim isteyeceğim bir şey değil. Tabii buna karşılık, döndüğünde ona Aziz Mikail ve Aziz Yorgi Nişanı verirler."

"Peki ben, Charlie?" diye acıyla haykırdı Kitty.

"Eh, eğer senin de gitmeni istiyorsa bu koşullarda nasıl reddedebilirsin, bilemiyorum."

"Bu ölüm demek. Mutlak surette ölüm."

"Of, lanet olsun, fazla abartıyorsun. Eğer öyle olduğunu düşünseydi seni götürmeye kalkışamazdı. Walter'dan daha tehlikeli değil bu senin için. Aslına bakarsan dikkatli olduğun sürece çok büyük bir tehlike söz konusu değil. Burada kolera varken ben hiç aldırış etmemiştim. En iyisi, meyve ya da salata gibi çiğ bir şey yememek ve içtiğin suyun kaynadığından emin olmak." Townsend konuştukça, kendine güveni geliyordu ve konuşması da çok akıcıydı. Az önceki suratsız hali gitmiş, canlanmıştı. Neredeyse neşeliydi. "Sonuçta bu onun işi, değil mi? Virüslere karşı merakı var. Eğer sen de gitmeyi düşünürsen, onun için iyi bir fırsat olur."

"Peki ben, Charlie?" diye tekrarladı Kitty, artık sesinde acı değil, şaşkınlık vardı.

"Bak, bir adamı anlamanın en iyi yolu, kendini onun yerine koymaktır. Şu anda onun gözünde sen küçük bir yaramazsın ve seni kötülükten uzak tutmak istiyor. Ben hiçbir zaman Walter'ın senden boşanmak isteğini düşünmedim, bana hiç öyle bir adammış gibi gelmedi; ama cömert bir teklif olarak gördüğü bir seçenek sundu ve sen bunu geri çevirirsen Walter'ı çileden çıkartırsın. Seni suçlamak istemiyorum, ama hepimizin iyiliği için bu teklifi biraz düşünmen gerekirdi."

"Fakat bunun beni öldüreceğini anlamıyor musun? Walter'ın orada öleceğimi *bildiği* için beni götürmek istediğinin farkında değil misin?"

"Ah, sevgilim, böyle konuşma. Fazlasıyla uygunsuz bir durumdayız, aşırı duygusal olmanın zamanı değil."

"Durumu anlamamak konusunda kararını vermişsin." Ah, Kitty'nin kalbindeki o acı ve korku! Neredeyse çığlık atacaktı. "Beni kesin bir ölüme gönderemezsin. Bana karşı

sevgi ya da merhamet beslemiyorsan da en azından insanlığını kaybetmemiş olmalısın."

"Böyle konuşarak bana fazla yüklenmiş oluyorsun. Benim anladığım kadarıyla, kocan oldukça cömert davranıyor. Eğer izin verirsen seni affetmeye istekli. Seni bu durumdan uzak tutmak istiyor ve bu olanak, birkaç aylığına kötülükten uzak olacağın bir yere götürmek olarak çıkmış karşısına. Mei-tan-fu'nun şifa yeri olduğunu iddia etmiyorum, öyle bir Çin kenti bilmiyorum, ama orayla ilgili korkuya kapılmak için hiçbir sebep yok. Aslına bakarsan yapacağın en kötü şey gitmemek olur. Bence salgın yerinde sırf korkudan ölenler de enfeksiyondan ölenler kadar çok."

"Ama ben korkuyorum şimdi. Walter konuyu açtığında, neredeyse bayılacaktım."

"İlk anda sarsılmış olmanı anlıyorum, fakat sakin kafayla düşününce kendini daha iyi hissedeceksin. Herkesin yaşamadığı, farklı bir deneyim olur bu senin için."

"Ben, ben sandım ki..."

Kitty, acı içinde öne arkaya sallanıyordu. Townsend bir şey demedi, yüzünde yine Kitty'nin daha öncesinde hiç görmediği o aksi ifade belirmişti. Kitty artık ağlamıyordu. Gözyaşları kurumuştu, sakinleşmişti. Kısık, ama sabit bir sesle sordu.

"Gitmemi mi istiyorsun?"

"Başka seçenek yok, değil mi?"

"Yok mu?"

"Eğer kocan boşanma davası açar ve kazanırsa, seninle evlenmem söz konusu olmaz. Bunu söylemek, senin için yapabileceğim en doğru şey."

Kitty cevap verene kadar, Townsend'ın ömründen ömür gitmiş olmalıydı. Kitty, yavaşça ayağa kalktı.

"Kocamın dava açmayı hiçbir zaman düşündüğünü sanmıyorum."

"Tanrı aşkına, o halde neden korkudan ödümü patlatıyorsun?" diye sordu Townsend.

Kitty, soğukkanlılıkla ona baktı.

"Beni yüzüstü bırakacağını biliyordu."

Susmuştu. Tam olarak kestiremiyordu, sanki yabancı bir dil öğreniyordu da, ilk bakışta hiçbir şey anlamadığı bir sayfayı okuduğunda, bir kelime ya da cümleden bir ipucu yakalamıştı; karmaşık zihninde aniden beliren fikirlerden ansızın kuşkulanarak, Walter'ın kafasının nasıl çalıştığını belli belirsiz kestirmeye başlamıştı. Bütün bunlar, bir şimşek çakmasıyla aniden görünüp, bir anda geceye gömülen karanlık ve uğursuz bir manzaraydı sanki. Gördüklerinden ürpermişti.

"Senin yan çizeceğini biliyordu ve sırf bu yüzden bu tehdidi ortaya attı, Charlie. Seninle ilgili böyle isabetli karar vermesi garip. Bu denli zalimce bir yanılsama içinde olduğumu bana göstermek tam da onun yapacağı bir işti."

Charlie önündeki bir tabaka kurutma kâğıdına baktı. Kaşlarını hafifçe çatmış, somurtuyordu. Fakat cevap vermedi.

"Senin kibirli, korkak ve çıkarcı biri olduğunu biliyordu. Benim de bunu kendi gözlerimle görmemi istedi. Bir tehlike yaklaştığında, senin tavşan gibi kaçacağını biliyordu. Bana âşık olduğunu düşünerek fena halde yanıldığımı biliyordu, çünkü senin kendinden başka kimseyi sevemeyeceğinin farkındaydı. Kendi paçanı kurtarmak için beni hiç acımadan feda edebileceğini biliyordu."

"Bana nahoş şeyler söylemek seni hoşnut ediyorsa, bu yüzden şikâyet etmeye hakkım yok sanıyorum. Kadınlar hiçbir zaman adil olmuyor ve genellikle erkekleri suçlu göstermeyi başarıyorlar. Ama karşı tarafın da bir çift sözü vardır."

Kitty, Charlie'nin araya girmesini umursamadı.

"Ve artık Walter'ın bildiklerini ben de biliyorum. Vurdumduymaz ve katı yürekli olduğunu, tarif edilemez derecede bencil olduğunu biliyorum. Ayrıca zerre cesaretinin olmadığını biliyorum. Yalancı ve palavracı olduğunu biliyorum,

düpedüz aşağılık biri olduğunu da. İşin acı tarafı ise" –Kitty'nin yüzü birden perişan olmuştu– "işin acı tarafı ise her şeye rağmen seni tüm kalbimle seviyorum."

"Kitty."

Kitty acı bir kahkaha attı. Townsend insanın içini eriten, ona yakışan ve pek bir şey ifade etmeyen o gür sesiyle söylemişti ismini.

"Seni aptal," dedi Kitty.

Townsend çabucak geri çekildi. Yüzü kızarmış, gücenmişti. Kitty'yi anlayamıyordu. Townsend'a eğlendiğini ima edercesine gülümsedi Kitty.

"Benden soğumaya başladın, değil mi? Pekâlâ, sevme beni. Artık benim için fark etmiyor."

Eldivenlerini giymeye başladı.

"Ne yapacaksın?" diye sordu Townsend.

"Ah, korkma, sana bir zarar gelmeyecek. Tamamen güvende olacaksın."

"Tanrı aşkına, böyle konuşma Kitty," diye cevapladı Townsend; sesi kaygı doluydu. "Şunu bilmelisin ki seni ilgilendiren her şey beni de ilgilendirir. Ne olacağını ziyadesiyle merak ediyorum. Kocana ne diyeceksin?"

"Onunla Mei-tan-fu'ya gitmeye hazır olduğumu söyleyeceğim."

"Sen kabul edince, muhtemelen teklifinde ısrar etmeyecektir."

Townsend bunu söyleyince, Kitty ona tuhaf tuhaf baktı. Nedenini anlayamamıştı.

"Gerçekten korkmuyor musun?" diye sordu.

"Hayır," dedi Kitty. "Bana cesaret verdin. Kolera salgınının ortasına gitmek eşsiz bir deneyim olacak. Ölürsem de, öleyim."

"Sana olabildiğince nazik davranmaya çalıştım."

Kitty, tekrar ona baktı. Bir kez daha gözlerinden yaşlar süzüldü ve yoğun duygular içindeydi. Kendini Townsend'ın

göğsüne atıp, onu öpmemek için kendini zor tutuyordu. Ama bunun bir yararı yoktu.

"Bilmek istiyorsan," dedi Kitty, sesinin titremesini engellemeye çalışarak, "tükenmiş bir halde, korku içinde gideceğim. Walter'ın o karanlık, çarpık aklında ne olduğunu bilmiyorum ama korkudan titriyorum. Belki de ölüm gerçekten bir kurtuluş olabilir."

Kitty, kendine bir dakika daha hâkim olamayacağını hissetti. Çabucak kapıya yöneldi ve Townsend'ın sandalyesinden kalkmasına fırsat bırakmadan odadan dışarı çıktı. Townsend, rahatlayarak, derin bir nefes aldı. Canı fena halde brendi ve soda istiyordu.

27

Kitty döndüğünde, Walter evdeydi. Doğruca odasına gitmek istemişti ama Walter alt kattaki koridorda, çalışanlardan birine talimat veriyordu. Kitty o kadar perişan durumdaydı ki, maruz kalacağı aşağılanmaya boyun eğmeye hazırdı. Durup Walter'la yüz yüze geldi.

"O yere seninle geliyorum," dedi.

"Ah, iyi."

"Ne zaman hazır olmamı istiyorsun?"

"Yarın akşama."

Kitty, meydan okuyacak cesareti nasıl bulduğunu bilmiyordu. Walter'ın umursamaz tavırları ona bir mızrak gibi saplanmıştı sanki. Kendisini de şaşırtan bir şey söyledi.

"Birkaç yazlık kıyafet ve bir kefen dışında başka bir şeye ihtiyacım olmaz herhalde, değil mi?"

Kitty, Walter'ın yüzünü inceliyordu, küstahlığının onu kızdırdığını fark etti.

"Hizmetçine nelere ihtiyacın olacağını söyledim ben."

Kitty başıyla onaylayıp, odasına çıktı. İyice solgunlaşmıştı.

28

Sonunda gidecekleri yere yaklaşıyorlardı. Günlerce tahtırevan üzerinde seyahat etmiş, bitip tükenmeyen pirinç tarlalarındaki dar yollardan geçmişlerdi. Gün ağarmaya başladığında yola çıkıyorlardı, hava sıcaklığına dayanamayacak hale geldiklerinde ise, yol kenarında bir hana sığınıyorlardı. Sonra tekrar yola çıkıyor, geceyi geçirmeyi önceden kararlaştırdıkları bir kasabaya varana kadar devam ediyorlardı. Kafilenin başında Kitty'nin tahtırevanı vardı, Walter'ınki de onu takip ediyordu. Arkalarındaki bin bir güçlükle ilerleyen hamallar ise yataklarını, eşyalarını ve teçhizatlarını taşıyorlardı. Kırsal bölgeden geçerlerken, Kitty görmeyen gözlerle etrafa bakıyordu. Hamallardan biri herhangi bir şey hakkında yorum yapmadıkça veya kaba saba bir şarkı söylenmedikçe, etrafta saatler süren bir sessizlik hâkim olurken, Kitty ıstırap dolu zihninde, Charlie'nin ofisindeki o içler acısı sahnenin ayrıntılarını evirip çeviriyordu. Charlie'nin ona söylediklerini ve onun Charlie'ye söylediklerini hatırlayınca, konuşmalarının ne denli tatsızlaşıp pratik bir havaya büründüğünü fark edince umutsuzluğa kapıldı. Söylemek istediklerini söyleyememişti ve istediği tarzda konuşamamıştı. Sınırsız aşkını, yüreğindeki tutkuyu ve çaresizliğini eğer Charlie'ye anlatabilseydi, Charlie asla onu kaderine terk edebilecek kadar merhametsiz olamazdı. Kitty, gafil avlanmıştı. Charlie birebir kelimelerle söylemese de, çok daha net bir tavırla onu umursamadığını ifade ettiğinde, duyduklarına inanamamıştı. O sırada çok fazla ağlamamasının nedeni buydu, tamamen sersemlemişti. O günden beri gözyaşları durmamıştı, acınacak bir halde, sürekli ağlıyordu.

Akşam kaldıkları hanlarda, en büyük odayı Walter ile paylaşıyorlardı. Kitty, kendisinden bir metre ötedeki karyolada yatan Walter'ın uyanık olduğunu biliyor, ses çıkarmamak için yastığa dişlerini geçiriyordu. Ancak gündüzleri, tahtırevanındaki perdelerin arkasına sığınıp, gözyaşlarına

teslim oluyordu. O kadar acı çekiyordu ki, avazı çıktığı kadar bağırabilirdi; bir insanın bu kadar acı çekebileceği hiç aklına gelmemişti. Çaresizce, bunu hak edecek ne yaptığını soruyordu kendine. Charlie'nin onu neden sevmediğini anlayamıyordu; kendisinin suçuydu herhalde; ama Charlie'nin sevgisini kazanmak için aklına gelen her şeyi yapmıştı. Araları her zaman çok iyiydi, birlikteyken hep gülerlerdi; sadece sevgili değil, aynı zamanda iyi arkadaştılar. Anlayamıyordu, çöküntü içindeydi. İçinden Charlie'den nefret ettiğini, iğrendiğini söylüyordu; ama onu bir daha hiç görmeden nasıl yaşayacağı hakkında hiçbir fikri yoktu. Eğer Walter onu Meitan-fu'ya ceza olarak götürüyorsa, kendisini gülünç duruma düşürüyordu; Kitty artık başına gelecekleri ne diye umursayacaktı ki? Artık yaşamak için hiçbir sebebi yoktu. İnsanın yirmi yedi yaşında hayatla bağının kopması hayli zordu.

29

Onları Western Nehri'nin yukarısına götüren buharlı vapurda Walter aralıksız kitap okuyordu; fakat yemek saatlerinde az da olsa sohbet etmeye çabalıyordu. Kitty'yle sanki birlikte yolculuk ettiği bir yabancıymış gibi konuşuyor, alakasız şeylerden bahsediyordu. Kitty, Walter'ın ya kibarlıktan ya da aralarında oluşan uçurumu daha belirgin hale getirebilmek için böyle davrandığını düşünüyordu.

Kitty Charlie'yle konuşurken ani bir kavrayışla, ona Walter'ın kendisini bilerek gönderdiğini; boşanma tehdidini o hastalıklı şehre gitmesine bir seçenek olarak ileri sürdüğünü söylemişti; böylelikle Charlie'nin ne kadar kayıtsız, korkak ve bencil biri olduğunu Kitty'nin bizzat görmesini sağlayacaktı. Doğruydu. Walter'ın o alaycı mizah anlayışıyla son derece uyumlu bir aldatmacaydı bu. Walter olacakları tamı tamına biliyordu ve hizmetçisine gerekli talimatları Kitty eve gelmeden önce vermişti. Kitty, Walter'ın gözlerindeki

hem kendisini hem de sevgilisini küçümseyen bakışları fark etmişti. Walter muhtemelen şöyle düşünmüştü: Eğer Townsend'ın yerinde o olsaydı, Kitty'nin en ufak bir isteğini dahi karşılamasına hiçbir şey engel olamazdı. Kitty de bunun doğru olduğunu biliyordu. Ama Kitty'nin gözü açılmışken, Walter ona bu kadar tehlikeli bir şeyi nasıl yaptırabiliyordu? Ayrıca bunun Kitty'yi son derece korkuttuğunu biliyor olmalıydı. Kitty başta Walter'ın numara yaptığını düşünmüştü ve gerçekten yola koyulana kadar; hayır, daha sonrasında, nehirden ayrılıp karşı yakaya geçmek için tahtırevanlarına binene kadar, Walter'ın her zamanki gibi hafifçe gülüp, Kitty'ye gelmesine gerek olmadığını söylemesini beklemişti. Kitty, Walter'ın kafasındakileri tahmin edemiyordu. Gerçekten Kitty'nin ölmesini istiyor olamazdı. Ona deli gibi âşıktı. Kitty artık aşkın ne demek olduğunu biliyordu ve Walter'ın ona duyduğu hayranlığı belli eden binlerce şey hatırlıyordu. Kitty de, deyim yerindeyse hep Walter'ın suyuna giderek hareket etmişti. Walter'ın artık onu sevmiyor olması imkânsızdı. İnsan hiç sevdiği ona acımasızca davrandı diye aşkından vazgeçer miydi? Kitty, Charlie'nin ona çektirdiği kadar Walter'a çektirmemişti ve ayrıca her şeye karşın, Charlie'nin bir işaretiyle, artık onu tanımış olsa da, hayatın sunduğu her şeyden vazgeçer, kollarına koşardı. Charlie, onu feda etmiş olmasına ve hiç umursamamasına rağmen; duygusuz, insafsız biri olmasına rağmen, Kitty onu seviyordu.

İlk başlarda, Kitty sadece uygun zamanı kollaması gerektiğini, er ya da geç Walter'ın onu affedeceğini düşünüyordu. Walter'ın üzerindeki etkisine öyle güveniyordu ki, bu etkinin sonsuza dek yitip gittiğine inanamıyordu. Sevgiyi engin sular söndüremezdi. Eğer Walter Kitty'yi seviyorsa iradesi zayıf olmalıydı ve Kitty hep sevdiğini düşünmüştü. Ama artık bundan pek emin değildi. Walter geceleri handa dik sırtlı bir sandalyede oturup, yüzüne vuran fener ışığının eşliğinde kitap okurken, Kitty onu rahat rahat izleyebilirdi. Daha sonra

üzerine yatağının konacağı bir ot minderin üzerine uzanıyor, karanlıkta kalıyordu. Walter'ın düzgün yüz hatlarında, sert bir ifade oluşmuştu. Bu ifadenin bazen değişip tatlı bir gülümsemeye dönüşebildiğine kolay kolay inanılamazdı. Walter, elindeki kitabı Kitty sanki kilometrelerce uzaktaymış gibi sakin sakin okuyabiliyordu; Kitty onun sayfaları çevirdiğini ve gözlerinin satırların üzerinde düzenli hareket edişini görüyordu. Walter, Kitty'yi düşünmüyordu. Sonrasında sofra kurulup, yemekler getirildiğinde Walter kitabını bir kenara koyuyor, (ışığın yüzüne vurup ifadesini belirginleştirdiğinin farkında olmaksızın) Kitty'ye bir bakış atıyordu. Walter'ın yüzündeki o belirgin tiksinme ifadesini görmek Kitty'yi ürkütüyordu. Evet, ürkütüyordu. Walter'ın Kitty'ye olan aşkının tamamen bitmiş olması mümkün müydü? Gerçekten Kitty'nin ölümünü planlamış olabilir miydi? Saçmaydı bu. Ancak bir delinin yapacağı işti. Kitty'nin aklından Walter'ın pek makul düşünemediği fikri geçiyordu, vücudunu garip bir ürperti sarmıştı.

30

Kitty'nin tahtırevanını taşıyan ve uzun zamandır sessiz duran hamallar aniden konuşmaya başladılar. Bir tanesi arkasına dönüp Kitty'nin anlamadığı bir şeyler söyledi, el kol hareketiyle Kitty'nin dikkatini bir yere çekmeye çalışıyordu. Kitty, hamalın işaret ettiği yöne bakınca, orada, tepenin zirvesinde kemerli bir geçit gördü; bu tür yapıların şanslı bir âlime ya da erdemli dul kadına saygı gösterisi olarak inşa edilen anıtlar olduğunu artık biliyordu. Nehri geçtiklerinden beri bir sürü geçit görmüştü; ama bu, arkasına batan güneşi alan siluetiyle, önceki gördüklerinden çok daha etkileyici ve güzeldi. Yine de, nedenini bilmese de görüntüsünde Kitty'yi rahatsız eden bir şey vardı. Yapının önemini hissedebiliyor, fakat kelimelere dökemiyordu: Belli belirsiz bir tehdit mi,

yoksa bir küçümseme mi sezinliyordu? Bir bambu korusunun yanından geçiyorlardı, hamallar sanki Kitty'yi engelleyecekmiş gibi garip bir şekilde geçiş yolunun üzerine eğildiler; rüzgârsız bir yaz akşamı olmasına rağmen ince, yeşil yapraklar hafifçe titriyordu. Kitty, bambuların yanından geçerken, orada gizlenen biri tarafından izlendiği hissine kapıldı. Artık dağın eteklerine gelmişlerdi, pirinç tarlaları son bulmuştu. Hamallar ritmik ve uzun adımlarla yürümeye başladılar. Tepe küçük, yeşil tümseklerle kaplıydı ve birbirlerine çok yakın oldukları için, yer gelgit sonrası deniz çekildiğinde ortaya çıkan oluklu bir kumsal gibi görünüyordu. Kitty bu görüntüye de aşinaydı, kalabalık şehirlere girip çıkarken hep böyle yerlerden geçmişlerdi. Burası mezarlıktı. Kitty, hamalların neden tepenin zirvesindeki geçidi gösterdiklerini şimdi anlamıştı: Yolculuklarının sonuna gelmişlerdi.

Geçitten geçtiklerinde tahtırevanı taşıyanlar, yükü bir omuzlarından diğerine geçirmek için durakladılar. İçlerinden biri, kirli bir bez parçasıyla terleyen yüzünü sildi. Yol aşağı doğru kıvrılıyordu. Her iki tarafında da yıkık dökük evler vardı. Artık akşam oluyordu. Fakat hamallar aniden heyecanlı heyecanlı konuşmaya başlayıp, Kitty'yi sarsarak yerlerinden sıçradılar ve duvar kenarına olabildiğince yanaştılar. Kitty çok geçmeden onları neyin korkuttuğunu anladı, çünkü orada durup birbirleriyle konuşurlarken dört köylü omuzlarında boyasız, yeni bir tabut taşıyarak, çabuk ve sessiz, yanlarından geçti; tabutun yeni kesilmiş ahşabı çökmekte olan karanlıkta parlıyordu. Kitty kalbinin yerinden çıkacakmış gibi attığını hissetti. Tabut geçti, ama hamallar oldukları yerde kalmışlardı. Sanki kendilerinde devam edecek gücü bulamıyorlardı. Ama arkadan bir bağırış geldi ve yeniden yola koyuldular. Artık konuşmuyorlardı.

Birkaç dakika daha yürüdüler ve keskin bir dönüşle kapısı açık bir geçitten geçtiler. Tahtırevanı yere indirdiler. Kitty artık oradaydı.

31

Bir bungalova gelmişlerdi. Kitty oturma odasına geçti. Hamallar dağılarak, eşyaları birer birer taşırken bir yere oturdu. Walter, avluda durup eşyaların konacağı yerleri gösteriyordu. Kitty çok yorulmuştu. Yabancı birinin sesini duyunca irkildi.

"Girebilir miyim?"

Kitty telaşlandı, beti benzi atmıştı. Sarsılmıştı ve bir yabancıyla karşılaşmak gerilmesine sebep olmuştu. Karanlığın içinden bir adam belirdi; alçak tavanlı, uzun oda sadece soluk bir lambayla ışıklandırılmıştı. Adam elini uzattı.

"Adım Waddington. Hükümet temsilcisiyim."

"Ah, gümrükten. Biliyorum. Burada olduğunuzu duymuştum."

Kitty, loş ışıkta yalnızca onun ufak tefek ve zayıf bir adam olduğunu görüyordu. Kendisinden uzun değildi, keldi ve sakalsız, küçük bir suratı vardı.

"Tepenin tam dibinde oturuyorum, ama geldiğiniz yönden benim evimi görmemişsinizdir. Evime gelip benimle yemek yiyecek haliniz yoktur diye düşündüm, bu yüzden yemeği buraya istedim ve kendi kendimi davet ettim."

"Sevindim."

"Aşçıyı beğeneceksiniz. Watson'ın çalışanlarını sizin için göndermedim."

"Watson buradaki misyoner miydi?"

"Evet. Çok iyi biriydi. İsterseniz yarın mezarını gösteririm."

"Çok naziksiniz," dedi Kitty gülümseyerek.

O sırada Walter geldi. Waddington Kitty'nin yanına gelmeden önce Walter'a kendini tanıtmıştı. Şöyle dedi:

"Hanımınıza sizinle yemek yiyeceğimi söylüyordum. Watson öldüğünden beri rahibelerden başka konuşacak kimsem yoktu, Fransızcanın da hiç hakkını veremiyorum. Zaten onlarla konuşabileceğiniz çok az konu var."

"Çocuğa biraz içki getirmesini söyledim," dedi Walter.

Uşak viski ve soda getirdi. Kitty, Waddington'ın viski alırken kendine oldukça cömert davrandığını fark etti. Konuşmasından ve her şeye kıkırdamasından oraya geldiğinde de pek ayık olmadığı anlaşılıyordu.

"Şans işte," dedi. Sonra Walter'a dönerek: "Sahip olduğunuz meslek burası için biçilmiş kaftan. İnsanlar sürekli ölüyor. Yargıç paniğe kapılmış durumda ve birliklere komuta eden Albay Yü ise yağmaları engellemek için canını dişine taktı. Eğer bir çözüm bulunmazsa hepimiz kendi yataklarımızda öldürüleceğiz. Rahibeleri gitmeleri için ikna etmeye çalıştım, ama tabii ki reddettiler. Hepsi şehit olmak istiyor, kahretsin."

Waddington, neşe içinde konuşuyordu ve sesinde sanki bir nevi hayalet kahkahası gizliydi, onu gülümsemeden dinlemek imkânsızdı.

"Siz neden gitmediniz?" diye sordu Walter.

"Personelimin yarısını kaybettim ve kalanlar da her an serilip ölebilir. Eh, birinin kalıp işleri toparlaması lazım."

"Aşı oldunuz mu?"

"Evet. Watson yapmıştı. Gerçi kendisine de yapmıştı, ama ona pek yararı olmadı, zavallı adam." Waddington Kitty'ye döndü ve küçük komik yüzü neşeyle buruştu. "Gerekli önlemleri alırsanız çok büyük bir risk olduğunu düşünmüyorum. Sütünüzü ve suyunuzu kaynatın, taze meyve ya da çiğ sebze yemeyin. Yanınızda hiç plak getirdiniz mi?"

"Hayır, hiç sanmam," dedi Kitty.

"Üzüldüm. Getirirsiniz diye umuyordum. Uzun zamandır hiç yenilerini edinemedim, eski plaklarımı dinlemekten de bıktım."

Uşak gelip, yemek yiyip yemeyeceklerini sordu.

"Bu akşam üstünüzü değiştirmeyeceksiniz, değil mi?" diye sordu Waddington. "Evimde çalışan çocuk geçen hafta

öldü ve yeni gelen de tam bir aptal, bu yüzden geceleri kıyafetimi değiştirmiyorum."

"Gidip şapkamı çıkartacağım," dedi Kitty.

Kitty'nin odası, oturdukları odanın yanındaydı. İçerisinde çok az eşya vardı. Bir hizmetçi de diz çökmüş, lambanın yanında Kitty'nin bavullarını açıyordu.

32

Yemek odası küçüktü ve büyük bir bölümünü kocaman bir yemek masası kaplıyordu. Duvarlar Kutsal Kitap'tan sahnelerin gravürleriyle ve tezhiplerle kaplıydı.

"Misyonerlerin her zaman geniş yemek masaları olur," diye açıkladı Waddington. "Ailelerinde her yıl artan çocuk sayısıyla birlikte gelirleri de artar, o yüzden evlendiklerinde büyük bir masa alırlar ki ufaklıkların hepsine yetecek yer olsun."

Tavandan sarkan gaz lambası sayesinde Kitty Waddington'ın nasıl bir adam olduğunu daha iyi görebiliyordu. Waddington'ın kel oluşu Kitty'ye genç olmadığını düşündürmüştü, fakat şimdi kırkın pekâlâ altında olduğu anlaşılıyordu. Geniş, yuvarlak alınlı küçük yüzü, kırışıksız ve canlıydı; maymun suratı gibi çirkindi; fakat bu çirkinlik cazibeden yoksun değildi. Waddington komik bir surata sahipti. Yüz hatları, burnu ve ağzı, neredeyse bir çocuğunki kadar küçüktü ve ufak, masmavi gözleri vardı. Kaşları açık renkli ve seyrekti. Komik görünümlü, küçük bir çocuğa benziyordu. Sürekli içki içiyordu, yemek süresince ayık olmaktan çok uzak olduğu iyice belli olmuştu. Fakat sarhoşluğu insanı rahatsız etmiyordu, uyuyan çobanın şarap tulumunu çalan bir satir gibi, neşe içindeydi.

Waddington Hong Kong hakkında konuşuyordu; orada birçok arkadaşı vardı ve durumlarını bilmek istiyordu. Bir sene önce yarışlara gitmişti, midillilerden ve sahiplerinden bahsetti.

"Bu arada, Townsend ne yapıyor?" diye sordu, aniden. "Sömürge bakanı olacak mı?"

Kitty kızardığını hissetti; fakat Walter ona bakmadı.

"Olursa şaşırmam," diye cevapladı.

"O iş için uygun biri."

"Townsend'ı tanıyor musunuz?" diye sordu Walter.

"Evet, oldukça iyi tanırım. Bir keresinde birlikte seyahat etmiştik."

Nehrin öbür tarafından çan sesleri ve kestanefişeği gürültüleri duyuldu. Orada, yanı başlarındaki şehir korku içindeydi; ani ve amansız ölüm, dolambaçlı sokaklarında hızla dolaşıyordu. Fakat Waddington Londra hakkında konuşmaya başladı. Tiyatrolardan bahsetti. O sırada oynanan tüm oyunları biliyordu, en son izne ayrılıp eve gittiğinde izlediği oyunları anlattı. Gittiği bir kaba güldürüdeki esprileri anımsayıp güldü, bir müzikaldeki oyuncunun güzelliğini anlatırken iç çekti. Kuzenlerinden birinin en ünlü oyunculardan biri ile evlenmesiyle övünürken çok keyifliydi. Birlikte yemek yemişlerdi ve oyuncu kadın ona fotoğrafını vermişti. Gümrüğe, yemeğe geldikleri bir gün onlara fotoğrafı gösterecekti.

Walter, misafirine soğuk ve alaycı gözlerle baktı, belli ki Waddington'ın anlattıkları onu bir nebze olsun eğlendirmiyordu ve Kitty'nin hakkında hiçbir şey bilmediğinden emin olduğu konulara da nezaketen ilgi göstermeye çalışıyordu. Dudaklarına zayıf bir gülümseme yerleşti. Kitty'nin içi, nedenini bilmiyordu ama, huşuyla dolmuştu. Istırap dolu bir şehrin karşısındaki ölmüş bir misyonerin evinde, tüm dünyadan kopmuş gibiydiler. Birbirlerine yabancı, üç yalnız insan.

Yemek bitince, Kitty masadan kalktı.

"Bir mahzuru yoksa size iyi geceler dileyeyim, yatacağım."

"Ben de kalkıyorum, sanırım doktor da uyumak istiyordur," diye cevapladı Waddington. "Yarın erkenden çıkmalıyız."

Kitty ile tokalaştı. Ayakta sabit bir şekilde duruyordu; fakat gözleri her zamankinden daha çok parlıyordu.

"Ben sizi gelip alırım," dedi Walter'a, "götürüp sulh hâkimi ve Albay Yü ile tanıştırırım, sonra da manastıra gideriz. İşiniz zor, söyleyeyim."

33

Kitty, garip rüyalarla dolu, ıstıraplı bir gece geçirdi. Rüyasında tahtırevandaydı, hamallar uzun, düzensiz adımlarla ilerlerken sağa sola yalpalandığını hissediyordu. Uçsuz bucaksız, karanlık şehirlere giriyor, yığınla insan meraklı gözlerle etrafına üşüşüyordu. Sokaklar dar ve dolambaçlıydı; Kitty, garip eşyalar satılan dükkânların önünden geçtiği sırada bütün alışveriş durmuş, hem müşteriler hem de satıcılar duraklamıştı. Daha sonra kemer şeklindeki bir anıtın önüne geldi. Kemerin etkileyici iskeleti, sanki ürkütücü bir şekilde canlanıyordu. Yanardöner konturları, kollarını sallayarak selam veren bir Hindu tanrısı gibiydi. Kitty, anıtın altından geçerken alaycı bir kahkahanın yankılanışını duydu. Fakat sonra Charlie Townsend ona doğru geldi, onu kollarının arasına alıp, tahtırevandan indirdi ve hata yaptığını, Kitty'ye asla öyle davranmak istemediğini, çünkü onu sevdiğini ve onsuz yaşayamayacağını söyledi. Kitty dudaklarında Townsend'ın öpücüklerini hissediyor, mutluluktan ağlıyordu. Ona neden bu kadar acımasız davrandığını soruyordu, fakat sormasına rağmen bunun bir öneminin olmadığının farkındaydı. Ve sonra boğuk, sert bir çığlık duyuldu ve birbirlerinden ayrıldılar, aralarından sessiz bir aceleyle geçen eski püskü, mavi kıyafetli hamallar bir tabut taşıyorlardı.

Kitty, sıçrayarak uyandı.

Kaldıkları bungalov bir yamacın ortasındaydı ve Kitty penceresinden dışarı baktığında altında akan dar nehri, karşısında ise şehri görebiliyordu. Gün yeni ağarmaya başlamış-

tı. Nehirden yükselen beyaz sis, birbirine kabuğun içindeki bezelyeler gibi yakın demirlemiş Çin yelkenlilerinin üzerini örtüyordu. Nehirde yüzlercesi vardı ve ürkütücü ışığın altında sessiz ve gizemli görünüyorlardı. İnsan yelkenlilerdeki mürettebatın bir büyü altında kaldığı izlenimine kapılıyordu, çünkü uyuyor olmalarından ziyade, onları bu denli hareketsiz ve sessiz tutan garip ve korkutucu bir şey varmış gibi görünüyordu.

Sabah olmaya başladı ve güneşin dokunduğu sis, kaybolan bir yıldızın üzerinde kardan bir hayalet gibi beyaza çalarak parladı. Nehrin üzeri aydınlık olduğundan dip dibe duran yelkenlilerin solgun hatları ayırt edilebiliyordu; fakat üzerlerindeki serenlerin oluşturduğu sık orman, gözün nüfuz edemediği parlak bir duvar oluşturuyordu. Ancak aniden, bu beyaz bulutun içinden uzun, kasvetli ve heybetli bir kale belirdi. Sanki her şeyi meydana çıkaran güneş ışığıyla görünür hale gelmemiş, sihirli bir değneğin dokunuşuyla yoktan var olmuştu. Nehrin karşı kıyısından yükselen bu kale, acımasız ve barbar insan ırkının sığınağıydı. Fakat kaleyi oluşturan büyücü hızlı çalışıyordu ve artık kalenin tepesini renkli bir duvar parçası taçlandırmıştı. Bir anda, sisin arasından tek tük sarı güneş ışınlarının vurduğu yeşil ve sarı çatı kümeleri belirdi. Devasa görünüyorlardı ve belli bir modelden söz edilemiyordu, eğer bir düzen varsa da, insan fark edemiyordu. Düzensiz ve ölçüsüz; fakat tasavvur edilemeyen bir zenginliğin eseriydi bu. Bu bir kale veya tapınak değildi, hiçbir insanın giremediği, tanrıların imparatorunun büyülü sarayıydı. İnsan elinden çıkamayacak kadar hayali, etkileyici ve gerçekdışıydı. Bir düş örmüştü onu.

Kitty'nin yanaklarından gözyaşları aktı, ellerini göğsünde kenetlemiş, nefes almakta güçlük çektiği için ağzı hafifçe açık, gözlerini dikmiş bakıyordu. Hiç bu kadar kaygısız olmamıştı, vücudu ayaklarının dibine yığılan bir kabukmuş gibi geliyordu ona, sanki ruhu arınmıştı. İşte Güzellik buy-

du. Bir Hıristiyanın Komünyon ayininde ekmekle beslenmesi gibi, Kitty de bu güzellikle beslenmişti.

34

Walter sabah erken saatte çıkıp, öğle yemeği için ancak yarım saatliğine uğradığından ve akşam yemeği hazır olana dek bir daha dönmediğinden, Kitty uzun bir süre yalnız kaldı. Birkaç gün bungalovdan dışarı adımını atmadı. Hava çok sıcaktı ve günün büyük bir bölümünü açık pencerenin önündeki dinlenme koltuğunda uzanıp kitap okumaya çalışarak geçiriyordu. Gün ortasında düşen çiğ güneş ışığı, büyülü sarayı esrarengizliğinden yoksun bırakıyordu ve yapının şehir duvarlarındaki fazla parlak renkli ve köhne tapınaklardan bir farkı kalmıyordu. Fakat o kaleyi ilk gördüğünde öyle bir coşkuya kapılmıştı ki, orası Kitty için bir daha hiç sıradan bir yer olmadı. Genellikle şafak vaktinde ya da alacakaranlıkta ve yine akşam vakitlerinde bu güzellikten bir şeyler hatırlamayı başarıyordu. Kitty'ye kudretli bir kale gibi görünen şey, şehrin suruydu sadece ve gözleri sürekli bu heybetli ve karanlık sura takılıyordu. Bu mazgallı siperlerin ardındaki şehir, ölümcül bir salgın hastalığın ürkütücü pençesindeydi.

Orada korkunç şeyler olduğunu az çok biliyordu, Walter'a soru sorduğunda, Walter Kitty'nin sorularına içini ürperten nükteli bir umursamazlıkla cevap verdiği için (Kitty soru sormadığı zamanlarda da nadiren konuşuyordu), Waddington ve hizmetçiden bir şeyler öğreniyordu. Günde ortalama yüz kişi ölüyordu, hastalığa yakalananlardan ise kurtulan pek olmuyordu. Terk edilmiş tapınaklardan çıkarılan putlar sokaklara konulmuş, önlerine adaklar serilmişti; fakat salgını durduramamışlardı. İnsanlar o kadar hızlı ölüyordu ki, onları defnetmeye bile zor fırsat bulunuyordu. Bazı evlerde ailenin tümü vefat ettiği için cenaze törenlerini

yapacak kimse kalmıyordu. Birliklere komuta eden subay, oldukça buyurgan bir adamdı, tüm şehri isyan ve kundakçılığın sarmamış olması, onun kararlılığı sayesindeydi. Cesetleri gömecek kimsenin olmadığı yerlerde, askerlerini bu işi yapmaları için zorluyordu ve hastalıktan mustarip bir eve girmeyi reddeden bir subayını kendi elleriyle vurmuştu.

Kitty o kadar çok korkuyordu ki, kalbi duracak gibi oluyor, vücudunun her yeri titriyordu. Gerekli önlemler alındığı takdirde tehlikenin çok az olduğunu söylemek hoştu ama Kitty paniğe kapılmış durumdaydı. Kafasında çılgınca kaçış planları kuruyordu. Kaçmak, sadece kaçmak; olduğu gibi yola çıkıp gitmeye hazırdı, hiçbir şeye gerek yoktu, tek istediği güvenli bir yerdi. Kendini Waddington'ın merhametine teslim edip, ona her şeyi anlattıktan sonra Hong Kong'a gitmesine yardım etmesi için yalvarmayı düşündü. Kocasının önünde diz çöküp çok korktuğunu itiraf ederse, Walter şu anda ondan nefret etse de, yine de ona acıyacak kadar insanlığı kalmış olmalıydı.

Tüm bunlar söz konusu bile olamazdı. Kitty gitmeye kalksa, nereye gidecekti? Annesine gidemezdi; artık Kitty'yi evlendirmiş olduğundan, annesi ondan kurtulacağı günü iple çeker, bunu da açıkça belli ederdi; hem zaten ona gitmek istemiyordu. Gitmek istediği yer Charlie'nin yanıydı, o da Kitty'yi istemiyordu. Birden karşısına çıksa, Charlie'nin söyleyeceklerini biliyordu. O asık suratı, büyüleyici bakışlarının ardındaki kaskatı acımasızlığı gözünün önüne geldi. Kulağa hoş gelen kelimeleri bulmakta zorluk çekecekti. Kitty, yumruklarını sıktı. Charlie kendisini nasıl küçük düşürdüyse, o da Charlie'yi öyle küçük düşürebilmek için her şeyini verirdi. Bazen öyle bir öfkeye kapılıyordu ki, sırf Charlie'ye zarar verebilmek için kendini yakarak, Walter'ın ondan boşanmasına izin vermiş olmayı diliyordu. Charlie'nin ona söylediği bazı şeyleri hatırladığında, utanç duyuyordu.

35

Kitty, Waddington ile yalnız kaldığı ilk fırsatta konuyu Charlie'ye getirdi. Waddington, buraya geldikleri ilk gece ondan bahsetmişti. Charlie'yi sadece kocasının bir tanışıymış gibi gösterdi.

"Ondan hiçbir zaman çok hoşlanmadım," dedi Waddington. "Bana her zaman sıkıcı gelmiştir."

Kitty her zaman kolaylıkla takınabildiği neşeli ve şakacı tavrıyla, "Memnun edilmesi zor biri olmalısınız," diye cevapladı. "Sanıyorum ki Hong Kong'da açık ara farkla en sevilen kişi o."

"Biliyorum. Onun sermayesi de bu. Popülerliğin ilmini yapmış. Tanıştığı herkese sanki tek görmek istediği kişi oymuş gibi düşündürme konusunda doğal bir yeteneği var. Başı ağrımadığı sürece her zaman yardım etmeye hazırdır, eğer ondan talep ettiğiniz şeyi yapamıyorsa da o işin yapılmasının mümkün olmadığı izlenimini verir."

"Bu hiç kuşkusuz ki etkileyici bir nitelik."

"Cazibe, tek başına cazibe, bir süre sonra can sıkıcı oluyor bence. O kadar hoş davranmayan; ama daha içten bir adamla muhatap olmak insanı rahatlatıyor. Charlie Townsend'ı uzun yıllardır tanıyorum ve bir iki kez yüzündeki maskenin düştüğüne tanıklık ettim –anlayacağınız, ben hiçbir zaman önemli biri olmadım, emir altında çalışan bir gümrük memuruyum sadece– ve Charlie'nin aslında bu dünyada kendisinden başka hiç kimseye önem vermediğini biliyorum."

Kitty, oturduğu koltuğa rahatça yayılarak, Waddington'a gülen gözlerle baktı. Evlilik yüzüğünü parmağında döndürüp duruyordu.

"Elbette işinde yükselir. Resmi bağlantıların hepsini tanıyor. Ben ölmeden, ona Ekselansları diye hitap edip, odaya girdiğinde ayağa kalkacağım günlerin geleceğine eminim."

"İnsanların çoğu Townsend'ın yükselmeyi hak ettiğine inanıyor. Çok yetenekli olduğu düşünülüyor."

"Yetenekli mi? Ne saçma! Townsend fazlasıyla aptal bir adam. İnsana hep alelacele iş yaptığı, ama ileri zekâsı sayesinde üstesinden geldiği izlenimini veriyor. Aslında hiç de öyle değil. Avrupalı Asyalı memurlar gibi çalışkan bir adamdır."

"Nasıl bu kadar zeki olmasıyla nam saldı?"

"Dünyada çok aptal insan var. Onlardan biraz yüksek konumdaki biri havalara girer, arkalarını sıvazlar ve onlar için her şeyi yapabileceğini söylerse, karşılarındakinin zeki biri olduğuna çok kolay inanabiliyorlar. Ve tabii bir de Townsend'ın karısı var. İster beğen ister beğenme ama o becerikli bir kadındır. Aklı başında biridir ve tavsiyeleri dikkate alınmaya değerdir. Charlie Townsend ona bel bağladığı sürece aptalca bir şey yapma olasılığı fazlasıyla düşük, bu da devlet hizmetinde çalışacak bir adamın yapması gereken ilk şey. Onlar zeki adam istemezler, zeki adamın fikirleri olur ve fikirler başa bela olur; onların istedikleri albenisi olan, incelikli ve asla pot kırmayacağına güvenebilecekleri adamlardır. Yani evet, Charlie Townsend mesleğinde en yüksek dereceye ulaşacak."

"Ondan neden hoşlanmadığınızı merak ettim."

"Ondan hoşlanmadığımı söylemiyorum."

"Ama karısından daha çok hoşlanıyorsunuz?" diyerek gülümsedi Kitty.

"Ben eski kafalı bir adamcağızım ve asil kadınlardan hoşlanırım."

"Keşke giyimi de davranışları kadar asil olsaydı."

"Kötü mü giyiniyor? Hiç fark etmedim."

"Birbirlerine bağlı olduklarını duydum," dedi Kitty, kirpiklerinin altından Waddington'ı izleyerek.

"Charlie karısına çok düşkündür. Bu konuda hakkını vermeliyim. Sanırım tek düzgün tarafı bu."

"Yapmacık bir övgü oldu."

"Küçük maceraları oluyor; ama hiçbiri ciddi değil. İlişki yaşadığı kadınları zorluk çıkarmamaları için uzağa gönderecek kadar kurnazdır. Tabii öyle tutkulu bir adam da değildir, kibirlidir sadece. Beğenilmek hoşuna gider. Artık kilo aldı ve kırkına geldi, kendine de fazlasıyla iyi bakıyor; ama sömürgeye ilk geldiği zamanlar çok yakışıklı bir adamdı. Karısının, Townsend'ın kalbini çaldığı kadınlar hakkında kocasına takıldığını duymuştum."

"Kocasının flörtlerini pek ciddiye almıyor mu?"

"Ah, hayır, çok uzun sürmeyeceklerini biliyor. Charlie'ye gönlünü kaptıran kadıncağızlarla arkadaş olabilmeyi istediğini; ama hep fazlasıyla sıradan insanlar olduklarını söylüyor. Kocasına âşık olan kadınların alışılmadık biçimde kalitesiz olmaları onun için pek gururlandırıcı olmuyormuş."

36

Waddington gidince, Kitty onun umursamadan söylediklerini düşündü. Waddington'ın söylediklerini duymak pek hoş olmamıştı ve Kitty bu söylenenlerin onu nasıl kırdığını belli etmemek için epey bir çaba göstermek zorunda kalmıştı. Acı olan ise söylediklerinin doğru olduğunu düşünmekti. Charlie'nin aptal, kibirli ve pohpohlanmaya aç biri olduğunu biliyordu, ayrıca zekâsını kanıtlamak için kısa hikâyeler anlattığı anlardaki hoşnutluğunu da hatırladı. Charlie, sığ kurnazlıklarıyla gurur duyuyordu. Bir adama sırf güzel gözleri ve hoş bir görünüşü olduğu için kalbini kaptırdığına göre beş para etmez biri olmalıydı Kitty! Charlie'yi küçümsüyor olmayı diledi, çünkü ondan nefret ettiği sürece onu sevmeye de çok yakın olduğunu biliyordu. Charlie'nin ona ettiği muamele gözlerini açmalıydı. Walter onu her zaman hakir görmüştü. Ah, keşke Charlie'yi tamamen aklından çıkarabilseydi! Charlie'nin karısı, Kitty'nin gün gibi açık

olan hayranlığıyla ilgili de kocasına takılmış mıydı acaba? Dorothy onunla arkadaş olmayı istermiş; fakat onu kalitesiz buluyormuş. Kitty, hafifçe gülümsedi: Annesi, kızının böyle anıldığını bilse nasıl da içerlerdi!

Ama Kitty o gece rüyasında yine Charlie'yi gördü. Vücuduna sımsıkı sarılmış kollarının baskısını, dudaklarında tutku dolu öpücüklerini hissetti. Şişman ve kırkına gelmiş olması neyi değiştirirdi ki? Tatlı bir şefkatle güldü, çünkü Charlie bunu çok önemserdi. Çocuksu kibirliliğine rağmen onu daha da çok seviyordu, ona acıyabilir, onu teselli edebilirdi. Uyandığında, gözyaşları sel gibi akıyordu.

Uyurken ağlaması kendisine neden bu kadar hüzünlü gelmişti, bilmiyordu.

37

Waddington günlük işlerini bitirince, Fane'lerin bungalovuna geldiğinden, Kitty onu her gün görüyordu. Böylelikle farklı şartlarda bir senede kuramayacakları yakınlığı, bir hafta içinde kurmuşlardı. Kitty, bir keresinde Waddington'a o olmasaydı ne yapacağını bilmediğini söylemiş, Waddington ise gülerek cevap vermişti:

"Görüyorsun, burada sağlam zeminde usul usul yürüyen bir biz varız. Rahibeler cennette, kocan ise bilinmezlikte yürüyor."

Kitty, aldırışsızca gülmesine rağmen, Waddington'ın ne demek istediğini merak etmişti. Onun neşeli, minik mavi gözlerinin samimi, ama kaygı dolu bir ilgiyle yüzünü incelediğini hissetmişti. Kitty, Waddington'ın zeki bir adam olduğunun zaten farkındaydı ve Walter ile ilişkisine sinik bir merak duyduğunu hissediyordu. Onu şaşırtmak, Kitty'yi eğlendiriyordu. Waddington'ı seviyordu ve onun da kendisine karşı iyi niyetli olduğunu biliyordu. Esprili veya dâhi biri değildi; ama oyalayıcı şeyler bulma konusunda basit ve isabetli

fikirleri olurdu. O kel kafalı, komik, çocuksu suratı ise bir gülüşüyle buruşur, söylediklerini ziyadesiyle komikleştirirdi. Uzun yıllar kendi renginden konuşacak kimsesi olmadan ileri karakollarda yaşamıştı ve kişiliği alışılmamış bir özgürlükle şekillenmişti. Bir sürü tuhaflığı vardı. Samimiyeti insanı rahatlatıyordu. Hayata alay eden gözlerle bakardı, Hong Kong'daki sömürgeyle iğneleyici bir dille dalga geçerdi; ama aynı zamanda Mei-tan-fu'daki Çinli memurlara, şehri kırıp geçiren koleraya da gülüp geçerdi. Hafifçe komikleştirmeden anlattığı hiçbir hüzünlü hikâye ya da kahramanlık öyküsü yoktu. Çin'de geçirdiği yirmi yıl boyunca maceralarından birçok anekdot biriktirmişti ve insan bunları dinleyince dünyanın çok anlamsız, tuhaf ve gülünç bir yer olduğu kanaatine varıyordu.

Çince eğitim aldığını inkâr etse de (Sinologların zırdeli olduğuna yemin ediyordu), dili rahatlıkla konuşabiliyordu. Çok az okuyabiliyordu, ne öğrendiyse konuşarak öğrenmişti. Fakat Kitty'ye sık sık Çin romanlarından ve tarihinden bahsederdi, artık doğal hali olan hafif alayla anlatsa da, güler yüzlü, hatta sevecen bir tavrı olurdu. Kitty'ye öyle geliyordu ki, Waddington bilincinde olmasa da, Avrupalıları barbarlar ve hayatlarını da aptallık olarak gören Çinlilerin bu görüşünü benimsemişti: Çin'de, sağduyu sahibi bir insanın bu düşüncede bir nevi gerçeklik bulacağı sonucuna varılmıştı. Bu fikri destekleyecek şeyler de vardı: Kitty Çinlilere hiçbir zaman yozlaşmış, pis veya kötü dendiğini duymamıştı ve sanki bir anlığına, bir perdenin arasından hayal bile etmediği, renk ve anlam açısından zengin bir dünya ilişmişti gözüne.

Waddington orada oturmuş, konuşup gülüyor, içki içiyordu.

"Çok fazla içmiyor musun sence?" dedi Kitty sözünü sakınmadan.

"Hayattaki en büyük zevkim bu," diye cevapladı Waddington. "Ayrıca, koleradan da koruyor."

Waddington, Kitty'nin yanından ayrılırken genellikle sarhoş olurdu; fakat içkiye dayanıklıydı. Çok komik olurdu, ama insanı rahatsız etmezdi.

Bir gece Walter, her zamankinden daha erken geldi ve Waddington'a yemeğe kalmasını teklif etti. O gece garip bir olay oldu. Çorba içip, balık yedikten sonra, hizmetçi çocuk Kitty'ye tavuklu, taze yeşil salata uzattı.

Waddington, Kitty'nin salatadan aldığını görünce, bağırarak, "Aman Tanrım, onu yemeyeceksin herhalde," dedi.

"Evet yiyeceğim, biz her akşam yiyoruz."

"Karım salatayı sever," dedi Walter.

Tabak Waddington'a uzatıldı, fakat o başını hayır anlamında salladı.

"Çok teşekkürler, ama henüz intihar etmeyi düşünmüyorum."

Walter acımasızca gülümsedi ve salatadan aldı. Waddington başka bir şey söylemedi, hatta tuhaf bir şekilde durgunlaştı ve yemek bittikten kısa bir süre sonra ayrıldı.

Kitty'lerin her akşam salata yedikleri doğruydu. Mei-tan-fu'ya geldikten iki gün sonra aşçı, Çinli olmanın verdiği aldırmazlıkla, onlara salata yollamış, Kitty de düşünmeden tabağına biraz almıştı. Walter hızlıca ona doğru uzanmıştı.

"Onu yememelisin. Çocuk bunu servis ettiğine göre delirmiş olmalı."

"Neden yemeyeyim?" diye sordu Kitty, dosdoğru Walter'ın yüzüne bakarak.

"Salata yemek her zaman tehlikelidir, şu anda ise delilik. Kendini öldüreceksin."

"Amacının bu olduğunu düşünmüştüm," dedi Kitty.

Kitty, soğukkanlılıkla yemeye başladı. Daha önce hiç tanımadığı bir meydan okuma hevesine kapılmıştı. Alaycı bakışlarla Walter'ı izledi. Walter'ın yüzünün biraz solduğunu düşünmüştü; fakat salata tabağı uzatıldığında o da aldı. Aşçı, salatayı reddetmediklerini görünce, her gün bir miktar

göndermeye başladı ve onlar da ölümü davet edercesine her gün o salatadan yediler. Böyle bir risk almak çok garipti. Hastalık korkusuyla dolu olan Kitty, bu yolla sadece Walter'dan inadına intikam aldığını hissetmiyor, aynı zamanda kendi korkularına meydan okuyordu.

38

Bu olaydan sonra, hemen ertesi gün öğleden sonra bungalova gelen Waddington, biraz oturduktan sonra Kitty'ye birlikte gezintiye çıkmayı teklif etti. Kitty geldiklerinden beri hiç dışarı çıkmamıştı. Bu teklif onu oldukça memnun etmişti.

"Yürüyüş yapacak çok fazla yer yok maalesef," dedi Waddington. "Ama şu tepenin zirvesine çıkarız."

"Ah evet, kemerli geçidin olduğu yer. Terastan görüyorum orayı."

Uşaklardan biri, ağır kapıyı onlar için açtı ve tozlu bir patikada yürümeye başladılar. Birkaç metre yürüdükten sonra, Kitty Waddington'ın koluna yapışarak, korkuyla bir çığlık attı.

"Bak!"

"Ne oluyor?"

Bungalovun bulunduğu alanı çevreleyen duvarın dibinde, bir adam bacaklarını uzatmış, kolları başının üzerinde, sırtüstü yatıyordu. Yamalı, mavi renkte, eski püskü bir kıyafet giymişti. Çinli dilencinin saçları darmadağındı.

"Ölmüş gibi görünüyor," dedi Kitty nefes nefese.

"Ölmüş zaten. Hadi gel, başka yöne baksan daha iyi olur. Döndüğümüzde ben onu kaldırtırım."

Fakat Kitty öylesine şiddetle titriyordu ki, yerinden kıpırdayamadı.

"Daha önce hiç ölmüş birini görmemiştim."

"O zaman elini çabuk tutup alışsan iyi olur, çünkü bu keyifli yerle işin bitene kadar epeyce göreceksin."

Waddington, Kitty'nin elini tutup, kendi koluna taktı. Bir süre, hiç konuşmadan yürüdüler.

"Koleradan mı ölmüş?" dedi Kitty sonunda.

"Öyle sanırım."

Geçide ulaşana kadar yukarı doğru yürüdüler. Geçidin üstü oymalarla kaplıydı. Etrafını çevreleyen kırsal bölgenin bir simgesi gibi etkileyici ve ironik duruyordu. Kitty ve Waddington, sütun kaidesinin üstüne oturup, geniş ovaya döndüler. Tepenin üstü gömülen insanları örten küçük, yeşil tümseklerle kaplıydı. Tümseklerin belli bir sırası yoktu, hepsi dağınık vaziyetteydi. İnsan baktıkça, sanki toprağın altındakiler birbirlerini tuhaf bir şekilde itiyorlarmış gibi bir hisse kapılıyordu. Dar patika, yeşil pirinç tarlalarının arasından kıvrılarak uzanmıştı. Küçük bir çocuk, bir mandanın boynuna oturmuş, yavaş yavaş evine doğru gidiyordu. Geniş, hasır şapkalar takan üç köylü ise sırtlarında ağır yüklerle yan yan yürüyerek ağır ağır ilerliyorlardı. Günün sıcağı geçtikten sonra, orada hafifçe esen akşam meltemini yakalamak keyif vericiydi; kırsal alanın genişliği Kitty'nin ıstıraplı yüreğinde sakin bir melankoli hissine sebep olmuştu. Fakat Kitty, ölmüş dilenciyi aklından çıkaramıyordu.

"Dört bir yanında insanlar ölürken nasıl oluyor da sohbet edip, gülüyor ve viski içebiliyorsun?" diye aniden sordu Kitty.

Waddington cevap vermedi. Dönüp Kitty'ye baktı ve sonra elini Kitty'nin kolunun üzerine koydu.

"Sen de biliyorsun, burası kadınlara göre bir yer değil," dedi usulca. "Neden buradan gitmiyorsun?"

Kitty, uzun kirpiklerinin altından Waddington'a yan yan baktı. Dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme vardı.

"Şartlar böyle olunca, kadının yanı kocasının yanıdır diye düşünmüş olmalıyım."

"Bana telgrafla Fane ile birlikte senin de geldiğini bildirdiklerinde hayrete düştüm. Sonra senin hemşire olabilece-

ğin aklıma geldi, belki de bu tür şeyleri her gün yapıyordun. Seni, hastanedeki hastalara hayatı zindan eden o katı suratlı kadınlardan biri olarak düşünmüştüm. Bungalova gelip, seni oturmuş dinlenirken görünce, çok şaşırdım. Çok güçsüz, solgun ve yorgun görünüyordun."

"Dokuz günlük yolculuktan sonra iyi görünmemi bekleyemezsin."

"Şimdi de güçsüz, solgun ve yorgun görünüyorsun, ayrıca izin verirsen şunu da söyleyeyim, çok da mutsuzsun."

Kitty yüzünün kızarmasına engel olamadı, ama yeterince neşeli bir kahkaha atmayı başardı.

"Yüz ifademi beğenmemene üzüldüm. Mutsuz görünmemin tek sebebi, yirmi yaşımdan beri burnumun biraz fazla uzun olduğunun farkında olmam. Fakat gizemli bir hüzne bürünmek epey etkileyici bir tavır: Beni teselli etmek isteyen kaç tane hoş ve genç adam olduğunu tahmin edemezsin."

Waddington'ın parlak mavi gözleri bir süre Kitty'nin üzerinden ayrılmadı. Kitty, söylediği tek bir kelimeye dahi inanmadığının farkındaydı. Waddington inanmış gibi yaptığı sürece, bu durumun Kitty için bir önemi yoktu.

"Çok uzun zamandır evli olmadığınızı biliyordum ve birbirinize deli gibi âşık olduğunuz sonucuna vardım. Walter'ın senin buraya gelmeni isteyeceğine ihtimal vermemiştim; ama muhtemelen sen kalmayı kesin olarak reddettin."

"Çok mantıklı bir açıklama," dedi Kitty düşünmeden.

"Ama doğru bir açıklama değil."

Kitty, Waddington'ın söyleyeceklerinden korkarak, devam etmesini bekledi. Onun ne kadar zeki biri olduğunun farkındaydı ve düşündüklerini duraksamadan dile getireceğini biliyordu; ama kendisi hakkında söyleyeceklerini dinleme isteğine engel olamadı.

"Kocana âşık olduğunu bir kez bile düşünmedim. Bence ondan hoşlanmıyorsun, hatta nefret bile ediyor olabilirsin, şaşırmam. Ama ondan korktuğuna eminim."

Kitty bir an yüzünü çevirdi. Waddington'ın söylediği herhangi bir şeyden etkilendiğini görmesini istemiyordu.

"Kocamı pek sevmediğinden şüphe ediyorum," dedi soğuk ve alaycı bir tavırla.

"Ona saygı duyuyorum. Aklı iyi çalışıyor ve karakter sahibi biri; sana şu kadarını söyleyeyim, bu ikisinin birlikte olması ender görülen bir durumdur. Walter'ın burada yaptığı işi bildiğini pek sanmıyorum, çünkü bence seninle pek konuşmuyor. Eğer bu korkunç salgını tek başına durdurabilecek bir adam varsa, o kişi Walter'dır. Hastaları tedavi ediyor, şehri düzene sokuyor, içme suyunu temizlemeye çalışıyor. Nereye gittiğine veya ne yaptığına aldırış etmiyor. Günde yirmi kez hayatını riske atıyor. Albay Yü'yü ise parmağında oynatıyor, askerlerin kendi emrinde hazır bulundurulması için ikna etti adamı. Sulh hâkimini bile etkisi altına aldı, ihtiyar gerçekten bir şeyler yapmaya çabalıyor. Manastırdaki rahibeler de Walter'a çok güveniyor. Onun bir kahraman olduğunu düşünüyorlar."

"Sen öyle düşünmüyor musun?"

"Sonuçta bu onun işi değil, değil mi? Walter bir bakteriyolog. Onu kimse buraya çağırmadı. Bana ölen Çinlilere acıdığı için bunları yapıyormuş gibi gelmiyor. Watson farklıydı. O insanları çok seviyordu. Misyoner olsa da insanların Hıristiyan, Budist ya da Konfüçyüsçü olması Watson için fark etmezdi, onun gözünde sadece insandılar. Burada koleradan yüz bin Çinli ölse de kocanın umurunda olmazdı, gelme nedeni bu değildi; bilime duyduğu ilgi de değil. Walter neden burada?"

"Ona sorsan daha iyi olur."

"İkinizi bir arada görmek ilgimi çekiyor. Bazen, yalnız kaldığınız zamanlardaki davranışlarınızı merak ediyorum. Ben oradayken ikiniz de rol yapıyorsunuz, hem de çok kötü rol yapıyorsunuz, gerçekten. Eğer elinizden gelenin en iyisi buysa, gezgin bir tiyatro topluluğunda beş kuruş kazanamazdınız."

"Ne demek istediğini anlamıyorum," dedi Kitty gülümseyerek, inandırıcı olmadığını bildiği havai tavrını koruyordu.

"Sen çok hoş bir kadınsın. Kocanın sana hiç bakmaması garip bir durum. Seninle konuştuğu zaman sesi sanki başkasına aitmiş gibi geliyor."

"Sence beni sevmiyor mu?" diye sordu Kitty neşeli tavrını aniden bir kenara bırakarak, alçak ve boğuk bir sesle.

"Bilmiyorum, onu senin yanındayken tüylerinin ürpermesine neden olacak kadar nefretle mi doldurdun, yoksa Walter aşkından ölüyor da bir sebeple bunu göstermemek için kendini tutuyor mu, bilmiyorum. Acaba ikiniz buraya intihar etmeye mi geldiniz diye kendi kendime sormuştum."

Kitty, salata olayında Waddington'ın şaşkın bir bakış attığını, sonra da onları dikkatle incelediğini görmüştü.

"Bence birkaç marul yaprağına fazla önem veriyorsun," dedi, ciddiyetsiz bir tavırla. Ayağa kalktı. "Eve gidelim mi? Eminim viski ve soda istersin."

"Her durumda kahraman ruhlu bir kadın değilsin sen. Çok korkuyorsun. Buradan gitmek istemediğine emin misin?"

"Öğrenip ne yapacaksın?"

"Sana yardım edeceğim."

"*Sen* de mi gizemli hüznümün etkisine kapılıyorsun? Yandan suratıma bakıp burnumun biraz fazla uzun olup olmadığını söyle."

Waddington ona dalgın dalgın baktı; parlak gözlerinde kötücül, alaycı bir bakış vardı. Fakat bu bakışa, nehrin kenarındaki bir ağaç ve bu ağacın sudaki yansıması gibi bir gölge, olağandışı bir sevecenlik ifadesi karışmıştı. Bu ifade, Kitty'nin aniden gözlerinin yaşarmasına sebep oldu.

"Kalmak zorunda mısın?"

"Evet."

Gösterişli geçidin altından geçerek, bayırdan aşağı doğru yürümeye başladılar. Eve geldiklerinde, ölen dilencinin bedenini gördüler. Waddington, Kitty'yi kolundan tuttu; ama Kitty geri çekildi. Yerinden kıpırdamadı.

"Tüyler ürpertici, değil mi?"

"Ne? Ölüm mü?"

"Evet. Etrafındaki her şeyi fena halde önemsizleştiriyor. O adam, şu an insana benzemiyor. Ona baktığında, bir zamanlar yaşadığına kendini zor inandırıyorsun. Birkaç sene önce tepeden aşağı doğru koşan, uçurtma uçuran küçük bir çocuk olduğunu düşünmek çok zor."

Kitty, boğazını tıkayan hıçkırıklarına engel olamamıştı.

39

Birkaç gün sonra Waddington, Kitty ile birlikte otururken, elindeki uzun bir kadeh viski-sodasıyla manastırdan bahsetmeye başladı.

"Baş Rahibe oldukça dikkate değer bir kadın," dedi. "Rahibeler bana onun Fransa'nın en önemli ailelerinden birine mensup olduğundan bahsettiler, ama hangisi olduğunu söylemiyorlar; Baş Rahibe bu konu hakkında konuşulmasını istemiyormuş."

"İlgini çektiyse neden kendisine sormuyorsun?" diyerek gülümsedi Kitty.

"Baş Rahibe'yi tanısaydın, ona patavatsızca sorular sormanın imkânsız olduğunu bilirdin."

"Seni huşu içinde bıraktığına göre gerçekten çok dikkate değer biri olmalı."

"Sana ondan bir mesaj getirdim. Tabii ki salgının tam ortasında bir macera yaşamak istemeyebileceğini; ama eğer bir sakınca görmüyorsan sana manastırı büyük bir zevkle gösterebileceğini söylememi istedi."

"Böyle bir şeyi teklif etmesi büyük incelik. Benim varlığımdan haberi olduğunu bile düşünmüyordum."

"Ben senden bahsetmiştim, haftada iki ya da üç kez sırf yapabileceğim bir şey var mı diye bakmak için oraya gidiyorum ve galiba Walter da onlara senden bahsetmiş. Walter'a karşı sonsuz bir hayranlıkları var, hazırlıklı olmalısın."

"Katolik misin?"

Waddington'ın sinsi gözleri ışıldadı ve ufak, komik yüzü gülümseyince buruştu.

"Neden sırıtıyorsun?" diye sordu Kitty.

"İngiliz kiliselerinin avlularından iyi bir şey çıkar mı? Hayır, Katolik değilim. Kendimi İngiliz Kilisesi'nin bir üyesi olarak tanımlıyorum, hiçbir şeye çok fazla inancım olmadığını söylemenin zararsız bir yolu bu sanırım... On yıl önce Baş Rahibe buraya geldiğinde, beraberinde yedi rahibe daha getirmişti, içlerinden üç tanesi dışında hepsi öldü. Anlayacağın, Mei-tan-fu en iyi zamanlarında bile şifa yuvası sayılmazdı. Şehrin tam ortasında yaşıyorlar, en yoksul bölgede. Çok fazla çalışıyorlar ve hiç tatil yapmıyorlar."

"Şimdi Baş Rahibe ile birlikte sadece dört kişi mi var?"

"Ah hayır, daha fazlası geldi. Şu an altı kişiler. Salgın başladığında biri koleradan ölünce, Canton'dan iki kişi daha geldi."

Kitty, hafifçe titredi.

"Üşüdün mü?"

"Hayır, sadece birden ürperdim."

"Fransa'dan ayrıldıklarında, sonsuza kadar ayrılıyorlar. Arada bir yıllık izne çıkan Protestan misyonerler gibi değiller. Her zaman en zorunun bu olduğunu düşünmüşümdür. Biz İngilizlerin toprakla öyle çok güçlü bir bağı yoktur, dünyanın her yerinde kendimizi evimizde hissedebiliriz; ama ben Fransızların vatanlarına bağlı olduklarını düşünüyorum, neredeyse fiziksel bir bağ bu. Yurtdışında olduklarında hiç rahat edemezler. Bu kadınların böyle bir fedakârlıkta bulun-

maları, bana hep çok dokunaklı gelmiştir. Sanırım Katolik olsaydım, bütün bunlar bana çok normal gelirdi."

Kitty, serinkanlılıkla Waddington'a baktı. Bu ufak adamın hangi duygularla konuştuğunu pek anlayamıyordu, yapmacık bir tavır takınıp takınmadığını sordu kendine. Waddington epey viski içmişti ve muhtemelen pek ayık değildi.

"Gel ve kendin gör," dedi Waddington, şakacı gülümsemesiyle. Kitty'nin aklından geçenleri hemen okumuştu. "Domates yemek kadar tehlikeli bir iş değil."

"Sen korkmuyorsan benim de korkmam için bir neden yoktur."

"Bence hoşuna gidecek. İnsana biraz Fransa'yı anımsatıyor."

40

Nehri kayıkla geçtiler. İskelede bir tahtırevan, Kitty'yi bekliyordu. Kitty tahtırevana bindi ve tepedeki su bendi kapısına götürüldü. Hamallar nehirden su almaya geliyor, sırtlarındaki sırıklardan sarkan büyük kovalarla, telaş içinde bir aşağı bir yukarı koşuşturuyorlardı. Bu esnada su sıçrattıkları için, yola sanki şiddetli bir yağmur yağmış gibi görünüyordu. Kitty'nin tahtırevanını taşıyanlar, ani ve sert bağırışlarla hamallardan yol vermelerini istiyordu.

Kitty'nin yanında yürüyen Waddington, "Tabii bütün işler durdu," dedi. "Normal şartlarda olsak, hırdavatçılara yük taşıyan hamalların arasından itiş kakışla geçmek zorunda kalırdın."

Yol dar ve virajlı olduğundan Kitty tüm yön duygusunu kaybetmişti. Dükkânların çoğu kapalıydı. Kitty, yolculuk sırasında Çin sokaklarının düzensizliğine alışmıştı; fakat burada haftaların çöpü birikmişti; etraftaki koku da o kadar berbattı ki, Kitty mendiliyle burnunu kapamak zorunda

kaldı. Çin'de diğer şehirlerden geçerken insanların bakışlarından rahatsız olmuştu; ama şimdi birkaç umursamaz bakış dışında dikkatini çeken bir şey olmamıştı. Her zamanki kalabalıktan ziyade, yoldan pek az insan geçiyordu. Herkes kendi halinde gibiydi. Sinmiş ve bitkinlerdi. Kitty ve Waddington bir evin yanından geçerken, çan sesleriyle birlikte bilinmedik çalgıların aralıksız, tiz sesli iniltileri duyuldu. O kapalı kapıların ardında bir ölü yatıyordu.

"İşte geldik," dedi Waddington sonunda.

Tahtırevan, uzun ve beyaz bir duvarda, üzerinde haç bulunan küçük bir kapının önünde durdu ve Kitty indi. Waddington kapıyı çaldı.

"Çok büyük bir şey beklememelisin, biliyorsun. Fena halde yoksullar."

Kapıyı Çinli bir kız açtı, Waddington bir iki kelime söyleyince, kız onları koridora açılan küçük bir odaya aldı. Odada, üzerine ekose bir muşamba örtülmüş geniş bir masa ve etrafına dizilmiş sert sandalyeler vardı. Odanın bir ucunda, Meryem Ana'nın alçıdan yapılmış bir heykeli bulunuyordu. Çok geçmeden rahibelerden biri geldi. Kısa ve tombuldu, güzellikten nasibini almamış bir suratı vardı; yanakları kıpkırmızıydı ve gözlerinin içi gülüyordu. Waddington, Kitty'yi tanıştırırken, rahibeyi *Soeur St. Joseph** diye adlandırdı.

"*C'est la dame du docteur?*"** diye sordu rahibe. Yüzü sevinçle parlıyordu. Baş Rahibe'nin de hemen onlara katılacağını söyledi.

St. Joseph Rahibesi İngilizce bilmiyor, Kitty ise Fransızca konuşurken çok duraksıyordu. Ama Waddington, uzun uzadıya, akıcı bir dille konuşuyor, hatalar yapıyor, yerli yersiz esprileri art arda sıralayarak neşeli rahibeyi gülmekten

---

* Institut des soeurs de St. Joseph, 1650'de rahip Jean-Pierre Médaille tarafından kurulmuş bir cemaattir. (ç.n.)

** (Fr.) Doktorun karısı mı? (ç.n.)

kırıp geçiriyordu. Rahibenin şen ve içten kahkahası, Kitty'yi bir hayli şaşırtmıştı. Dindarların her zaman ciddi insanlar olduklarını sanırdı, bu tatlı ve çocuksu neşe onu etkilemişti.

41

Kapı açıldı. Kitty'nin gözünde, sanki menteşeler kendi kendine geriye dönmüş ve kapı pek doğal olmayan bir yolla açılmıştı. Baş Rahibe içeri girdi. Bir süre eşikte durdu; rahibenin gülüşünü ve Waddington'ın buruşmuş, komik suratını görünce, dudaklarında hafif bir gülümseme belirdi. Sonra yaklaşıp, elini Kitty'ye uzattı.

"Bayan Fane?" İngilizceyi epey aksanlı konuşuyordu; fakat telaffuzunda en ufak bir hata yoktu; çok hafif eğilerek selam verdi. "İyi kalpli ve cesur doktorumuzun karısıyla tanışmak benim için büyük bir zevk."

Kitty, Baş Rahibe'nin gözlerini uzun süre üzerinde hissetti. Rahibe hiç çekinmeden, bakışlarıyla Kitty'yi değerlendiriyordu. Kaba bir tavır olmadığı çok açıktı; insan bu kadının görevinin başkaları hakkında fikir edinmek olduğunu ve bunu yaparken de dalavere düşünmediğini hissedebiliyordu. Ağırbaşlı, dostane bir tavırla ziyaretçilerine oturmalarını söyledi ve kendi de oturdu. St. Joseph Rahibesi, ses çıkarmadan gülümsemeye devam ediyordu, Baş Rahibe'nin yanında, fakat biraz arkasında duruyordu.

"Siz İngilizlerin çayı sevdiğini biliyorum," dedi Baş Rahibe. "Bu yüzden biraz çay getirmelerini söyledim. Ama Çin usulüyle servis edilirse lütfen kusura bakmayın. Bay Waddington'ın viskiyi tercih edeceğini biliyorum, ama maalesef ondan ikram edemiyorum."

Baş Rahibe gülümsedi, vakur bakışlarında muzipçe bir ima vardı.

"Ah, hadi ama *ma mère*, tescilli bir ayyaşmışım gibi konuşuyorsunuz."

"Keşke hiç içmediğinizi söyleyebilseniz, Bay Waddington."

"Yine de aşırıya kaçarak içmediğimi söyleyebilirim."

Baş Rahibe güldü ve St. Joseph Rahibesi için Waddington'ın ciddiyetten uzak cevabını Fransızcaya çevirdi. Rahibe durgun ve dostane bir tavırla Waddington'a baktı.

"Bay Waddington'a anlayış göstermeliyiz. Hiç paramız olmadığı ve yetimleri nasıl besleyeceğimizi bilmediğimiz zamanlarda iki üç kez yardımımıza koştu."

Kitty'yle Waddington'a kapıyı açan Çinli kız tekrar geldi, yanında bir tepside Çin tipi fincanlar, çaydanlık ve küçük bir tabak *Madeleines* denen Fransız çörekleri getirmişti.

"*Madeleines*'den yemelisiniz," dedi Baş Rahibe, "St. Joseph Rahibesi bu sabah bizzat sizin için yaptı."

Sıradan şeylerden konuştular. Baş Rahibe, Kitty'ye ne zamandır Çin'de olduğunu, Hong Kong'dan buraya yolculuğun onu çok yorup yormadığını sordu. Fransa'ya hiç gitmiş miydi? Hong Kong'un iklimini zorlayıcı buluyor muydu? Havadan sudan konulardan, ama dostça konuşuyorlardı. Muhabbetleri, bulundukları yerin etkisiyle eşsiz bir tat kazanmıştı. Görüşme salonu o kadar sessizdi ki, insan, kalabalık bir şehrin ortasında olduğuna inanamıyordu. Burada huzur vardı. Fakat salgın her tarafta artıyordu. Dehşete kapılmış ve huzursuz insanlar tek bir askerin sağlam iradesi sayesinde kontrol altında tutuluyordu ve bu kişi bir yarı eşkıyadan çok daha fazlasıydı. Manastır duvarlarının içindeki revir, hasta ve ölmek üzere olan askerlerle doluydu ve rahibelerin sorumluluğundaki yetimlerin dörtte biri ölmüştü.

Kitty nedenini pek anlayamasa da, gördüklerinden etkilenmiş bir halde, ona bu samimi soruları soran ağırbaşlı kadını inceledi. Rahibe beyazlar giymişti, elbisesindeki tek renk göğsünün üstünde yanan kırmızı kalpti. Orta yaşlı bir

kadındı, kırk elli yaşlarında olmalıydı, düzgün ve solgun yüzünde sadece birkaç çizgi olduğundan tam yaşını söylemek mümkün değildi. Duruşundaki ağırbaşlılık, kendine güveni ve güçlü, güzel ellerinin inceliği ise insana hiç de genç olmadığı izlenimini veriyordu. Uzun bir yüze sahipti, ağzı, hatta dişleri bile büyüktü, burnu küçük olmamasına rağmen ince ve narindi. Fakat yüzündeki etkileyici ve hüzünlü ifadeyi sağlayan, ince, kara kaşlarının altındaki gözleriydi. Kocaman, kapkara gözlerine tam anlamıyla donuk bakışlı denemezdi ama ifadesindeki durgunluk, insanı tuhaf bir şekilde etkiliyordu. Baş Rahibe'yi gören biri, ilk bakışta gençliğinde güzel olduğunu düşünürdü; ama bu kadının, karakterine dayanan güzelliğinin yıllar geçtikçe arttığı hemen anlaşılıyordu. Boğuk, alçak ve kontrollü bir sesi vardı ve ister İngilizce ister Fransızca konuşsun, yavaş konuşuyordu. Ama en dikkat çekici yönü, Hıristiyan hayırseverliğiyle dengelenen bir otorite havasıydı, emretme alışkanlığı olduğu hissediliyordu. İtaat edilmek onun için olağan bir şeydi; fakat gösterilen sadakati alçakgönüllülükle karşılıyordu. Onu destekleyen kilise otoritesinin büyük ölçüde bilincinde olduğunu fark etmemek imkânsızdı. Ama Kitty, rahibenin takındığı sert tavra rağmen, insan zaaflarına karşı hoşgörü sahibi olduğu sanısına kapıldı; Waddington'ın arsızca, abuk subuk konuşmalarını dinlediği anlardaki ağırbaşlı gülümsemesini görmemek imkânsızdı.

Kitty'nin Baş Rahibe'de belli belirsiz hissettiği, ama bir isim koyamadığı başka bir nitelik daha vardı. Baş Rahibe'nin gösterdiği samimiyete ve Kitty'nin kendini beceriksiz bir öğrenci gibi hissetmesine sebep olan nazik tavırlarına rağmen, Kitty ile arasına mesafe koyan şeydi bu.

42

"*Monsieur ne mange rien*,"* dedi St. Joseph Rahibesi.

"Mançu yemekleri Monsieur'nün damak tadını mahvetti," diye cevapladı Baş Rahibe.

St. Joseph Rahibesi'nin yüzünde gülümseme soldu ve resmi bir ifade belirdi. Waddington gözlerinde kurnaz bir bakışla, bir tane daha kek aldı. Kitty, olayı anlamamıştı.

"*Ma mère*, ne kadar haksız olduğunu kanıtlamak için beni bekleyen akşam yemeğini mahvedeceğim."

"Bayan Fane manastırı görmek isterse, onu gezdirmekten memnuniyet duyarım." Baş Rahibe küçümseyen bir gülümsemeyle Kitty'ye döndü. "Her şey karmakarışıkken göreceğiniz için üzgünüm. Çok işimiz var, ama işleri yapacak pek fazla rahibe yok. Albay Yü reviri yaralı askerlerin hizmetine sunmamız için ısrar etti, biz de *réfectoire*'ı** yetimlerimiz için revire çevirmek zorunda kaldık."

Baş Rahibe kapıda durup, Kitty'nin geçmesini bekledi. St. Joseph Rahibesi ve Waddington ile birlikte manastırın sakin, beyaz koridorlarında yürümeye başladılar. Önce, birkaç Çinli kızın incelikle nakış işlediği geniş, boş bir odaya girdiler. Kızlar, ziyaretçiler odaya girince ayağa kalktı ve Baş Rahibe Kitty'ye nakış örnekleri gösterdi.

"Salgına rağmen nakış işine devam ediyoruz, kızların kafalarını dağıtıp tehlikeyi unutmalarını sağlıyor."

Daha küçük yaştaki kızların basit dikişle uğraştıkları, kumaşların kenarlarını kıvırıp teğelledikleri ikinci bir odaya girdiler; üçüncü odada ise bir Çinlinin sorumluluğunda küçük çocuklar vardı sadece. Gürültülü bir şekilde oyun oynuyorlardı, Baş Rahibe içeri girdiğinde hepsi etrafında toplandı; iki üç yaşlarındaydılar, kara, Çinli gözleri ve siyah saçları vardı; Baş Rahibe'nin ellerini tutup, kocaman eteği-

---

* (Fr.) Mösyö hiçbir şey yemiyor. (ç.n.)

** (Fr.) Yemekhane. (ç.n.)

nin ardına saklanıyorlardı. Baş Rahibe'nin ciddi yüzü büyüleyici bir gülümsemeyle aydınlandı ve çocukları okşayıp sevdi. Şakalaşır gibi bir şeyler söyledi. Kitty, Çince bilmemesine rağmen, Baş Rahibe'nin sözlerinin de sevgi dolu olduğunu söyleyebilirdi. Kitty hafifçe ürperdi, çocuklar üniformalarının içinde, soluk tenleri, gelişmemiş vücutları ve yassı burunlarıyla Kitty'ye sanki insan değilmiş gibi görünüyorlardı. İğrençtiler. Fakat Baş Rahibe aralarında sanki merhametin vücut bulmuş hali gibi duruyordu. Odadan çıkmak istediğinde, çocuklar izin vermeyip, ona yapıştılar, bu durum üzerine Baş Rahibe gülümseyerek uyarılarda bulunup, kendini kurtarmak için hafifçe kuvvet uygulamak zorunda kaldı. Çocuklar, her durumda bu harika kadında korkutucu hiçbir şey görmüyorlardı.

Başka bir koridorda yürürlerken, "Tabii biliyorsunuzdur," dedi Baş Rahibe, "aileleri başlarından atmak istediği için yetim kaldılar. Getirilen her çocuk için onlara bir miktar para veriyoruz, diğer türlü zahmete girmeyip, çocuklarının canlarına kıyıyorlar." Diğer rahibeye döndü. "Bugün hiç gelen var mı?" diye sordu.

"Dört tane."

"Artık kolera yüzünden, bir yararı dokunmayan kızların yükünü taşımak istemiyorlar."

Baş Rahibe Kitty'ye yatakhaneleri gösterdi ve üzerinde *infirmerie* yazan bir kapının önünden geçtiler. Kitty, inlemeler, haykırışlar ve sanki bir insandan çıkmayan acı dolu sesler duydu.

"Size reviri göstermeyeceğim," dedi Baş Rahibe, sakin ses tonuyla. "Kimsenin görmek isteyeceği manzara değil." Birden, aklında bir fikir belirdi. "Acaba Dr. Fane orada mıdır?"

Sorgulayan gözlerle diğer rahibeye baktı, o da neşeli gülümsemesiyle kapıyı açıp, içeri girdi. Kitty, kapının açılmasıyla kargaşanın sesini daha korkutucu bir şekilde duyunca geri çekildi. Rahibe geri geldi.

"Yok, bir ara gelip gitmiş, geç saate kadar dönmeyecekmiş."

"Peki ya altı numaralı oda?"

"*Pauvre garçon**, vefat etti."

Baş Rahibe haç çıkardı, dudakları kısa ve sessiz bir duayla kımıldadı.

Manastırın avlusunun oradan geçtiler; Kitty'nin gözleri, yerde yan yana duran, üzeri mavi, pamuklu bir kumaşla örtülü iki uzun şekle takıldı. Baş Rahibe Waddington'a döndü.

"Öyle çok yatak eksiğimiz var ki, iki hastayı tek yatağa yatırmak zorunda kaldık, hasta bir adam ölür ölmez yer açılabilmesi için bir an önce sarılıp sarmalanıp kaldırılması gerekiyor." Baş Rahibe, Kitty'ye gülümsedi. "Şimdi size şapelimizi göstereceğiz. Onunla çok gurur duyuyoruz. Fransa'dan bir arkadaşımız, kısa bir süre önce gerçek boyutlu bir Meryem Ana heykeli gönderdi."

43

Şapel beyaz badanalı duvarları ve sıra sıra çam tahtasından yapılmış bankları olan, uzun ve alçak tavanlı bir odadan ibaretti. Heykel, odanın sonundaki mihrabın üzerinde duruyordu. Çiğ renklerle boyanmış alçıdandı; çok parlaktı, yeni ve gösterişli görünüyordu. Arkasında, İsa'nın çarmıha gerilişinin ve çarmıhın altında, abartılı derecede kederli halleriyle Meryemlerin resmedildiği yağlı boya bir tablo vardı. Resim kötüydü ve koyu tonları, renklerin güzelliği hakkında hiçbir şey bilmeyen biri tarafından kullanılmıştı. Duvarlarda da aynı beceriksiz parmaklar tarafından yapılmış Çarmıh Durakları vardı. Şapel berbat ve kaba görünüyordu.

İçeri girdiklerinde, rahibeler dua etmek için diz çöktüler, sonra ayağa kalktıklarında, Baş Rahibe tekrar Kitty'yle sohbet etmeye başladı.

---

* (Fr.) Zavallı çocuk. (ç.n.)

"Kırılabilir her şey buraya gelirken kırılır; ama bağışçımızın armağan ettiği bu heykel Paris'ten neredeyse bir çizik bile almadan geldi. Şüphesiz ki, bu bir mucize."

Waddington'ın sinsi gözleri parladı; ama bir şey söylemedi.

"Altar panosu ve Çarmıh Durakları St. Anselme Rahibesi tarafından yapıldı." Baş Rahibe haç çıkardı. "Gerçek bir sanatçıydı. Maalesef, salgına kurban gitti. Sizce de çok güzel değiller mi?"

Kitty, kem küm ederek rahibeyi doğruladı. Mihrabın üstünde begonvil demetleri vardı ve şamdanlar şaşırtıcı derecede gösterişliydi.

"Burada kutsanmış ekmek bulundurma ayrıcalığımız var."

"Öyle mi?" dedi Kitty. Rahibe'nin ne demek istediğini anlamamıştı.

"Feci dertlerle dolu bu zamanlarda bizim için büyük bir teselli oluyor."

Şapelden ayrılıp, ilk başta oturdukları salona döndüler.

"Gitmeden, bu sabah gelen bebekleri görmek ister miydiniz?"

"Çok isterim," dedi Kitty.

Baş Rahibe, onları geçidin öbür tarafında bulunan ufacık bir odaya getirdi. Masanın üzerinde, örtünün altında bir kıpırdanma vardı. Rahibe örtüyü çekti ve altındaki dört tane ufacık, çıplak bebeği gösterdi. Kıpkırmızı olmuşlardı, kollarını ve bacaklarını garip bir şekilde, huzursuzca hareket ettiriyorlardı. Tuhaf, minik Çinli suratlarını buruşturmaktan, yüzleri allak bullak olmuştu. Pek insan gibi görünmüyorlardı; bilinmeyen bir türde, garip hayvanlar gibiydiler. Yine de görünüşleri insanı garip bir biçimde duygulandırıyordu. Baş Rahibe bebeklere memnuniyet içinde gülümsedi.

"Çok canlı görünüyorlar. Bazen sadece ölecekleri zaman getiriliyorlar. Tabii gelir gelmez onları vaftiz ediyoruz."

"Hanımefendinin kocası görünce memnun olacak," dedi St. Joseph Rahibesi. "Sanırım bebeklerle günün her saati oynayabilir. Ağladıklarında, onları sadece kucağına alıp, kolunun kıvrımında rahatça yatırıyor ve onlar da keyif içinde gülüyorlar."

Kitty ve Waddington kendilerini kapıda buldular. Kitty, zahmetleri için Baş Rahibe'ye ağırbaşlı bir tavırla teşekkür etti. Rahibe, hem vakur hem de dostane bir lütufla başını eğdi.

"Benim için büyük bir zevkti. Kocanızın bize ne kadar kibar davrandığını ve nasıl yardım ettiğini bilmiyorsunuz. O bize cennetten gönderildi. Onunla gelmiş olmanıza çok memnunum. Eve gittiğinde sizi ve sizin... sizin güzel yüzünüzü görmek onun için büyük bir avuntu olmalı. Ona göz kulak olmalı ve çok yoğun çalışmasına izin vermemelisiniz. Hepimizin hatırı için ona iyi bakmalısınız."

Kitty kızardı. Ne diyeceğini bilmiyordu. Baş Rahibe'nin uzattığı eli sıktığında, rahibenin o sakin, düşünceli bakışlarının önyargısız, ama bir o kadar da derin bir anlayışla üzerinde dolaştığının bilincindeydi.

St. Joseph Rahibesi arkalarından kapıyı kapattı ve Kitty tahtırevanına bindi. Dar ve dolambaçlı yollardan geri gitmeye başladılar. Waddington sıradan bir şeyler söyledi; Kitty cevap vermedi. Waddington içeri bakındı; fakat tahtırevanın yan perdeleri çekili olduğundan Kitty'yi göremedi. Sessizce yürümeye devam etti. Fakat nehre ulaştıkları zaman Kitty tahtırevandan indiğinde gözlerinin yaşlarla dolu olduğunu görünce kalakaldı.

"Neyin var?" diye sordu, yüzü korku dolu bir ifadeyle buruşmuştu.

"Hiç." Kitty gülümsemeye çalıştı. "Aptallık sadece."

44

Kitty, ölen misyonerin kirli salonunda yine yalnız, pencereye dönük dinlenme koltuğuna uzanmış, dalgın gözlerini nehrin karşı kıyısındaki tapınağa dikmiş (şimdi akşam yaklaşırken tapınak yine uhrevi ve çok güzel görünüyordu), yüreğindeki duyguları toparlamaya çalışıyordu. Manastıra yapacağı ziyaretin kendisini bu kadar etkileyebileceğine asla inanmazdı. Oraya merakından gitmişti. Yapacak başka hiçbir şeyi yoktu ve günlerce suyun karşı kıyısında surlarla çevrili şehre baktıktan sonra, gizemli sokaklarına en azından şöyle bir bakmaya gönülsüz değildi.

Ama Kitty manastıra girer girmez, tuhaf bir biçimde uzayda ya da zamanda yer almayan başka bir dünyaya nakledilmişti sanki. O sade ve basit, boş odalar ve beyaz koridorlar sanki çok uzak ve gizemli bir şeyin ruhunu taşıyormuş gibiydi. Çok çirkin ve kaba, küçük şapeli, bütün o incelikten yoksunluğuyla içler acısıydı. Ama lekeli camları ve resimleriyle büyük katedrallerde eksik olan bir şeye sahipti: Çok mütevazıydı, onu güzelleştiren iman ve onu kutsayan sevgi manastıra narin bir ruh güzelliği sağlıyordu. Vebanın ortasında, manastırın işlerini muntazaman yürütme biçimi, tehlike karşısındaki soğukkanlılığını ve pratik zekâsını gösteriyordu. Doğrusu, manastır insanı derinden etkileyen gerçekçi tutumuyla tehlikeyle neredeyse alay eden bir tavır sergiliyordu. St. Joseph Rahibesi revirin kapısını açtığında bir anlığına duyduğu o korkunç sesler, hâlâ Kitty'nin kulaklarındaydı.

Walter'dan umulmadık bir şekilde bahsetmişlerdi. Önce Rahibe, sonra da bizzat Baş Rahibe; hem Baş Rahibe Walter'ı çok yumuşak ve nazik bir ses tonuyla övmüştü. İşin tuhaf yanı ise, Walter hakkında bu denli olumlu düşünmelerinin Kitty'yi gururlandırmasıydı. Waddington da Walter'ın yaptığı iş hakkında bir şeyler söylemişti; ama rahibeler sadece Walter'ın işindeki yeterliliğini övmemişti (Kitty onun

Hong Kong'da zeki biri olarak görüldüğünü biliyordu), aynı zamanda düşünceli oluşundan ve sevecenliğinden de bahsetmişlerdi. Elbette ki çok sevecen olabilirdi. Etrafındakiler hastayken, onun sağlık durumu çok iyiydi; o kadar zekiydi ki hiçbir zaman öfkeden çıldırmıyordu; dokunuşları ise tatlı, sakin ve teskin ediciydi. Büyülü bir şekilde, sadece varlığıyla insanın acısını dindirebiliyordu sanki. Kitty, Walter'ın gözlerinde bir zamanlar alışık olduğu, hatta o zamanlar sadece rahatsız edici bulduğu o sevgiyi bir daha asla göremeyeceğini biliyordu. Artık onun sevme kapasitesinin ne kadar muazzam olduğunun farkındaydı; Walter içindeki sevgiyi bambaşka bir yolla, bakacak başka kimsesi olmayan bu acınası hastalara aktarıyordu. Kitty kıskançlık hissetmedi, ama bir boşluk duygusu vardı içinde. Varlığını fark etmeyecek kadar alıştığı bir desteğin aniden çekilmesiyle sarsılmıştı sanki, yıkılacak gibiydi.

Kendini sadece hor görüyordu, çünkü bir zamanlar Walter'ı hor görmüştü. Walter, Kitty'nin ona ne gözle baktığının farkında olmalıydı ve bu fikirlerini hiçbir hoşnutsuzluk göstermeden kabul etmişti. Kitty tam bir budalaydı ve Walter da bunun farkındaydı; ama Kitty'yi seviyordu ve bu durumun onun için bir önemi olmamıştı. Kitty artık Walter'dan ne nefret ediyor ne de ona kin besliyordu; aksine ondan çekiniyordu, Walter hakkındaki düşünceleri karmakarışıktı. Walter'ın dikkate değer niteliklerini kabullenmemesi mümkün değildi, hatta bazen Walter'ın içinde tuhaf, gösterişsiz bir yücelik olduğunu düşünmüştü. Hal böyleyken, onu sevemeyip, artık onun için değersizliği çok belirgin olan bir adamı sevebilmesi garip bir durumdu. Kitty, tüm o günleri uzun uzun düşündükten sonra, Charles Townsend'ı net bir şekilde değerlendirdi; sıradan bir adamdı ve ikinci sınıf yeteneklere sahipti. Keşke hâlâ kalbinden ayrılmayan aşkını söküp atabilseydi! Townsend'ı düşünmemeye çalıştı.

Waddington da Walter hakkında olumlu düşüncelere

sahipti. Sadece Kitty onun kıymetini bilememişti. Neden? Çünkü Walter Kitty'yi sevmişti ve Kitty onu sevmemişti. İnsanın gönlünde bir adamdan kendisini sevdiği için nefret etmesini sağlayan şey neydi? Fakat Waddington da Walter'dan hoşlanmadığını itiraf etmişti. Erkekler ondan hoşlanmıyordu. O iki rahibenin Walter'a karşı sevgiye çok benzeyen bir şeyler hissettikleri aşikârdı. Walter, kadınlara karşı farklıydı; utangaçlığına rağmen ondaki ince nezaket hissediliyordu.

45

Ama her şeye rağmen, Kitty'yi en çok etkileyen rahibeler olmuştu. Neşeli yüzlü ve elma yanaklı St. Joseph Rahibesi, on yıl önce Baş Rahibe ile birlikte Çin'e gelen küçük bir gruptaydı. Arkadaşlarının hastalıktan birer birer ölümüne tanık olmuş, sefalet ve memleket hasreti çekmişti; ama buna rağmen güler yüzlü ve neşeli kalabilmişti. Bu saf ve büyüleyici mizah anlayışı nereden geliyordu? Ve Baş Rahibe. Kitty, tekrar onun karşısında olduğunu hayal etti ve bir kez daha kendini acizce mahcup hissetti. Çok sade ve yapmacıksız olmasına rağmen, insanda huşu uyandıran doğuştan gelen bir asaleti vardı. İnsan, Baş Rahibe'ye herhangi birinin saygısızca davranabileceğini düşünemiyordu. St. Joseph Rahibesi duruşuyla, yaptığı en ufak bir hareketiyle ve cevap verirkenki ses tonuyla derinlemesine bir itaat gösteriyordu ona. Waddington ise uçarılığına ve kendini bilmezliğine rağmen, edası ve havasıyla o sırada pek rahat olmadığını göstermişti. Kitty, kendisine Baş Rahibe'nin Fransa'nın en iyi ailelerinden birine mensup olduğunun söylenmesini gereksiz buldu. Rahibenin duruşunda eski nesillerin hissini veren bir şey vardı, itaat etmemenin mümkün olmadığı bir otoriteye sahipti. Asil bir hanımefendinin lütfuna ve bir azizin alçakgönüllülüğüne sahipti. Güçlü, etkileyici ve yıpranmış yüzünde ihtiraslı bir katılık vardı. Aynı zamanda, o küçük çocukların gürültü

yaparak, korkmadan, rahibenin derin sevgisinin güvencesiyle etrafında toplanmasını sağlayan bir özen ve nezaket gösteriyordu. Baş Rahibe yeni doğan dört bebeğe baktığında, yüzünde tatlı ve hatta içten bir gülümseme belirmişti: Yaban ve ıssız bir çayıra vuran güneş ışığına benziyordu bu gülümseme. St. Joseph Rahibesi'nin Walter hakkında dikkatsizce söylediği bir şey, Kitty'yi tuhaf bir şekilde etkilemişti; Walter'ın çocukları olmasını umarsızca istediğini biliyordu; ama bu konuda pek konuşmadığından, Kitty onun utangaçlık göstermeden, cana yakın ve eğlenceli bir şekilde, bir bebeğe şefkat gösterebileceğini hiçbir zaman tahmin etmemişti. Birçok adam bebeklerle ilgilenirken aptalca ve beceriksizce şeyler yapardı. Walter, ne garip bir adamdı!

Fakat bütün bu etkileyici deneyimde, inatçı ve kendini belli eden bir karartı (her şerde bir hayır vardı) Kitty'nin huzurunu kaçırıyordu. St. Joseph Rahibesi'nin ölçülü neşesinde ve daha çok Baş Rahibe'nin gösterdiği nezakette, Kitty'nin canını sıkan bir mesafe vardı. Arkadaşça, hatta candan davranıyorlardı; ama aynı zamanda bir şey saklıyorlardı. Kitty ne olduğunu bilmiyordu, böylece kendisinin herhangi bir yabancıdan başka bir şey olmadığının farkına vardı. Sanki aralarında bir bariyer vardı. Sadece lisan olarak değil, kalben de farklı bir dilde konuşuyorlardı. Ve kapı arkasından kapanınca, Kitty rahibelerin, kendisini akıllarından tamamen çıkarıp, gecikmeden ihmal edilen işlerine döndüklerini hissetti. Onlar için hiç var olmamış gibiydi. Sanki sadece o yoksul, küçük manastırın değil, aynı zamanda tüm kalbiyle arzuladığı, gizemli bir ruh bahçesinin de dışında bırakılmıştı. Aniden, kendini hiç hissetmediği kadar yalnız hissetmişti. Ağlamasının nedeni de buydu.

Kitty, kafasını bitkin bir halde arkaya atarak, içini çekti: "Beş para etmez biriyim ben."

46

O akşam, Walter bungalova her zamankinden biraz daha erken geldi. Kitty açık pencerenin yanında, dinlenme koltuğunda uzanıyordu. Hava kararmak üzereydi.

"Lamba istemiyor musun?" diye sordu Walter.

"Yemek hazırlandığında getirecekler."

Walter, her zamanki gibi sıradan, önemsiz şeylerden bahsetti. Sanki bir tanıdığıyla konuşuyor gibiydi, tavırlarında kalbinde kin beslediğini düşündürecek hiçbir işaret yoktu. Hiç Kitty'nin gözlerine bakmadı ve hiç gülümsemedi. Titizlikle kibar davranıyordu.

"Walter, eğer salgını atlatırsak ne yapacağız, ne düşünüyorsun?" diye sordu Kitty.

Walter cevap vermeden önce bir an bekledi. Kitty yüzünü göremiyordu.

"Düşünmedim."

Eski günlerde olsa, Kitty kafasındakileri umursamadan söylerdi; bir şey söylemeden önce düşünmek aklına bile gelmezdi; ama artık Walter'dan korkuyordu, dudaklarının titrediğini, kalbinin acı acı attığını hissediyordu.

"Bugün öğleden sonra manastıra gittim."

"Duydum."

Kitty kelimeleri zar zor seçmesine rağmen, kendisini konuşmaya zorladı.

"Beni buraya getirdiğinde, gerçekten ölmemi mi istedin?"

"Senin yerinde olsam bu konuyu fazla kurcalamazdım, Kitty. Bunun bir yararı olacağını sanmıyorum, unutmamız çok daha iyi olur."

"Ama ne sen unutuyorsun ne de ben. Buraya geldiğimden beri çok düşündüm. Söyleyeceklerimi dinlemeyecek misin?"

"Pekâlâ."

"Sana çok kötü davrandım. Sadakatsizlik ettim."

Walter kıpırdamadan, öylece kaldı. Hareketsizliği garip bir biçimde korkutucuydu.

"Söylemek istediğimi anlayacak mısın, bilmiyorum. Bu tür şeyler, bittiğinde kadınlar için pek anlam ifade etmez. Bence kadınlar, hiçbir zaman erkeklerin takındığı tavırları çok iyi anlayamıyor." Kitty, kendi sesini neredeyse tanıyamayacağı bir tonda, aniden konuşmaya başlamıştı. "Charlie'nin nasıl biri olduğunu ve ne yapacağını biliyordun. Haklıydın da. Beş para etmez mahlukun teki. Sanırım ben de onun kadar değersiz olmasaydım, ona aldanmazdım. Senden beni affetmeni beklemiyorum. Eskiden sevdiğin gibi sevmeni beklemiyorum. Ama en azından arkadaş olamaz mıyız? Etrafımızda ölen binlerce insanla ve manastırdaki o rahibelerle..."

"Onların bununla ne alakası var?" diyerek Kitty'nin sözünü kesti Walter.

"Tam olarak açıklayamıyorum. Manastıra gittiğimde bambaşka şeyler hissettim. Bütün bunların anlamı çok büyük sanki. Her şey o kadar korkunç ve yaptıkları fedakârlıklar o kadar müthiş ki; demek istediğim şu, aptal bir kadın seni aldattı diye kendini üzmenin gülünç ve anlamsız olduğunu düşünmeden edemiyorum. Senin dert edeceğin kadar değerli ve önemli değilim."

Walter cevap vermedi, ama uzaklaşmadı da; Kitty'nin devam etmesini bekliyor gibiydi.

"Bay Waddington ve rahibeler bana senin hakkında harika şeyler söyledi. Seninle gurur duyuyorum, Walter."

"Eskiden duymazdın, beni küçük görürdün. Hâlâ böyle hissetmiyor musun?"

"Senden korktuğumu bilmiyor musun?"

Walter, yine sustu.

"Seni anlamıyorum," dedi sonunda. "Ne istediğini bilmiyorum."

"Kendim için bir şey istemiyorum. Sadece senin bu kadar mutsuz olmamanı istiyorum."

Kitty, Walter'ın kaskatı kesildiğini hissetti, cevap verirken ses tonu epey soğuktu.

"Mutsuz olduğumu düşünmekle yanılmışsın. İşlerim başımdan aşkın, sürekli seni düşünecek vaktim yok."

"Acaba rahibeler manastırda çalışmama izin verir mi diye merak ediyorum. Elemanları çok az, eğer bir yardımım dokunursa onlara minnettar olacağım."

"Kolay veya zevkli bir iş değil. Seni uzun süre eğlendirebileceğinden emin değilim."

"Benden gerçekten nefret mi ediyorsun, Walter?"

"Hayır." Walter duraksadı, sesi tuhaf geliyordu. "Kendimden nefret ediyorum."

47

Yemek sonrasıydı. Walter, her zamanki gibi lambanın altına oturmuş, kitap okuyordu. Her akşam, Kitty yatana kadar bir şeyler okuyor, sonra da bungalovda laboratuvara çevirdiği odaya gidiyordu. Burada geç saatlere kadar çalışıyordu. Çok az uyuyordu. Kitty'nin bilmediği deneylerle meşguldü. Kitty'ye işi hakkında hiçbir şey söylemiyordu; ama eski günlerde de bu konu hakkında pek konuşmazdı: Yaradılışında açık yüreklilik yoktu. Kitty, az önce Walter'ın ona söylediklerini düşündü derin derin: Konuşmaları hiçbir yere varmamıştı. Walter'ı o kadar az tanıyordu ki, doğruyu söyleyip söylemediğinden emin olamıyordu. Şu anda Walter'ın Kitty için tehditkâr bir hali olsa da, onu tamamen gözden çıkarmış olabilir miydi? Bir zamanlar Walter ona âşık olduğundan, Kitty'nin sohbeti hoşuna gidiyordu; ama mademki artık onu sevmiyordu, Kitty'nin söyledikleri onu sıkıyor olabilir miydi? Bu düşünce, Kitty'yi incitiyordu.

Walter'a baktı. Lambanın ışığı, yüzünün profilini minyatür gibi gösteriyordu. Muntazam yüz hatlarıyla çok asil duruyordu; fakat sertten de öte, haşin bir görüntüsü vardı:

Walter'ın hareketsizliği, her bir sayfayı baştan sona okuduğu sırada sadece gözlerinin oynayışı biraz ürkütücüydü. Kim bu katı yüzün tutkuyla eriyip, şefkat dolu bir ifadeye bürüneceğini bilebilirdi ki? Kitty biliyordu; o anları hatırlamak içinde hafif bir tiksinmeye sebep oldu. Ne tuhaftı ki, Walter dürüst, güvenilir ve yetenekli olduğu kadar yakışıklıydı ama; onu sevmek Kitty için imkânsızdı. Onun dokunuşlarına bir daha boyun eğmeyecek olmak, Kitty'nin içini ferahlatıyordu.

Kitty, Walter'a kendisini buraya gelmeye zorladığında, gerçekten ölmesini isteyip istemediğini sorunca, Walter cevap vermemişti. Bu bilinmezlik Kitty'yi hem meraklandırıyor hem de korkutuyordu. Walter olağanüstü kibar biriydi, böylesine şeytani bir maksadı olması ihtimali şaşırtıcıydı. Bu fikri sadece Kitty'yi korkutup Charlie'ye gözdağı vermek için (ki bu Walter'ın alaycı mizah anlayışıyla uyuşuyordu) ima etmiş olmalıydı. Sonra da inadından veya aptal görünmekten korktuğundan Kitty'nin böyle düşünmeye devam etmesi için diretmişti.

Evet, kendinden nefret ettiğini söylemişti. Bununla ne demek istiyordu? Kitty, bir kez daha Walter'ın sakin, donuk suratına baktı. Kitty'nin odada olduğunun farkında bile olmayabilirdi.

"Neden kendinden nefret ediyorsun?" diye sordu Kitty, söylediğinin pek farkında değildi, önceki konuşmalarına ara vermeden devam ediyormuş gibiydi.

Walter, elindeki kitabı bıraktı ve düşünceli bir halde Kitty'yi inceledi. Düşüncelerini uzak yerlerden topluyor gibiydi.

"Çünkü seni sevdim."

Kitty'nin yüzü kızardı, kafasını çevirdi. Walter'ın soğuk, sabit ve yargılayan bakışlarına katlanamıyordu. Ne demek istediğini anlamıştı. Cevap verene kadar, kısa bir süre geçti.

"Bana haksızlık ettiğini düşünüyorum. Aptal, önemsiz ve basit biri olduğum için beni suçlaman adil değil. Ben böyle yetiştirildim. Tanıdığım bütün kızlar da böyle... Bu, müzik

kulağı olmayan birini senfoni dinlerken sıkıldığı için azarlamaya benziyor. Bana sahip olmadığım nitelikler yakıştırdığın için beni suçlaman adil mi? Seni hiçbir zaman olmadığım biri gibi görünerek kandırmaya çalışmadım. Sadece hoş ve neşeliydim. Sen çarşıda gezerken inci kolye ya da samur kürkü değil; teneke bir trompet ve oyuncak balon istedin."

"Seni suçlamıyorum."

Sesi bitkin çıkmıştı. Kitty'nin Walter'a karşı tahammülü azalıyordu. Kitty için birden apaçık aydınlanan bir şeyi, gölgesinde yaşadıkları tüm bu ölüm korkusunun ve o gün Kitty'ye hafifçe göz kırpmış olan güzelliğin uyandırdığı huşunun yanında, kendi meselelerinin hiçbir önemi olmadığını neden kavrayamıyordu? Aptal bir kadının kocasını aldatması gerçekten bu kadar önemli miydi? Ve neden kusursuzluğa böylesine yakın olan kocası bu durumu dert ediyordu? Walter kadar zeki bir adamın oran duygusundan bu denli nasibini almamış olması garipti. Çünkü Walter, oyuncak bir bebeği harika elbiselerle giydirip, bir tapınağa yerleştirmiş ve ona tapmıştı. Sonra da bebeğin talaşla doldurulduğunu fark edince, ne kendisini ne de bebeği affedebilmişti. Ruhu derinden yaralanmıştı. Tamamen bir hayal ürünüyle beslenmişti, hakikat o hayali paramparça edince de, Walter bizzat gerçekliğin paramparça olduğunu sanmıştı. Kendisini affedemediği için, Kitty'yi de affedemediği doğruydu.

Kitty, Walter'ın belli belirsiz iç çektiğini duyar gibi oldu ve hızla ona doğru bir bakış attı. Birdenbire aklına gelen fikir, nefesini kesti. Ağlamamak için kendini zor tutmuştu.

Walter'ın şu an yaşadığı, –aşk acısı– dedikleri şey miydi?

48

Ertesi gün boyunca, Kitty manastırı düşündü ve bir sonraki sabah erken saatlerde, Walter gittikten kısa bir süre sonra, tahtırevanı hazırlatmak için hizmetçiyi de yanına aldı ve nehri geçti. Gün doğmak üzereydi; tekneyi dolduran, bir kısmı mavi pamuklu kumaştan yapılmış köylü kıyafetleri, bir kısmı da saygınlık göstergesi siyah elbiseler giymiş Çinliler, bu karanlık şehre su yoluyla taşınan ölü insanlar gibi görünüyorlardı. Kıyıya ayak bastıklarında ise sanki nereye gideceklerini bilmiyorlarmış gibi, iskelede kararsızca bir süre durduktan sonra, ikili ve üçlü gruplar halinde gelişigüzel tepeye doğru yürümeye başladılar.

O saatte şehrin sokakları bomboş olduğundan, her zamankinden daha çok bir ölü şehir görüntüsü vardı. Yoldan geçenler öyle dalgınlardı ki neredeyse ruh gibi görünüyorlardı. Gökyüzünde hiç bulut yoktu ve sabah güneşi şehrin görüntüsüne eşsiz bir yumuşaklık katıyordu. Bu neşeli, canlı ve parlak sabahta, bir manyağın elleriyle boğazladığı adamın yerde güçlükle solumaya çalışması gibi, bu şehrin de vebanın pençesinde nefes almaya çalıştığını tasavvur etmek zordu. İnsanlar acı içinde kıvranıp, korku içinde ölüme giderken doğanın (gökyüzünün mavisi bir çocuğun kalbi kadar berraktı) bu denli kayıtsız kalması inanılmazdı. Tahtırevan manastırın kapısının önünde yere indirilince, bir dilenci oturduğu yerden kalktı ve Kitty'den sadaka istedi. Bir gübre yığınından çıkarılmış gibi görünen, soluk ve biçimsiz paçavralara bürünmüştü ve yırtıklardan görünen ıstakoz gibi yanmış, kalın ve sert derisine rağmen, çıplak bacakları bir deri bir kemik kalmıştı. Karmakarışık, gri saçlarıyla kafası (yanakları çukurlaşmıştı, gözleri çılgın gibi bakıyordu) sanki deli bir adama aitti. Kitty korkuyla arkasını döndü ve tahtırevanı taşıyanlar adamı sert bir şekilde kovdular. Fakat dilenci ısrarcıydı, Kitty ondan kurtulmak için, titreyerek bir miktar para verdi.

Manastırın kapısı açıldı ve hizmetçi Kitty'nin Baş Rahibe'yi görmek istediğini açıkladı. Kitty tekrar o zarafetten yoksun görüşme odasına alındı, burada sanki daha önce hiç cam açılmamış gibiydi. Kitty o kadar uzun süre oturup bekledi ki, mesajının iletilmediğini düşünmeye başladı. Sonunda Baş Rahibe geldi.

"Beklettiğim için affınızı dilerim," dedi. "Sizi beklemiyordum ve meşguldüm."

"Rahatsızlık verdiğim için affedin. Ne yazık ki uygunsuz bir zamanda geldim."

Baş Rahibe'nin yüzünde ağırbaşlı, ama yumuşak bir gülümseme belirdi. Kitty'den oturmasını istedi. Fakat Kitty, rahibenin gözlerinin şiş olduğunu gördü. Ağlamış olmalıydı. Şaşırmıştı, Baş Rahibe'nin onda bıraktığı izlenim, dünyevi meselelerden pek etkilenmeyeceği yönündeydi.

"Sanırım kötü bir şey oldu," dedi Kitty titrek bir sesle. "Gitmemi ister misiniz? Başka bir zaman gelebilirim."

"Hayır, hayır. Sizin için ne yapabilirim, söyleyin. Sadece – sadece dün akşam rahibelerimizden biri vefat etti." Baş Rahibe'nin sesi gücünü kaybetti ve gözleri yaşlarla doldu. "Böyle üzülerek günaha giriyorum. Çünkü onun iyi ve temiz ruhunun cennete gideceğini biliyorum; o ermişlerdendi; ama insan kendi zayıflığına her zaman hâkim olamıyor. Ben de her zaman mantıklı olamıyorum maalesef."

"Çok üzgünüm, çok çok üzgünüm," dedi Kitty.

O anda Rahibe'nin acısını paylaşan Kitty'nin sesi titremişti.

"On sene önce benimle Fransa'dan gelen rahibelerden biriydi. Artık üç kişi kaldık. Geminin ucunda (siz ne diyordunuz, geminin başı mıydı?) küçük bir grupla beklediğimizi hatırlıyorum. Marsilya limanından ayrılırken, Meryem Ana'nın altın heykelini görüp, birlikte dua etmiştik. Dine hizmet etmeye başladığımdan beri en büyük isteğim Çin'e gitme izni almaktı, ama karadan uzaklaşmaya başladığımızı

görünce, gözyaşlarıma engel olamadım. Yanımdaki rahibelerin üstüydüm, böyle yaparak onlara iyi bir örnek teşkil etmiyordum. O sırada St. Francis Xavier Rahibesi –dün gece ölen rahibe– elimi tuttu ve dedi ki, nerede olursak olalım, orası Fransa'dır ve Tanrı orada da vardır."

İnsan doğasının Baş Rahibe'nin gözlerinden yaşlar getirmesi ve hem mantığının hem de inancının reddettiği gözyaşlarını engellemeye çalışması, Baş Rahibe'nin katı ve muntazam yüzünü acıyla allak bullak etmişti. Kitty bakışlarını başka yöne çevirdi. Bu mücadeleye dikkatle bakmanın uygunsuz olacağını düşünmüştü.

"Babasına mektup yazıyordum. O da benim gibi, annesinin tek kızıydı. Ailesi Bretagne'da balıkçılık yapıyordu. Bu, onlar için acı bir haber olacak. Ah, bu korkunç salgın ne zaman son bulacak? Bu sabah kızlarımızdan iki tanesi daha hastalandı ve ancak bir mucize eseri kurtulabilirler. Bu Çinlilerin hiç direnci yok. St. Francis Rahibesi'ni kaybetmemiz çok acı oldu. Yapacak bir sürü iş var ve hiç olmadığımız kadar az kişiyiz. Çin'deki diğer kiliselerden yanımıza gelmeye hevesli rahibelerimiz var, mezhebimizdeki herkes, buraya gelmek için her şeyini verir (gerçi hiçbir şeyleri yok); ama bu neredeyse kesin ölüm demek. Buradaki rahibelerle idare edebildiğimiz sürece, diğerlerinin feda edilmesini istemiyorum."

"Söylediklerinizi beni cesaretlendiriyor, *ma mère*," dedi Kitty. "Çok talihsiz bir zamanda geldiğimi düşünüyordum. Geçen gün rahibelerin yapabileceğinden çok daha fazla iş olduğunu söylemiştiniz, gelip yardım etmeme izin verir misiniz diye merak ediyordum. İşe yaradığım sürece ne yaptığıma aldırış etmem. Sadece yerleri temizlememe bile izin verseniz size minnettar olurum."

Baş Rahibe memnuniyetle gülümseyince, Kitty rahibenin sürekli değişen mizacına şaşırdı.

"Yerleri temizlemenize gerek yok. Yetimler yarım yamalak da olsa o işi yapıyor." Duraksayıp, şefkat dolu gözlerle

Kitty'ye baktı. "Sevgili yavrum, kocanızla buraya gelerek yeterince şey yaptığınızı düşünmüyor musunuz? Birçok eş buna cesaret edemezdi. Üstelik, kocanız işten eve geldiğinde, ona huzur ve rahatlık sağlamaktan daha iyi hangi işle meşgul olabilirsiniz? İnanın bana, o sırada bütün sevginize, ilginize ihtiyacı olacaktır."

Kitty, Baş Rahibe'nin kendisini tarafsızca inceleyen, garip bir şekilde şefkatli gözlerine bakamıyordu.

"Sabahtan akşama kadar yapacak hiçbir işim yok," dedi Kitty. "Yapılacak o kadar çok iş varken, işe yaramadığımı düşünmeye dayanamıyorum. Sizi rahatsız etmek istemiyorum, bana iyilik yapmak veya zaman harcamak zorunda olmadığınızın da farkındayım; ama söylediklerimde ciddiyim. Eğer size yardım etmeme izin verirseniz bana büyük bir iyilik etmiş olacaksınız."

"Çok güçlü görünmüyorsunuz. Bizi memnun edip, ziyaretimize geldiğiniz geçen gün, sizi çok solgun görmüştüm. St. Joseph Rahibesi muhtemelen hamile olduğunuzu söyledi."

"Hayır, hayır," diye haykırdı Kitty, saç diplerine kadar kızarmıştı.

Baş Rahibe kısa, berrak bir kahkaha attı.

"Bunda utanacak bir şey yok, sevgili yavrum, imkânsız bir durum da değil. Ne kadar zamandır evlisiniz?"

"Çok solgunum çünkü yapım böyle, ama çok güçlüyümdür ve size yemin ederim ki işten korkmam."

Baş Rahibe şimdi tam bir öğretmen gibi görünüyordu. Farkında olmadan, her zamanki otoriter havasına bürünmüştü. Kitty'yi dikkatle inceliyor, onu kafasında ölçüp tartıyordu. Kitty, anlatılamaz bir biçimde gerilmişti.

"Çince biliyor musunuz?"

"Maalesef, hayır," diye cevapladı Kitty.

"Ah, yazık oldu. Size büyük kızların sorumluluğunu verebilirdim. Şu anda da çok zor bir iş ve korkarım daha da... nasıl söylüyorsunuz? Çığırından çıkacak?" Rahibe cümlesini kararsız bir tonda bitirdi.

"Hasta bakan rahibelere yardım edemez miyim? Koleradan korkmuyorum. Kızların veya askerlerin bakımıyla ilgilenebilirim."

Baş Rahibe artık gülümsemiyordu, yüzünde düşünceli bir ifadeyle başını hayır anlamında salladı.

"Koleranın ne olduğunu bilmiyorsunuz. Onu görmek çok korkutucudur. Revirdeki işi askerler yapıyor ve denetlemek için sadece tek bir rahibeye ihtiyaç duyuyoruz. Hasta kızlara gelince... hayır, hayır, eminim kocanız bunu istemez; orası berbat ve korkutucu bir yer."

"Alışırım."

"Hayır, bu söz konusu bile olamaz. Bizim görevimiz ve önceliğimiz bu tür işleri yapmaktır; ama sizin böyle bir gerekliliğiniz yok."

"Bana kendimi işe yaramaz ve aciz hissettiriyorsunuz. Yapabileceğim hiçbir şeyin olmaması imkânsızmış gibi geliyor."

"Bu isteğinizden kocanıza bahsettiniz mi?"

"Evet."

Baş Rahibe Kitty'ye baktı, yüreğindeki sırları didik didik inceliyordu sanki. Ama Kitty'nin kaygılı ve yalvaran bakışlarını görünce, gülümsedi.

"Tabii ki Protestansınız, değil mi?" diye sordu.

"Evet."

"Önemli değil. Doktor Watson, ölen misyoner, o da Protestandı ve bu hiçbir fark yaratmadı. Aramızda en cana yakını oydu. Ona büyük bir şükran borcumuz var."

Kitty'nin yüzünden titrek bir gülümseme geçti, ama hiçbir şey söylemedi. Baş Rahibe iyice düşünmüş gibiydi. Ayağa kalktı.

"Çok iyisiniz. Sanırım sizin için yapacak bir şey bulabilirim. Artık St. Francis Rahibesi bizden alındığına göre, işlerle başa çıkmamızın imkânsız olduğu doğru. Ne zaman başlayabilirsiniz?"

"Hemen."

"*A la bonne heure.** Bunu söylemenize memnun oldum."

"Elimden gelenin en iyisini yapacağıma söz veriyorum. Bana fırsat verdiğiniz için size minnettarım."

Baş Rahibe salonun kapısını açtı, fakat tam çıkacakken duraksadı. Kitty'yi bir kez daha uzun, sorgulayıcı ve zeki bakışlarla süzdü. Sonra nazikçe Kitty'yi kolundan tuttu.

"Biliyorsunuz, sevgili yavrum. İnsan işte, eğlencede, dünyada ya da bir manastırda değil; ancak ruhunda huzur bulabilir."

Kitty biraz irkildi, ama Baş Rahibe hızla dışarı çıktı.

49

Edindiği iş, Kitty'nin ruhunu canlandırmıştı. Her sabah güneş doğduktan kısa bir süre sonra manastıra gidiyor ve günbatımına yakın, dar nehir ve üzerindeki Çin yelkenlileri altınsı bir renk alana kadar bungalova dönmüyordu. Baş Rahibe ona küçük çocukların sorumluluğunu vermişti. Kitty'nin annesi memleketi Liverpool'dan Londra'ya giderken ev işlerindeki pratikliğe de beraberinde götürmüştü; Kitty'nin de uçarı havasına rağmen, sadece şaka yollu bahsettiği kabiliyetleri vardı. Hem iyi yemek yapıyor hem de güzel dikiş dikiyordu. Bu yeteneğini gösterdiğinde, genç kızların dikiş işlerini de denetlemeye başladı. Kızlar biraz Fransızca biliyorlardı, Kitty de Çince birkaç kelime kapınca işleri yönetmek pek zor olmadı. Diğer zamanlarda küçük çocukların yaramazlık yapıp yapmadıklarına bakması gerekiyordu; kıyafetlerini değiştiriyor, gerektiğinde dinlenmelerini sağlıyordu. Manastırda bir sürü bebek vardı ve sorumlulukları hizmetçilere aitti; ama Kitty'ye onlara da göz kulak olması teklif edilmişti. Yaptığı hiçbir iş çok önemli değildi, Kitty

* (Fr.) Harika. (ç.n.)

daha ağır işler yapmak istiyordu ama Baş Rahibe Kitty'nin isteklerine aldırış etmeyince, ona hayranlık ve saygıyla bakan Kitty fazla ısrarcı olmak istememişti.

İlk birkaç gün, sert siyah saçlı, yuvarlak sarı yüzlü, dik bakışlı ve etkileyici siyah gözleri olan bu çirkin kıyafetli küçük kızlara karşı duyduğu antipatiyi yenebilmek için çaba sarf etmesi gerekmişti. Fakat manastıra ilk geldiği gün, bu çirkin ufaklıklar etrafını sardığında Baş Rahibe'nin yüzünün nasıl değişip güzelleştiğini hatırladı. Baş Rahibe, içgüdülerine boyun eğmemişti. Ve şimdi Kitty, ağrıyan ya da düşen bir dişi yüzünden ağlayan bu minicik varlıklardan birini kucağına aldığında çocuğun anlamadığı bir dilde de olsa söylediği birkaç yumuşak sözün, onu kollarıyla sıkı sıkı tutuşunun ve gözyaşlarıyla ıslanan o sarı yüzü kendi yumuşak yanağına dayamasının çocuğu rahatlatıp teselli edebildiğini görmüş, çektiği bütün o yabancılık hissinden kurtulmaya başlamıştı. Ufaklıklar, çocuksu dertleriyle hiç korkmadan Kitty'nin yanına geliyor, onların kendisine duyduğu güveni görmek, Kitty'ye eşi benzeri olmayan bir mutluluk veriyordu. Aynı şey, daha büyük yaştaki kızlar için de geçerliydi. Dikiş öğrettiği kızların akıllı bakışlarla, neşe içinde gülümseyişleri ve övgü dolu bir cümleyle onları mutlu edebilmek Kitty'yi duygulandırıyordu. Kitty sevildiğini hissediyor ve gururlanıyordu. Buna karşılık o da çocukları seviyordu.

Fakat aralarında alışamadığı bir çocuk vardı. Altı yaşında hidrosefali hastası küçük bir kızdı; iri kafası küçük, tıknaz vücudunun üstünde sallanıyordu; iri, boş bakışlı gözleri vardı ve ağzından salya akıyordu. Boğuk sesiyle ağzında birkaç kelime gevelerken, tiksindirici ve korkunç görünüyordu; her nedense Kitty'ye özel bir bağlılığı vardı, Kitty geniş odanın içinde nereye gitse peşinden geliyordu. Eteklerine yapışıyor, yüzünü Kitty'nin dizlerine sürtüp, ellerini sevmek istiyordu. Kitty, tiksintiyle ürperiyordu. Çocuğun sevilmek için yanıp tutuştuğunu biliyordu ve ona bir türlü dokunamıyordu.

Bir keresinde St. Joseph Rahibesi'yle onun hakkında konuşurken, o çocuğun yaşamasının acı bir durum olduğunu söyledi. Rahibe gülümseyip, elini çocuğun biçimsiz bedenine uzattı. Çocuk geldi ve şişkin alnını rahibenin eline sürttü.

"Zavallı ufaklık," dedi rahibe. "Buraya getirildiğinde öleceğine kesin gözüyle bakılıyordu. Tanrı'nın merhameti sayesinde, getirildiğinde ben kapıdaydım. Kaybedecek vaktimiz olmadığını düşünüp, onu hemen vaftiz ettim. Onun bizimle kalabilmesi için ne zorluklar çektiğimize inanamazsınız. İki üç kez, küçük ruhunun kurtulup, cennete gideceğini zannettik."

Kitty suskundu. St. Joseph Rahibesi tüm gevezeliğiyle başka konular hakkında çene çalmaya başladı. Ertesi gün, zekâ özürlü çocuk Kitty'ye gelip eline dokunduğunda, Kitty çocuğun büyük, çıplak kafasına dokunmak için cesaretini topladı. Dudaklarını zorlayarak gülümsedi. Ama çocuk anormal bir aksilikle Kitty'den uzaklaştı; ona karşı olan ilgisini yitirmiş gibi görünüyordu. Sonraki günlerde de Kitty'ye hiç aldırış etmedi. Kitty ne yaptığını bilmiyordu, çocuğa gülümseyerek, el kol hareketi yaparak onu yanına çekmeye çalıştı ama o kafasını çevirip, Kitty'yi görmemezlikten geliyordu.

50

Rahibeler sabahtan akşama kadar bir sürü işle meşgul olduğu için, Kitty onları yalnızca sade, gösterişsiz şapeldeki ayin sırasında çok az görebiliyordu. Baş Rahibe ilk gün, Kitty'yi yaş sırasına göre banklara dizilmiş kızların arkalarında otururken görünce durup, onunla konuşmaya başladı.

"Biz şapele geldiğimiz zaman sizin de gelmeniz gerektiğini düşünmemelisiniz," dedi. "Siz Protestansınız ve kendinize göre inançlarınız var."

"Ama buraya gelmek hoşuma gidiyor, Anne. Beni rahatlatıyor."

Ama Baş Rahibe Kitty'ye anlık bir bakış atıp, vakur başını hafifçe eğdi.

"Elbette istediğiniz neyse onu yapmalısınız. Ben sadece herhangi bir mecburiyetinizin olmadığını bilmenizi istedim."

Fakat Kitty ile St. Joseph Rahibesi çok samimi olmasalar da, aralarında kısa sürede bir arkadaşlık oluşmuştu. Manastırın ekonomik idaresi St. Joseph Rahibesi'nin sorumluluğundaydı ve rahibe bu büyük ailenin maddi refahı ile ilgilenmekten bütün gün neredeyse hiç oturmuyordu. Sadece dua ettiği zaman dinlenebildiğini söylüyordu. Fakat akşama doğru Kitty kızlarla birlikte çalışırken yanlarına gelip, çok yorulduğuna ve hiç harcayacak vaktinin olmadığına yemin ederek, birkaç dakikalığına oturup çene çalmak hoşuna gidiyordu. Baş Rahibe'nin yanında olmadığı zamanlarda, konuşkan ve neşeli bir insandı, şakalaşmayı severdi ve biraz dedikodu yapmaktan hoşlanmıyor değildi. Kitty hiç çekinmeden ona katılıp, neşe ile sohbet ediyordu; rahibenin bu huyu, onun iyi ve cana yakın biri olmasını engellememişti. Onun yanında, Fransızcasının ne denli kötü olduğunu belli etmekten çekinmiyordu, konuşurken yaptığı hatalara birlikte gülüyorlardı. Rahibe, ona her gün işe yarar birkaç Çince kelime öğretiyordu. Rahibe, bir çiftçinin kızıydı ve kalben hâlâ köylüydü.

"Küçükken ineklere göz kulak olurdum," demişti, "Jeanne D'arc gibi. Ama hayal kuramayacak kadar günahkârdım. Şanslıydım sanırım, çünkü babam kesinlikle beni kırbaçlardı. Çok yaramaz bir çocuk olduğum için beni sık sık kırbaçlardı, canım babacığım. Bazen, yaptığım muziplikleri düşününce utanıyorum."

Kitty, bu şişman, orta yaşlı rahibenin bir zamanlar yaramaz bir çocuk olduğunu düşününce güldü. Rahibenin hâlâ çocuksu bir tarafı vardı ve bu yüzden, insan kendisini ona karşı yakın hissediyordu: Güz mevsiminde ağaçların meyve

dolduğu, ekinlerin yetiştirilip, toplandığı bir bahçenin kokusuna sahipti sanki. Baş Rahibe gibi dramatik ve katı bir azizliği yoktu, ama yalın ve ongun bir neşesi vardı.

"Tekrar eve dönmeyi hiç istediniz mi, *ma soeur*?" diye sordu Kitty.

"Ah, hayır. Geri dönmek çok zor olurdu. Burada olduğum için memnunum ve yetimlerin arasındayken hiç olmadığım kadar mutlu oluyorum. Öyle iyi kalpli, kıymet bilen çocuklar ki. Rahibe olmak çok güzel (*on a beau etre religieuse**) yine de insanın bir annesi oluyor ve ondan emdiği bir damla sütü bile unutamıyor. Annem artık yaşlandı ve onu bir daha göremeyecek olmak benim için çok zor; ama en azından gelinini çok seviyor, erkek kardeşim de ona iyi davranır. Kardeşimin çocuğu artık büyüyor, tarlada fazladan bir çift güçlü kol çalışacağı için mutlu olduklarını düşünmem gerekir; ben Fransa'dan ayrılırken henüz çocuktu, ama bana aslan gibi güçlü olacağına dair söz verdi.

Bu sessiz odada rahibeyi dinlerken, duvarların arkasında koleranın insanları kırıp geçirdiğini tahayyül etmek imkânsızdı. St. Joseph Rahibesi'nin umursamaz tavrı, Kitty'ye de geçmişti.

St. Joseph Rahibesi dünyaya ve üzerinde yaşayanlara karşı naif bir merak duyuyordu. Kitty'ye Londra ve İngiltere hakkında bir sürü soru sordu. İngiltere'de havadaki sis yüzünden, insanların öğle vakti ellerini bile göremediğini düşünüyordu. Kitty'nin balolara gidip gitmediğini, yaşadığı evin büyük olup olmadığını, kaç kardeşi olduğunu öğrenmek istemişti. Sık sık Walter'dan bahsediyordu. Baş Rahibe Walter'ın harika bir insan olduğunu söylemişti, her gün onun için dua ediyorlardı. Kitty'nin bu kadar iyi, cesur ve zeki bir eşe sahip olduğu için çok şanslı olduğunu söylüyordu.

---

* (Fr.) Her ne kadar rahibe olsak da. (ç.n.)

51

Fakat St. Joseph Rahibesi er ya da geç konuyu Baş Rahibe'ye getiriyordu. Kitty en başından beri, bu kadının kişiliğiyle manastıra hâkim olduğunun farkındaydı. Orada yaşayan herkes, Baş Rahibe'ye elbette sevgi duyuyor ve hayranlıkla bakıyordu. İnsanlar karşısında huşuya ve biraz da dehşete kapılıyorlardı. Gösterdiği nezakete rağmen, Kitty onun karşısında kendini küçük bir öğrenci gibi hissetmişti. Baş Rahibe'nin yanında hiçbir zaman çok rahat edemiyordu; çünkü içi, mahcup hissetmesine yol açan, garip bir hisle doluyordu: hürmetle. St. Joseph Rahibesi, masum bir etkileme isteğiyle, Kitty'ye Baş Rahibe'nin ailesinin asaletinden, ataları arasında tarihi açıdan önem taşıyan kişilerden, Avrupa'daki kralların yarısıyla *un peu cousine** olduğundan bahsetti. Zamanında İspanya Kralı Alfonso'nun, Baş Rahibe'nin babasına ait topraklarda avlandığını ve ailenin Fransa'nın birçok yerinde şatosu olduğunu söyledi. Böyle bir ihtişamı bırakmak zor olmalıydı. Kitty gülümseyerek dinledi, ama bir nebze olsun etkilenmemişti.

"*Du reste, comme famille, c'est le dessus du panier*** olduğunu görmek için ona sadece bakman yeterli," dedi rahibe.

"Bugüne kadar gördüğüm en güzel ellere sahip," dedi Kitty.

"Ah, keşke onları nasıl kullandığını bilsen. İşten hiç kaçmıyor, *notre bonne mère.****"

Rahibe, bu şehre geldiklerinde hiçbir şey olmadığından bahsetti. Manastırı kendileri inşa etmişlerdi. Baş Rahibe planlamaları yapıp, işleri yönetmişti. Geldikleri andan itibaren istenmeyen, zavallı küçük kız çocuklarını öldürülmekten ve acımasız ebelerin ellerinden kurtarmışlardı. İlk zamanlar-

---

* (Fr.) Uzaktan kuzen. (ç.n.)

** (Fr.) Zaten, aile olarak, kalburüstü. (ç.n.)

*** (Fr.) Erdemli annemiz. (ç.n.)

da, yatacak yatakları ve onları soğuktan koruyacak pencere camları olmamıştı ("ve bundan daha sağlıksız bir şey olamaz" demişti St. Joseph Rahibesi) ve genellikle hiç paraları yoktu, sadece işçilerin ücretlerini değil, kendi yemek paralarını bile çıkaramıyorlar, köylü gibi yaşıyorlardı. Köylü de ne demekti? Fransa'daki köylüler, babaları için çalışanlar, onların yediklerini ancak domuzlara verirdi. Fakat sonra, Baş Rahibe hepsini etrafına toplamıştı, Meryem Ana'nın para göndermesi için birlikte diz çöküp dua etmişlerdi. Ertesi gün postayla bin frank gelmiş, tam dua ederlerken İngiliz bir adam (belki de bir Protestan) ve hatta sonra Çinli bir adam gelip kapılarını çalmış, onlara hediyeler getirmişti. Güç bir durumda olduklarından, Meryem Ana'nın yardımlarına koşması için Novem dualarına başlamışlardı ve inanılır gibi değildi, o komik Bay Waddington ertesi gün gelip hepsinin bir tabak dolusu rozbif istiyormuş gibi göründüğünü söyleyerek, yüz dolar vermişti.

O kel kafası, kurnaz bakışlı küçük gözleri (*ses petits yeux malins**) ve şakalarıyla ne komik bir adamdı. *Mon Dieu***, Fransızcayı nasıl da katlediyordu; ama yine de insan ona gülmekten kendini alamıyordu. Her zaman güler yüzlü olmuştu. Bu korkunç salgın boyunca, sanki tatildeymiş ve bunun tadını çıkarıyormuş gibi bir hali vardı. Tam da Fransızların yüreğine ve aklına sahipti, insan İngiliz olduğuna inanamıyordu. Tabii aksanı dışında. Fakat St. Joseph Rahibesi, onun karşısındakini güldürmek için bilerek kötü konuştuğunu düşünüyordu. Elbette kimsenin istemeyeceği bir ahlak anlayışına sahipti; ama bu sonuçta kendi bileceği bir işti (Rahibe içini çekti ve omuzlarını silkerek kafasını salladı) ve de genç, bekâr bir adamdı.

"Ne varmış ahlak anlayışında, *ma soeur*?" diye gülümseyerek sordu Kitty.

---

* (Fr.) Küçük kötücül gözleri. (ç.n.)

** (Fr.) Tanrım. (ç.n.)

"Bilmiyor olman mümkün mü? Bunu sana söyleyerek günaha giriyorum. Böyle şeyler söylemeye hakkım yok. Çinli bir kadınla yaşıyor, yani, Çinli değil ama Mançu. Görünen o ki kadın bir prenses ve Bay Waddington'ı çılgın gibi seviyor."

"Bu kulağa büsbütün imkânsız geliyor," diye bağırdı Kitty.

"Hayır, hayır, yemin ederim ki doğru. Bu onun en kötü yanı. Bunlar kabul edilebilir şeyler değil. Buraya ilk geldiğiniz gün, Bay Waddington yaptığım *madeleines* keklerini yemeyince, *notre bonne mère*'in Mançu yemekleri damak tadını bozmuştur dediğini duymamış mıydın? Bunu kastetmişti, o sırada Bay Waddington'ı görecektin. Bu büsbütün ilginç bir hikâye. Görünen o ki, Mançuların katledildiği devrim zamanında Bay Waddington Hankou'da görev yapıyormuş ve bu iyi kalpli, ufak tefek adam oradaki en büyük ailelerden birinin kızını kurtarmış. Aile imparator ailesiyle akrabaymış. Kız, Bay Waddington'a deli gibi âşık olmuş ve – eh, gerisini tahmin edersiniz. Bay Waddington Hankou'dan ayrıldığı zaman ise, kız kaçıp onun peşinden gitmiş ve artık nereye gitse onu takip eder durumda. Bay Waddington da onunla yaşamayı kabullenmek zorunda kalmıştır, zavallı adamcağız. Fakat, sanırım ona çok düşkün, Mançu kadınları bazen çok büyüleyici oluyor. Aman, neler düşünüyorum böyle. Yapacak dünya kadar işim var ve burada oturuyorum. Ne zayıf inançlıyım. Kendimden utanıyorum."

52

Kitty'nin içinde sanki büyüyormuş gibi garip bir his vardı. Sürekli bir işle meşgul olmak Kitty'nin zihnini dağıtmış; başka hayatları, başka bakış açılarını görmek hayal gücünü uyandırmıştı. Kitty yeniden canlanmaya başlamıştı, kendisini daha iyi ve daha güçlü hissediyordu. Bu saatten sonra

yapabileceği tek şeyin ağlamak olduğunu düşünmüştü, ama şaşırarak ve hiç garipsemeden, kendini bir şeylere gülerken yakalıyordu. Korkunç bir salgının ortasında yaşamak onun için oldukça doğal bir duruma dönüşmüştü. Etrafında insanların öldüğünü biliyordu; fakat bunu çok fazla düşünmemeye başlamıştı. Baş Rahibe, revirlere girmesini yasaklamıştı ve kapalı kapılar merakını alevlendiriyordu. İçeriye bir göz atmayı çok istiyordu, ama bunu görünmeden yapamazdı ve Baş Rahibe'nin ona nasıl bir ceza vereceğini bilemiyordu. Manastırdan kovulmak berbat bir şey olurdu. Kitty artık çocuklara gönülden bağlıydı ve eğer giderse Kitty'yi özlerlerdi; aslında Kitty, o olmasa çocuklar ne yapardı, hiç bilmiyordu.

Ve Kitty günün birinde, bir haftadır Charles Townsend'ı ne düşündüğünü ne de rüyasında gördüğünü fark etti. Kalbi aniden hızla atmaya başladı; iyileşmişti. Artık Townsend'ı kayıtsızca düşünebiliyordu. Artık onu sevmiyordu. Ah, bu rahatlama ve özgürlük hissi! Şimdi geriye dönüp baktığında, Townsend'ı nasıl tutkuyla özlediğini, kendisini yüzüstü bırakırsa öleceğini düşündüğünü hatırlamak garip bir histi. Bundan sonraki hayatının ıstıraptan başka bir şey getirmeyeceğini düşünmüştü. Ve Kitty çoktan gülüyordu bile. Ne kıymetsiz bir adamdı. Kitty kendini nasıl da küçük düşürmüştü! Şimdi Townsend'ı sakin bir şekilde değerlendirirken, onda gerçekten ne bulduğunu merak etti. Waddington'ın bir şey bilmemesi büyük şanstı, Kitty onun kötücül bakışlarına ve alaycı iğnelemelerine asla dayanamazdı. Kitty özgürdü, sonunda özgürdü! Kahkaha atmamak için kendini zor tuttu.

Çocuklar itişip kakışarak oyun oynuyorlardı ve hoşgörüyle gülümsemek Kitty'de alışkanlık olmuştu. Çok gürültü çıkardıklarında onları engelliyor, taşkınlıklarıyla aralarından birini incitmemeleri için dikkat ediyordu. Ama şimdi keyfi yerindeydi ve kendini onlar kadar genç hissediyordu,

hal böyle olunca o da oyuna katıldı. Küçük kızlar onu sevinçle karşıladılar. Odada oradan oraya koşuyor, tuhaf, hatta vahşi bir keyifle, tiz sesleriyle olabildiğince bağırıyorlardı. O kadar heyecanlanmışlardı ki, neşe içinde zıplayıp duruyorlardı. Etrafta korkunç bir gürültü vardı.

Birden kapı açıldı ve eşikte Baş Rahibe belirdi. Kitty, utanarak, çığlıklar eşliğinde ensesine yapışmış onlarca kız çocuğunun elinden kendini kurtardı.

"Çocukların uslu ve sakin durmasını böyle mi sağlıyorsunuz?" diye sordu Baş Rahibe. Yüzünde bir gülümseme vardı.

"Oyun oynuyorduk. Çok heyecanlandılar. Benim hatam, bu hale gelmelerine ben önayak oldum."

Baş Rahibe biraz daha yaklaştı ve çocuklar her zamanki gibi etrafında toplandı. Ellerini çocukların dar omuzlarına atıp, şakacı bir tavırla ufak, sarı kulaklarını çekti. Daha sonra Kitty'ye uzun uzun, sevgiyle baktı. Kitty'nin yüzü kızarmıştı, hızlı hızlı nefes alıp veriyordu. Berrak gözleri parıldıyor, bütün o koşuşturmaca ve kahkahanın içinde dağılan saçları müthiş görünüyordu.

"*Que vous êtes belle, ma chere enfant*,"* dedi Baş Rahibe. "Size bakınca insanın içi açılıyor. Bu çocukların sizi böyle sevmesine şaşırmamalı."

Kitty utancından renkten renge girdi ve aniden gözleri yaşlarla doldu, nedenini kendi de bilmiyordu. Elleriyle yüzünü kapadı.

"Ah Anne, beni utandırıyorsunuz."

"Hadi ama, aptal olmayın. Güzellik de Tanrı'nın en ender ve değerli ödüllerinden biridir. Bu ödüle sahip olacak kadar talihliysek şükretmeliyiz, değilsek de, diğer güzel olanlar için kendi göz zevkimiz adına şükretmeliyiz."

Baş Rahibe tekrar gülümsedi ve Kitty sanki çocukmuş gibi, nazikçe pürüzsüz yanağını okşadı.

---

* (Fr.) Ne kadar güzelsiniz, sevgili yavrum. (ç.n.)

53

Kitty manastırda çalıştığından, Waddington'ı daha az görüyordu. Waddington iki ya da üç kez onu görmek için nehir kıyısına gelmişti ve tepeye birlikte yürümüşlerdi. Bungalova viski ve soda içmek için uğruyor olsa da, yemeğe nadiren kalıyordu. Fakat bir pazar günü, öğle yemeğini yanlarına alıp, tahtırevanla Budist manastırlardan birine gitmeyi teklif etmişti. Manastır şehirden 10 mil uzaktaydı ve hac mekânı olarak bir üne sahipti. Baş Rahibe, Kitty'nin bir gün tatil yapmasında ısrar ediyor, pazar günleri çalışmasına izin vermiyordu ve Walter da her zamanki gibi meşguldü.

Sıcak çökmeden manastıra ulaşmak için erkenden yola koyuldular ve tahtırevanlarla pirinç tarlalarının arasındaki dar yollardan geçtiler. Bazen, bambu korularının arasında dostça birbirine sokulmuş rahat ve geniş çiftlik evlerinin önünden geçiyorlardı. Kitty başıboş dolaşmanın keyfini çıkardı, şehirde tıkılıp kaldıktan sonra bu büyük ülkeyi kendi gözleriyle görmek iyi gelmişti. Nehrin kenarına düzensizce yayılmış ve ağaçların hoş gölgeleri altındaki kısa binaların oluşturduğu manastıra geldiler. Avlulardan geçerlerken güler yüzlü keşişler rehberlik ediyordu. Etraf bomboştu ve tapınaklar suratını ekşitmiş tanrılarla sergileniyordu. Tapınağın içinde Buddha oturuyordu; mesafeli ve hüzünlü görünüyor, dalgın ve düşünceli, hafifçe gülümsüyordu. Her yanda bir keyifsizlik hâkimdi, manastır ihtişamını kaybetmiş, harabeye dönmüştü. Tanrıların heykelleri tozla kaplanmıştı ve onları yaratan inanç yok olmaktaydı. Keşişler, sanki gitmek için bir yerden haber bekliyor ve o zamana kadar dayanmaya çalışıyormuş gibi görünüyorlardı. Kusursuz bir nezaket gösteren baş keşişin gülümsemesi ise bu tavırla çelişiyordu. Günün birinde, keşişler bu gölgeler içindeki güzel ormandan uzaklaşacaktı. Binalar bakımsızlıktan ufalanıp dağılacak, sert rüzgârlarla harap olacak ve etrafındaki ormanla bütünleşecekti. Yabani sarmaşıklar soluk renkli heykelleri sarma-

layacak, avlunun içinde ağaçlar yetişecekti. Ve artık orada kalan tanrılar değil, karanlık güçler olacaktı.

54

Küçük bir binanın merdivenlerine oturup, (bina, vernikli dört sütun ile altında devasa bir bronz çanın sarktığı yüksek, kiremit çatıdan oluşuyordu) ıstırap içindeki şehre doğru kıvrılıp bükülerek, ağır ağır akan nehri izlediler. Şehrin mazgallı surlarını görebiliyorlardı. Sıcak hava kara bir bulut gibi asılı kalmıştı şehrin üzerinde. Fakat nehrin çok ağır akmasına rağmen, hâlâ hareket ediyor oluşu insana her şeyin geçici olduğunu hatırlatan hüzünlü bir his veriyordu. Her şey geçip gidiyordu, bu akıştan geriye kalan neydi? Bütün insanlar, insan ırkı o nehirde birer su damlasıymış ve her biri birbirine hem çok yakın hem çok uzak, isimsiz bir sel gibi, denize akmaya devam ediyormuş gibi geldi Kitty'ye. Her şey çok kısa sürerken ve hiçbir şey çok önem taşımazken, insanların önemsiz nesnelere saçma anlamlar yükleyip, kendilerini ve etraflarındakileri üzmeleri acınası bir durumdu.

Kitty, güzel gözleriyle gülümseyerek, "Harrington Gardens'ı biliyor musun?" diye sordu Waddington'a.

"Hayır. Neden?"

"Hiç, sadece buraya çok uzak. Ailem, arkadaşlarım orada yaşıyor."

"Eve dönmeyi mi düşünüyorsun?"

"Hayır."

"Herhalde iki üç ay içerisinde buradan ayrılırsın. Salgın hafifliyor gibi, soğuk havalar sonunu getirir."

"Neredeyse giderken üzüleceğimi düşünüyorum."

Kitty, bir an geleceği düşündü. Walter'ın kafasında ne planlar kurduğunu bilmiyordu. Ona hiçbir şey söylemiyordu. Sakin, kibar, suskun ve gizemliydi. Nehirde, sessizce bilinmezliğe doğru akan iki küçük damla; kendilerine kalsa bi-

reyselliklerini büyük ölçüde korumuş, ama dışarıdan bakan için suyun ayrılmaz bir parçası olan iki küçük damlaydılar.

"Dikkat et de, rahibeler inancını değiştirmeye başlamasınlar," dedi Waddington, kötücül ifadesiyle hafifçe gülümseyerek.

"İşleri başlarından aşkın. Zaten bu umurlarında da değil. Harika insanlar ve çok kibarlar; ama yine de –bunu nasıl açıklayacağımı pek bilmiyorum– onlarla aramızda bir duvar var. Nedenini bilmiyorum. Sanki hayatlarında büyük fark yaratan bir sır taşıyorlar ve bu sırrı paylaşmaya layık değilmişim gibi. İnançla ilgili değil; çok daha derin ve – ve daha önemli bir şey: Bizim yaşadığımızdan çok daha farklı bir dünyadalar ve biz onlar için her zaman birer yabancı olacağız. Her gün, manastırın kapıları arkamdan kapatıldığı andan itibaren onlar için varlığım sona ermiş gibi hissediyorum."

"Kibrini zedeleyen bir şey, anlayabiliyorum," dedi Waddington, alaycı bir tavırla.

"Kibrim demek."

Kitty omuzlarını silkti. Sonra, tekrar gülümseyip, miskin bir halde Waddington'a döndü.

"Neden bana hiç bir Mançu prensesiyle yaşadığını söylemedin?"

"O dedikoducu yaşlı kadınlar sana neler anlatıyor? Eminim rahibelerin, gümrük görevlilerinin özel meselelerini tartışması günahtır."

"Neden bu kadar hassaslaştın?"

Waddington'ın bakışlarını indirip, yana çevirmesi, ona sinsi bir hava verdi. Hafifçe omuz silkti.

"Reklam edilecek bir şey değil. Bu konunun devlet hizmetinde terfi etme olasılığıma ne katkı sağlayacağı konusunda bir fikrim yok."

"Ona çok mu düşkünsün?"

Waddington başını kaldırdı, küçük çirkin suratında ya-

ramaz bir okul çocuğunun ifadesi belirdi.

"O, uğruma her şeyden vazgeçti; evinden, ailesinden, güvencelerinden ve kendine saygısından. Benimle olmak için her şeyden vazgeçeli çok sene oldu. Onu iki ya da üç kez kovdum; ama her seferinde geri geldi; kendim kaçtım, ama hep peşimden geldi. Ben de işin ucunu bıraktım; galiba hayatımın sonuna kadar ona katlanmak zorundayım."

"Seni gerçekten deli gibi seviyor olmalı."

"Aslında oldukça tuhaf bir duygu, anlarsın işte," diye cevapladı Waddington alnını kırıştırarak. "Eğer onu gerçekten, kesin olarak terk etseydim, intihar ederdi, bundan hiç şüphem yok. Bana karşı bir düşmanlık da beslemezdi, doğal bir tepki olarak yapardı bunu, çünkü bensiz yaşamak istemiyordu. Bunu bilmek insana garip bir his veriyor. İster istemez senin için bir anlam taşıyor."

"Ama önemli olan sevmek, sevilmek değil. İnsan, kendisini sevenlere minnet duymuyor; eğer o sevmiyorsa, karşısındaki canını sıkıyor sadece."

"Bu konuyla ilgili pek tecrübeli değilim," diye cevapladı Waddington. "Sadece bir kez başıma geldi."

"Gerçekten prenses mi?"

"Hayır, rahibelerin romantik abartısı sadece. Mançuların en köklü ailelerinden birine ait; fakat devrimle birlikte mahvoldular tabii. Ama ne olursa olsun, o çok seçkin bir hanımefendi."

Waddington bunları gururla söylemişti, Kitty'nin gözlerinde bir tebessümün titreşmesine neden oldu bu.

"Bundan sonraki hayatını burada mı geçireceksin?"

"Çin'de mi? Evet. Başka bir yerde ne yapar? Emekli olunca Pekin'de küçük bir ev alıp, kalan günlerimi orada geçireceğim."

"Çocuğunuz var mı?"

"Hayır."

Kitty, merak içinde Waddington'a baktı. Bu ufak tefek,

kel ve maymun suratlı adamın yabancı bir kadında böylesine harap edici bir tutku uyandırması garipti. Waddington'ın kayıtsız tavrına ve ciddiyetten uzak cümleler kurmasına rağmen anlatış tarzı, nedenini bilmese de Kitty'ye kadının ona benzersiz, kuvvetli bir duygusal bağlılığı olduğu izlenimini vermişti. Bu durum Kitty'nin biraz canını sıkmıştı.

"Harrington Gardens buradan gerçekten çok uzak görünüyor," diyerek gülümsedi.

"Neden öyle dedin?"

"Hiçbir şey anlamıyorum. Hayat çok garip. Hayatı boyunca ördekli bir gölün kıyısında yaşamış, sonra birden denizi görmüş gibi hissediyorum. Hafiften nefesim kesiliyor, yine de kıvançla dolup taşıyorum. Ölmek istemiyorum, yaşamak istiyorum. Yeniden cesaretlendiğimi hissediyorum. Keşfedilmemiş denizlere yelken açan o eski denizciler gibi hissediyorum, benim ruhum da bilinmezi arzuluyor sanırım."

Waddington derin düşüncelere dalarak baktı ona. Kitty'nin dalgın bakışları, nehrin durgunluğuna takılmıştı. Karanlık, sonsuz denize doğru sessizce akan iki küçük damla.

"Gelip Mançu hanımefendiyi görebilir miyim?" diye sordu Kitty aniden başını kaldırarak.

"Tek kelime İngilizce konuşamaz."

"Bana hep çok nazik davrandın, benim için çok şey yaptın, herhalde davranışlarımla ona karşı dostane duygular beslediğimi anlatabilirim."

Waddington alaycı bir tavırla, hafifçe sırıttı, ama güler yüzle cevap verdi.

"Bir gün gelip seni alırım, o da sana yasemin çayı yapar."

Kitty, bu yabancı aşk hikâyesinin ilk andan itibaren garip bir şekilde ilgisini çektiğini söyleyemezdi. Artık, Mançu Prensesi belli belirsiz, ama ısrarla onu çağıran bir simge gibiydi. Esrarengiz bir tavırla, Kitty'ye ruhun gizemli ülkesini işaret ediyordu.

55

Fakat Kitty bir iki gün sonra öngörmediği bir keşifte bulundu.

Her zamanki gibi manastıra gidip, ilk iş olarak çocukların yıkanıp, giyinmeleriyle ilgilenmeye başladı. Rahibeler, gece havasının zararlı olduğunu direttiği için, yatakhanenin basık bir havası vardı ve içerisi pis kokuyordu. Sabah saatlerinin verdiği canlılıktan sonra orası Kitty'yi biraz rahatsız ettiğinden, aceleyle camları açıyordu. Fakat o gün, aniden kendini son derece kötü hissetti, başı dönüyordu, pencerenin kenarında durup, kendini toparlamaya çalıştı. Daha önce hiç bu kadar kötü olmamıştı. Mide bulantısı iyice bastırdı ve kustu. Kitty bağırınca çocuklar korkmuştu. Yaşça daha büyük olan ve Kitty'ye yardım eden bir kız ona doğru koştu, ama Kitty'nin bembeyaz olduğunu ve titrediğini görünce aniden durup, bağırdı. Kolera! Kitty'nin aklına aniden hastalık fikri geldi, sonra da ölüme benzer bir duygu onu ele geçirdi; dehşete kapıldı. Sanki damarlarında ona işkence ederek dolaşan geceye karşı koymaya çalıştı bir an; ama kendini fena halde hasta hissetti ve sonra her şey karanlığa gömüldü.

Gözlerini açtığında, başta nerede olduğunu anlayamadı. Yerde yatıyor gibiydi, başını yavaşça oynatınca, altında yastık olduğunu düşündü. Ne olduğunu hatırlayamıyordu. Baş Rahibe yanında diz çökmüş, Kitty'nin burnuna amonyak tuzu tutuyor, St. Joseph Rahibesi de ona bakıyordu. Ve Kitty tekrar hatırladı. Kolera! Rahibelerin yüzlerindeki şaşkınlığı ve dehşeti görebiliyordu. St. Joseph Rahibesi devasa görünüyordu ve bedeninin ana hatları bulanıktı. Dehşet Kitty'yi bir kez daha ele geçirdi.

"Ah, Anne, Anne" dedi hıçkırarak. "Ölecek miyim? Ölmek istemiyorum."

"Tabii ki ölmeyeceksin," dedi Baş Rahibe.

Baş Rahibe oldukça sakindi, hatta neşeyle bakıyordu.

"Ama bu, kolera. Walter nerede? Çağırdınız mı? Ah, Anne, Anne."

Kitty gözyaşlarına boğuldu. Baş Rahibe ona elini uzattı ve Kitty, rahibenin elini sanki kaybetmekten korktuğu hayata tutunurcasına sıktı.

"Hadi ama sevgili yavrum, bu kadar sersem olmamalısın. Kolera ya da ona benzer bir şey değil bu."

"Walter nerede?"

"Kocan rahatsız edilemeyecek kadar meşgul. Beş dakika içinde hiçbir şeyin kalmayacak."

Kitty ona sabit ve yorgun gözlerle baktı. Bu durumu neden bu kadar sakin karşılamıştı? Çok acımasızdı.

"Bir dakika sessiz ol," dedi Baş Rahibe. "Telaşlanmana gerek yok."

Kitty, kalbinin deli gibi attığını hissediyordu. Koleraya o kadar alışmıştı ki, artık kendisi de bu hastalığa yakalanabilirmiş gibi geliyordu. Ah, ne aptallık etmişti! Öleceğini biliyordu. Korkmuştu. Manastırdaki kızlar uzun bir bambu sandalye getirip, pencerenin kenarına koydular.

"Pencereyi kapatayım," dedi St. Joseph Rahibesi. "Sabah havası ona iyi gelmez."

"Hayır, hayır," dedi Kitty. "Lütfen açık bırakın."

Mavi gökyüzünü görmek ona güven veriyordu. Sarsılmıştı; ama kendini daha iyi hissetmeye başlamıştı. İki rahibe de bir an için durup, sessizce Kitty'ye baktılar ve St. Joseph Rahibesi, Baş Rahibe'ye Kitty'nin anlayamadığı bir şeyler söyledi. Sonra Baş Rahibe sandalyenin kenarına oturup, Kitty'nin elini tuttu.

"Dinle, *ma chère enfant...**"

Baş Rahibe, bir iki soru sordu. Kitty, ne anlama geldiklerini bilmeden rahibenin sorularını cevapladı. Dudakları öylesine titriyordu ki, kelimeleri zor telaffuz ediyordu.

"Hiç şüphe yok," dedi St. Joseph Rahibesi. "Böyle bir konuda yanılacak biri değilim."

---

* (Fr.) Sevgili yavrum. (ç.n.)

Rahibe, Kitty'nin hiçbir şefkat belirtisi hissetmediği, aksine biraz heyecanlı olduğunu belli eden kısa bir kahkaha attı. Baş Rahibe, yumuşak bir hassasiyetle gülümseyerek, Kitty'nin elini tutmaya devam ediyordu.

"St. Joseph Rahibesi bu konularda benden daha tecrübelidir sevgili yavrum, ilk bakışta sana ne olduğunu söyledi. Belli ki haklı çıktı."

"Ne demek istiyorsunuz?" dedi endişeyle Kitty.

"Her şey ortada. Böyle bir şeyin olabileceği hiç aklına gelmedi mi? Hamilesin, sevgili yavrum."

Kitty öyle bir irkildi ki, baştan aşağı titredi. Yerinden sıçrayacakmış gibi ayaklarını yere indirdi.

"Kımıldama, kımıldama," dedi Baş Rahibe.

Kitty, yüzünün kıpkırmızı kesildiğini hissetti, ellerini göğsünün üstüne koydu.

"Bu imkânsız. Doğru değil."

"*Qu'est ce qu'elle dit?*"* diye sordu St. Joseph Rahibesi.

Baş Rahibe Kitty'nin söylediklerini çevirdi. St. Joseph Rahibesi'nin kırmızı yanaklı, iri, yalın yüzü sevinçle parlıyordu.

"Hata olması mümkün değil. Şeref sözü veriyorum."

"Ne zamandır evlisin, çocuğum?" diye sordu Baş Rahibe. "Demek öyle, kardeşimin eşi seninle aynı süredir evli olmasına rağmen şimdiden iki tane bebeği var."

Kitty, tekrar sandalyenin arkasına yaslandı. Kendisini tamamen tükenmiş hissediyordu.

"Çok utanıyorum," diye fısıldadı.

"Bebeğin olacak diye mi? Neden, bundan daha doğal ne olabilir ki?"

"*Quelle joie pour le docteur,*"** dedi St. Joseph Rahibesi.

"Evet, kocan için ne büyük bir mutluluk olduğunu düşün. Sevinçten havalara uçacak. Onu bebeklerle ilgilenirken

---

* (Fr.) Ne diyor? (ç.n.)

** (Fr.) Ne mutlu doktora. (ç.n.)

görmen yeter, onlarla oynadığı anlardaki yüz ifadesini görsen, kendi bebeği doğunca nasıl mest olacağını anlarsın."

Kitty, bir süre hiç konuşmadı. İki rahibe sevecen bir ilgiyle ona baktılar ve Baş Rahibe elini okşadı.

"Daha önce şüphelenmemiş olmam aptallık," dedi Kitty. "Her halükârda, kolera olmadığı için mutluyum. Çok daha iyi hissediyorum. İşime geri döneceğim."

"Bugün olmaz, sevgili yavrum. Sarsıldın, eve gidip dinlenmen çok daha iyi olur."

"Hayır, hayır, kalıp çalışmak istiyorum."

"Israr ediyorum. Sana karşı tedbirsiz davranırsam, iyi doktorumuz sonra ne der? İstersen yarın gelirsin, ya da ertesi gün, ama bugün pek fazla hareket etmemen lazım. Ben bir tahtırevan getirteyim. Kızlardan birini seninle göndermemi ister misin?"

"Ah, hayır, tek başıma giderim."

56

Kitty yatağında uzanıyordu, panjurlar kapalıydı. Öğle yemeğinden sonraydı ve hizmetçiler de uyuyordu. O sabah öğrendiği şey (artık doğruluğundan emindi) Kitty'yi şaşırtmış ve dehşete düşürmüştü. Eve geldiğinden beri düşünmeye çalışıyordu; ama zihni bomboştu ve düşüncelerini toparlayamıyordu. Aniden bir ayak sesi duydu, çizme giyen bir ayağın sesiydi, bu yüzden çocuklardan biri olamazdı; korkuyla soluğunu tuttuğu sırada gelenin kocasından başkası olamayacağını kavradı. Oturma odasındaydı, Kitty çağrıldığını duydu. Cevap vermedi. Kısa bir sessizlik oldu ve Kitty'nin kapısı çalındı.

"Evet?"

"Gelebilir miyim?"

Kitty yataktan kalkıp, üzerine bir sabahlık geçirdi.

"Evet."

Walter içeri girdi. Kitty, kapalı panjurların Walter'ın yüzünü karanlıkta bırakmasına memnundu.

"Umarım seni uyandırmamışımdır. Kapıyı çok hafifçe çaldım."

"Uyumuyordum."

Walter pencerelerden birine yaklaşıp, panjurunu açtı. Odaya sıcak bir güneş ışığı vurdu.

"Ne oldu?" diye sordu Kitty. "Neden bu kadar erken döndün?"

"Rahibeler pek iyi olmadığını söyledi. Gelip ne olduğunu görsem iyi olur dedim."

Kitty, aniden sinirlendi.

"Kolera olsaydı ne diyecektin?"

"Öyle olsaydı muhtemelen eve kadar gelemezdin."

Kitty makyaj masasına gidip, kısa kesilmiş saçlarını taradı. Zaman kazanmak istiyordu. Sonra oturup, bir sigara yaktı.

"Bu sabah pek iyi değildim ve Baş Rahibe eve dönmemin iyi olacağını düşündü. Ama şu an tamamen iyileştim. Yarın her zamanki gibi manastıra gideceğim."

"Neyin vardı?"

"Söylemediler mi?"

"Hayır. Baş Rahibe senin söylemen gerektiğini söyledi."

Walter, nadiren yaptığı bir şeyi yapıp dosdoğru Kitty'nin yüzüne baktı. Mesleki içgüdüleri kişisel içgüdülerinden daha güçlüydü. Kitty duraksadı. Sonra kendini, Walter'ın gözlerine bakmaya zorladı.

"Bebeğim olacak," dedi.

Kitty, bir sevinç nidasıyla karşılanacak bir açıklamayı, Walter'ın sessizlikle karşılamasına alışkındı, ama daha önce hiç bu kadar kahrolmamıştı. Walter hiçbir şey demedi; ne hareket etti ne yüzü değişti ne de o kara gözlerinde Kitty'yi duyduğunu belirten bir ifade belirdi. Kitty, aniden ağlayacak gibi oldu. Eğer bu durumda karısını seven bir adam ve ko-

casını seven bir kadın olsaydı, güçlü duygularla birbirlerine daha da yakınlaşırlardı. Sessizlik dayanılır gibi değildi, Kitty suskunluğunu bozdu.

"Neden daha önce aklıma gelmedi bilmiyorum. Aptallık ettim, ama... sonuç olarak..."

"Ne zamandır... Doğumu ne zamana bekliyorsun?"

Kelimeler sanki Walter'ın ağzından zorla çıkıyordu. Kitty, onun boğazının da kendisininki kadar kuruduğunu hissetti. Kitty'nin konuşurken dudaklarının titremesi canını sıkıyordu. Eğer Walter taştan bir yüreğe sahip değilse ona acımış olmalıydı.

"Sanırım iki üç aylık hamileyim."

"Babası ben miyim?"

Kitty'nin nefesi kesildi. Walter'ın sesi hafifçe titremişti; onun en küçük duygu belirtisini böyle yıkıcı bir hale getiren o buz gibi kendine hâkimiyeti dehşet vericiydi. Kitty nedenini bilmiyordu ama bir anda, Hong Kong'dayken gördüğü, üzerinde iğne sallanan aleti hatırladı. Aletin, binlerce kilometre uzaktaki, belki de binlerce kişinin hayatını kaybettiği bir depremi yansıttığını söylemişlerdi. Walter'a baktı. Yüzü ölü gibi solgundu. Bu solgunluğu onda daha önce bir ya da iki kez görmüştü. Başını öne ve hafif yana eğmişti.

"Evet?"

Kitty ellerini birbirine kenetledi. Evet diyebilse, bunun Walter için çok şey ifade edeceğini biliyordu. Kitty'ye inanırdı, elbette inanırdı, çünkü inanmak istiyordu; sonra da onu affederdi. Kitty, Walter'ın sevgisinin derinliğinin ve bütün çekingenliğine rağmen, bunu göstermeye hazır olduğunun farkındaydı. Kitty, onun kindar biri olmadığını biliyordu; onda duygudaşlık uyandırabilirse, Kitty'yi tamamen affederdi. Walter'a, hiçbir zaman geçmişi yüzüne çarpmayacağına dair güvenebilirdi. Walter gaddar ve soğuk olabilirdi; ama aşağılık biri değildi.

Kitty, birden duygularını paylaşma ihtiyacı hissetti. Beklemediği bir anda çocuk sahibi olacağını öğrenmesi, içini garip umutlarla ve umulmadık isteklerle doldurmuştu. Kendisini zayıf, biraz ürkek ve yalnız hissediyordu, etrafında hiç arkadaşı yoktu. O sabah, annesinden pek hoşlanmamasına rağmen, onun yanında olabilmek için can atmıştı. Yardıma ve teselliye ihtiyacı vardı. Walter'ı sevmiyordu, onu hiçbir zaman sevemeyeceğini de biliyordu; ama şu anda tüm kalbiyle Walter'ın onu kollarına almasını, başını göğsüne yaslayıp, ona sıkıca tutunarak doya doya ağlamayı arzu ediyor, Walter onu öperken boynuna sarılmayı istiyordu.

Ağlamaya başladı. Bugüne kadar çok fazla yalan söylemişti ve tekrar kolayca söyleyebilirdi. Sadece yararı olacak bir yalanın ne önemi olabilirdi? Yalan, yalan neydi? Evet demek çok kolaydı. Walter'ın bakışlarının yumuşadığını, kollarının ona doğru uzandığını gördü. Evet diyemezdi; nedenini bilmiyordu ama diyemiyordu işte. Geçirdiği bunca kötü hafta, Charlie ve sevgisizliği, kolera ve ölen insanlar, rahibeler, hatta o komik, sarhoş Waddington bile onu değiştirmişti sanki, artık kendisini tanıyamıyordu. Yaşadıklarından derinlemesine etkileniyordu; ama yine de içinde yabancı biri onu dehşet ve şaşkınlıkla izliyor gibiydi. Doğruyu söylemek *zorundaydı*. Yalan söylemeye değmeyeceğini düşündü. Kafasındaki düşünceler dağınıktı; aniden, gözünün önüne duvarın dibindeki ölü dilenci geldi. Neden şimdi aklına gelmişti? Hıçkırıklarını tuttu, gözyaşları iri gözlerinden süzülerek, yanaklarından aşağı akıyordu. Sonunda soruya cevap verdi. Walter, çocuğun babasının kendisi olup olmadığını sormuştu.

"Bilmiyorum," dedi.

Walter, gülüyormuş gibi bir ses çıkardı. Kitty irkilmişti.

"Biraz garip, değil mi?"

Walter, tipik bir karşılık vermişti, tam da Kitty'nin ondan bekleyeceği gibi bir cevaptı ama; Kitty'nin yüreği burkulmuş-

tu. Onun için gerçeği söylemenin ne kadar zor olduğunu (sadece zor değil, aynı zamanda kaçınılmaz olduğunun da farkındaydı) acaba Walter anlamış mıydı? Kitty Walter'ın ona inanıp inanmadığını merak etti. Verdiği cevap, *bilmiyorum, bilmiyorum*, kafasında dönüp duruyordu. Artık sözünü geri alması imkânsızdı. Çantasından mendilini çıkarıp, gözlerini sildi. Hiç konuşmadılar. Başucundaki sehpanın üzerinde bir sürahi duruyordu. Walter, Kitty'ye bir bardak su koydu ve Kitty suyu içerken bardağı tuttu. Kitty, Walter'ın elinin ne kadar ince olduğunu fark etti, uzun parmaklı, zarif ve güzel bir eldi; fakat o sırada deri ve kemikten fazlası değildi, hafifçe titriyordu; Walter yüz ifadesini kontrol edebiliyordu, ama elleri ona ihanet etmişti.

"Sen benim ağlamama bakma," dedi. "Bir şey yok gerçekten; sadece gözlerimden yaş akmasına engel olamıyorum."

Kitty suyu bitirince, Walter bardağı yerine koydu. Sandalyeye oturup, bir sigara yaktı. Hafifçe iç geçirdi. Kitty, Walter'ın daha önce böyle iç çektiğini bir ya da iki kez daha duymuştu ve her seferinde kalbi sıkışmıştı. Şimdi ona bakınca, zira Walter dalgın gözlerle pencereden dışarı bakıyordu, son zamanlarda ne kadar zayıfladığını fark etmemiş olmasına şaşırdı. Şakakları çökmüş, yüzünün kemikleri çıkmıştı. Kıyafetleri bollaşmış, üzerinden dökülüyordu, sanki daha iri bir adam için dikilmişlerdi. Güneşten yanmış yüzü yeşilimsi bir renk almıştı. Bitkin görünüyordu. Çok çalışıyor, az uyuyor ve neredeyse hiçbir şey yemiyordu. Kitty'nin içinde, kendi derdi ve endişelerinin yanı sıra Walter'a karşı da bir acıma hissi oluşmuştu.

Walter sanki başı ağrıyormuş gibi elini alnına götürünce, Kitty, verdiği "*Bilmiyorum*" cevabının onun da kafasında çılgınca çınladığı hissine kapıldı. Bu kaprisli, soğuk ve utangaç adamın ufacık bebeklere karşı böylesine doğuştan bir sevgi beslemesi garipti. Çoğu adam kendi çocuğunu bile

umursamazdı; ama rahibeler etkilenmiş bir halde ve biraz da eğlenerek, birçok kez Walter'ın bebek sevgisinden bahsetmişlerdi. Eğer o küçük Çinli bebeklere karşı böyle hissediyorsa, kendi çocuğuna karşı nasıl hissederdi? Kitty, bir kez daha ağlamamak için dudaklarını ısırdı.

Walter saatine baktı.

"Ne yazık ki şehre dönmem gerek. Bugün yapmam gereken bir sürü iş var... Sen idare edebilecek misin?"

"Ah, evet, beni merak etme."

"Sanırım bu akşam beni beklememelisin. Geç saate kalabilirim, Albay Yü'den yiyecek bir şeyler alırım."

"Tamam."

Walter ayağa kalktı.

"Senin yerinde olsam bugün bir şey yapmazdım. Fazla yorulmasan iyi olur. Ben gitmeden istediğin bir şey var mı?"

"Hayır, teşekkür ederim. Gayet iyiyim."

Walter, sanki kararsız kalmış gibi bir an durdu ve sonra aniden şapkasını alıp, Kitty'ye hiç bakmadan odadan çıktı. Kitty, ayak seslerinin uzaklaştığını duydu. Kendini korkunç derecede yalnız hissetti. Artık kendini tutmasına gerek kalmamıştı, gözyaşlarına teslim oldu.

57

Sıcak ve nemli bir geceydi. Walter nihayet geldiğinde, Kitty pencerede oturmuş yıldız ışıklarının aydınlatamadığı Çin tapınağının muhteşem çatısına bakıyordu. Gözleri ağlamaktan şişmişti, ama sakinleşmişti. Aklını kurcalayan bunca şeye rağmen, kendisini tuhaf bir biçimde huzurlu hissediyordu; muhtemelen bitkin düştüğü içindi.

"Ben gelene kadar yatarsın diye düşünmüştüm," dedi Walter içeri girdiğinde.

"Uykum yoktu. Oturmanın daha iyi olacağını düşündüm. Akşam yemek yedin mi?"

"Evet, her şey vardı."

Walter uzun odada bir aşağı bir yukarı yürüyordu; Kitty onun bir şeyler söyleyeceğini anladı. Walter'ın çekindiğinin farkındaydı. Hiç endişelenmeden, cesaretini toplamasını bekledi. Walter aniden konuşmaya başladı.

"Öğleden sonra bana söylediğin şeyi düşünüyordum. Sanırım gitsen daha iyi olacak. Albay Yü ile konuştum, yanına bir koruma verecek. Hizmetçiyi de yanına alabilirsin. Tamamen güvende olursun."

"Nereye gideceğim ki?"

"Annenin yanına gidebilirsin."

"Beni görünce mutlu olacağını mı düşünüyorsun?"

Walter sanki düşünüyormuş gibi, bir anlığına duraksadı.

"O zaman Hong Kong'a gidersin."

"Ne yapacağım orada?"

"İyi bir bakıma ve ilgiye ihtiyacın olacak. Burada kalmanı istemenin adil olmayacağını düşünüyorum."

Kitty, yüzünü kaplayan gülümsemesine engel olamadı. Sadece öfkeli olduğundan değildi, aynı zamanda içten içe eğleniyordu. Walter'a kısa bir bakış attı, neredeyse kahkaha atacaktı.

"Sağlığım için neden bu kadar endişelendiğini anlamıyorum."

Walter pencereye doğru yaklaştı, durup dışarıya baktı. Bulutsuz gökyüzünde daha önce hiç bu kadar çok yıldız görünmemişti.

"Burası senin durumundaki bir kadın için uygun bir yer değil."

Kitty, Walter'a baktı. Karanlık gecede, ince kıyafetlerinin içindeki hoş görüntüsünde şeytani bir şeyler vardı. Şaşırtıcı olan ise, buna rağmen Kitty'nin hiçbir korku hissetmiyor oluşuydu.

"Buraya gelmem için ısrar ederken, beni öldürmek mi istedin?" diye aniden sordu.

Walter'ın cevap vermesi o kadar uzun sürdü ki, Kitty duymazlıktan geldiğini sandı.

"İlk başta."

Kitty hafifçe titredi, Walter ilk kez niyetini itiraf etmişti. Fakat bunun için Walter'a kin gütmedi. Kendi hisleri onu şaşırtıyordu; belli bir hayranlık ve biraz eğlence de vardı bu hislerde. Nedenini bilmiyordu ama, aklına birden Charlie Townsend gelince, Kitty onun tam bir aptal olduğunu düşündü.

"Çok büyük bir risk almışsın," diye cevapladı Kitty. "Eğer ölseydim, senin gibi vicdanlı biri kendisini nasıl affederdi bilmiyorum."

"Eh, ölmedin ama. Üstesinden geldin."

"Kendimi daha önce hiç bu kadar iyi hissetmemiştim."

Kitty içten içe Walter'ın merhametine sığınmak istiyordu. Başlarından geçen bunca şeyden sonra, dehşet ve kederle dolu görüntüler arasında yaşarlarken saçma bir zina edimine anlam yüklemek yersizdi. Çiftçilerin patates toplaması gibi can alan ölüm yanı başlarındayken, onun veya bunun kendi bedeniyle ne tür kirli işler yaptığını önemsemek aptallıktı. Keşke Kitty, Charlie'nin onun için artık hiçbir şey ifade etmediğini, Charlie'nin yüz hatlarını gözünün önüne getirmekte zorlandığını ve ona beslediği aşkın kalbinden tamamen silindiğini Walter'ın kavramasını sağlayabilseydi. Artık Townsend'a karşı bir şey hissetmediğinden, onunla birlikte yaptıkları da Kitty için anlamını yitirmişti. Kalbine yeniden kavuşmuştu, bedeninde yitirdikleri bir nebze olsun önem taşımıyordu. Walter'a şunları söylemek istiyordu: "Beni dinle, sence de yeterince uzun süre aptallık etmedik mi? Çocuk gibi birbirimize küsüp durduk. Neden öpüşüp, arkadaş olamıyoruz? Sevgili değiliz diye arkadaş olmamamız için bir sebep yok."

Walter hiç kıpırdamadan, öylece durdu. Lambanın ışığı ifadesiz, solgun yüzünü ürkütücü gösteriyordu. Kitty ona

güvenmiyordu; eğer yanlış bir şey söyleseydi Walter buz gibi bir tavırla saldırıya geçecekti. Artık Walter'ın keskin ironisinin aşırı hassasiyetine bir kalkan görevi gördüğünü, eğer incinirse yüreğinin kapılarını çabucak kapatacağını biliyordu. Bir an, Walter'ın aptallığına öfkelendi. Walter'ın en çok canını sıkan şey hiç kuşkusuz ki gururunun incinmesiydi: Kitty bunun iyileşmesi en zor yara olduğunu az da olsa anlayabiliyordu. Erkeklerin, eşlerinin sadakatini bu kadar çok önemsemeleri garipti, Kitty Charlie ile ilk yakınlaştıklarında kendini büsbütün farklı, değişmiş bir kadın gibi hissedeceğini düşünmüştü; fakat hiçbir şey değişmemişti. Kendisini sadece daha iyi ve zinde hissetmişti. Şu anda Walter'a çocuğun ona ait olduğunu söyleyebilmek isterdi, bu yalan Kitty için pek bir şey ifade etmeyecekti, Walter'a vereceği güvence ise ona müthiş bir teselli olacaktı. Hem sonuçta yalan da olmayabilirdi: Tuhaftı, kalbinde bir şey kendini haklı çıkarmasını engelliyordu. Erkekler ne kadar da aptaldı! Üremedeki rolleri epey önemsizdi, çocuğu zorluklar içinde aylarca taşıyıp, acı çekerek doğuran kadındı; fakat erkeğin bir anlık kurduğu bağ, çocuğun üzerinde böylesine yersiz bir hak iddia etmesine neden oluyordu. Bu ayrıntı, Walter'ın çocuğa karşı duygularını neden değiştirecekti ki? Derken Kitty'nin düşünceleri kendi doğuracağı çocuğa yoğunlaştı; hissettiği duygusallık veya annelik arzusu değildi; ama tuhaf bir merak içindeydi.

"Herhalde bu konuyu biraz düşünmek istersin," dedi Walter, uzun süren sessizliği bozarak.

"Neyi düşüneceğim?"

Walter hafifçe doğruldu, şaşırmış gibiydi.

"Ne zaman gitmek istediğini."

"Gitmek istemiyorum ki."

"Neden?"

"Manastırdaki işimi seviyorum. Bir işe yaradığımı düşünüyorum. Sen kaldığın sürece ben de kalmayı tercih ederim."

"Sanırım, şu anki durumunda herhangi bir enfeksiyon kapma olasılığının daha yüksek olduğunu söylemeliyim."

"İhtiyatlı konuşma tarzını sevdim," dedi Kitty alaylı bir ifadeyle gülümseyerek.

"Benim için kalmıyorsun, değil mi?"

Kitty duraksadı. Şu anda Walter'ın onda uyandırdığı en güçlü ve en beklenmedik duygunun merhamet olduğundan Walter'ın pek haberi yoktu.

"Hayır. Beni sevmiyorsun. Çoğu zaman seni sıktığımı düşünüyorum."

"Seni birkaç eski kafalı rahibe ve Çinli velet için zahmete girecek biri olarak görmemem gerekirdi."

Kitty'nin dudaklarında bir gülümseme belirdi.

"Bana kalırsa, hakkımda yanlış karar verdin diye beni bu kadar hor görmen hiç de adil değil. Bu kadar ahmak olman benim suçum değil."

"Eğer kararlıysan, kalmakta elbette ki serbestsin."

"Büyüklük göstermene fırsat vermediğim için üzgünüm." Kitty tuhaf bir şekilde, Walter ile ciddi konuşmakta zorlanıyordu. "Doğrusunu istersen, söylediklerinde epey haklısın. Kalmamın sebebi sadece yetimler değil: Biliyorsun, tuhaf bir durumdayım, gidebileceğim kimsem yok. Beni başına dert olarak görmeyecek kimseyi tanımıyorum. Hayatta olup olmadığımı biraz olsun önemseyecek kimseyi tanımıyorum."

Walter kaşlarını çattı. Ama öfkeli olduğundan değildi.

"Her şeyi elimize yüzümüze bulaştırdık, değil mi?" dedi.

"Hâlâ benden boşanmak istiyor musun? Sanırım artık bunu umursamıyorum."

"Seni buraya getirerek yapılanlara göz yumduğumun farkında olman gerek."

"Farkında değildim. Gördüğün gibi, aldatma konusuna çalışmadım. Buradan ayrıldığımızda ne yapacağız o halde? Birlikte yaşamaya devam edecek miyiz?"

"Of, zamanın akışına bıraksak olmaz mı?"

Walter'ın bezginliği sesine yansımıştı.

58

İki üç gün sonra Waddington Kitty'yi manastırdan alıp (Kitty huzursuzluğu yüzünden hemen işe dönmek istemişti), söz verdiği gibi metresi ile bir fincan çay içmeye götürdü. Kitty, Waddington'ın evinde birden fazla kez ağırlanmıştı. Çin'de gümrük memurları için inşa edilen binalar gibi kare, beyaz renkte ve gösterişli bir binaydı. Yemek odası ve oturma odası ise ciddi ve sağlam mobilyalarla döşenmişti. Kısmen işyeri, kısmen da otel eşyası gibi görünüyordu; içeride bir ev ortamı yoktu. Bu binaların, içinde sürekli değişen yaşayanları için sadece tesadüfen denk gelmiş, geçici ikamet yerleri olduğu anlaşılıyordu. Üst katta gizemin ve belki de romantizmin yaşandığı kimsenin aklına gelmezdi. Bir kat merdiven çıktıktan sonra, Waddington kapılardan birini açtı. Kitty kireç badanalı duvarlarında Çince çeşitli kaligrafik yazılar asılı olan, geniş, boş bir odaya girdi. Kare bir sehpanın yanında, sert bir sandalyede Waddington'ın Mançu sevgilisi oturuyordu. Mobilyaların ikisi de koyu renk ahşaptan yapılmıştı ve üzerlerinde iri oymalar vardı. Kitty ve Waddington odaya girince kadın ayağa kalktı, fakat yaklaşmadı.

"İşte burada," dedi Waddington, sonradan birkaç Çince kelime ekleyerek.

Kitty, kadınla tokalaştı. Uzun, nakışlı elbisesiyle incecikti ve Güneylilere aşina olan Kitty'nin beklediği gibi, ondan biraz daha uzundu. Mançu kadını, kollarını bileklerine kadar sıkıca saran, soluk yeşil renkte ipek bir ceket giymişti. Özenle toplanmış siyah saçlarında, Mançu kadınların taktığı başlıklardan vardı. Yüzü pudrayla kaplıydı, gözlerinin altından dudaklarına kadar allık sürmüştü. Alınmış kaşları incecik, siyah birer çizgiye dönüşmüştü ve dudakları kıpkırmızıydı. Yüzündeki makyajla hafif çekik, iri ve siyah gözleri kömür gibi görünüyordu. Bir kadından ziyade, daha çok bir tanrıça gibiydi. Ağır ağır, kendinden emin bir tavırla hareket ediyordu. Kitty, kadının biraz utangaç, fakat çok meraklı biri

olduğu izlenimini edindi. Waddington onunla konuştuğu sırada iki ya da üç kez başıyla selam vererek Kitty'ye baktı. Elleri Kitty'nin dikkatini çekmişti; olağanüstü derecede uzun ve incelerdi, teni fildişi rengindeydi ve zarif tırnakları boyanmıştı. Kitty, bugüne kadar gördüğü en güzel şeyin bu narin ve zarif eller olduğunu düşündü. Ona yüzyıllar önce yaşayan insanları çağrıştırmıştı.

Kadın bahçede cıvıldayan kuşlar gibi yüksek sesle, kısaca bir şeyler söyledi. Waddington söylediklerini çevirerek, Kitty ile tanıştığına memnun olduğunu, yaşını ve kaç tane çocuğu olduğunu sorduğunu iletti. Kare masanın etrafındaki dik sandalyelere oturdular. Bir çocuk fincanlarda, soluk renkli ve yasemin kokulu çay getirdi. Mançu kadın, Kitty'ye yeşil teneke kutuda The Three Castles sigaralarından ikram etti. Odada masa ve sandalyeler dışında çok az eşya bulunuyordu; üzerinde nakışlı bir baş dayanağı olan geniş bir ot yatak ve sandal ağacından iki tane sandık vardı.

"Bütün gün tek başına ne yapıyor?" diye sordu Kitty.

"Biraz resim yapar, bazen de şiir yazar. Ama çoğu zaman oturur. Afyon içer, ama neyse ki aşırıya kaçmaz. Bu konuda şanslıyım; çünkü işlerimden biri de afyon ticaretini önlemek."

"Sen içiyor musun?" diye sordu Kitty.

"Kırk yılda bir. Açık söylemek gerekirse ben viskiyi tercih ediyorum."

Odada hafif buruk bir koku vardı; insanı rahatsız etmiyordu; fakat alışılmışın dışında, egzotik bir kokuydu.

"Onunla konuşamadığım için üzgün olduğumu söyle. Eminim birbirimize söyleyeceğimiz bir sürü şey vardır."

Waddington söylenenleri çevirdiğinde, Mançu kadın Kitty'ye hafif tebessüm ederek kısa bir bakış attı. Hiçbir şeyden çekinmeden, o güzel kıyafetleriyle oturuşu insanı etkiliyordu. Makyajlı yüzünde dikkatli, sakin ve derin bakışlar vardı. Sanki hayali bir karakter, bir tablo gibiydi ve öyle bir zarafeti

vardı ki, Kitty onun karşısında kendisini epey beceriksiz hissetmişti. Kitty, Çin'de o ana kadar kaderin karşısına çıkardığı her şeye geçici bir ilgi göstermiş ya da küçümseyici gözlerle bakmıştı. Bu kadının duruşu ise onu etkilemişti. Sanki o sırada birdenbire, çok uzaklardan, esrarengiz bir şeyler sezmişti. İşte, Doğu buydu; çok eski, karanlık ve gizemliydi. Batının inanç ve idealleri, Kitty'nin bir anlığına görür gibi olduğu bu üstün varlığın inanç ve idealleri yanında yavan kalıyordu. Burada başka bir düzlemde yaşanan başka bir yaşam vardı. Kitty, boyalı yüzü ve dikkatle bakan, çekik gözleriyle bu tanrıçanın görüntüsünün, günlük uğraşları ve acıları kısmen anlamsızlaştırdığını düşündü. O renkli maske sanki dikkate değer, engin tecrübelerin sırrını gizliyor; incecik parmaklı uzun, narin elleri ise akla hayale gelmeyen muammaların anahtarını tutuyordu.

"Bütün gün ne düşünüyor?" diye sordu Kitty.

"Hiçbir şey," diyerek gülümsedi Waddington.

"Göz kamaştırıyor. Ona daha önce hiç bu kadar güzel eller görmediğimi söyle. *Sende* ne buluyor merak ediyorum."

Waddington gülümseyerek Kitty'nin sorusunu çevirdi.

"İyi biri olduğumu söylüyor."

"Bir kadının erdemli olduğu için bir erkeği sevdiği nerede görülmüş," dedi Kitty alay ederek.

Mançu kadın yalnızca bir kez güldü. Kitty sırf bir şey demiş olmak için, kolundaki yeşim taşından yapılmış bileziğini çok beğendiğini söylediği sırada. Kadın bileziği çıkardı, Kitty denemeye kalktığında, ellerinin oldukça küçük olmasına rağmen, bileziğin parmak eklemlerinden geçmediğini fark etti. Bunun üzerine, Mançu kadın çocuksu bir kahkahaya boğuldu. Waddington'a bir şeyler söyleyip, hizmetçi kadını çağırdı ve ona bir talimat verdi. Çok geçmeden hizmetçi kadın çok güzel bir çift Mançu ayakkabısıyla döndü.

"Eğer olursa, bunları sana vermek istiyor," dedi Waddington. "Göreceksin bak, bunlardan çok iyi ev terliği olur."

"Tam oldular," dedi Kitty, memnuniyet içinde. Ancak Waddington'ın suratında kurnaz bir gülümseme fark etti.

"Ona çok mu büyük geliyor?" diye hemen sordu.

"Metrelerce."

Kitty kahkaha attı, Waddington söylenenleri tercüme edince, Mançu kadın ve hizmetçi de güldü.

Biraz sonra birlikte tepeye doğru yürürlerken, Kitty dostane bir gülüşle Waddington'a baktı.

"Ona karşı derin bir sevgi beslediğini söylememiştin."

"Böyle düşünmene sebep olan ne?"

"Bakışlarından anladım. Tuhaf bir durum, bir hayaleti ya da rüyayı sevmek gibi bir şey olmalı. Erkekleri anlamak zor; senin de herkes gibi olduğunu düşünüyordum, ama şimdi hakkındaki en önemli şeyi bilmediğimi hissediyorum."

Bungalova vardıklarında, Waddington birdenbire, "Onu neden görmek istedin?" diye sordu.

Kitty, cevap vermeden önce bir an duraksadı.

"Bir şey arıyorum ve tam olarak ne olduğunu bilmiyorum. Ama öğrenmemin benim için çok önemli olduğunu ve bunun her şeyi değiştireceğini biliyorum. Bahsettiğim şeyi muhtemelen rahibeler biliyor; onlarla olduğum zamanlar sanki benimle paylaşmayacakları bir sır saklıyorlarmış gibi hissediyorum. Nereden aklıma geldi bilmiyorum ama sanki bu Mançu kadını görürsem, aradığım şeyle ilgili bir ipucu edinebilirmişim gibi geldi. Anlatabilse, anlatırdı belki."

"Onun bildiğini düşündüren nedir?"

Kitty yan gözle Waddington'a baktı; ama cevap vermedi. Onun yerine bir soru sordu:

"Sen biliyor musun?"

Waddington gülümseyip, omuzlarını silkti.

"Tao. Bazılarımız yolunu afyonla bulmaya çalışıyor, bazılarımız Tanrı'yla, bazılarımız viskiyle ve bazılarımız da aşkla. Bütün yollar aynı yöne gidiyor ve aslında hiçbir yere varmıyor."

59

Kitty, her gün düzenli olarak işe gittiği rahat rutinine geri döndü, sabahları kendini epey kötü hissetmesine rağmen bu durumun onu tedirgin etmemesi için gayret ediyordu. Rahibelerin gösterdiği ilgi karşısında şaşkına dönmüştü: Önceden, koridorda karşılaştıklarında sadece günaydın deyip geçen rahibeler, şimdi eften püften bahanelerle odasına gelip Kitty'e bakıyor, tatlı ve çocuksu bir heyecan içinde onunla sohbet ediyorlardı. St. Joseph Rahibesi son günlerde kendi kendine "Acaba öyle mi?" ya da "Olursa şaşırmam" dediğinden tekrar tekrar bahsedip duruyordu. En sonunda Kitty bayıldığında, "Artık hiç şüphe yok, görünen köy kılavuz istemez," demişti. Kitty'ye kardeşinin karısının loğusalık dönemini anlatıyordu, fakat olayların komik tarafını hızlıca görebilen Kitty için bu anlatılanlar hiç de korkutucu değildi. St. Joseph Rahibesi, yetiştirilme tarzının (babasının çiftliğinde, çayırların arasından akan bir nehir ve kıyıda hafif bir meltem esintisiyle bile titreşen kavaklar vardı) getirdiği dünyevi görüntüsü ile dine yakınlığını büyüleyici bir üslupla birleştirmişti. Bir gün, heretiklerin bu tür şeyleri bilmeyeceğinden emin bir tavırla, Kitty'ye Beşâret hadisesinden bahsetti.

"Kutsal Kitap'taki bu satırları her okuduğumda ağlıyorum," dedi. "Neden bilmiyorum; ama içimde böyle tuhaf bir his uyandırıyor."

Sonra Kitty'nin bilmediği ve bütünlükleri içinde kulağına birazcık duygusuz gelen Fransızca birkaç kelime söyleyip, söylediklerinden alıntı yaptı: "*Onun yanına giren melek, Selam ey Tanrı'nın lütfuna erişen kız! Rab seninledir.*"*

Doğum gizemi, manastırda bir meyve bahçesinde ara ara eserek ağaçların çiçekleriyle oynayan bir rüzgâr gibi yayıldı. Kitty'nin hamile olması, doğum yapma imkânı olmayan bu rahibeleri huzursuz ediyor, aynı zamanda da heyecanlandı-

---

* Luka (1:28), *Kutsal Kitap*, Kitab-ı Mukaddes Şirketi, 2009.

rıyordu. Kitty artık rahibeleri hem biraz ürkütüyor, hem de onların ilgisini çekiyordu. Rahibeler, çiftçi ve balıkçı çocukları olduklarından, Kitty'nin fiziki durumuna sağduyuyla yaklaşıyorlardı; fakat çocuksu yürekleri huşuyla doluydu. Kitty'nin taşıdığı yükü düşününce endişeleniyorlardı, ama yine de mutluydular ve garip bir biçimde coşkuluydular. St. Joseph Rahibesi, Kitty'ye herkesin onun için dua ettiğinden bahsetmişti. St. Martin Rahibesi de Katolik olmamasının üzücü olduğunu söylemişti; fakat sonra Baş Rahibe onu azarlamış, bir insanın Protestan da olsa *–une brave femme* diye ifade ederek– iyi bir kadın olabileceğini ve nasılsa her şeye *le bon Dieu**'nün karar vereceğini söylemişti.

Kitty hem etkilenmiş hem de rahibelerin ilgisini çektiği için dikkati dağılmıştı ama çok katı bir aziz olmasına rağmen Baş Rahibe'nin bile ona farklı bir hoşgörüyle yaklaşmasına son derece şaşırmıştı. Baş Rahibe, Kitty'ye her zaman kibar davranmış, fakat hep mesafeli olmuştu; şimdi ise ona içinde anaç duygular barındıran bir sevecenlikle muamele ediyordu. Ses tonuna farklı bir yumuşaklık hâkimdi, bakışlarında ise sanki Kitty küçük bir çocukmuş ve komik, zekice bir şey yapmış gibi bir neşe vardı. Tuhaf bir etkileyicilik vardı bu durumda. Baş Rahibe'nin ruhu görkemle dalgalanan, sakin, gri bir deniz gibiydi. Ciddi azametiyle insanda huşu uyandırıyor, sonra aniden düşen bir güneş ışığıyla canlanıyor, sıcakkanlı ve neşeli bir hal alıyordu. Artık akşamları sık sık gelip, Kitty ile birlikte oturuyordu.

"Kendini yormaman için özen göstermem gerek, *mon enfant,*" dedi, mazeretini de açıkça ekleyerek: "Yoksa Doktor Fane beni asla affetmez. Ah, şu İngilizlerin kendilerine hâkimiyeti yok mu! Çocuğu olacağı için çok mutlu olduğu kesin; ama konu açılınca beti benzi atıyor."

Kitty'nin elini tutup, sevgiyle okşadı.

"Doktor Fane gitmeni istediğini söyledi, ama sen bizden ayrılmaya katlanamayacağından gitmek istemiyormuşsun.

---

* (Fr.) Yüce Tanrı. (ç.n.)

İyi yürekliliğinden böyle düşünüyorsun, sevgili yavrum, bizim de yardımların için müteşekkir olduğumuzu bilmeni isterim. Ama bence sen Doktor Fane'i de bırakmak istemiyorsun ve bu daha iyi bir sebep, çünkü senin yerin onun yanı ve onun sana ihtiyacı var. Ah, o mükemmel adam olmasaydı ne yapardık bilmiyorum."

"Sizin için bir şeyler yapabiliyor olmasına sevindim," dedi Kitty.

"Doktor Fane'i tüm kalbinle sevmelisin, canım. O kutsal biri."

Kitty gülümsedi; ama içinden ah etmişti. Artık Walter için yapabileceği tek bir şey vardı ve nasıl yapacağını bilemiyordu. Walter'ın onu affetmesini istiyordu, artık bunu kendi için değil, Walter için istiyordu; çünkü onun sadece bu yolla huzur bulacağını anlamıştı. Ondan af dilemenin bir yararı olmazdı, zaten Walter, Kitty'nin bunu kendi için değil de onun için istediğinden kuşkulanırsa, gururu yüzünden her ne pahasına olursa olsun Kitty'yi reddederdi (ilginçtir ki Walter'ın kibri artık Kitty'yi öfkelendirmiyordu, bu durum Kitty'ye olağan geliyor, sadece daha çok üzülmesine sebep oluyordu). Tek bir olasılık vardı, o da Walter'ın gardını indirmesini sağlayacak beklenmedik bir durumun ortaya çıkmasıydı. Kitty, onun bu dargınlık kâbusundan kurtulmasını sağlayacak bir duygu patlamasını aslında memnuniyetle karşılayacağını düşünüyordu, ama zamanı geldiğinde, acınası aptallığı yüzünden, Walter bu fırsatı var gücüyle geri tepecekti.

Bu ıstıraplı dünyada bu kadar az vakit varken, erkeklerin kendilerine böylesine eziyet etmeleri çok acınası değil miydi?

60

Baş Rahibe, Kitty'yle hepi topu üç dört defa konuşmuş olmasına ve bunlardan bir ikisinin sadece on dakika sür-

mesine rağmen, Kitty'nin üzerinde derin bir etki bırakmıştı. Rahibenin karakteri, ilk bakışta ihtişamlı görünen ama pek konuksever olmayan büyük bir ülke gibiydi. Oysaki hemen sonra, heybetli dağların kıvrımlarındaki meyve ağaçlarının arasından gülümseyen küçük köyler ve yemyeşil çayırlarda ağır ağır, tatlılıkla akan ırmaklar gösteriyordu kendini. Fakat bu rahatlatıcı manzara, karşısındakini hayrete düşürmesine ve hatta güven vermesine rağmen, sarımsı kahverengi dağları ve rüzgârlı havasıyla insanı evindeymiş gibi hissettirmeye yetmiyordu. Baş Rahibe ile yakın bir ilişki kurmak imkânsızdı; onda Kitty'nin diğer rahibelerde de, hatta güler yüzlü, geveze St. Joseph Rahibesi'nde bile hissettiği bir kayıtsızlık vardı, ama Baş Rahibe'de bu neredeyse elle tutulur bir bariyere dönüşüyordu. İnsanlarla aynı toprak üzerinde yürüdüğü, dünyevi meselelerle uğraştığı, ancak bariz biçimde insanların erişemeyeceği bir düzlemde yaşadığına dair ürkütücü ama huşu uyandıran garip bir duygu veriyordu. Bir defasında Kitty'ye şöyle demişti:

"İnanan birinin sürekli İsa'ya dua etmesi yetmez, kendisi de bir dua olmalıdır."

Baş Rahibe'nin konuşması dinle iç içe geçmiş olsa da, Kitty bu durumun onun için normal olduğunu ve bir heretiği etkilemeye çalışmak için hiçbir çaba sarf etmediğini hissetti. Baş Rahibe'nin derin bir merhamet duygusuna sahip olmasına rağmen, Kitty'yi Katolikler açısından günahkârca addedilmesi gereken bir cehalet içerisinde bırakması genç kadına tuhaf geliyordu.

Bir akşam, ikisi birlikte oturuyorlardı. Artık günler kısalmaya başlamıştı, akşam vaktinin yumuşak ışıkları hem hoş hem de biraz kasvetliydi. Baş Rahibe çok yorgun görünüyordu. Hüzünlü yüzü bitkin ve solgundu; güzel, kara gözleri canlılığını yitirmişti. Belki de yorgunluktan dertleşme ihtiyacı duyduğu bir ruh halindeydi.

Uzunca bir süre dalıp gittikten sonra, "Bugün benim için hatırlamaya değer bir gün çocuğum," dedi. "Çünkü bugün,

nihayet dine girmeye karar verişimin yıldönümü. İki yıl boyunca bunu düşünmüştüm, çok sıkıntı çektim çünkü bu görevden korkuyordum, tekrar dünyanın havasına kapılıp gitmekten endişeleniyordum. Fakat cemaate kabul edildiğim o sabah, bu dileğimi akşam olmadan sevgili anneciğime söyleyeceğime yemin ettim. Komünyon ayinine katıldıktan sonra Rabbimden bana huzur vermesini diledim. Gelen cevap bana sanki 'Ona ancak arzu etmeyi bıraktığında sahip olabilirsin,' diyordu."

Baş Rahibe, geçmişe ait düşüncelere dalıp gitmişti sanki.

"Bir gün, arkadaşlarımızdan biri, Madame de Viernot, akrabalarından hiç kimseye haber vermeden Carmel'e gitti. Ailesinin gitmesine karşı çıkacağını biliyordu, ama o dul bir kadındı ve bu yüzden istediği şeyi yapmakta özgür olduğunu düşünüyordu. Kuzenlerimden biri bu sevgili kaçağa veda etmeye gitmiş, akşama kadar gelmemişti. Çok etkilenmişti. Annemle konuşmamıştım, aklımdakini ona söyleme düşüncesiyle titriyordum; ama cemaatle ilgili verdiğim karardan da vazgeçmek istemiyordum. Kuzenime bir sürü soru sordum. Bütün dikkatini elindeki goblene vermiş gibi görünen annem, tek bir kelime bile kaçırmamıştı. Konuşurken kendi kendime şunu dedim: Eğer bugün konuşacaksam, kaybedecek bir dakikam bile yok.

Gariptir ki o sahneyi çok net hatırlıyorum. Üzerinde kırmızı örtü serili yuvarlak bir masanın etrafında oturmuş, yeşil başlıklı bir lambanın ışığında çalışıyorduk. İki kuzenim bizde kalıyordu, hepimiz salondaki koltukları kaplamak için goblen işliyorduk. Düşünün, koltuklarımız XIV. Louis zamanında alınmış ve o günden beri kaplanmamıştı. Kumaşları yırtık pırtık olmuş, renkleri solmuştu, annem rezil durumda olduklarını söylüyordu.

Kelimeleri toparlamaya çalışıyordum, ama dudaklarım kıpırdamıyordu bir türlü; derken, birkaç dakikalık sessizlikten sonra, annem birden dedi ki: 'Arkadaşının tavrını ger-

çekten anlayamıyorum. Ona kıymet veren insanlara tek bir kelime bile etmeden gitmesi hiç hoş değil. Bu yapmacık hareketler bana hitap etmiyor. Soylu bir kadın, hakkında konuşulmasına sebep olacak hareketlerde bulunmaz. Bir gün bırakıp giderek bizi büyük bir üzüntüye gark edecek olursan, umarım bunu suç işliyormuş gibi firar ederek yapmazsın.'

Konuşmanın tam sırasıydı; fakat öyle acizdim ki sadece 'Ah, gönlünü ferah tut, *maman*, böyle bir şey yapacak gücüm yok,' diyebildim.

Annem cevap vermedi, derdimi açıklamaya cesaret edemediğime pişman olmuştum. Aklıma Hz. İsa'nın Aziz Petrus'a söyledikleri gelmişti: 'Petrus, beni seviyor musun?' Ah, ne kadar zayıf, ne kadar nankördüm! Rahatımı, yaşam tarzımı, ailemi ve eğlenceli boş zaman etkinliklerimi seviyordum. Bu acı veren düşüncelere dalıp gitmiştim ki biraz sonra annem, sanki konuşma hiç bölünmemiş gibi şöyle dedi: 'Yine de, ölmeden önce bu dünyada kalıcı bir şey yapacağını düşünüyorum, Odetteciğim.'

Ben hâlâ kaygı ve derin düşünceler içindeydim, o sırada kuzenlerim kalbimin nasıl attığının farkında olmadan, sessizce çalışıyorlardı. Annem goblenini yere düşürüp, dikkatlice bana bakarak, 'Ah, sevgili yavrum, sonunda dini bütün biri olacağına çok eminim,' dedi.

'Söylediklerinde ciddi misin, anneciğim?' diye cevapladım. 'En derin düşüncemi ve yüreğimin arzusunu ortaya çıkardın.'

Kuzenlerim, söyleyeceklerimi bitirmeme fırsat vermeden '*Mais oui*,' diye bağırdılar, 'Odette iki yıldır başka bir şey düşünmüyor. İzin vermeyeceksin değil mi, *ma tante*, izin vermemen gerekir.'

'Sevgili çocuklarım, eğer Tanrı'nın takdiri buysa, ne hakla reddedeceğiz?' dedi annem.

Sonra kuzenlerim dalga geçmek için, sahip olduğum ıvır zıvırı ne yapacağımı sorup, aralarında neleri paylaşacakları-

nı neşe içinde tartıştılar. Fakat o neşeli anlar epey kısa sürdü ve ağlamaya başladık. Sonra babamın merdivenlerden yukarı çıkışını duyduk."

Baş Rahibe bir an durup, iç çekti. "Babam için çok zordu. Ben onun tek kızıydım; erkekler, oğullarından ziyade kızlarına bağlıdırlar."

"Merhametli olmak büyük talihsizlik," dedi Kitty gülümseyerek.

"O merhameti İsa'nın aşkına adamak ise büyük zenginliktir," dedi Baş Rahibe.

O sırada Baş Rahibe'nin yanına küçük bir kız geldi ve Rahibe'nin ilgileneceğinden emin bir tavırla, ona eline geçen harika bir oyuncak gösterdi. Baş Rahibe, o güzel ve narin elini çocuğun omzuna attı ve çocuk iyice yanına sokuldu. Kitty, çocuğun tatlı, ama duygusuz gülümsemesinden etkilenmişti.

"Yetimlerinizin size büyük sevgi ve hayranlık beslediklerini görmek harika, Anne," dedi. "Etrafımdakiler bana böylesine düşkün olsaydı, çok gururlanırdım."

Baş Rahibe bir kez daha mesafeli, ama yine de güzel bir gülümsemeyle Kitty'ye baktı.

"Gönül kazanmanın tek bir yolu vardır, o da kendini sevilecek birine dönüştürmektir."

61

Walter o akşam yemeğe gelmedi. Kitty bir süre bekledi, Walter geç kalacağı zamanlarda Kitty'ye hep haber gönderirdi. En sonunda sofraya oturdu. Salgına ve malzeme tedarikinin zorluğuna rağmen, sofrayı adabına göre hazırlamaya özen gösteren Çinli aşçının pişirdiği yemekleri yer gibi yaptı. Sonra, pencerenin yanındaki bambudan yapılmış dinlenme koltuğuna uzanıp, kendisini yıldızlı gecenin güzelliğine bıraktı. Sessizlik onu rahatlatmıştı.

Kitap okumaya yeltenmedi. Düşünceleri zihninde durgun bir gölün yüzeyine yansıyan küçük beyaz bulutlar gibi süzülüyordu. Herhangi birini yakalayamayacak, takip edemeyecek ve ona eşlik edecek düşünce silsilesine dalamayacak kadar yorgundu. Dalgın dalgın, rahibelerle yaptığı konuşmaların üzerinde bıraktığı farklı etkileri düşünmeye başladı. Yaşam şekilleri Kitty'yi derinlemesine etkilemiş olmasına rağmen, buna sebebiyet veren inançlarının üzerinde bir etkisinin olmaması tuhaftı. Kitty, herhangi bir zamanda tutkulu bir iman duygusuna kapılma olasılığını gözünde canlandıramıyordu. Hafifçe iç çekti: Ruhu o muhteşem, beyaz ışıkla aydınlanmış olsaydı muhtemelen her şey daha kolay olurdu. Birkaç kez, Baş Rahibe'ye mutsuzluğundan ve nedeninden bahsetmek istemiş, ama cesaret edememişti: Katı bir ahlak anlayışına sahip olan bu kadının onun hakkında kötü düşünmesine dayanamazdı. Baş Rahibe, Kitty'nin yaptığını elbette ki büyük bir günah olarak görecekti. Garip olan şey ise, Kitty'nin bunu ahlaksızlıktan çok, aptalca ve çirkin bir durum olarak görmesiydi.

Kitty'nin, Townsend ile ilişkisinin üzücü ve hatta sarsıcı olduğunu düşünüp, pişmanlık duymaktan çok unutulması gereken bir durum olarak görmesi, muhtemelen bazı şeyleri geç idrak edişinden kaynaklanıyordu. Bir partide pot kırmak gibi bir şeydi; yapacak hiçbir şey yoktu ve fazlasıyla küçük düşürücüydü. Ama bu duruma çok fazla anlam yüklemek akılsızlıktı. Kitty, Charlie'nin fazlasıyla şık giysilerle örttüğü geniş vücudunu, anlamsız konuşmalarını ve göbeği görünmesin diye göğsünü dışarı çıkararak duruşunu hatırlayınca ürperdi. İyimser mizacı yakında al yanaklarında bir ağ oluşturacak küçük kırmızı damarlardan anlaşılıyordu. Kitty, o zamanlar Townsend'ın gür kirpiklerini seviyordu; artık bu özelliği hayvani ve itici geliyordu.

Peki ya gelecek? Gelecek konusunda bu denli kayıtsız olması tuhaftı; olacakları hiç kestiremiyordu. Muhtemelen

doğum yaparken ölecekti. Kız kardeşi Doris, her zaman ondan daha güçlü olmuştu ve doğum yaparken neredeyse ölüyordu. (Görevini yerine getirmiş ve baronet payesine yeni bir vâris doğurmuştu; Kitty annesinin memnuniyetini düşünüp, gülümsedi.) Gelecek bu kadar belirsizse, onu görmek muhtemelen Kitty'nin kaderinde yoktu. Walter büyük ihtimalle Kitty'nin annesinden çocuğa bakmasını isteyecekti, tabii eğer çocuk yaşarsa. Babası olduğu kesin olmasa da, çocuğa şefkatle yaklaşacaktı, Kitty bundan emin olacak kadar iyi tanıyordu Walter'ı. Her koşulda düzgün tavır sergileyeceğine dair güvenilebilirdi. Müthiş kabiliyetlerine, cömertliğine, saygınlığına, zekâsına ve duyarlılığına rağmen bu kadar sevimsiz olması çok yazıktı. Kitty artık ondan zerre kadar korkmuyor, fakat onun için üzülüyordu. Aynı zamanda, onu biraz garip biri olarak görmeden edemiyordu. Duygularının derinliği, Walter'ı savunmasız bırakmıştı ve Kitty, onu affetmesi için bir şekilde bunu kullanabileceğini hissediyordu. Bu yolla Walter'a huzur sağlayarak, onda açtığı yaraları iyileştirme fikri Kitty'nin aklından çıkmıyordu. Walter'ın mizah anlayışının bu denli kıt olması ne yazıktı: Kitty, günün birinde ikisinin birbirlerine çektirdikleri eziyetlere gülüp geçtiklerini hayal edebiliyordu.

Kitty yorgun düşmüştü. Lambayı odasına götürüp, kıyafetlerini çıkardı. Yatağa uzandı ve derhal uykuya daldı.

62

Fakat kapının gürültüyle çalınmasıyla uyandı. İlk başta, gördüğü rüyayla karıştığı için, gelen sesi gerçek hayatla bağdaştıramadı. Kapı çalınmaya devam etti, Kitty, sesin bahçe kapısından geldiğinin farkına vardı. Hava epey karanlıktı. Kitty fosforlu saatine baktığında, saatin iki buçuk olduğunu gördü. Walter dönmüş olmalıydı –ne kadar geç kalmıştı– uşağı uyandıramamış olmalıydı. Kapı çalınmaya devam etti,

ses gittikçe yükseliyordu ve gecenin sessizliğinde epey ürkütücü geliyordu. Ses kesildi ve kapının ağır sürgüsü çekildi. Walter hiç bu kadar gecikmemişti. Zavallı adam, yorgunluktan mahvolmuş olmalıydı! Kitty, Walter'ın her zamanki gibi laboratuvarında çalışmak yerine mantıklı davranıp doğruca yatmaya gitmesini ümit etti.

Dışarıdan konuşma sesleri geliyordu, birileri gelmişti. Walter'ın eve geç gelip, Kitty'yi uyandırmamak için zahmete girmesi tuhaftı. İki üç kişi, ahşap merdivenleri hızlıca çıkıp, yan odanın kapısına geldiler. Kitty biraz korkmuştu. Aklının bir köşesinde hep yabancılara karşı ayaklanma endişesi vardı. Bir şey mi olmuştu? Kalbi hızla atmaya başladı. Fakat müphem korkusunu netleştiremeden, biri yan odadan geçip, Kitty'nin kapısını çaldı.

"Bayan Fane."

Kitty, Waddington'ın sesini tanıdı.

"Evet. Ne oldu?"

"Bir an önce kalkabilir misin? Sana bir şey söylemem gerek."

Kitty kalktı ve üzerine sabahlığını geçirdi. Kapıyı açtı. Bakışları, Çinlilere özgü pantolonu ve ipekten ceketiyle Waddington'a takıldı. Uşağı elinde bir gemici feneri tutuyordu, biraz gerilerinde ise haki renkte kıyafetleriyle üç Çinli asker vardı. Kitty, Waddington'ın yüzündeki şaşkınlığı görünce irkildi; saçları da darmadağınık olmuştu, sanki şimdi yataktan fırlayıp gelmiş gibiydi.

"Ne oldu?" diye sordu Kitty, güçlükle soluyarak.

"Sakin olmalısın. Kaybedecek vaktimiz yok. Bir an önce üzerini değiştir ve benimle gel."

"Tamam, ama ne oldu? Şehirde bir şey mi oldu?"

Kitty, askerleri görünce isyan çıktığını ve onu korumaya geldiklerini düşündü.

"Eşin hastalandı. Bir an önce gelmeni istiyoruz."

"Walter mı?" diye bağırdı Kitty.

"Moralini bozmamalısın. Tam olarak ne olduğunu bilmiyorum. Albay Yü yanındaki subayı gönderdi ve seni alıp, bir an önce garnizona getirmemi istedi."

Kitty, bir anlığına Waddington'a baktı; aniden taş kesilmişti, sonra arkasına döndü ve "İki dakika içinde hazırım," dedi.

"Ben olduğum gibi geldim," diye cevapladı Waddington. "Uyuyordum, sadece ceket ve ayakkabılarımı giyip çıktım."

Kitty, Waddington'ın söylediklerini duymamıştı. Yıldızların ışığı altında giyindi, eline geçen ilk şeyleri üzerine geçiriyordu; parmakları o kadar beceriksizleşmişti ki, kıyafetinin kopçalarını bulması epey zamanını aldı. Omuzlarına akşam giydiği nakışlı şalı attı.

"Şapka takmadım. Gerek yok, değil mi?"

"Hayır."

Uşak, önlerinde feneri tutuyordu; hızla merdivenleri inip, bahçe kapısından dışarı çıktılar.

"Dikkat et, düşme," dedi Waddington. "Koluma tutunsan iyi olur."

Askerler hemen arkalarından geliyorlardı.

"Albay Yü tahtırevan gönderdi. Nehrin karşı kıyısında bekliyorlar."

Tepeden aşağı doğru hızlıca yürümeye başladılar. Kitty, dilinin ucundaki soruyu sormaya cesaret edemiyordu. Gelecek cevaptan ölesiye korkuyordu. O sırada, nehrin kıyısına geldiler. Baş tarafında ışık yanan bir kayık onları bekliyordu.

"Kolera mı?" diye sordu Kitty.

"Ne yazık ki öyle."

Kitty kısa bir çığlık attı ve aniden durdu.

"Sanırım olabildiğince çabuk gelmen gerek." Waddington Kitty'ye elini uzatıp, kayığa binmesine yardım etti. Gidecekleri yol epey kısaydı ve nehir neredeyse hiç hareket etmiyordu. Herkes geminin başına toplandı, o sırada çocuğunu kalçasına bağlamış bir kadın, tek bir kürekle kayığı hareket ettirmeye başladı.

"Bu öğleden sonra hastalanmış, yani dün öğleden sonra," dedi Waddington.

"Neden hemen çağrılmadım?"

Bir sebebi olmamasına rağmen, fısıltıyla konuşuyorlardı. Kitty'nin karanlıkta hissedebildiği tek şey, Waddington'ın ne kadar kaygılı olduğuydu.

"Albay Yü çağırmak istedi; ama Walter izin vermedi. Albay Yü başından beri onun yanında."

"Yine de beni çağırmalıydı. Vicdansızlık bu."

"Eşin, daha önce hiç koleraya yakalanmış birini görmediğini biliyordu. Bu korkutucu ve iğrenç bir görüntüdür. Görmeni istemedi."

"Ne olursa olsun o benim kocam," dedi Kitty boğuk bir sesle.

Waddington cevap vermedi.

"Şimdi gitmeme neden izin verdiler peki?"

"Canım, cesur olman gerek. Kendini en kötüsüne hazırlamalısın."

Kitty acı içinde inledi, üç Çinli askerin ona baktığını görünce hafifçe arkasını döndü. Birden, askerlerin gözaklarını görür gibi olmuştu.

"Ölecek mi?"

"Sadece Albay Yü'nün beni almaya gelen subaya verdiği mesajı biliyorum. Anladığım kadarıyla çöküş süreci başlamış."

"Hiç umut yok mu?"

"Çok üzgünüm, ne yazık ki çabucak gitmezsek onu sağ yakalayamayacağız."

Kitty ürperdi. Yanaklarından gözyaşları süzülüyordu.

"Biliyorsun, çok fazla çalışıyordu, direncini yitirmişti."

Kitty, öfkeyle Waddington'ın kolundan ayrıldı. Waddington'ın onunla kısık, kederli bir ses tonuyla konuşmasına sinirlenmişti.

Karaya ulaştıklarında kıyıda bekleyen iki Çinli hamal, Kitty'ye kayıktan inerken yardım etti. Tahtırevanlar onları bekliyordu. Kitty kendininkine bindiğinde Waddington ona şöyle dedi:

"Sinirlerine hâkim olmaya çalış. Kendine hâkim olman gerekecek."

"Hamallara acele etmelerini söyle."

"Olabildiğince hızlı olmaları için emir aldılar."

Çoktan tahtırevanına binmiş olan subay, yanlarından geçerken Kitty'nin hamallarına seslendi. Hamallar tahtırevanı ustalıkla kaldırıp, sırıkları omuzlarına yerleştirdiler ve hızla ilerlemeye başladılar. Hemen arkalarından Waddington geliyordu. Tepeye bir koşu ulaştılar, her tahtırevanın önünden fener tutan bir adam yürüyordu ve su bendinin kapısına geldiklerinde ise bir nöbetçi elinde meşale ile bekliyordu. Kapıya yaklaşırlarken subay nöbetçiye seslendi ve nöbetçi kapının tek kanadını açıp, geçmelerini sağladı. O esnada nöbetçi haykırarak bir şeyler söyledi, hamallar da ona karşılık verdi. Gecenin köründe, yabancı bir dilde gırtlaktan gelen bu sesler insana gizemli ve ürkütücü geliyordu. Islak ve kaygan taşlı yolda hamallar ayakları kayarak ilerliyorlardı. O sırada bir subayı taşıyan hamallardan biri tökezledi. Kitty subayın öfkeyle sesini yükseltişini, hamalın da acı acı bağırarak karşılık verdiğini duydu. Sonra da önlerindeki tahtırevan tekrar hızla ilerlemeye başladı. Sokaklar daracık ve dolambaçlıydı. Şehir, gecenin karanlığına gömülmüştü. Ölüler şehriydi burası. Dar yolda aceleyle ilerleyip, bir köşeyi döndüler ve sonra hızla merdiven çıkmaya başladılar. Hamallar soluk soluğa kalmışlardı, uzun ve hızlı adımlarla hiç ses çıkarmadan ilerliyorlardı. İçlerinden biri eski püskü bir mendil çıkarıp, yürürken alnından gözlerine doğru akan terini sildi. Hamallar bir o yola bir bu yola sapıyorlardı, sanki bir labirentin içinde hızla ilerliyorlardı. Bazen kepenkleri indirilmiş dükkânların gölgesinde biri uzanmış gibi görünüyordu; gün

ağardığında uyanacak mı, yoksa bir daha uyanmamak üzere mi uyumuş, belli değildi. Dar sokaklar, sessizlikleri ve boşluklarıyla hayaletleri akla getiriyordu ve aniden havlayan bir köpek, sinirleri iyice bozulan Kitty'yi dehşetle sarstı. Kitty, nereye gittiklerini bilmiyordu. Yol sanki hiç bitmeyecek gibiydi. Daha hızlı gidemezler miydi? Daha hızlı, daha hızlı. Zaman geçiyordu ve her an, çok geç olabilirdi.

63

Uzun, boş bir duvarın yanından yürürlerken, ansızın iki yanında nöbetçi kulübeleri bulunan bir kapıya geldiler ve hamallar tahtırevanları yere indirdi. Waddington, hızla Kitty'nin yanına geldi. Kitty çoktan tahtırevandan inmişti bile. Subay, hızla kapıya vurdu ve içeriye seslendi. Bir arka kapı açıldı ve bir avluya girdiler. Kare şeklinde, geniş bir avluydu. Duvarların karşısında, sarkık çatıların altında toplanmış askerler battaniyelerine sarınmış, gruplar halinde yatıyorlardı. Subay, büyük ihtimalle nöbetçi çavuş olan bir adamla konuşurken, bir süre durdular. Subay dönüp, Waddington'a bir şeyler söyledi.

"Hâlâ hayatta," dedi Waddington kısık bir sesle. "Yürürken dikkat et."

Hâlâ önden giden fenerli adamların yol göstermesiyle avlunun öbür ucuna yürüdüler, birkaç basamak çıkıp, büyük bir kapıdan geçtiler ve bir başka geniş avluya geldiler. Yan tarafta, içinde ışık yanan bir oda vardı. Pirinç kâğıdının ardındaki ışıklardan, gösterişli pencere kafesi siluet halinde görünüyordu. Fener taşıyıcılar onları avlunun diğer ucundaki bu odaya götürdüler ve subay kapıyı çaldı. Kapı hemen açıldı ve subay Kitty'ye bir göz atarak geri çekildi.

"İçeri girsene," dedi Waddington.

Uzun, basık bir odaydı ve yanan ışıkların dumanı kasveti meşum bir havaya büründürüyordu. Etrafta iki üç hademe

vardı. Kapının karşısındaki duvara yaslanmış ot yatakta, battaniyeye sarılmış bir adam yatıyordu. Ayakucunda ise bir subay hiç hareket etmeden, öylece duruyordu.

Kitty aceleyle gidip, yatağın üzerine eğildi. Walter, gözleri kapalı vaziyette yatıyordu. Loş ışığın altındaki yüzünde ölüm griliği vardı. Tamamen hareketsizdi.

"Walter, Walter," dedi Kitty güçlükle soluyarak, kısık ve ürkek bir sesle.

Walter hafifçe hareket etti ya da kımıldar gibi oldu. O kadar belirsizdi ki, hissedilmeyen ama yine de bir anlığına suyun yüzeyini dalgalandıran hafif bir esinti gibiydi.

"Walter, Walter konuş benimle."

Walter gözlerini ağır ağır açtı, ağırlaşmış gözkapaklarını kaldırmak için sonsuz bir çaba sarf ediyor gibiydi. Fakat Kitty'ye bakmadı, gözlerinden birkaç santim yukarıda olan duvara bakıyordu. Konuştu, kısık ve zayıf sesinde sanki bir gülümseme vardı.

"İşler iyice sarpa sardı," dedi.

Kitty, nefes alamadı. Walter başka bir şey söylemedi, hiç hareket etmedi ama o kapkara, soğuk bakışlı gözleri (acaba şimdi hangi gizemleri görüyordu?) beyaz badanalı duvara bakıyordu. Kitty ayağa kalktı. Sert bir bakışla orada duran adama baktı.

"Mutlaka yapılacak bir şey vardır. Orada hiçbir şey yapmadan durmayacaksın herhalde?"

Ellerini birbirine kenetledi. Waddington yatağın ucunda duran subayla konuştu.

"Ne yazık ki yapılabilecek her şeyi yapmışlar. Alayın cerrahı tedavi ediyor. Onu eşin eğitmişti ve cerrah Walter'ın kendisine yapabileceği her şeyi yaptı."

"Cerrah bu mu?"

"Hayır, bu Albay Yü. Eşinin yanından hiç ayrılmadı."

Kitty, allak bullak olmuş bir vaziyette, Albay Yü'ye baktı. Uzun boylu, sağlam yapılı bir adamdı, haki rengi üniför-

masının içinde huzursuz görünüyordu. Walter'a bakıyordu ve Kitty albayın gözlerinin yaşlarla dolu olduğunu gördü. Kitty'nin yüreği sızladı. Bu yassı yüzlü, sarı benizli adam neden ağlıyordu ki? Kitty öfkelendi.

"Hiçbir şey yapamamak çok kötü."

"En azından artık acı çekmiyor," dedi Waddington.

Kitty, bir kez daha kocasının üzerine eğildi. Ölü gibi gözleri hâlâ dalgın dalgın önüne bakıyordu. Kitty, Walter'ın o gözlerle etrafını görüp görmediğinden emin olamadı. Söylenenleri duyup duymadığını bilmiyordu. Dudaklarını Walter'ın kulağına yaklaştırdı.

"Walter, yapabileceğimiz hiçbir şey yok mu?"

Kitty yaşamın dehşet verici biçimde Walter'ın bedeninden çekilmesini durduracak bir ilaç olması gerektiğini düşündü. Gözleri artık loş ışığa alıştığından, dehşet içinde Walter'ın çökmüş yüzünü gördü. Onu zar zor tanıyabiliyordu. Birkaç saat içinde tamamen başka bir adama dönüşmüş olması akla hayale sığmıyordu. Walter artık insanlıktan çıkmıştı, ölümün ta kendisi gibi duruyordu.

Kitty, Walter'ın konuşmaya çalıştığını fark etti. Kulağını yaklaştırdı.

"Ortalığı karıştırma, zor bir geçiş yaşadım, ama şu an iyiyim."

Kitty bir süre bekledi, ama Walter susmuştu. Hareketsizliği Kitty'nin kalbini ıstırapla doldurdu; böyle hiç kıpırdamadan yatması dehşet vericiydi. Mezar sessizliğine şimdiden hazır gibiydi. Birisi, cerrah ya da pansumancı, Kitty'ye geri çekilmesini işaret etti ve ölmekte olan Walter'ın üzerine eğilip, kirli bir bez parçasıyla dudaklarını ıslattı. Kitty bir kez daha ayağa kalkıp, çaresizce Waddington'a döndü.

"Hiç ümit yok mu?" diye fısıldadı.

Waddington başını hayır anlamında salladı.

"Ne kadar daha yaşayabilir?"

"Bilemeyiz. Muhtemelen bir saat."

Kitty, boş odada etrafına bakınırken, gözleri Albay Yü'nün iriyarı bedenine takıldı.

"Onunla biraz yalnız kalabilir miyim?" diye sordu. "Sadece bir dakika."

"Elbette, eğer isteğin buysa."

Waddington, Albay Yü'nün yanına gidip bir şeyler söyledi. Albay hafifçe başını salladı ve kısık bir ses tonuyla askerlere emir verdi.

"Merdivenlerde bekliyoruz," dedi Waddington, hepsi birden çıkarken. "Çağırman yeterli."

Artık akla hayale sığmayan o his, damarlarında hızla yayılan bir uyuşturucu gibi, Kitty'nin şuurunu ele geçiriyordu. Walter'ın öleceğini ve aklında sadece tek bir düşüncenin olduğunu fark etti. Kitty, onu zehirleyen kininden kurtararak, Walter'ın ölümünü kolaylaştırmak istiyordu. Walter eğer Kitty ile barışmış olarak ölürse, kendiyle de barışmış olarak ölecekti. Kitty bunu zerre kadar kendi için değil, sadece Walter için istiyordu.

"Walter, yalvarırım beni affet," dedi, üzerine eğilerek. Walter'ın baskıya dayanamayacağından korkarak, onu dokunmamaya dikkat etti. "Sana karşı yaptığım hata için son derece üzgünüm. Yaptığıma bin pişmanım."

Walter hiçbir şey söylemedi. Duymuyor gibiydi. Kitty, üstelemek zorundaydı. Kitty, garip bir şekilde Walter'ın ruhunu çırpınan bir gece kelebeğine benzetti, kanatları nefretle ağırlaşmıştı.

"Sevgilim."

Walter'ın solgun ve çökmüş yüzüne bir gölge düştü. Tam olarak hareket ettiği söylenemezdi; ama korkunç bir sarsıntının tüm etkilerini gösteriyordu. Kitty, daha önce Walter'a karşı hiç bu kelimeyi kullanmamıştı. Muhtemelen, Walter'ın ölmekte olan beyni, Kitty için bu kelimenin basmakalıp bir laf olduğu, daha önce sadece köpeklere, bebeklere ve arabalara söylediği düşüncesiyle, şaşırmış ve kavramakta güçlük

çekmişti. Daha sonra korkunç bir şey oldu. Kitty ellerini birbirine kenetledi, tüm gücüyle kendine hâkim olmaya çalışıyordu. Walter'ın cansız yanaklarından iki damla gözyaşının aktığını gördü.

"Ah, kıymetlim, canım, eğer beni sevdiysen –sevdiğini biliyorum, bense nefret doluydum– yalvarırım beni affet. Artık pişmanlığımı gösterme imkânım yok. Merhamet et bana. Yalvarırım affet."

Kitty sustu. Walter'a baktı, soluk soluğa kalmış, tutkuyla cevap vermesini bekliyordu. Walter'ın konuşmaya çalıştığını fark etti. Kalbi yerinden fırlayacak gibiydi. Eğer Walter'ı bu son anlarında taşıdığı öfkenin yükünden kurtarabilirse, neden olduğu acıyı da bir anlamda telafi edecekmiş gibi geliyordu ona. Walter'ın dudakları kımıldadı. Kitty'ye bakmıyordu. Görmeyen gözlerle, beyaz badanalı duvara öylece bakıyordu. Kitty, söylediklerini duyabilmek için Walter'ın üzerine eğildi. Fakat Walter, epey anlaşılır konuşuyordu.

"Asıl ölen köpekti."

Kitty öylece kalakaldı, sanki taş kesilmişti. Walter'ın ne demek istediğini anlayamamış, dehşet içinde ve şaşkınlıkla ona bakıyordu. Söylediklerinin bir anlamı yoktu. Walter bilincini kaybetmiş, sayıklıyordu. Kitty'nin söylediği tek kelimeyi bile anlamamıştı.

Böylesine hareketsiz olup da hayatta kalmak imkânsızdı. Kitty, gözlerini dikip, uzun uzun baktı. Walter'ın gözleri açıktı. Nefes alıp almadığını anlayamadı. Kitty, korkmaya başladı.

"Walter," diye fısıldadı. "Walter."

En sonunda, Kitty birden ayağa kalktı. Ani bir korkuya kapılmıştı. Dönüp, kapıya doğru gitti.

"Gelebilir misiniz lütfen? Walter pek..."

İçeri girdiler. Çinli cerrah yatağın yanına gitti. Elindeki el fenerini yakıp, Walter'ın gözlerine baktı. Sonra onları kapadı. Çince bir şeyler söyledi. Waddington, Kitty'ye sarıldı.

"Maalesef hayatını kaybetti."

Kitty, derin bir ah çekti. Gözlerinden birkaç damla yaş süzüldü. Yenilgiden çok sersemlik hissediyordu. Çinliler yatağın kenarında öylece duruyordu, sanki bundan sonra ne yapılacağını bilmiyor gibiydiler. Waddington suskundu. Kısa bir süre sonra, Çinliler kendi aralarında kısık sesle bir şeyler konuşmaya başladılar.

"Seni bungalova götürmeme izin verirsen iyi olur," dedi Waddington. "Oraya götürülecek."

Kitty, bitkin bir halde elini alnına götürdü. Ot yatağa gidip, üzerine eğildi. Walter'ı nazikçe dudaklarından öptü. Artık ağlamıyordu.

"Size bunca sorun çıkardığım için özür dilerim."

Askerler, Kitty yanlarından geçerken selam verdi, Kitty de vakarla başını eğerek onları selamladı. Avluyu tekrar geçerek, tahtırevanlarına ulaştılar. Kitty, Waddington'ın sigara yaktığını gördü. Havada kaybolan o ufak duman, bir adamın hayatıydı.

64

Gün ağarmaya başlamıştı, sağda solda birkaç Çinli, dükkânlarının panjurlarını indiriyordu. Karanlık, kuytu bir yerde, kadının biri ince bir mum ışığında elini yüzünü yıkıyordu. Köşedeki çayhanede bir grup adam kahvaltı ediyordu. Güneşin doğarken yaydığı gri, donuk ışınlar, dar sokaklara bir hırsız gibi sokuluyordu. Nehrin üzerini soluk bir sis kaplamıştı ve çok sayıda Çin yelkenlisinin direkleri sanki hayali bir ordunun mızrakları gibi duruyordu. Karşıya geçerlerken hava epey serindi, Kitty parlak renkli şalına sarındı. Tepeye yürüdüler, artık sisin üstündeydiler. Güneş, bulutsuz havada parlıyordu. Sanki o günün bir farkı yokmuş ve onu diğer günlerden ayıracak hiçbir şey olmamış gibi parlıyordu.

Bungalova geldiklerinde, Waddington "Uzanmak istemez misin?" diye sordu.

"Hayır. Pencere kenarında oturacağım."

Kitty, geçen haftalar boyunca o kadar çok ve uzun süre pencerede oturmuştu ki, yüksek burçların üzerindeki ruhunu dinlendiren bu etkileyici, parlak renkli, güzel ve gizemli tapınağa artık gözleri alışmıştı. Öylesine gerçekdışı görünüyordu ki, gün ortasındaki çiğ güneş ışığında bile, Kitty'yi hayatın gerçekliğinden uzaklaştırıyordu.

"Uşağa senin için çay yapmasını söyleyeyim. Korkarım onu bu sabah gömmemiz gerekiyor. Ben her şeyi ayarlayacağım."

"Teşekkürler."

65

Walter'ı üç saat sonra gömdüler. Onun bir Çin tabutuna konmak zorunda olması, Kitty'yi dehşete düşürmüştü. Walter sanki yabancı bir yatakta huzursuzca yatıyormuş gibiydi, ama yapacak bir şey yoktu. Rahibeler, şehirde olup biten diğer her şey gibi Walter'ın ölümünü de öğrenmiş, bir ulakla yıldızçiçeklerinden oluşan, katı ve resmi görünümlü; ama tecrübeli bir çiçekçinin ellerinden çıktığı belli olan bir haç göndermişlerdi. Çin tabutunun üzerine konan haç kaba ve abes bir görüntü sergiliyordu. Her şey hazırlandıktan sonra Albay Yü'yü beklemeleri gerekti; Albay Waddington'a cenazeye katılmak istediğine dair haber göndermişti. Albay Yü, yanında bir emir subayıyla beraber göründü. Tepeye yürüdüler, Walter'ın tabutu yerini aldığı misyonerin yattığı yer olan küçük bir mezara, beş altı hamal tarafından taşındı. Waddington, misyonerin eşyalarının arasından İngilizce bir dua kitabı bulmuştu, alçak sesle ve kendisinden beklenmeyen bir mahcubiyetle cenaze törenini yerine getirdi. Muhtemelen bu hüzünlü, ciddi ama korkunç kelimeleri söylerken,

bir gün vebaya kurban giderse arkasından bunları söyleyecek kimsenin kalmadığı düşüncesi geçmişti aklından. Tabut, mezara kondu ve mezar kazıcıları tabutun üzerine toprak atmaya başladı.

Mezarın başında şapkasız duran Albay Yü, şapkasını taktı ve Kitty'yi vakarla selamladı. Waddington'a birkaç şey söyleyip, yanındaki emir subayıyla beraber cenazeden ayrıldı. Hıristiyan defin törenini ilgiyle izleyen Çinli hamallar epey bir oyalanmıştı, şimdi ise dağınık bir grup halinde, ellerinde tabutu taşıdıkları sırıklarla aylak aylak dolanıp duruyorlardı. Kitty ve Waddington, mezar doldurulup, taze toprak kokan tümseğe rahibelerin fazla resmi görünümlü yıldızçiçekleri konana kadar beklediler. Kitty hiç ağlamamıştı; fakat tabuta ilk toprak atıldığında yüreğinde korkunç bir sızı hissetti.

Waddington'ın onu beklediğini gördü.

"Acelen var mı?" diye sordu. "Hemen bungalova gitmek istemiyorum."

"Yapacak hiçbir şeyim yok. Tamamen sana bağlıyım."

66

Kemerli geçit boyunca aylak aylak gezindiler, ta ki tepenin zirvesindeki erdemli bir dul kadın anısına yapılmış, Kitty'nin mekâna dair izleniminde önemli bir yer tutan kemerli geçide varana dek. Geçit bir simgeydi, ama neyin simgesi olduğunu Kitty hiç bilmiyordu; Kitty bu yapının neden böylesine küçümseyici ve alaycı bir havası olduğunu anlayamıyordu.

"Biraz oturalım mı? Uzun zamandır burada oturmamıştık." Düz ve geniş arazi önlerinde yayılıyordu, sabah güneşinin altında sessiz ve huzur doluydu. "Buraya geleli sadece birkaç hafta oldu ama sanki bir ömür geçmiş gibi geliyor."

Waddington cevap vermeyince, Kitty bir süre düşüncelere daldı. Sonra iç çekti.

"Sence ruh ölümsüz mü?" diye sordu.

Waddington, soruya şaşırmamış gibi görünüyordu.

"Nereden bileyim?"

"Biraz önce, Walter'ı yıkadıklarında, tabuta konmadan önce ona baktım. Çok genç görünüyordu. Ölmek için çok genç. Beni ilk yürüyüşe çıkardığın zaman gördüğümüz dilenciyi hatırlıyor musun? Ondan ölü olduğu için korkmamıştım, o adam sanki daha öncesinde de insan değilmiş gibi görünüyordu. Ölü bir hayvan gibiydi. Ve şimdi yine, Walter da artık çalışmayan bir makine gibi duruyordu. Bu kadar korkutucu olan şey bu. Söz konusu olan sadece bir makine ise, bütün bu acılar, yürek sızıları ve perişanlığın hiçbir anlamı kalmıyor."

Waddington cevap vermedi; ama gözleri önlerindeki manzarada dolanıp durdu. Parlak ve güneşli sabah vaktinde bu uçsuz bucaksız alan insanın yüreğini sevinçle dolduruyordu. Düzenli pirinç tarlaları göz alabildiğince uzanıyordu. Birçoğunda mavi kıyafetli çiftçiler, mandalarıyla birlikte gayretle çalışıyorlardı. İnsana huzur ve mutluluk veren bir tabloydu. Kitty sessizliği bozdu.

"Manastırda gördüklerimden ne kadar etkilendiğimi anlatamam. O rahibeler harikalar, kendimi tamamen değersiz hissetmeme sebep oluyorlar. Her şeyden vazgeçmişler, evlerinden, ülkelerinden, aşktan, çocuklardan, özgürlükten ve çoğu zaman vazgeçmenin çok daha zor olduğunu düşündüğüm bütün o küçük şeylerden, çiçeklerden ve yeşil kırlardan, bir sonbahar gününde yürüyüşe çıkmaktan, kitaplardan ve müzikten, rahatlıktan, her şeyden vazgeçmişler, her şeyden. Ve bunu fedakârlık, sefalet, itaat, öldürücü işler ve duayla dolu bir hayata kendilerini adamak için yapıyorlar. Bu dünya, hepsi için tam anlamıyla gerçek bir sürgün yeri. Hayat, onların katlanmaya hevesli olduğu bir geçiş evresi, fakat hepsinin kalbinde her zaman aynı arzu var – ah, bu arzudan çok daha güçlü bir şey, bu bir özlem;

onları ebediyete kavuşturacak istekli ve tutkulu bir ölüm özlemi."

Kitty ellerini birbirine kenetleyip, acıyla Waddington'a baktı.

"Eee?"

"Ya ölümden sonra ebedi yaşam yoksa? Ölümün gerçekten her şeyin sonu olduğunu bir düşün. Bir hiç uğruna her şeyden vazgeçmişler. Kandırılmışlar. Hepsi enayi."

Waddington bir süre düşündü.

"Merak ediyorum. Hedefledikleri şey bir yanılgıysa eğer, bunun önemli olup olmadığını merak ediyorum. Onların hayatları başlı başına çok güzel. Bana öyle geliyor ki yaşadığımız dünyaya iğrenmeden bakmanın tek yolu, insanların zaman zaman kaostan yarattığı güzelliklerden geçiyor. Yaptıkları resimlerden, besteledikleri müziklerden, yazdıkları kitaplardan ve sürdürdükleri hayatlardan. Bütün bunların arasında en zengin güzellik ise güzel yaşam. İşte mükemmel sanat eseri."

Kitty, içini çekti. Waddington'ın söyledikleri anlaşılması güç gelmişti. Daha fazlasını istedi.

"Hiç senfoni orkestrası dinledin mi?" diye devam etti Waddington.

"Evet," diyerek gülümsedi Kitty. "Müzikten hiç anlamam, ama oldukça düşkünümdür."

"Orkestranın her bir üyesi, kendi küçük enstrümanını çalar. Peki ya sence o üye, karmakarışık armonilerin, bambaşka bir ezgiyle yayılışının ne kadarını duyuyordur? O sadece kendi ufak payıyla ilgilenir. Ama senfoninin güzel olduğunu bilir, hiç kimse duymasa dahi güzeldir ve o kendi bölümünü çalmaktan mutluluk duyar."

"Geçen gün Tao'dan bahsetmiştin," dedi Kitty bir an duraksadıktan sonra. "Bana ne olduğunu anlat."

Waddington, Kitty'ye kısa bir bakış atıp, bir an tereddüt etti ve sonra komik yüzünde belli belirsiz gülümsemeyle cevapladı:

"Bu Yol ve Yolcuyla ilgili. Tüm varlıkların üzerinde yürüdüğü sonsuz bir tariktir; ama hiçbir varlık tarafından yaratılmamıştır çünkü kendisi başlı başına bir varlıktır. Hem her şeydir hem de hiçbir şey. Her şey oradan yükselir, ona uyum sağlar ve sonunda her şey ona döner. Açısız bir kare, kulağın duyamayacağı bir ses, şekli olmayan bir imgedir. Engin bir ağ gibidir, deniz kadar geniş örgülerinden hiçbir şeyin geçmesine izin vermez. Her şeyin sığındığı bir korunaktır. Hiçbir yerdedir, ama pencereden dışarı bakmadan da görülebilir. 'İstememeyi iste' der öğretisi ve her şeyi oluruna bırak. Mütevazı olan bütünlüğünü korur. Eğri doğruya döner. Başarısızlık, başarının temelidir ve başarı, başarısızlığın pusuda beklediği yerdir, ama dönüm noktasının nerede olduğunu kim bilebilir ki? Şefkatin peşinden koşan, küçük bir çocuğa bile dönüşebilir. Nezaket, saldırana zaferi getirir, savunana ise emniyet sağlar. Güçlü olan, kendisini yenendir."

"Bunlar, senin için bir anlam ifade ediyor mu?"

"Bazen, on kadeh viski içip yıldızlara baktığımda, sanırım ediyor."

Üzerlerine sessizlik çöktü, sessizliği bozan taraf ise yine Kitty oldu.

"Söylesene: *Asıl ölen köpekti,* bu bir alıntı mı?"

Waddington hafifçe gülümsedi, cevabı hazırdı. Fakat muhtemelen o sırada, aşırı derecede duyarlıydı. Kitty ona bakmıyordu, ama yüzündeki bir ifade, Waddington'ın fikrini değiştirmesine sebep oldu.

"Öyleyse de bilmiyorum," dedi ihtiyatlı bir tavırla. "Neden?"

"Hiç. Aklıma geldi. Kulağa tanıdık geliyor."

Tekrar bir sessizlik oldu.

"Kocanla yalnız kaldığın zaman," dedi Waddington hemen, "alayın cerrahıyla konuştum. Ayrıntıları öğrenmemiz gerektiğini düşündüm."

"Evet?"

"Kendini kaybetmiş durumdaydı. Tam olarak ne demek istediğini anlayamadım. Anladığım kadarıyla hastalık, eşine yaptığı deneyler sırasında bulaştı."

"O her zaman deney yapıyordu. Aslında doktor değildi, bakteriyologdu. O yüzden buraya gelmeye çok hevesliydi."

"Ama ben cerrahın sözlerinden Walter'ın kazayla mı hastalığa yakalandığını, yoksa kendi üzerinde mi deney yaptığını pek anlayamadım."

Kitty'nin beti benzi attı. Bu ima, ürpermesine sebep olmuştu. Waddington, Kitty'nin elini tuttu.

"Tekrar bu konu hakkında konuştuğum için affet beni," dedi kibarca, "ama bunun seni rahatlatabileceğini düşündüm –bu tür durumlarda yararı olacak en ufak bir şey söylemenin ne denli zor olduğunu biliyorum– Walter'ın bilim ve görev uğruna şehit olduğunu bilmenin belki senin için bir şeyler ifade edebileceğini düşündüm."

Kitty, belli belirsiz bir sabırsızlıkla omuzlarını silkti.

"Walter üzüntüden öldü."

Waddington cevap vermedi. Kitty yavaşça dönüp, ona baktı. Yüzü bembeyaz ve kaskatıydı.

"Asıl ölen köpekti, diyerek ne demek istedi? Ne demek bu?"

"Bu, Goldsmith'in şiiri *Elegy*'nin* son mısrası."

67

Ertesi sabah, Kitty manastıra gitti. Kapıyı açan kız onu gördüğüne şaşırmış gibiydi. İşe başlayalı birkaç dakika olmuştu ki Baş Rahibe geldi. Doğruca Kitty'nin yanına giderek elini tuttu.

"Seni gördüğüme sevindim, sevgili yavrum. Yaşadığın derin üzüntünün ardından bu kadar kısa sürede buraya ge-

---

* Oliver Goldsmith'in "An Elegy on the Death of a Mad Dog" adlı şiiri. (ç.n.)

lerek büyük bir cesaret ve bilgelik gösterdin. Zira biraz çalışmanın seni kötü düşüncelere dalmaktan kurtaracağından eminim."

Kitty hafif kızararak, bakışlarını yere indirdi. Baş Rahibe'nin kalbinden geçenleri anlamasını istemiyordu.

"Hepimizin içtenlikle duygularını paylaştığını söylememe gerek yok."

"Çok naziksiniz," dedi Kitty fısıldayarak.

"Hepimiz, senin ve kaybettiğin eşinin ruhu için sürekli dua ediyoruz."

Kitty cevap vermedi. Baş Rahibe elini çekip, soğuk ve otoriter tarzıyla ona birkaç görev verdi. İki üç çocuğun başını okşayıp, onlara mesafeli bir tavırla ama dostça gülümsedi ve daha acil işlerini yapmak üzere odadan ayrıldı.

68

Bir hafta geçmişti. Kitty dikiş dikiyordu. Baş Rahibe odaya girip, onun yanına oturdu. Uyanık gözlerle Kitty'nin işine baktı.

"Çok iyi dikiş dikiyorsun, canım. Yaşam tarzı senin gibi olan kadınlarda ender görülen bir beceri bu."

"Bu özelliğimi anneme borçluyum."

"Eminim annen seni tekrar görmekten memnun olacaktır."

Kitty başını kaldırdı. Baş Rahibe'nin tavırlarında, bunu öylesine söylenmiş nazik bir söz olarak algılamasını engelleyecek bir şey yoktu. Konuşmasına devam etti.

"Sevgili eşinin ölümünden sonra buraya gelmene izin verdim, çünkü meşguliyetin kafanı dağıtacağını düşündüm. O sırada tek başına Hong Kong'a gidecek durumda olduğunu düşünmüyordum, evde oturup kaybını düşünmekten başka yapacak bir şeyinin olmamasını da istemedim. Ama artık sekiz gün geçti. Gitme zamanın geldi."

"Gitmek istemiyorum, Anne. Burada kalmak istiyorum."

"Burada kalman için bir sebep yok. Buraya eşinle birlikte olmak için geldin. Artık eşin öldü. Yakın zamanda, burada sahip olamayacağın bir bakıma ve ilgiye muhtaç olacaksın. Tanrı'nın sana emanet ettiği bu canın sağlığı için gücünün yettiği kadarıyla her şeyi yapmak senin görevin, sevgili yavrum."

Kitty bir süreliğine sessiz kaldı. Bakışlarını yere indirdi.

"Burada işe yaradığımı zannediyordum. Öyle olduğumu düşünmek, beni çok memnun ediyordu. Salgın sona erene kadar işime devam etmeme izin vereceğinizi ummuştum."

"Hepimiz, bizim için yaptıklarına minnettarız," dedi Baş Rahibe hafifçe gülümseyerek, "ama artık salgın zayıflıyor ve buraya gelmek de çok büyük bir risk içermiyor. Canton'dan iki rahibenin gelmesini bekliyorum. Çok kısa bir süre içinde burada olurlar, geldiklerinde senin hizmetlerinden faydalanabileceğimi sanmıyorum."

Kitty'nin yüreği burkulmuştu. Baş Rahibe'nin ses tonundan herhangi bir cevabı kabul etmeyeceği belli oluyordu ve Kitty yalvarsa dahi, Baş Rahibe'nin duyarsız kalacağını bilecek kadar onu iyi tanıyordu. Kitty'yi mutlaka ikna etmesi gerektiğini düşündüğünden, ses tonu sinirli olmasa da, buyurgandı ki bu da aynı kapıya çıkardı.

"Bay Waddington iyilik edip, tavsiyemi sordu."

"Keşke kendi işine baksaydı," diye böldü Kitty.

"Sormasaydı da, bunu söyleme zorunluluğu hissederdim," dedi Baş Rahibe kibarca. "Şu an, senin yerin burası değil, annenin yanı. Bay Waddington, Albay Yü ile birlikte sana güçlü bir refakatçi ayarladı, böylelikle seyahat esnasında tamamen güvende olacaksın. Tahtırevan taşıyıcılarını ve hamalları da ayarladı. Hizmetçi de seninle gelecek ve geçtiğin şehirlerde düzenlemeler yapılacak. Aslına bakarsak, rahatın için yapılabilecek her şey yapılmış."

Kitty'nin dudakları kenetlendi. Sadece kendisini ilgilendiren bir konuda, ona en azından danışabilirlerdi. Sert bir cevap vermemek için kendisine hâkim olması gerekti.

"Peki ne zaman yola çıkacağım?"

Baş Rahibe oldukça sakindi.

"Ne kadar erken Hong Kong'a gidip, İngiltere'ye geçersen o kadar iyi, sevgili yavrum. Yarından sonraki gün şafak vakti yola çıkmak istersin diye düşündük."

"Çok erken."

Kitty, kendisini ağlayacakmış gibi hissetti. Ama rahibenin söyledikleri tamamen doğruydu, burada yeri yoktu.

"Hepiniz bir an önce benden kurtulmaya çalışıyormuşsunuz gibi görünüyor," dedi kederli bir halde.

Kitty, Baş Rahibe'nin tavırlarında bir rahatlama olduğunu fark etmişti. Baş Rahibe, Kitty'nin boyun eğmeye hazır olduğunu görüp, farkında olmadan daha kibar bir ses tonuyla konuşmaya başlamıştı. Kitty'nin güçlü bir mizah anlayışı vardı, azizlerin bile kendi bildiğini okuduğunu fark edince, gözleri parladı.

"Temiz kalbinin de, gönüllü olarak yaptığın işleri bırakmak istememene sebep olan, takdire değer yardımseverliğinin de kıymetini bilmediğimi düşünme, sevgili yavrum."

Kitty, dosdoğru önüne bakıyordu. Hafifçe omuzlarını silkti. Kendisine böylesine yüce değerler atfedemeyeceğini biliyordu. O, gidecek başka bir yeri olmadığı için kalmak istiyordu. Bu dünyada yaşayıp yaşamadığını önemseyen kimsenin olmadığını bilmek, tuhaf bir histi.

"Eve gitmek istememeni anlayamıyorum," diye devam etti Baş Rahibe, cana yakın bir tavırla. "Bu ülkede senin yerinde olmak için her şeyini verecek bir sürü yabancı var!"

"Ama siz onlardan biri değilsiniz, Anne?"

"Ah, bizde durum farklı, sevgili yavrum. Buraya geldiğimizde, evimizi sonsuza kadar terk ettiğimizi biliriz."

Hainceydi belki ama Kitty'nin zihninde, incinmiş duyguları yüzünden, rahibelere doğuştan gelen tüm duygulara karşı bağışıklık kazandıran bu inanç zırhının kırılma noktasını bulma arzusu uyandı. Baş Rahibe'de hâlâ insana özgü bir zayıflık olup olmadığını görmek istedi.

"Sizin için değerli olan insanları ve büyüdüğünüz yerleri bir daha göremeyecek olmanın zor olduğunu düşünmem gerekirdi."

Baş Rahibe bir anlığına duraksadı; fakat onu izleyen Kitty, rahibenin güzel ve ciddi yüzündeki huzurlu ifadesinde hiçbir değişiklik göremedi.

"Artık yaşlanan annem için zor, zira ben onun tek kızıyım ve ölmeden önce beni bir kez daha görmek için can atıyor. Ona bu sevinci yaşatmak isterdim. Ama bu imkânsız, cennette buluşana kadar bekleyeceğiz."

"Ne olursa olsun, sizi sevenleri düşündüğünüzde, onlardan ayrılmanın doğru olup olmadığını sorgulamamak zor olmalı."

"Attığım adımdan pişmanlık duyup duymadığımı mı soruyorsun?" Birdenbire Baş Rahibe'nin yüzü aydınlanmıştı. "Hayır, hiçbir zaman. Sıradan ve kıymetsiz bir hayatı, özverili ve ibadet dolu olanla değiştirdim."

Kısa bir sessizlik oldu ve sonra Baş Rahibe, biraz daha neşeli bir tavır takınarak, gülümsedi.

"Senin yanına küçük bir paket verip, Marsilya'ya gittiğinde onu postaya vermeni isteyeceğim. Paketi Çin postasına emanet etmek istemiyorum. Hemen gidip getireyim."

"Yarın da verebilirsiniz," dedi Kitty.

"Yarın buraya gelemeyecek kadar meşgul olursun, canım. Bize bu akşam veda etmen senin için daha uygun olacak."

Baş Rahibe, büyük cüppesinin gizleyemediği uysal bir ağırbaşlılıkla ayağa kalkıp odadan çıktı. Kısa bir süre sonra St. Joseph Rahibesi girdi. Veda etmeye gelmişti. Kitty'ye iyi

yolculuklar dilemek istiyordu; Albay Yü Kitty'ye güçlü bir refakatçi grubu ayarlamıştı ve tamamen güvende olacaktı; rahibeler sürekli yalnız seyahat ediyorlardı ve hiçbir zaman başlarına kötü bir şey gelmemişti. Peki ya denizi sevmiş miydi? *Mon Dieu*, Hint Okyanusu'nda fırtına çıktığında kendisi nasıl da hastalanmıştı, Kitty'nin annesi *Madame* kızını gördüğüne sevinecekti, Kitty de kendisine dikkat etmeliydi; sonuçta artık bir can daha taşıyordu, hepsi Kitty için dua edeceklerdi; kendisi de sürekli Kitty için, sevgili yavrusu için ve zavallı, cesur doktor için dua edecekti. Rahibe hararetle konuşuyordu, merhametli ve sevecendi; fakat yine de Kitty, kendisinin St. Joseph Rahibesi için (rahibenin gözleri ahirete odaklanmıştı) bedenen veya cismen değil, sadece bir ruh olarak var olduğunu derinlemesine hissediyordu. Bir an, içinden bu tombul, iyi huylu rahibeyi omuzlarından tutup sarsmak ve şöyle haykırmak geldi: "Benim mutsuz ve yalnız bir insan olduğumu, teselliye, duygudaşlığa ve cesaretlendirilmeye ihtiyacım olduğunu anlamıyor musun; ah, sadece bir dakikalığına Tanrı'yla ilgilenmeyi bırakıp, bana biraz merhamet gösteremez misin; acı çeken her şey için gösterdiğin Hıristiyanlığa özgü merhamet değil, sadece insani bir merhamet?" Kitty, bu düşünceyle gülümsedi: St. Joseph Rahibesi nasıl da şaşırırdı! Şu anda sadece şüphe duyduğu şeyden, tüm İngilizlerin deli olduğundan tamamen emin olurdu.

"Neyse ki ben çok iyi bir denizciyim," diye cevapladı Kitty. "Bugüne kadar hiç deniz tutmadı."

Baş Rahibe elinde küçük, düzgün bir paketle geri geldi.

"Bunlar, annemin isim günü için yaptığım mendiller," dedi. Baş harflerini, buradaki genç kızlarımız nakşetti."

St. Joseph Rahibesi, Kitty'nin mendillerin ne kadar güzel yapıldığını görmek isteyeceğini ima edince, Baş Rahibe yüzünde hoşgörülü, mütevazı bir gülümsemeyle paketi açtı. Mendiller çok ince keten bezinden yapılmıştı ve isimlerin karmaşık harfler şeklindeki işlenmiş baş harfleri üzerinde

çilek yapraklarından oluşan taçlar bulunuyordu. Kitty, mendillerdeki işçiliği layığıyla övdükten sonra, mendiller tekrar paketlendi ve paket eline verildi. St. Joseph Rahibesi, "*Eh bien, Madame, je vous quitte*"* dedi ve o kibar, kayıtsız vedasını tekrar ederek gitti. Kitty, gitme sırasının Baş Rahibe'ye geldiğini fark etti. Nezaketi için Baş Rahibe'ye teşekkür etti. Beyaz badanalı, bomboş koridorlarda yürümeye başladılar.

"Marsilya'ya vardığında paketi göndermeni rica ederek, çok şey mi istemiş oluyorum?" dedi Baş Rahibe.

"Elbette gönderirim," dedi Kitty.

Kitty, adrese şöyle bir baktı. Zarfın üzerindeki isim çok önemli görünüyordu, ama gönderileceği yer dikkatini çekmişti.

"Ama burası, daha önce gördüğüm şatolardan biri. Arkadaşlarımla birlikte, arabayla Fransa'yı gezdiğimiz sırada."

"Mümkündür," dedi Baş Rahibe. "Haftada iki gün ziyaretçilerin görmesine izin veriliyor."

"Sanırım böyle güzel bir yerde yaşasaydım, orayı bırakma cesaretini asla gösteremezdim."

"Orası elbette bir tarihi anıt. Pek sıcak bir havası yok. Eğer bir şeyden pişmanlık duyacak olsaydım, bu orayı bıraktığım için değil, ben çocukken yaşadığımız o küçük şatoyu bıraktığım için olurdu. Bulunduğu yer Pireneler'deydi. Ben deniz seslerinin arasında doğdum. Bazen kayalara çarpan o dalgaların sesini duymak istediğimi inkâr edemem."

Kitty, düşüncelerini ve yaptığı yorumların asıl sebebini rahibenin hissettiği ve Kitty ile kurnazca alay ettiği fikrine kapıldı. Ama artık manastırın küçük, gösterişsiz kapısına gelmişlerdi. Kitty'nin beklentisinin aksine, Baş Rahibe onu kollarının arasına alarak öptü. Önce bir yanağını, sonra diğerini öpmüştü, rahibenin solgun dudaklarının yanaklarında hissettiği baskısı Kitty için o kadar beklenmedikti ki, kıpkırmızı kesilmişti ve neredeyse ağlayacaktı.

---

* (Fr.) Pekâlâ madam, sizden ayrılıyorum. (ç.n.)

"Hoşça kal, Tanrı seni korusun, sevgili yavrum." Bir süre Kitty'ye sarıldı. "Unutma, görevini yerine getirmenin bir önemi yoktur, senden istenen budur, ellerin kirlendiğinde yıkamandan daha övgüye değer bir durum değildir; önemli olan tek şey görevine duyduğun sevgidir; sevgi ve görev bir olduğunda, Tanrı'nın inayeti içindedir ve aklın idrak edemeyeceği kadar büyük bir mutluluğa erişirsin."

Manastırın kapıları son kez Kitty'nin ardından kapanmıştı.

69

Waddington tepeye kadar Kitty'ye eşlik etti, Walter'ın mezarına bir bakmak için güzergâhlarından saptılar. Anıta ulaştıklarında, Waddington Kitty'ye veda etti; Kitty anıta son kez baktığında, onun görüntüsünün esrarengiz ironisine eşdeğerdeki kendi ironisiyle karşılık verebileceğini hissetti. Sonra ise onu bekleyen tahtırevanına bindi.

Günler art arda geçip gidiyordu. Yolculuk sırasında gördüğü yerler, Kitty'nin düşünceleri için fon işlevi görüyordu. Görüntüler, ikişer kopya halinde stereoskopta dönüyordu sanki. Hepsi biraz daha anlam kazanmıştı, çünkü gördüğü her şey, aynı yolculuğu ters yöne yapmadan birkaç hafta önce gördüklerinin anısına ekleniyordu. Yük taşıyan hamallar, düzensizce yürüyorlardı. Bazıları ikişerli, üçerli gruplar halinde yürürken, yüz metre arkadan bir tanesi tek başına ilerliyordu, derken iki üç tanesi daha geliyordu. Refakatçinin askerleri ayaklarını sürüye sürüye, ağır ağır ilerleyerek günde yirmi beş mil yol alıyorlardı. Hizmetçi iki hamalla taşınırken, Kitty'yi dört hamal taşıyordu; daha ağır olduğundan değil, sahip olduğu itibar sebebiyleydi bu. Bazen sıra halinde dizilmiş, sırtlarında ağır yüklerle beceriksizce yürüyen hamallarla, bazen de tek kişilik tahtırevanından meraklı gözlerle beyaz kadına bakan Çinli bir memurla karşılaşıyor-

lardı; bazen soluk mavi kıyafetleri ve geniş şapkalarıyla pazara giden köylüleri, bazen de kararlı adımlarla tökezleyerek yürüyen, genç ya da yaşlı bir kadın görüyorlardı. Bakımlı pirinç tarlalarıyla ve bir bambu korusuna sımsıcak sokulmuş çiftlik evleriyle birlikte uzanan ufak tepelerden inip çıkıyor; virane köylerden ve dua kitaplarında bahsedilen şehirler gibi etrafı surlarla çevrili kalabalık şehirlerden geçiyorlardı. Sonbaharın başında güneş keyif vericiydi ve gün ağarırken parıldayan şafak düzen içindeki tarlalara masalsı bir büyüleyicilik katsa da, hava epey soğuk oluyor, sonradan ısındığında ise insana büyük haz veriyordu. Böyle zamanlarda Kitty'nin içi, karşı koymak için çaba sarf etmediği sonsuz bir mutlulukla doluyordu.

Karşılaştıkları göz alıcı manzaralar muazzam renkleri, umulmadık farklılıkları ve gariplikleriyle halı dokumalarına benziyor, Kitty'nin hayal dünyasında tam olarak ne olduğu kestirilemeyen gizemli siluetler olarak yerlerini alıyordu. Tamamen gerçekdışı görünüyorlardı. Mazgallı surlarıyla Mei-tan-fu, eski bir tiyatro oyununda herhangi bir şehri temsil etmesi için sahneye konulan tuvaldeki bir resim gibi görünüyordu. Rahibeler, Waddington ve onu seven Mançu kadın, bir maskeli piyeste yer alan hayali karakterlerdi. Dolambaçlı sokaklarda yan yan yürüyenler ve hayatını kaybedenler ise isimsiz figüranlardan ibaretti. Elbette hepsinin bir önemi vardı, ama neydi? Sanki özenle hazırlanan ve eski zamanlardan kalmış törensi bir dans sergiliyorlardı. İnsan, bu karmaşık ağır dansın bilinmesi gereken bir anlamı olduğunu fark ediyor; ancak yine de hiçbir ipucu bulamıyordu.

Kitty'ye inanılmaz geliyordu (yoldan mavi elbiseli yaşlı bir kadın geçiyordu, elbisesinin mavisi güneş ışığı altında lapis lazuli gibi görünüyordu, üzerinde binlerce küçük kırışık olan yüzü eski fildişinden bir maskeyi andırıyordu; ufacık ayaklarıyla yürürken durup, uzun, siyah bir direğe yaslandı); kendisiyle Walter'ın o tuhaf ve gerçekdışı dansa katıl-

mış olmaları Kitty'ye inanılmaz geliyordu. Hem de önemli roller üstlenmişlerdi. Kitty'nin hayatını kaybetmesi işten bile değildi; Walter kaybetmişti. Bu bir şaka mıydı? Muhtemelen, uyandığında rahat bir nefes alacağı bir rüyadan ibaretti bütün bunlar. Sanki her şey, çok uzun zaman önce ve çok uzaklarda yaşanmıştı. Bu oyundaki karakterlerin, gerçek hayattan oluşan güneşli bir fonun önünde böylesine karanlık görünmesi ne tuhaftı. Şimdi ise yaşananlar Kitty'ye okumakta olduğu bir hikâyeymiş gibi geliyordu; sadece biraz endişelenmesine yol açan, pek de ürkütücü olmayan bir hikâye. Daha şimdiden, daha önce epey aşina olduğu Waddington'ın yüzünü tam olarak anımsayamadığını fark etmişti.

Bu akşam, nehrin batısında bulunan, Kitty'nin buharlı vapura bineceği şehre ulaşacaklardı. Dolayısıyla Kitty, Hong Kong'a gece vapuruyla gitmek zorundaydı.

70

Kitty, ilk başlarda Walter'ın ölümüne ağlamadığı için utanıyordu. Fazlasıyla duygusuzca davrandığını düşünüyordu. Sebebi, Çinli asker Albay Yü'nün yaşlı gözleriydi. Kocasının ölümü Kitty'yi sersemletmişti. Walter'ın bir daha bungalova gelmeyeceğini ve sabahları uyanıp küvette banyo yapışını duymayacağını algılamakta zorlanıyordu. Walter yaşıyordu, şimdi ise ölüydü. Rahibeler, Kitty'nin bu durumu kabullenişine hayret edip, kaybı karşısında gösterdiği yürekliliği takdir etmişlerdi. Fakat Waddington'ın gözü açıktı; son derece duygudaşlık göstermesine rağmen, Kitty'nin içinde bir ses –nasıl söyleyebilirdi?– Waddington'ın bir taraftan yarım ağızla güldüğünü söylüyordu. Kitty, tabii ki de Walter'ın ölümüyle sarsılmıştı. Onun ölmesini istemiyordu. Ama sonuçta Walter'ı sevmiyordu, hiçbir zaman sevmemişti. İnsanın kendisine yakışır biçimde üzüntüye katlanması uygun

bir davranış olurdu; herhangi bir kişinin içindeki hisleri bilmesine izin vermek çirkin, hatta bayağı olurdu; fakat Kitty bugüne kadar kendini çok kandırmıştı. En azından geçirdiği son birkaç hafta, bazen başkalarına yalan söylemek gerekse de, insanın kendisine yalan söylemesinin her zaman aşağılık bir durum olduğunu öğretmişti. Kitty, Walter'ın böylesine trajik bir biçimde ölmesine üzülmüştü; ama bu insani bir acıydı, ölen, herhangi bir arkadaşı olsaydı da aynı üzüntüyü hissederdi. Walter'ın takdir edilesi yetenekleri olduğunu kabul ediyordu; ama sonuçta onu sevmemişti, Walter onu hep bunaltmıştı. Kitty, onun ölümüyle rahatladığını söylemiyordu, Walter'ı bir sözüyle hayata döndürebilseydi bunu içtenlikle yapardı; ama Walter'ın ölümüyle hayatının bir ölçüde kolaylaştığı düşüncesine de karşı koyamıyordu. Birlikte asla mutlu olamazlardı; ama ayrılmak da son derece zor olurdu. Kitty, kendi hislerinden ürkmüştü; eğer içindeki duygular bilinseydi, insanlar tarafından katı yürekli ve acımasız biri olarak görüleceğini düşündü. Eh, bilmemeleri gerekiyordu. Kitty, diğer kadınların içlerinde de meraklı gözlerden korudukları, utanç verici sırlar olup olmadığını merak etti.

Kitty, geleceği pek fazla düşünmüyor ve plan yapmıyordu. Bildiği tek şey, Hong Kong'da olabildiğince kısa süre kalmak istediğiydi. Oraya varacağı günü korkuyla bekliyordu. Tahtırevanının bambu koltuğunda oturup, o neşeli ve dostane şehrin içinde sonsuza dek gezinmek isteyeceğini düşünmüştü. Hayatın sürekli değişen, tutarsız hayallar dizisinin umursamaz seyircisi olacak, her geceyi başka bir çatı altında geçirecekti. Fakat tabii ki, yakın gelecekle yüzleşmek zorundaydı: Hong Kong'a ulaştığında otele gidecek ve evden kurtulup, eşyaları satacaktı; Townsend'ı görmeye gerek yoktu. Herhalde Kitty'den uzak durma nezaketini gösterirdi. Kitty yine de, onun gözünde ne kadar aşağılık bir yaratık olduğunu söylemek için, Townsend'ı son bir kez görmek isterdi.

Ama Charles Townsend'ın ne önemi vardı?

Bir senfoninin karmaşık düzeni içinde, coşkun arpejlerin harpla çalınan zengin melodisi gibi, Kitty'nin kalbinde nabız gibi atan tek bir düşünce vardı. Pirinç tarlalarına egzotik güzelliğini veren bu düşünceydi; sakalsız, cesur bakışlı bir genç arabasıyla neşe içinde çarşıya giderken yanından geçtiğinde Kitty'nin solgun dudaklarını hafifçe gülümseten, Kitty'nin geçtiği şehirlere çalkantılı bir hayatın büyüsünü katan da oydu. Salgının ele geçirdiği şehir sanki Kitty'nin firar ettiği bir hapishaneydi, Kitty gökyüzünün maviliğinin muhteşemliğini, yol kenarına zarafetle yaslanan bambu çalılıklarının insana böylesine mutluluk verdiğini daha önce hiç fark etmemişti. Özgürlük! Kitty'nin yüreğinden geçen düşünce buydu, öyle ki gelecek çok belirsiz olsa da, sabah güneşinin vurduğu nehrin üzerindeki pus gibi parlıyordu. Özgürlük! Sadece onu rahatsız eden bir bağdan ya da mutsuz eden bir birliktelikten kurtulmanın verdiği özgürlük değildi bu; sadece ölüm tehlikesinden değil, onu iki paralık eden aşktan, bütün manevi bağlardan da kurtulmaktı, bedensiz bir ruhtan kurtulmaktı. Ve cesaretle birlikte bundan sonra olacaklara karşı yüreklilikle kayıtsız kalma bu özgürlüğe eşlik edecekti.

71

Vapur Hong Kong'daki limana yanaştığında, nehrin üstündeki renkli, şen şakrak ve canlı trafiği izlemek için güvertede duran Kitty, hizmetçinin bir şey unutup unutmadığını kontrol etmek için kamaraya gitti. Aynada kendine bir bakış attı. Rahibelerin onun için boyadığı siyah bir elbise giymişti; ama yasta değildi, bu durumun icabına bakması gerektiğini düşündü. Acı içindeyken giyilen bu elbiselerin, Kitty'nin beklenmedik hislerini gizlemekten başka bir işlevi yoktu. Kamaranın kapısı çalındı. Hizmetçi kapıyı açtı.

"Bayan Fane."

Kitty arkasına döndü ve ilk bakışta tanıyamadığı bir yüzle karşılaştı. Sonra ise kalbi hızla atmaya başladı ve yüzü kızardı. Gelen Dorothy Townsend'dı. Kitty onunla karşılaşacağını hiç beklemiyordu, ne yapacağını ya da ne söyleyeceğini bilemedi. Fakat Bayan Townsend kamaraya girip, itkisel bir hareketle Kitty'ye sarıldı.

"Ah, ah, sizin adınıza çok üzgünüm."

Kitty, Bayan Townsend'ın onu öpmesine izin verdi. Her zaman soğuk ve mesafeli olduğunu düşündüğü birinden, böyle bir duygusallık gördüğü için biraz şaşırmıştı.

"Çok naziksiniz," dedi Kitty mırıldanarak.

"Güverteye gelin. Hizmetçi eşyalarınızla ilgilenir, benim çocuklar da burada zaten."

Bayan Townsend Kitty'nin elini tuttu, kendisini onun idaresine teslim eden Kitty, Townsend'ın iyi niyetli, güneşten yanmış kırış kırış yüzünde gerçekten endişeli bir ifade olduğunu fark etti.

"Geminiz epey erkenmiş. Neredeyse yetişemeyecektim," dedi Bayan Townsend. "Sizi kaçırmayı göze alamazdım."

"Ama beni karşılamaya gelmemiştiniz, değil mi?" dedi Kitty, şaşkınlık içinde.

"Elbette sizin için geldim."

"Fakat geleceğimi nereden biliyorsunuz ki?"

"Bay Waddington telgraf yolladı."

Kitty, bakışlarını başka yöne çevirdi. Boğazı düğümlenmişti. Böyle beklenmedik küçük bir nezaketin, onu bu kadar etkilemesi komikti. Ağlamak istemiyordu, Dorothy Townsend'ın yanından gitmesini diledi. Fakat Dorothy, Kitty'nin boşta duran elini tutup sıktı. Bu utangaç kadının hislerini rahatça açığa vurması, Kitty'yi rahatsız etmişti.

"Bana büyük bir iyilik yapmanızı istiyorum. Charlie ve ben, Hong Kong'da olduğunuz süre boyunca gelip bizimle kalmanızı istiyoruz."

Kitty aniden elini çekti.

"Çok naziksiniz. Fakat gelmem mümkün değil."

"Ama gelmelisiniz. Gidip, evinizde tek başınıza yaşayamazsınız. Bu sizin çok kötü olur. Ben her şeyi ayarladım. Kendinize ait bir oturma odanız olacak. Eğer bizimle oturmak istemezseniz, yemeğinizi odada yiyebilirsiniz. İkimiz de gelmenizi istiyoruz."

"Ben eve gitmeyi düşünmüyordum. Hong Kong Hotel'de bir oda tutacaktım. Sizi böyle bir zahmete sokamam."

Kitty, Bayan Townsend'ın teklifiyle gafil avlanmıştı. Kafası karışmıştı ve sinirlenmişti. Eğer Charlie'de birazcık edep duygusu olsaydı, karısına böyle bir şeyi asla teklif ettirmezdi. Kitty, onlara karşı minnet altında kalmak istemiyordu.

"Ah, ama otelde kalmanıza dayanamam. Hem, bu zamanda Hong Kong Hotel'den nefret edersiniz. Bütün o insanlar, bir de sürekli caz çalan o orkestra. Lütfen bize geleceğinizi söyleyin. Charlie ve ben sizi rahatsız etmeyeceğiz, söz veriyorum."

"Bana neden bu kadar iyi davrandığınızı bilmiyorum." Kitty'nin bahaneleri tükeniyordu; Bayan Townsend'ı patavatsızca, kesin bir dille reddetmek istemiyordu. "Maalesef şu anda başkalarının arasında pek iyi bir arkadaş sayılmam."

"Ama birbirimize yabancı olmak zorunda mıyız? Ah, ben hiç öyle olmak istemiyorum; arkadaşınız olmama izin vermenizi öyle çok isterim ki." Dorothy ellerini birbirine kenetledi, sakin, ölçülü ve nazik sesi titriyordu. "Gelmenizi çok istiyorum. Anlayacağınız, sizden özür dilemek istiyorum."

Kitty anlamıyordu. Charlie'nin karısının ondan özür dileyecek ne yaptığını bilmiyordu.

"Maalesef sizden ilk başlarda hoşlanmamıştım. Sizi biraz uçarı buluyordum. Anlayacağınız, ben biraz eski kafalı ve hoşgörüsüzümdür."

Kitty, bir an için Dorothy'ye baktı. Söylediği şey, ilk başlarda Kitty'yi bayağı bulduğu anlamına geliyordu. Dorothy'nin yüzüne karşı belli etmese de, içten içe güldü. Artık

hakkında kimin ne düşündüğü umurunda değildi!

"Sonra bir an bile tereddüt etmeden kendinizi kocanızla beraber ölüm tehlikesine attığınızı duyduğum an, kendimi son derece aşağılık hissettim. Çok utandım. O kadar harikaydınız, o kadar cesurdunuz ki, sizin yanınızda hepimiz çok değersiz ve basit kaldık." Dorothy'nin güzellikten nasibini almamış, sevecen yüzünden gözyaşları akıyordu. "Sizi ne kadar çok takdir ettiğimi, nasıl saygı duyduğumu anlatamam. Biliyorum, korkunç kaybınızı gideremem; ama sizin için son derece derin ve samimi bir üzüntü içinde olduğumu bilmenizi isterim. Eğer sizin için küçük de olsa bir şeyler yapmama izin verirseniz, bu benim için bir şeref olacak. Hakkınızda yanlış hüküm verdiğim için bana kin gütmeyin. Siz bir kahramansınız; bense sadece aptal bir kadınım."

Kitty, aşağıdaki güverteye baktı. Beti benzi atmıştı. Dorothy'nin dizginlenemeyen duygularını böylesine açığa çıkarmamış olmasını dilerdi. Etkilendiği doğruydu; fakat böyle temiz kalpli bir insanın bu yalanlara inanıyor oluşuna tahammül etmekte zorlanıyordu.

"Gerçekten isteğiniz buysa, gelmekten memnun olurum elbette," dedi içini çekerek.

72

Townsend'lar yüksek bir tepede, geniş ve deniz manzaralı bir evde oturuyorlardı. Charlie çoğunlukla öğle yemeğine gelmiyordu; ama Kitty'nin geldiği akşam, Dorothy ona (artık birbirlerine isimleriyle hitap ediyorlardı) eğer uygunsa Charlie'nin gelip, hoş geldin demek istediğini söyledi. Kitty, nasıl olsa onunla karşılaşmak zorunda kalacağından, Charlie'yi bir an önce görmenin iyi olacağını düşündü ve acımasızca bir zevkle, ona yaşatacağı mahcubiyeti görmek için sabırsızlandı. Kitty'yi eve davet etme fikrinin Dorothy'nin isteği üzerine çıktığını, Townsend'ın

de kendi duygularına rağmen bu teklifi hemen kabul ettiğini çok iyi biliyordu. Kitty, Townsend'ın her zaman doğru olanı yapma arzusu olduğunu biliyordu ve Kitty'ye zarif bir misafirperverlik göstermek şüphesiz ki doğru bir karardı. Fakat Charlie'nin, son görüşmelerini sinirleri bozulmadan hatırlamasının pek imkânı yoktu: Bu durum, Townsend kadar kibirli bir insan için geçmeyen bir yara gibi sinir bozucu olmalıydı. Kitty, onun kendisini incittiği kadar Charlie'yi incitmiş olmayı diledi. Artık Kitty'den nefret ediyor olmalıydı. Charlie'den nefret etmediğini, onu sadece hakir gördüğünü düşünmek Kitty'yi memnun ediyordu. Townsend'ın ne hissederse hissetsin, kendisini ağırlamak zorunda kaldığını düşününce, küçümseyici bir hisle zevk alıyordu. Charlie, Kitty'nin ofisinden çıktığı o öğleden sonra bir daha hiçbir zaman onu görmeyeceğini ummuş olmalıydı.

Ve şimdi Kitty, Dorothy ile birlikte oturmuş, onun gelmesini bekliyordu. Dorothy'nin aşırıya kaçmayan, lüks salonlarından çok hoşnut olduğunun farkındaydı. Dorothy bir koltukta oturuyordu, etrafta çok güzel çiçekler vardı, duvarlarda ise hoş tablolar asılıydı. Oda gölgede kalıyordu ve serindi, içeride samimi, rahat bir ortam vardı. Kitty, hafifçe ürpererek misyonerin bomboş bungalovunu hatırladı; bambu sandalyeleri, mutfak masasını ve üzerindeki pamuklu kumaştan örtüsünü, içinde romanların ucuz baskılarının bulunduğu kirli rafları ve pencerelere küçük gelen, tozlu görünen kırmızı perdeleri. Ah, her şey nasıl da rahatsızdı! Kitty, böyle bir şeyin Dorothy'nin aklına hiç gelmemiş olduğunu tahmin etti.

Dışarıda bir motor sesi duyuldu ve Charlie uzun adımlarla odaya girdi.

"Geç mi kaldım? Umarım sizi fazla bekletmemişimdir. Valiyi görmem gerekti ve bir türlü kaçamadım."

Kitty'nin yanına gidip, iki elini birden tuttu.

"Geldiğiniz için çok, çok memnunum. Dorothy, size dilediğiniz kadar kalmanızı ve burayı kendi evinizmiş gibi görmenizi istediğimizi söylemiştir. Ama ben de söylemek istiyorum. Eğer sizin için yapabileceğim herhangi bir şey varsa, yapmaktan çok mutlu olurum." Charlie'nin bakışları hoş, samimi bir ifadeye bürünmüştü; Kitty, kendisinin alaylı bakışlarını Charlie'nin fark edip etmediğini merak etti. "Ben böyle şeyler söylemeyi pek beceremem, görgüsüz bir aptal gibi de görünmek istemiyorum ama kocanızın ölümü sonrasında yaşadığınız acıyı derinlemesine paylaştığımı bilmenizi isterim. Çok iyi bir adamdı, burada sözlerle ifade edemeyeceğim kadar çok özlenecek."

"Yapma, Charlie," dedi karısı. "Kitty'nin bunları bildiğine eminim... İşte kokteyllerimiz de geldi."

Çin'deki yabancıların lüks alışkanlıklarına uygun olarak, üniformalı iki uşak, atıştırmalıklar ve kokteyllerle salona girdi. Kitty, ikramı geri çevirdi.

Townsend, neşeli ve samimi tavrıyla "Ah, bir tane almalısınız," diyerek ısrar etti. "Size iyi gelecek, hem eminim Hong Kong'dan ayrıldığınızdan beri bu tür şeyler içememişsinizdir. Tabii Mei-tan-fu'da buz bulamadığınızı düşünmekle yanılmıyorsam."

"Yanılmıyorsunuz," dedi Kitty.

Kitty'nin gözünün önüne bir an, saçları darmadağın olmuş, bir deri bir kemik kalmış bacaklarının paçavraya dönen mavi kıyafetleri arasından göründüğü, duvarın dibindeki ölü adamın görüntüsü geldi.

73

Öğle yemeğine geçtiler. Masanın başında oturan Charlie, muhabbeti hemen kontrolü altına almıştı. Kitty'ye acısını paylaştığını belirten birkaç laf ettikten sonra, ona kısa bir süre önce yıkıcı bir deneyim yaşamış gibi değil de, sanki

Şanghay'da apandisit ameliyatı olup, değişiklik olsun diye buraya gelmiş gibi davranmaya başladı. Kitty'nin neşelenmeye ihtiyacı vardı ve Townsend da onu neşelendirmeye hazırdı. Kendini evindeymiş gibi hissetmesini sağlamanın en iyi yolu, ona aileden biriymiş gibi davranmaktı. Townsend, ince düşünceli bir adamdı. Sonbahar koşusu buluşmasından, polo oyunlarından –kilo veremezse vallahi polo oynamayı bırakmak zorunda kalacaktı– ve vali ile yaptığı sabahki konuşmadan bahsetti. Amiral gemisinde düzenlenen bir eğlenceye gittiğinden, Guangdong'daki işlerin durumundan, Lushan ile kurulan bağlantılardan bahsetti. Kitty birkaç dakika içinde, sanki sadece bir hafta sonu burada değilmiş gibi hissetti. Aynı ülke içinde, sadece altı yüz mil uzakta (Londra ile Edinburgh arası kadardı, değil mi?) kadın, erkek ve çocuklar telef oluyordu. Kitty kısa süre içinde, poloda kimin köprücük kemiğini kırdığını, bayan falancanın evine dönüp dönmediğini, bilmem kimin tenis turnuvasında oynayıp oynamadığını sorarken buldu kendini. Charlie ufak tefek şakalar yaptı ve Kitty de güldü. Belli belirsiz üstünlük taslayan Dorothy, (artık Kitty de buna dahildi ve bu üstünlük taslama hafif saldırgan olmaktan çıkmış, daha çok bir bağ haline gelmişti) sömürgedeki birkaç kişiyle inceden inceye alay ediyordu. Kitty, kendisini biraz daha dinç hissetmeye başlamıştı.

"Baksana, şimdiden daha iyi görünmeye başladı," dedi Charlie karısına. "Yemekten önce o kadar solgundu ki korktum; şimdi yanaklarına renk geldi."

Dorothy konuşmaya başladığı sırada, Kitty, neşe içinde olmasa da (çünkü bunun hem Dorothy'nin hem de Charlie'nin takdire değer edep anlayışlarına uymayacağını hissetmişti) en azından keyifli bir tavırla, onu ağırlayan ev sahibini gözlemledi. Kitty, intikam düşünceleriyle dolup taşarak Charlie'yi düşündüğü haftalar boyunca, kafasında onun epey canlı bir profilini oluşturmuştu. Sert, kıvırcık saçları, biraz fazla uzundu ve büyük bir özenle fırçalanmış-

tı, ağardığı belli olmasın diye bir hayli de yağ sürülmüştü. Yanaklarındaki eflatun rengi damarlarıyla yüzü kıpkırmızı görünüyordu, çenesi de fazla iriydi: Saklamak için kafasını yukarıda tutmadığı zamanlar, iki kat gıdısı oluyordu ve Kitty'nin belli belirsiz iğrenmesine sebep olan o gür, kırlaşmış kaşları bir maymununkini andırıyordu. Ağır hareket ediyordu, yediklerine gösterdiği onca özen ve yaptığı egzersizler, şişmanlamasına engel olamamıştı; kemikleri kaybolmuştu ve eklemlerinde orta yaşın getirdiği bir katılık vardı. Gösterişli kıyafetleri ona biraz dar geliyor, yaşına da pek uymuyordu.

Fakat yemekten önce, Townsend salona girdiğinde Kitty epey bir sarsılmıştı, (solgunluğu muhtemelen bu nedenle çok belirginleşmişti), çünkü hayal gücü ona tuhaf bir oyun oynamıştı: Townsend, Kitty'nin kafasında canlandırdığı haline hiç de benzemiyordu. Kitty, kendi kendine gülecekti neredeyse. Townsend'ın saçları hiç de ağarmamıştı, ah, şakaklarında birkaç beyaz saç teli vardı ama güzel duruyorlardı. Yüzü de kırmızı değildi, güneşten bronzlaşmıştı; kafası boynunun üzerinde gayet iyi duruyordu; şişman ve yaşlı değildi; aslında zayıf bile denebilirdi ve çok hoş görünüyordu – biraz kendini beğenmiş olduğu için suçlanabilir miydi? Delikanlı gibi duruyordu. Ve tabii ki nasıl giyineceğini de iyi biliyordu, bunu inkâr etmek saçma olurdu: Düzgün, temiz ve bakımlı görünüyordu. Kitty'nin onu şöyle ya da böyle hayal etmesine sebep olan neydi? Charlie çok yakışıklı bir adamdı. Neyse ki Kitty onun beş para etmezin teki olduğunu biliyordu. Elbette Kitty, Charlie'nin tatlı bir ses tonu olduğunun farkındaydı ve sesi tam da hatırladığı gibiydi: Söylediği yalanlar bu sesle iyice rahatsız edici oluyordu; artık sesinin gürlüğü ve sıcaklığının yapmacıklığı Kitty'nin kulaklarında çınlıyordu. Kitty bu sese nasıl aldanabilmişti? Charlie güzel gözlere sahipti: Cazibesi burada yatıyordu. İnsanın içini eriten mavi gözleri öylesine mükemmeldi ki Charlie zırvaladığı zaman

bile tatlı bir ifadeye sahiplerdi, onlardan etkilenmemek neredeyse imkânsızdı.

Sonunda kahve getirildi ve Charlie purosunu yaktı. Saatine bakıp, masadan kalktı.

"Pekâlâ, siz iki genç hanımı kendi haline bırakmak zorundayım. Ofise dönmem gerekiyor." Bir an duraksadı ve cana yakın, cazibeli bakışlarla Kitty'ye bakarak devam etti: "Dinlenene kadar bir iki gün sizi rahatsız etmeyeceğim, ama sonra sizinle işle ilgili kısa bir konuşma yapmak istiyorum."

"Benimle mi?"

"Evinizle ilgili düzenlemeler yapmamız gerek, biliyorsunuz, bir de eşyalar var."

"Ah, bir avukat tutabilirim. Bu konuyla ilgili sizi rahatsız etmeme gerek yok."

"Paranızı mahkeme giderlerine boşu boşuna harcatacağımı düşünmeyin sakın. Ben her şey ile ilgileneceğim. Emeklilik maaşına hak kazandığını biliyorsun: Müsteşar ile konuşup, doğru yerlere başvurarak ek bir şeyler alabilir miyiz diye öğreneceğim. Siz her şeyi bana bırakın. Yalnız, şu anda hiçbir şey için canınızı sıkmayın. Şu anda yapmanızı istediğimiz tek şey, iyileşmeniz, değil mi Dorothy?"

"Elbette."

Charlie, Kitty'ye başıyla kısaca selam verdi ve karısının sandalyesinin yanından geçerken elini tutup, öptü. İngiliz erkeklerinin çoğu, bir kadının elini öperken biraz gülünç görünür; fakat Charlie bunu hiç zorlanmadan, zarifçe yapmıştı.

74

Townsend'ların evine iyice yerleşene kadar, Kitty ne kadar yorgun olduğunu fark etmemişti. Rahatlık ve alışık olmadığı kadar keyifli olan bu hayat, üzerindeki gerginliği atmasını sağlamıştı. Keyif yapmanın güzelliğini, etrafının güzel şeylerle sarılı olmasının teskin ediciliğini, ilgi görmenin

ne kadar hoş olduğunu unutmuştu. Rahat bir nefes alarak Doğu'nun lüks yaşamının fazlasıyla kolay varoluşuna daldı. Sağduyulu ve asil yüksek tabakanın sevimli ilgi odağı olmaktan rahatsızlık duymuyordu. Kaybı henüz o kadar yeniydi ki, onun için eğlence düzenlemeleri imkânsızdı ama sömürgeden önemli kadınlar (Ekselanslarının eşi, amiralin ve baş hâkimin eşleri) gelip, sükûnet içinde Kitty ile çay içiyorlardı. Ekselanslarının karısı, eşinin Kitty'yi görmek için sabırsızlandığını, Kitty eğer hükümet binasına sakin bir öğle yemeği yemeye gelebilirse ("Eğlence değil tabii ki, sadece bizler ve emir subayları olacak!") çok iyi olacağını söyledi. Bu kadınlar, Kitty'ye kırılgan ve değerli bir porselen parçasıymış gibi davranıyorlardı. Kitty, kendisinin bir kahraman gibi görüldüğünü fark etmekte gecikmemişti ve üzerine düşen rolü alçakgönüllülük ve ketumiyetle oynamasına yetecek kadar keyfi yerindeydi. Bazen, Waddington'ın da orada olmasını istiyordu, o kötücül açıkgözlülüğüyle durumun komikliğini hemen fark ederdi ve muhtemelen ikisi yalnız kaldığında katıla katıla gülerlerdi. Dorothy ondan bir mektup almıştı, Waddington mektupta Kitty'nin manastırda özveriyle yaptığı işlerden, cesaretinden ve kendine hâkimiyetinden bahsediyordu. Elbette ki onlarla ustaca kafa buluyordu: Ne aşağılık bir adamdı.

75

Kitty, tesadüfen mi yoksa kasten mi olduğunu bilmiyordu ama Charlie ile bir an için bile yalnız kalmamıştı. Charlie fazlasıyla kibar davranıyordu. Sevecen, anlayışlı, hoş ve cana yakın tavırlarına devam etti. Zamanında tanış olmanın ötesinde bir şeyler yaşadıklarını hiç kimse tahmin edemezdi. Fakat bir gün öğleden sonra, Kitty odasının önündeki sedirde uzanmış kitap okurken Charlie verandadan geçiyordu ve durdu.

"Ne okuyorsun?" diye sordu.

"Kitap."

Kitty, alay eden gözlerle ona baktı. Charlie gülümsedi.

"Dorothy hükümet binasında düzenlenen bahçe partisine gitti."

"Biliyorum. Sen neden gitmedin?"

"Katlanabilecekmişim gibi gelmedi; ben de dönüp, seni yalnız bırakmayayım dedim. Araba dışarıda, adanın etrafında bir tur atmak ister misin?"

"Hayır, teşekkürler."

Charlie, sedirin ayakucuna oturdu.

"Geldiğinden beri baş başa konuşma fırsatımız olmadı."

Kitty, soğuk, aşağılayan gözlerle dik dik Charlie'ye baktı.

"Sence birbirimize söyleyecek bir şeyimiz kaldı mı?"

"Fazlasıyla."

Kitty, Charlie'ye değmemek için ayağını çekti.

"Bana hâlâ kızgın mısın?" diye sordu Townsend; bakışlarındaki ve dudaklarındaki gülümseme sönüyordu.

"Zerre kadar değilim," dedi Kitty gülerek.

"Bence kızgın olmasaydın, gülmezdin."

"Yanılıyorsun; senin kızmaya değmeyecek kadar aşağılık olduğunu düşünüyorum."

Charlie soğukkanlıydı.

"Bana biraz haksızlık ettiğini düşünüyorum. Sakin bir kafayla geriye dönüp baktığında, gerçekten haklı olduğumu düşünmüyor musun?"

"Kendi açından."

"Artık Dorothy'yi tanıyorsun, çok iyi biri olduğunu kabul ediyorsundur?"

"Elbette. Bana yaptığı iyilikler için ona hep minnettar olacağım."

"Onun gibisini bulmak zordur. Eğer aramız bozulsaydı asla huzurlu olamazdım. Ona kalleşlik etmiş olurdum. Hem

zaten çocuklarımı da düşünmek zorundaydım, bu onlar için berbat bir durum olurdu."

Kitty, kısa bir süre düşünceli gözlerle Charlie'ye baktı. Kendini tam bir metres gibi hissediyordu.

"Burada olduğum bir hafta boyunca seni dikkatle izledim. Gerçekten Dorothy'ye düşkün olduğuna karar verdim. Böyle bir şeyi yapabileceğini hiç düşünmezdim."

"Ona düşkün olduğumu sana söylemiştim. Onu bir an için bile sıkıntıya sokacak bir şey yapmam. O bir adamın sahip olabileceği en iyi eş."

"Ona sadakat borcun olduğu hiç aklına geldi mi?"

"Göz görmeyince, gönül katlanırmış," diyerek gülümsedi Townsend.

Kitty omuzlarını silkti.

"Aşağılık adamın tekisin."

"İnsanım ben. Neden sana sırılsıklam âşık olduğum için beni aşağılık biri olarak görüyorsun anlamıyorum. Bu özellikle istediğim bir şey değildi, biliyorsun."

Charlie'nin bu söylediklerini duymak, Kitty'nin yüreğini cız ettirmişti.

"Kolay hedeftim," dedi acı acı.

"Doğal olarak böyle korkunç bir çıkmaza gireceğimizi öngöremedim."

"Ve nasıl olsa oldukça akıllıca bir fikrin vardı, biri acı çekecekse o sen olmayacaktın."

"Bence biraz fazla abartıyorsun. Bütün bu olan bitenden sonra, ikimiz için de en iyi şekilde hareket ettiğimi görmen gerek. Senin aklın başından gitmişti; benim de gitmediği için fazlasıyla memnun olman lazım. Sence benden istediğin şeyi yapsaydım bir başarı elde edecek miydik? Yağmurdan kaçarken, doluya tutulacaktık. Ayrıca sana hiçbir zarar gelmedi. Şimdi neden barışmıyoruz?"

Kitty az daha gülecekti.

"En ufak bir vicdan azabı duymadan beni ölüme yolladığını unutmamı bekleyemezsin."

"Of, bu ne saçmalık! Gerekli önlemleri alırsan hiçbir tehlikenin olmadığını sana söylemiştim. Eğer bundan tamamen emin olmasaydım gitmene izin verir miydim sanıyorsun?"

"Emindin, çünkü öyle olmak istiyordun. Sen de neyi düşünmesinin kârlı olacağını düşünen o korkaklardan birisin."

"Eh, görünen köy kılavuz istemez. Geri geldin ve bir mahzuru yoksa söylemeliyim ki eskisine göre çok daha hoş görünüyorsun."

"Peki ya Walter?"

Charlie, aklına gelen yersiz cevaba karşı koyamadı. Gülümsedi.

"Sana en çok siyah yakışıyor."

Kitty, bir an için Charlie'ye bakakaldı. Gözleri yaşlarla doldu ve ağlamaya başladı. Güzel yüzü, kahırdan çökmüştü. Yüzünü saklamaya çalışmadı, kolları iki yanında, sırtüstü yatıyordu.

"Tanrı aşkına böyle ağlama. Kırıcı olmak istememiştim. Sadece bir şakaydı. Yaşadığın kaybın acısını içtenlikle paylaşıyorum."

"Of, kapa şu aptal çeneni."

"Walter'ı geri getirebilmek için her şeyimi verirdim."

"O ikimizin yüzünden öldü."

Charlie, Kitty'nin elini tuttu; ama Kitty hemen geri çekti.

Kitty hıçkıra hıçkıra ağlayarak, "Lütfen git," dedi. "Şu an benim için yapabileceğin tek şey bu. Senden nefret ediyorum, iğreniyorum. Walter senin on katına bedeldi ve ben bunu göremeyecek kadar aptaldım. Git buradan, git."

Kitty, Charlie'nin tekrar konuşacağını fark edince ayağa fırlayıp, odasına gitti. Charlie onun peşinden geldi ve odaya girer girmez içgüdüsel olarak, panjurları kapadı. Neredeyse tamamen karanlıktaydılar.

"Seni böyle bırakamam," dedi, Kitty'ye sarılarak. "Seni kırmak istemediğimi biliyorsun."

"Dokunma bana. Tanrı aşkına, git, git buradan."

Kitty, kendini Charlie'den kurtarmaya çalıştı; ama Charlie izin vermedi. Kitty, artık kendini kaybetmiş bir halde ağlıyordu.

Charlie o boğuk, büyüleyici sesiyle "Sevgilim, seni hep sevdiğimi bilmiyor musun," dedi. "Seni her zamankinden daha fazla seviyorum."

"Nasıl böyle yalanlar söyleyebiliyorsun! Bırak beni. Lanet olsun, bırak beni."

"Bana düşmanca davranma, Kitty. Sana karşı hayvanca davrandığımı biliyorum, ama affet beni."

Kitty titriyor, hıçkırarak ağlıyor, Charlie'den kurtulmaya çalışıyordu; fakat kollarının baskısını hissetmek, onu tuhaf bir şekilde rahatlatıyordu. Onları bir kez daha, sadece son bir kez daha hissedeceği günün hasretini çekmişti. Bütün bedeni titriyordu. Kendisini fazlasıyla güçsüz hissetti. Sanki kemikleri eriyor gibiydi. Walter için hissettiği hüzün, kendisine karşı bir acıma duygusuna dönüşmüştü.

"Ah, bana karşı nasıl bu kadar acımasız olabildin?" dedi hıçkırıklar içinde. "Seni bütün kalbimle sevdiğimi bilmiyor muydun? Kimse seni benim kadar sevmedi."

"Sevgilim."

Charlie, Kitty'yi öpmeye başladı.

"Hayır, hayır," diyerek bağırdı Kitty.

Charlie, Kitty'nin yüzünü aradı, ama Kitty kafasını başka yöne çevirdi; dudaklarını aradı; Kitty Charlie'nin ne dediğinin farkında değildi, bölük pörçük, tutku dolu sevgi sözcükleriydi, Charlie öylesine sıkı sarılıyordu ki, Kitty kendisini kaybolmuş ve sonunda güven içinde evine dönmüş bir çocuk gibi hissetti. Hafifçe inledi. Gözlerini kapamıştı, yüzü gözyaşlarıyla sırılsıklam olmuştu. Ve o sırada Charlie, dudaklarına ulaştı. Kitty, dudaklarındaki o basıncı hissettiğin-

de, sanki tüm vücudu alev almıştı. Kendinden geçti, kömür gibi yanıyordu, kıpkırmızı kesilen vücudu sanki büyük bir başkalaşım geçiriyordu. Bu mutluluğu rüyalarında tatmıştı. Charlie şu an onunla ne yapıyordu? Bilmiyordu. Kitty artık bir kadın değildi, kişiliği çözülmüştü, bir arzudan başka bir şey değildi. Charlie, onu ayağa kaldırdı, Kitty kollarında bir kuş gibiydi; Charlie onu taşırken Kitty çaresizce, tapınırcasına Charlie'ye sarılmıştı. Başı yastığa gömüldü ve dudakları Charlie'ninkilerle birleşti.

76

Kitty elleriyle yüzünü kapamış, yatağın kenarında oturuyordu.

"Biraz su ister misin?"

Hayır anlamında başını salladı. Charlie diş fırçalarının konduğu bardağa su doldurup, Kitty'ye getirdi.

"Hadi, biraz iç, daha iyi hissedeceksin."

Bardağı Kitty'nin dudaklarına dayadı, Kitty birkaç yudum içti. Sonra korku dolu gözlerle, Charlie'ye dikkatle baktı. Kitty'nin başında dikilmiş, aşağı bakıyordu. Bakışlarında kendinden memnun bir ifade vardı.

"Hâlâ aşağılık biri olduğumu düşünüyor musun?" diye sordu.

Kitty, bakışlarını aşağı indirdi.

"Evet. Ama benim de senden aşağı kalır yanım olmadığını biliyorum. Of, çok utanıyorum."

"Pekâlâ, bence nankörlük ediyorsun."

"Gidiyor musun?"

"Doğrusu, zamanı geldi. Dorothy gelmeden gidip ortalığı toplayacağım."

Charlie, kendinden memnun bir tavırla odadan çıktı.

Kitty bir süre oturdu, hâlâ yatağın kenarındaydı, kamburlaşmış bir halde, aptal gibi duruyordu. Zihni bomboştu.

Ürperdi. Sendeleyerek ayağa kalktı ve makyaj masasına gidip, koltuğa çöktü. Aynada uzun uzun kendine baktı. Ağlamaktan gözleri şişmişti, yüzü leke içindeydi ve Charlie'nin yanağını bir süre dayadığı yanağında kırmızı bir iz oluşmuştu. Kendisine dehşetle baktı. Karşısındaki yüz, yine aynıydı. Oysa o utanç verici bir çarpıklık görmeyi ummuştu.

"Domuz," dedi aynadaki yansımasına bakarak. "Domuz."

Sonra kollarına kapanıp, acı içinde ağlamaya başladı. Rezil, yüz karasıydı! Kendisine ne olduğunu bilmiyordu. Berbat bir durumdaydı. Charlie'den de, kendisinden de nefret ediyordu. Kendisini kaybetmişti. Ah, iğrençti! Bir daha asla Charlie'nin yüzüne bakamazdı. Charlie o kadar haklı çıkmıştı ki. Kitty ile evlenmemekte haklıydı, çünkü Kitty'nin hiçbir kıymeti yoktu, bir fahişeden farksızdı. Ah, hatta daha kötüsüydü, o zavallı kadınlar bunu ekmek parası için yapıyordu. Ve her şey, Dorothy'nin onu üzüntülü ve perişan halde olduğu için yanına aldığı bu evde olmuştu! Kitty'nin omuzları, hıçkırıklarıyla sarsılıyordu. Artık her şey sona ermişti. Kendisinin değiştiğini, güçlü olduğunu düşünmüştü, Hong Kong'a kendine hâkim bir kadın olarak döndüğünü sanmıştı. Güneş ışığında uçuşan sarı kelebekler gibi, aklında yeni düşünceler canlanmaya başlamıştı ve ileride çok daha iyi olacağına inanmıştı; özgürlük, ruhani bir güç gibi onu çağırıyordu ve Kitty için hayat sağlam adımlarla, başını eğmeden yürüyeceği uçsuz bucaksız bir ova olacaktı. Şehvetten ve aşağılık tutkulardan kurtulduğunu hissediyordu, ruhen temiz ve sağlıklı bir hayat yaşamakta özgürdü. Kendisini, gün kararırken pirinç tarlalarının üzerinde ağır ağır uçan balıkçıl kuşlarına benzetmişti; onlar kendiyle barışık bir aklın havada süzülen düşünceleri gibidir. Fakat o sadece bir köleydi. Güçsüzdü, güçsüz! Durumu ümitsizdi, çabalamanın bir yararı yoktu, Kitty fahişenin tekiydi.

Akşam yemeğine katılmayacaktı. Dorothy'ye başının ağrıdığını ve odasında kalmak istediğini söylemesi için uşağı gönderdi. Dorothy gelip, Kitty'nin kızarık ve şiş gözlerini görünce, nazik ve anlayışlı bir tavırla sıradan birkaç şey söyledi. Kitty, onun Walter için ağladığını düşündüğünün farkındaydı. Dorothy iyi ve sevgi dolu bir eşmiş gibi Kitty'ye yakınlık gösteriyor, olağan kederine saygı duyuyordu.

"Çok zor, biliyorum canım," dedi Kitty'nin odasından çıkarken. "Ama yürekli olmak için çabalamalısın. Eminim sevgili kocan onun için üzülmeni istemezdi."

77

Ama ne var ki Kitty ertesi sabah erkenden kalkıp, Dorothy'ye bir iş için tramvayla şehre ineceğini yazdığı bir not bıraktı. Otomobiller, çekçekler ve tahtırevanlarla dolu, Avrupalı ve Çinli kaynayan şehrin kalabalık sokaklarından geçip, P. & O. şirketine gitti. Şirketin bir gemisi iki gün sonra kalkacaktı, diğer gemisi ise limandan ayrılmıştı. Kitty ne yapıp edip, gemiye binmeye karar verdi. Görevli, tüm yatakların ayrıldığını söyleyince, Kitty amirle görüşmek istediğini söyleyip, ismini verdi. Daha önceden tanışmış olduğu amir geldi ve onu kendi odasına davet etti. Kitty isteğini söyleyince, durumundan haberdar olan amir yolcu listesini getirtti. Listeye tereddütle bakıyordu.

"Elinizden geleni yapmanızı rica ediyorum," dedi Kitty, ısrarla.

"Sömürgede sizin için herhangi bir şey yapmayacak birini tanımıyorum, Bayan Fane," diye cevapladı amir.

Görevlilerden birini çağırıp, bir şeyler sordu. Sonra başıyla onayladı.

"Bir iki kişinin yerini değiştireceğim. Biliyorum, evinize gitmek istiyorsunuz, bizim de elimizden gelenin en iyisini

yapmamız gerekir. Size özel küçük bir kamara ayarlayabilirim. Herhalde siz de böylesini tercih edersiniz."

Kitty amire teşekkür edip, yanından sevinçle ayrıldı. Kaçmak: Kitty'nin aklındaki tek düşünce buydu. Kaçmak! Ani gelişini haber vermek için babasına telgraf çekti; Walter'ın öldüğünü zaten önceden haber vermişti. Sonra ise gideceğini Dorothy'ye söylemek için Townsend'ların evine döndü.

"Senden ayrılacağımız için çok üzüleceğiz," dedi Dorothy bütün kibârlığıyla, "ama tabii ki annen ve babanla olmak istemeni anlıyorum."

Kitty, Hong Kong'a döndüğünden beri her gün, eve gidip gitmemekte tereddütte kalmıştı. Tekrar o eve girmekten ve bir sürü insandan kalan anılarla yüzleşmekten çok çekiniyordu. Ama artık başka seçeneği yoktu. Townsend eşyaların satışını ayarlamış ve evi kiralamak isteyen birini bulmuştu. Fakat Mei-tan-fu'ya giderken yanlarına neredeyse hiçbir şey almadıkları için, Walter'ın ve kendisinin bütün kıyafetleri duruyordu. Kitaplar, fotoğraflar ve bir sürü ıvır zıvır da vardı. Hiçbir şeyi umursamayan ve geçmişle tüm bağlarını koparmaya can atan Kitty, bu eşyaların diğerleri gibi açık artırmaya çıkarılmasına izin verdiği takdirde, sömürgedekilerin ağırına gideceğine karar verdi. Eşyalar paketlenip, ona gönderilmeliydi. Böylece öğleden sonra eve gitmeye karar verdi. Yardım etmeye hevesli olan Dorothy onunla gelmeyi teklif etti, ama Kitty yalnız gitmesine izin vermesini rica etti. Yine de, Dorothy'nin iki uşağının gelip, eşyaları paketlemeye yardım etmesini kabul etti.

Ev kâhyanın sorumluluğuna bırakılmıştı ve Kitty'yi o karşıladı. İnsanın kendi evine yabancıymış gibi girmesi garip bir duyguydu. İçerisi tertipli ve temizdi. Her şey yerli yerinde ve kullanıma hazırdı. Fakat sıcak ve güneşli havaya rağmen, evin sessiz odalarında soğuk ve kasvetli bir hava hâkimdi. Eşyalar asker gibi dizilmiş, tam da olmaları gereken yerdeydi. Çiçek koydukları vazoların da yeri değişmemişti,

Kitty'nin ne zaman bıraktığını hatırlamadığı bir kitabı hâlâ ters halde duruyordu. Evden sanki bir dakika önce çıkılmıştı, ama o bir dakika öylesine sonsuzdu ki, insan bu evde bir daha konuşmaların ve kahkahaların yankılanacağını hayal bile edemiyordu. Piyanonun üzerinde bir fokstrot parçasının notaları açık kalmış, adeta çalınmayı bekliyordu; ama tuşlara basıldığında sanki hiç ses çıkmayacak gibiydi. Walter'ın odası, burada yaşadığı zamanlardaki gibi derli topluydu. Şifoniyerin üstünde Kitty'nin iki büyük fotoğrafı vardı, birinde üzerinde babasının krala takdim merasiminde giydiği elbise, diğerinde ise gelinliği vardı.

Bu arada uşaklar sandık odasından sandıkları çıkarıp, eşyaları toplamaya başladılar. Kitty ayakta durmuş, onları izliyordu. Çocuklar, düzgün ve seri bir şekilde çalışıyorlardı. Kitty, iki günde her şeyin kolayca halledileceğini düşündü. Çok fazla düşünmemeliydi; bunun için zamanı yoktu. Birden arkasında bir ayak sesi duydu ve kafasını çevirdiğinde, Charles Townsend ile karşılaştı. Olduğu yerde donup kaldı.

"Ne var?" dedi.

"Oturma odasına gelebilir misin? Sana bir şey söylemem gerek."

"Çok meşgulüm."

"Sadece beş dakikanı alacağım."

Kitty cevap vermedi, fakat çocuklara devam etmelerini söyleyip, Charles'ın önünden ilerleyerek yan odaya geçti. Oyalanmak istemediğini belli etmek için oturmadı. Çok solgun göründüğünün farkındaydı ve kalbi hızla çarpıyordu; ama Charlie'ye soğukkanlı ve düşmanca bir tavırla baktı.

"Ne istiyorsun?"

"Biraz önce Dorothy'den iki gün sonra gideceğini öğrendim. Eşyaları toplamak için buraya geldiğini söyledi ve bir şeye ihtiyacın var mı diye sorup, öğrenmemi istedi."

"Minnettarım, ama tek başıma gayet iyi idare ediyorum."

"Ben de öyle düşünmüştüm. Buraya bunu sormak için gelmedim. Bu ani gidişinin nedeni dün olanlar mı diye sormaya geldim."

"Sen ve Dorothy bana çok iyi davrandınız. İyi niyetinizden faydalandığımı düşünmenizi istemedim."

"Bu pek net bir cevap değil."

"Senin için ne önemi var?"

"Çok önemi var. Benim yaptığım bir şeyden dolayı uzaklaşmanı istemem."

Kitty, masanın önünde duruyordu. Aşağı doğru baktı. Gözü *Sketch* gazetesine takıldı. Artık aylar öncesine aitti. O korkunç gecede Walter'ın saatlerce baktığı gazeteydi bu... ve Walter şimdi... Kitty başını kaldırdı.

"Tamamen değersizleşmişim gibi hissediyorum. Kendimi senin gördüğünden çok daha fazla hakir görüyorum."

"Fakat, ben seni hakir görmüyorum. Dün söylediklerimin her kelimesinde ciddiydim. Böyle kaçıp gitmenin ne faydası var? Neden arkadaş olamadığımızı anlamıyorum. Sana kötü davrandığımı düşünmenden nefret ediyorum."

"Beni neden rahat bırakmıyorsun?"

"Lanet olsun, taş değilim ben. Olaya bakışın çok mantıksız, sağlıklı değil. Dünden sonra bana karşı biraz yumuşayacağını düşünmüştüm. Sonuçta, hepimiz insanız."

"Ben kendimi insan gibi değil; hayvan gibi hissediyorum. Bir domuz, tavşan ya da köpek gibi. Of, seni suçlamıyorum. Ben de en az senin kadar kötüydüm. Sana boyun eğdim, çünkü seni istiyordum. Ama bunları yapan aslında ben değildim. Ben o iğrenç, hayvani, şehvet düşkünü kadın değilim. Onu reddediyorum. Daha kocamın cenazesi soğumadan o yatakta senin için yanıp tutuşan ben değildim. Üstelik eşin bana böylesine iyi davranırken, tarif edemeyeceğim kadar iyi... Bunları yapan içimdeki hayvandı sadece, kötü bir ruh gibi karanlık ve korkak; ben o hayvanı reddediyorum, ondan nefret ediyorum, iğreniyorum. Dünden beri yaşanan-

lar aklıma geldiğinde midem bulanıyor, kendimi kusacakmış gibi hissediyorum."

Townsend hafifçe kaşlarını çattı ve huzursuzca kıs kıs güldü.

"Pekâlâ, aslında epey geniş fikirli biriyimdir ama bazen söylediklerinle beni gerçekten şoka uğratıyorsun."

"Üzgünüm. Şimdi gitsen iyi olur. Sen çok önemsiz ve değersiz bir adamsın, ben de seninle ciddi ciddi konuştuğum için aptallık ediyorum."

Townsend bir süre cevap vermedi; Kitty, o mavi gözlerin bakışlarından sinirlendiğini anlamıştı. Her zamanki düşünceli ve nazik tavrıyla Kitty'yi nihayet gönderdiğinde, Townsend rahat bir nefes alacaktı. Kitty ayrılırken takınacakları nazik tavırları düşününce gülümsedi; el sıkışacaklardı: Townsend ona iyi yolculuklar dileyecek ve Kitty de ona misafirperverliğinden dolayı teşekkür edecekti. Fakat o sırada, Townsend'ın yüz ifadesinin değiştiğini fark etti.

"Dorothy, bebek beklediğini söyledi," dedi Townsend.

Kitty yüzünün kızardığını hissetti, ama kendisini ele verecek bir hareket yapmamak için direndi.

"Evet."

"Babası ben olabilir miyim?"

"Hayır, hayır. Walter'ın çocuğu."

Kitty'nin sesinde engel olamadığı bir vurgu vardı; ama öyle konuşsa bile ses tonunun inandırıcı olmadığının farkındaydı.

"Emin misin?" dedi Townsend, kurnazca gülümseyerek. "Sonuçta, Walter'la birkaç yıldır evliydiniz ve hiçbir şey olmamıştı. Tarihler denk geliyor gibi. Bence Walter'dan çok benim çocuğum olma ihtimali yüksek."

"Senden çocuk sahibi olacağıma ölürüm daha iyi."

"Ah, hadi ama, bu söylediğin çok saçma. Ben son derece memnun olurum, benim için gurur verici bir şey. Hep kızım olsun isterdim, biliyorsun. Dorothy ile hep erkek ço-

cuğumuz oldu. Şüphen çok uzun sürmez, biliyorsun: Benim ufaklıklar tıpkı bana benziyor."

Townsend'ın keyfi tekrar yerine gelmişti ve Kitty nedenini biliyordu. Eğer çocuk Townsend'ın ise, Kitty bir daha onu görmese dahi, ondan hiçbir zaman tamamen kurtulamayacaktı. Kitty'nin üzerinde bıraktığı etkisi ona yine ulaşacak; gizliden gizliye, ama kesin bir şekilde Kitty'nin her gününe tesir edecekti.

"Sen, kör talihimin rastladığı en kibirli ve aptal herifsin sahiden," dedi.

78

Gemi Marsilya'ya yanaştığı esnada, güneşin altında parıldayan sahilin engebeli ve güzel görünümüne bakan Kitty'nin gözleri, birden denizciler için bir güvenlik simgesi olan Sainte Marie de la Grace kilisesinin üzerindeki altın Meryem Ana heykeline takıldı. Mei-tan-fu'da, manastırdaki rahibelerin ülkelerini sonsuza dek terk ederken uzaklaştıkça mavi gökyüzünde küçücük bir altın parıltısına dönüşüp kaybolan heykelin görüntüsüne bakarak, ayrılık acılarını hafifletme umuduyla nasıl diz çöküp dua ettiklerini hatırladı. Kitty, ellerini birleştirip, bilmediği bu güce dua etti.

Uzun ve sessiz seyahati boyunca hiç durmadan, başından geçen korkunç olayı düşündü. Kendisini anlayamıyordu. Bu, hiç beklemediği bir şeydi. Kitty'yi ele geçiren neydi de Charlie'den tüm kalbiyle nefret ederken, onun tiksindirici kucaklamalarına boyun eğmişti? Öfkesi kabardı ve kendine duyduğu tiksinti onun için bir saplantı haline geldi. Kendini rezil edişini asla affedemeyeceğini hissetti. Ağlamaya başladı. Fakat Hong Kong'la arasındaki mesafe uzadıkça, kızgınlığının yavaş yavaş etkisini yitirdiğini fark etti. Sanki yaşananlar, başka bir dünyada yaşanmıştı. Sanki aniden delirmişti ve iyileşirken de kendinde değilken yaptığı gülünç

şeyleri hayal meyal hatırlayınca utanıp, üzülüyordu. Fakat bunları yaparken kendinde olmadığı için, yaptıklarına en azından müsamaha gösterilebileceğini hissetmişti. Kitty'ye göre yüce gönüllü biri, onu ayıplamak yerine, haline acırdı. Yine de kendine güveninin nasıl ıstıraplı bir şekilde kırıldığını düşününce, derin bir iç çekti. Kitty'nin geleceği, önünde dümdüz ve rahat bir yol gibi görünmüştü; ancak şimdi bu yolun dolambaçlı olduğunu ve onu tuzakların beklediğini fark etmişti. Hint Okyanusu'nun engin gökyüzü ve insana hüzün veren ama hoş günbatımları Kitty'yi dinlendiriyordu. Ruhunda özgürlüğü barındırabileceği bir ülkede doğmuş gibi hissediyordu. Keşke amansız bir mücadeleyle kendine olan güvenini tekrar kazanabilseydi, bunun için kendiyle yüzleşme cesaretini göstermek zorundaydı.

Kitty'yi yalnız ve zor bir gelecek bekliyordu. Port Said'e ulaştıklarında, annesinden telgrafına cevap olarak bir mektup almıştı. Annesinin gençliğinde, genç kadınlara öğretilen iri ve garip biçimli harflerle yazılmış uzun bir mektuptu. Yazının süslemesi öylesine muntazamdı ki insana samimiyetsiz geliyordu. Bayan Garstin, Walter'ın ölümü nedeniyle duyduğu üzüntüyü belirtmiş ve uygun bir dille kızının acısını paylaşmıştı. Kitty'nin ihtiyaçlarını karşılayamayacağından korkmuştu; ama Sömürge Bakanlığı elbette ki ona maaş bağlardı. Kitty'nin İngiltere'ye dönmesine memnun olmuştu ve elbette ki bebeği doğana kadar annesi ve babasıyla kalmalıydı. Sonrasında Kitty'nin uygulaması gereken belli başlı talimatlar ve kız kardeşi Doris'in loğusalık döneminden birkaç ayrıntı sıralamıştı. Küçük oğlan öylesine ağırdı ki büyükbabası hayatında hiç bu kadar sağlıklı çocuk görmediğini söylemişti. Doris yine hamileydi, baronet payeliği için bebeğin yine erkek olmasını umuyordu.

Kitty, mektupta annesinin onu belirli tarihler arasında davet etmek istediğini fark etmişti. Bayan Garstin, kısıtlı

şartlarda dul kızının sorumluluğunu üzerine alma niyetinde değildi. Tuhaftı, Kitty annesinin ona nasıl taptığını hatırladı, şimdi ise Kitty'de umduğunu bulamadığından, onu sadece baş belası olarak görüyordu. Aileler ve çocukları arasındaki ilişki ne garipti! Aileler, çocuk küçükken üzerine titriyorlar, hastalandığında endişe içinde kıvranıyorlardı, çocuk da ailesine sevgi ve hayranlıkla bağlanıyordu. Sadece birkaç yıl geçtikten sonra ise çocuk büyüyor; kendi akrabaları dışındakiler mutluluğu açısından, annesi ve babasından daha önemli oluveriyordu. Geçmişe dönük körü körüne ve içgüdüsel bir sevginin yerini umursamazlık alıyordu. Buluşmalar, sıkıntı ve sinir bozukluğu ile geçiyordu. Bir zamanlar, bir aylığına ayrılma düşüncesine bile dayanamazken; artık soğukkanlılıkla, yıllarca ayrı kalmayı bekliyorlardı. Annesinin merak etmesine gerek yoktu; en kısa sürede kendi evini kuracaktı. Fakat biraz zamana ihtiyacı vardı; şu anda her şey belirsizdi ve Kitty kafasında geleceğe dair herhangi bir resim canlandıramıyordu: Belki de doğum sırasında ölürdü, bu birçok sorunun çözümü olurdu.

Fakat limana yanaştıklarında Kitty'ye iki mektup getirildi. Babasının yazısını görünce şaşırdı: Kitty, babasının ona daha önce yazdığını hiç hatırlamıyordu. Pek coşkulu biri değildi, mektup şöyle başlıyordu: Sevgili Kitty. Babası, sağlığı pek yerinde olmayan annesinin yerine yazdığını belirtiyordu. Annesinin ameliyat olmak için hastaneye gitmesi gerekmişti. Kitty'nin korkmasına gerek yoktu ve yolculuğuna denizyoluyla devam etmeliydi; karadan gelmek çok daha pahalıya mal olurdu ve annesi yokken Harrington Gardens'daki evde kalması sakıncalıydı. Diğer mektup Doris'tendi ve şöyle başlıyordu: Kitty, canım. Doris'in bu sözleri özel bir düşkünlüğü olduğundan değil, tanıdığı herkese bu şekilde hitap etmesinden kaynaklanıyordu.

Kitty canım,

Sanıyorum ki babam sana yazmıştır. Annemin ameliyat olması gerekti. Görünüşe göre son bir yıldır pek iyi değilmiş; ama sen de biliyorsun ki doktorlardan nefret eder, bu yüzden bir sürü ilaç kullanmış. Her şeyi saklamakta ısrarcı olduğu için, hastalığının tam olarak ne olduğunu bilmiyorum, soru sorunca da öfkeleniyor. Bir süredir tek kelimeyle berbat görünüyor, senin yerinde olsam Marsilya'dan karayoluyla olabildiğince çabuk gelirdim. Ama sen benim çağırdığımı söyleme, çünkü o çok önemli bir şey yokmuş gibi davranıyor ve o dönmeden evde olmanı istemiyor. Doktorlara onu bir hafta içinde taburcu etmeleri için söz verdirdi. En içten sevgilerimle.

Doris.

Walter için çok üzgünüm. Çok kötü günler geçirmiş olmalısın, ah canım. Seni görmek için can atıyorum. İkimizin de hamile olması bir hayli komik. Birbirimize destek oluruz.

Derin düşüncelere dalıp giden Kitty, bir süre güvertede öylece durdu. Annesinin hasta halini kafasında canlandıramıyordu. Onun aktif ve iradeli olmadığı hiçbir anı hatırlamıyordu; insanların rahatsızlıklarına karşı hiç tahammülü olmazdı. O sırada bir gemi garsonu geldi ve Kitty'ye bir telgraf uzattı.

Annenin bu sabah öldüğünü üzülerek bildiriyorum.
Baban.

79

Kitty, Harrington Gardens'daki evlerinin kapısını çaldı. Hizmetçi, babasının çalışma odasında olduğunu söyledi. Kitty, bulunduğu odaya gidip, kapısını yavaşça araladı: Ba-

bası şöminenin önünde oturmuş, akşam gazetesinin son sayısını okuyordu. Kitty odaya girince başını kaldırdı, gazeteyi bıraktı ve gergin bir havada ayağa kalktı.

"Ah, Kitty, seni bir sonraki trene kadar beklemiyordum."

"Beni karşılama zahmetine girmek istemeyeceğini düşündüm, bu yüzden telgrafta tahmini varış saatimi yazmadım."

Babası Kitty'nin çok iyi hatırladığı bir tavırla ona yanağını uzattı.

"Gazeteye göz gezdiriyordum," dedi. "İki gündür hiç okumamıştım."

Kitty, babasının günlük işlerle meşgul olmasına bir açıklama getirmek istediğini anladı.

"Tabii ki," dedi. "Yorgun düşmüş olmalısın. Ne yazık ki annemin ölümüyle derinden sarsıldın."

Babası, Kitty'nin son gördüğü haline kıyasla yaşlanmış ve zayıflamıştı. Ufacık kalmış, kuruyup kırışmış, hassas tavırlı bir adamdı artık.

"Cerrah hiç umut olmadığını söylemişti. Annen bir yıldan fazla süredir eskisi gibi değildi; ama doktora gitmeyi reddediyordu. Cerrah bana sürekli ağrı çektiğini söyledi, bu zamana kadar dayanabilmesi mucizeymiş."

"Durumundan hiç şikâyet etmedi mi?"

"Pek iyi olmadığını söylüyordu. Ama hiç ağrısı olduğundan yakınmadı." Babası duraksayıp, Kitty'ye baktı. "Yolculuğun seni çok yordu mu?"

"Çok değil."

"Yukarı çıkıp, onu görmek ister misin?"

"Burada mı?"

"Evet, hastaneden buraya getirildi."

"Peki, gidip göreceğim."

"Seninle gelmemi ister misin?"

Babasının ses tonundaki bir şey, Kitty'nin hızlıca dönüp ona bakmasına sebep oldu. Babası yüzünü hafifçe çevirmişti, Kitty ile göz göze gelmek istemiyordu. Kitty, son zaman-

larda başkalarının düşüncelerini okumada büyük bir beceri kazanmıştı. Sonuçta, günlerini tüm sezgilerini kocasının söylediği sıradan bir kelimeye veya düşünmeden yaptığı bir harekete yoğunlaştırıp, gizli düşüncelerini anlamaya çalışarak geçirmişti. Babasının ondan saklamaya çalıştığı şeyi bir çırpıda anlamıştı. Babası rahatlamıştı, hissettiği büyük bir rahatlamaydı ve bu yüzden kendisinden ürkmüştü. Geçen otuz zorlu yılda iyi ve sadık bir koca olmuştu, ağzından karısını kötüleyen tek bir kelime bile çıkmamıştı ve şimdi, onun için yas tutmalıydı. Her zaman ondan beklenenleri yapmıştı. Yas tutan bir koca olarak hissetmesi gereken duygulara sahip olmadığını belli eden en ufak bir hareketi bile, onun için sarsıcı olurdu.

"Hayır, yalnız gitmeyi tercih ederim," dedi Kitty.

Kitty merdivenlerden çıkıp, annesinin uzun yıllardır yattığı geniş, soğuk ve gösterişli yatak odasına girdi. Maun ağacından yapılmış muazzam mobilyaları ve duvarları süsleyen Marcus Stone taklidi gravürleri çok iyi hatırlıyordu. Makyaj masasındaki eşyalar, Bayan Garstin'in hayatı boyunca dilettiği şekilde, dikkatle düzenlenmişti. Çiçekler etrafa uymamıştı; Bayan Garstin yatak odasına çiçek konmasını aptalca, yapmacık ve sağlıksız bulurdu. Çiçeklerin esansı, odanın yeni yıkanmış çamaşırları andıran keskin ve ağır kokusunu bastıramıyordu. Kitty, bunun annesinin odasına has bir koku olduğunu hatırlıyordu.

Bayan Garstin, sanki hayata karşı sabrı kalmamış gibi süklüm püklüm ellerini göğsünün üzerinde birleştirmiş, yatağında yatıyordu. Keskin yüz hatları, acıdan çökmüş yanakları ve çukurlaşan şakaklarıyla etkileyici, hatta muhteşem görünüyordu. Ölüm yüz ifadesindeki acımasızlığı götürmüş, yerine sadece kişiliğinin izlerini bırakmıştı. Sanki bir Roma imparatoriçesi gibiydi. Garip olan şuydu ki, Kitty'nin bugüne kadar gördüğü ölü bedenler arasından sadece annesininki ruhu olan bir vücudun görüntüsünü korumuştu. Üzüntü his-

sedemiyordu, annesiyle arasında öyle kötü şeyler yaşanmıştı ki, içinde derin bir sevgiye yer kalmamıştı. Ve dönüp genç kızlığına baktığında, şu anki haline dönüşmesine annesinin sebep olduğunu görüyordu. Fakat küçük hedefleri ölümüyle son bulan, hareketsiz ve sessizce yatan bu katı, otoriter ve hırslı kadına baktığında, içinde belli belirsiz bir acıma hissi uyanıyordu. Annesi, hayatı boyunca gizli işler çevirmiş, birilerine kumpas kurmuş, istekleri hep alçakça ve değersiz şeyler olmuştu. Kitty, annesinin başka bir yerden, dünyadaki yaşamına şaşkınlıkla bakıp bakmadığını merak etti.

O sırada Doris içeri girdi.

"Ben, şimdiki trenle gelirsin diye düşünmüştüm. İçimden odaya girip bakmak geldi. Dehşet verici, değil mi? Zavallı anneciğim."

Doris gözyaşlarına boğularak, kendini Kitty'nin kollarına attı. Kitty, kardeşini öptü. Annesinin onu tutup, Doris'i nasıl ihmal ettiğini, sade ve donuk biri olduğu için Doris'e nasıl sert davrandığını biliyordu. Doris'in gerçekten göründüğü gibi haddinden fazla üzüntülü olup olmadığını merak etti. Gerçi Doris, her zaman duygusal biri olmuştu. Keşke kendisi de ağlayabilseydi: Doris onu fazlasıyla acımasız bulacaktı. Kitty, o zamana kadar fazlasıyla hissetmediği üzüntüleri yaşıyormuş gibi davrandığını düşündü.

Doris biraz sakinleşince, Kitty "Gelip babamızı görmek ister misin?" diye sordu.

Doris gözlerini sildi. Hamileliği nedeniyle belirsizleşen vücut hatları Kitty'nin dikkatini çekmişti, siyah elbisesiyle çok şişman ve pasaklı görünüyordu.

"Hayır, sanmıyorum. İçimden gelen tek şey ağlamak. Zavallı adam, durumu iyi idare ediyor."

Kitty kardeşini biraz dışarı çıkardı, sonra dönüp tekrar babasının yanına gitti. Babası şöminenin yanında duruyordu, gazetesi düzgünce katlanmıştı. Yine gazete okumadığını Kitty'nin görmesini istiyordu.

"Akşam yemeği için giyinmedim," dedi. "Gerekli olmadığını düşündüm."

80

Birlikte yemek yediler. Bay Garstin, Kitty'ye karısının hastalığı ve ölümü hakkındaki ayrıntıları anlatıp, mektup yazan arkadaşlarının nezaketinden (acısını paylaşanlardan gelen yığınla mektup masanın üzerinde duruyordu, babası her birine cevap verme külfetini düşününce içini çekmişti) ve cenaze için yaptığı düzenlemelerden bahsetti. Yemekten sonra, tekrar çalışma odasına döndüler. Evdeki tek şömine, bu odada bulunuyordu. Bay Garstin, mekanik hareketlerle pencerenin kenarında duran piposunu alıp, doldurmaya başladı; fakat sonra kızına kararsızca baktı ve pipoyu yerine bıraktı.

"İçmeyecek misin?" diye sordu Kitty.

"Annen yemekten sonra etrafın pipo kokmasından pek hoşlanmazdı, ben de savaş zamanından beri puro içmiyorum."

Babasının cevabı Kitty'nin içini sızlatmıştı. Altmış yaşındaki bir adamın istediği bir şeyi kendi odasında içmeye çekinmesi dehşet vericiydi.

"Ben pipo kokusunu severim," diyerek gülümsedi Kitty.

Babasının yüz ifadesinde hafif bir rahatlama belirdi. Piposunu tekrar alıp, yaktı. Şöminenin iki yanında, karşılıklı oturdular. Babası, Kitty'nin kendi sorunlarıyla ilgili konuşması gerektiğini düşündü.

"Annenin sana yazdığı mektup Port Said'de eline ulaştı sanırım. Walter'ın ölümü ikimizi de derinden sarstı. İyi bir adamdı."

Kitty ne diyeceğini bilemedi.

"Annen bebek beklediğini söylemişti."

"Evet."

"Ne zamana bekliyorsun?"

"Dört ay içinde."

"Senin için müthiş bir teselli olacak. Gidip Doris'in oğlunu görmelisin. Pek sevimli bir çocuk."

Eğer yeni tanışmış olsalardı, muhtemelen birbirleriyle çok daha candan sohbet ederlerdi; Kitty babasının ilgisini çeker, onun için merak uyandırıcı olurdu; ama ortak geçmişleri artık aralarına örülmüş bir duvar gibiydi. Kitty, babasının sevgisini kazanmak için hiçbir şey yapmadığının gayet iyi farkındaydı, babası çantada keklik görüldüğünden evin içinde hiç saygı görmemişti, ailesine daha lüks bir yaşam sağlayamadığı için biraz küçümsenen bir aile reisiydi. Fakat Kitty sırf babası olduğu için onu koşulsuz seveceğine inanmıştı; fakat onun kalbinde bir yeri olmadığını keşfetmek Kitty'yi derinden sarsmıştı. Ailedeki herkesin babasından bıktığının farkındaydı; ama babasının da aynı şekilde onlardan sıkılmış olabileceği hiç aklına gelmemişti. Bay Garstin her zamanki gibi kibar ve sakindi, fakat Kitty'nin çektiği bunca acıdan sonra edindiği muhakeme yeteneği, babasının ondan hoşlanmadığını kendisine de hiçbir zaman itiraf etmemiş olduğunu hissettiriyordu.

Bay Garstin'in tütünü hava almıyordu, içindeki tütünü itebilmek için kalkıp etrafına bakındı. Muhtemelen gerginliğini saklayabilmek için bahane bulmuştu.

"Annen, çocuk doğana kadar burada kalmanı istemişti, sana eski odanı hazırlatacaktı."

"Biliyorum. Rahatını bozmayacağım, söz veriyorum."

"Ah, ondan değil. Bu şartlar altında geleceğin tek yerin baba evi olduğu aşikâr. Fakat durum şu ki Bahama'da Baş Hâkimlik teklifi aldım ve kabul ettim."

"Ah, baba, çok sevindim. Tüm kalbimle tebrik ederim."

"Teklif bana çok geç ulaştı, zavallı annene söyleyemedim. Duysa çok memnun olurdu."

Kaderin acı cilvesi! Tüm o çabalarına, kurduğu kumpaslara ve aşağılamalarına rağmen, Bayan Garstin geçen yılla-

rın hayal kırıklıklarıyla biraz değişikliğe uğrasa da, sonunda amacına ulaştığını öğrenememişti.

"Önümüzdeki ayın başında, gemiyle gideceğim. Ev tabii ki acentenin sorumluluğuna bırakılacak, eşyaları da satma niyetindeyim. Burada kalmanı sağlayamayacağım için üzgünüm; fakat tutacağın ev için herhangi bir eşya istersen, sana vermekten ziyadesiyle memnun olurum."

Kitty, şöminedeki ateşe doğru baktı. Kalbi hızla çarpıyordu; birden sinirlenmesi çok garipti. Fakat sonunda, kendini konuşmaya zorladı. Sesi hafifçe titriyordu.

"Seninle gelemez miyim, baba?"

"Sen mi? Ah, canım Kittyciğim." Bay Garstin'in yüzü düşmüştü. Kitty bu ifadeyi daha önce duymuştu fakat yalnızca bir söz olduğunu düşünmüştü. Şimdi ise, hayatında ilk kez bu ifadenin tarif ettiği hareketi görüyordu. Öyle belirgindi ki Kitty şaşırdı. "Ama bütün arkadaşların ve Doris burada. Londra'da bir daire tutarsan daha mutlu olursun diye düşünmüştüm. Tam olarak koşullarının nasıl olduğunu bilmiyorum, ama kirayı ödemekten büyük memnuniyet duyarım."

"Geçimimi sürdürecek kadar param var."

"Yabancı bir yere gidiyorum. Koşulları hakkında hiçbir fikrim yok."

"Yabancı yerlere alışkınım. Londra'nın artık benim için hiçbir anlamı kalmadı. Burada nefes alamıyorum."

Bay Garstin bir anlığına gözlerini kapayınca Kitty ağlayacağını sandı. Yüzü son derece mutsuz bir ifadeye bürünmüştü. Kitty'nin yüreği burkuldu. Düşüncelerinde haklıydı; karısının ölümü Bay Garstin'i rahatlatmıştı ve artık geçmişle bağını tamamen koparma fırsatı ona özgürlük sunuyordu. Önünde yeni bir hayatın onu beklediğini ve onca yıldan sonra sonunda huzurla geçirebileceği kalan yıllarında bir mutluluk umudu olduğunu fark etmişti. Kitty, otuz yıldır babasının içini kemiren üzüntüsünü belli belirsiz görebili-

yordu. Bay Garstin, sonunda gözlerini açtı. İç çekişine engel olamamıştı.

"Gelmek istiyorsan, elbette çok memnun olurum."

Acınası bir durumdu. Babasının mücadelesi kısa sürmüş, hissettiği sorumluluğa teslim olmuştu. Söylediği birkaç kelimeyle bütün umutlarından vazgeçmişti. Kitty oturduğu koltuktan kalktı, babasının yanına gidip, diz çöktü ve ellerini tuttu.

"Hayır baba, beni istemiyorsan gelmem. Sen kendini yeterince feda ettin. Eğer yalnız gitmek istiyorsan, git. Beni bir an bile düşünme."

Babası bir elini çekip, Kitty'nin güzel saçlarını okşadı.

"Seni elbette ki istiyorum, canım. Sonuçta ben senin babanım, sen de dul ve yalnız bir kadınsın. Eğer benimle olmak istiyorsan, seni istemeyerek fazlasıyla insafsız davranmış olurum."

"Ama her şey sadece bundan ibaret olur, kızın olduğum için üstünde hiçbir hak iddia etmiyorum ben, bana hiçbir şey borçlu değilsin."

"Ah, canım yavrum."

Kitty, tekrar üzerine basa basa "Hiçbir şey," dedi. "Seni nasıl sömürdüğümüzü, karşılığında ise sana hiçbir şey vermediğimizi düşününce yüreğim eziliyor. Sana bir sevgi kırıntısı dahi göstermedik. Maalesef pek mutlu bir hayatın olmadı. Geçmişte yapmayı beceremediğim şeyleri biraz olsun telafi etmeme izin vermeyecek misin?"

Bay Garstin hafifçe kaşlarını çattı. Hissettikleri onu utandırmıştı.

"Ne demek istediğini anlamıyorum. Bugüne kadar senden hiç yakınmadım."

"Ah, baba, çok şey yaşadım, çok mutsuzluk çektim. Buradan giderken olduğum Kitty değilim artık. Son derece güçsüzüm, ama artık o eski, aşağılık kadın değilim. Bana bir şans vermeyecek misin? Bu dünyada artık senden baş-

ka kimsem yok. Kendimi sana sevdirmeye çalışmama izin vermeyecek misin? Ah baba, çok yalnızım, perişanım, senin sevgine ölesiye ihtiyacım var."

Kitty, kafasını babasının kucağına gömdü ve ciğerlerini parçalarcasına ağlamaya başladı.

"Ah Kittym, benim küçük Kittym," diye mırıldandı Bay Garstin.

Kitty başını kaldırıp, babasının boynuna sarıldı.

"Ah baba, bana yakınlık göster, birbirimize sevecen davranalım."

Bay Garstin, kızını, bir sevgilinin öpmesi gibi dudaklarından öptü. Yanakları Kitty'nin gözyaşlarıyla ıslandı.

"Elbette ki benimle geleceksin."

"Gelmemi istiyor musun? Gerçekten istiyor musun?"

"Evet."

"Sana öyle minnettarım ki."

"İki gözüm, bana böyle şeyler söyleme. Beni çok utandırıyor."

Bay Garstin mendilini çıkardı ve kızının gözlerini sildi. Daha önce Kitty'nin hiç görmediği bir şekilde gülümsedi. Kitty bir kez daha boynuna sarıldı.

"Birlikte ne muziplikler yapacağız, babacığım. Ne kadar çok eğleneceğiz, bilemezsin."

"Bir çocuğun olacağını unutmadın değil mi?"

"Orada dalga sesleri arasında, uçsuz bucaksız, masmavi gökyüzünün altında doğacağı için mutluyum."

"Cinsiyetine de karar verdin mi?" diye sordu babası, zayıf ve kuru gülümsemesiyle.

"Kızım olsun istiyorum, çünkü onu öyle yetiştirmek istiyorum ki benim yaptığım hataları yapmasın. Dönüp kendi gençliğime baktığımda, kendimden nefret ediyorum. Ama benim hiç şansım yoktu. Kızımı özgür yetiştireceğim, kendi ayakları üstünde durabilecek. Dünyaya bir çocuk getireceğim ve onu seveceğim; sırf adamın teki gelip çocuğuma

hayatının geri kalanında yemek ve kalacak yer sağlayacak kadar onunla yatmayı istesin diye."

Kitty, babasının kaskatı kesildiğini hissetti. Bay Garstin daha önce bu konular hakkında hiç konuşmamıştı ve kendi kızının ağzından bu sözleri duymak onu epey şaşırtmıştı.

"Sadece bu sefer için açıksözlü olmama izin ver, baba. Aptal, kötü huylu, nefretle dolu biriydim ben. Ve korkunç bir şekilde cezalandırıldım. Kızımı tüm bunlara karşı korumaya kararlıyım. Onun korkusuz ve içten biri olmasını istiyorum. Kendine hâkim ve bu sayede kimseye bağımlı olmayan bir şahsiyet olsun istiyorum. Özgür bir insan gibi yaşayıp, benimkinden daha iyi bir hayat elde etsin istiyorum."

"Ne oluyor, bir tanem? Sanki elli yaşındaymış gibi konuşuyorsun. Önünde koca bir hayat var. Moralini bozmamalısın."

Kitty başını iki yana sallayıp, hafifçe gülümsedi.

"Hayır, moralimi bozmuyorum. Umutluyum ve cesaretim var."

Geçmiş, sona ermişti, yaşananlara sünger çekmek gerekiyordu. Bu fazlasıyla hissizleşmek anlamına mı gelirdi? Kitty, tüm kalbiyle merhametin ve iyiliğin ne olduğunu öğrenmiş olmayı diledi. Gelecekte onu nelerin beklediğini bilmiyordu, ama ne olursa olsun her şeyi neşeyle ve kaygısızca kabullenebilecek kadar güçlüydü. Derken birden, hiçbir neden olmaksızın, bilinçaltının derinliklerinden, zavallı Walter ile birlikte vebanın istila ettiği şehre, Walter'ın hayatını kaybettiği şehre yaptıkları yolculuğa dair bir anı canlandı gözünün önünde: Bir sabah, daha gün ağarmadan tahtırevanlarında ilerliyorlardı. Şafak sökerken, öyle nefes kesici bir manzarayı görmekten ziyade hissetmişti ki, kısa bir süre için kalbindeki acı dinmişti. O sırada, tüm insani sıkıntılar önemini yitirmişti. Güneş, etraftaki sisi dağıtarak yükseliyordu ve Kitty, önlerindeki uçsuz bucaksız, virajlarla dolu yolun pirinç tarlaları arasından nehrin diğer tarafına geçtiğini ve sonra engebeli

şehrin içine karıştığını görebiliyordu: Eğer farkına varmaya başladığı önündeki bu bulanık yolu takip edebilirse, Kitty'nin yaptığı hatalar, aptallıklar ve çektiği acılar belki de bir anlam kazanabilirdi. Tabii bu yol bizim komik Waddington'ın bahsettiği hiçbir yere varmayan yol değil, manastırdaki o sevgili rahibelerin alçakgönüllülükle takip ettiği, insanı huzura götüren yoldu.